གསར་བྱེད་ཀུན་ལེགས་ཕུན་ཚོགས།

ཨཱ།། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་
གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་
གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

དཀར་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།

རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛོད་ཁང་།

২০১৫

ཀཻཙཱ་ལ་ཡ་ཤི་ཏཱ་ཡེ་ཡུ་ཀཱ་ཡ།

༄༅།། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟོན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཉེར་མཁོའི་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དཀར་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།

རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛེད་ཁང་།

༢༠༡༨

COPYRIGHT©2014 Gyuto Library

First Edition: 1500 Copies, 2014

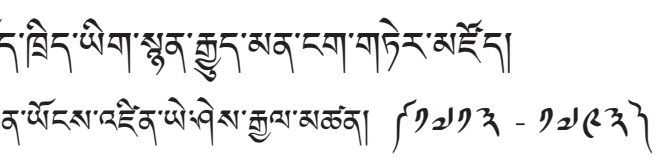

Series Title: gsang chen stod rgyud Volume 6
Volume Title: bla-mchod khrid-yig snyan-rgyud man-ngag gter-mdzod
Author: Kachen Yongzin Yeshi Gyaltsen (1713-1793)
Subject: Treasury-Instruction of Hearing lineage 'Distinctions of Essential points of text of Guru-puja'.

Chief Editor: Prof. Samdhong Rinpoche
Managing Editor: Lobsang Ludup
Editor: Tenzin Dhonyoe

ISBN: 978-81-924649-5-4

Published by: Gyuto Library, Sidhbari, 176057, Dharamshala, Distt. kangra, Himachal Pradesh, India,
E-mail: gyutolibrary@gmail.com
Tel: 01892-235841

Printed at: Vee Enn Print-O-Pac, A-5, Flatted Factory Complex, Okhla Industrial, Phase III, New Delhi- 110020

ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

SHARPA CHOE-JE LOBSANG TENZIN

ཆེད་བརྗོད།

།དེང་ཁྱེད་ཡོངས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཆེན་པོ་མཁམ་མེད་ཤུགས་སེང་གེའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་འདི་དག་མི་ཁམས་རྒྱུན་གནས་སྨད་ཟབ་གསང་རོ་རྗེ་ཕེག་པའི་ཚོས་སློར་གཙོར་གྱུར་པའི་དུས་རྒྱུན་དགོན་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་དག་ཅིག་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྨོན་ཕྱོང་སོགས་ལ་སྨན་པའི་ཆེད་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྡེ་བཀའ་གི་དཔེ་མཛོད་ནས་གསང་ཆེན་སྡེ་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་རྣམས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བཞིན་པར་ཡི་རངས་ཀྱི་གནས་སུ་ཐུར། ལྷག་པར་དེང་གི་མི་རྣམས་སྲིག་མ་ལྡའི་རྒྱུད་ཆོགས་ཆེས་ཆེར་བདོ་བས་བག་མེད་འདོད་ཏམ་ཀྱིས་འཕྲལ་རིགས་དང་རྩལ་ཕན་མཆོད་ཆ་སྣ་ཆོགས་བཟོ་བསྐྱེན་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཅོམ་དང། ནང་མིའི་འགྲོ་བ་མཆོད་པའི་བཙུད་ཀྱི་ས་མས་ཅན་རྣམས་དམག་འཁྱུག་དང་ནད་མུག་རྒྱུན་མར་འཕྲུང་བཞིན་པ་འདི་ནས་ཡང་དག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་སྐྱུར་བའི་ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། རྗེ་ཀུང་ཐང་པས། ལུང་ཚོས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཀྱི་འཚང་ཉན་དང།། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་བསླབ་གསུམ་ཉམས་ལེན་ཏེ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྲོལ་གསུམ་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱའི་ཕན་བདེ་བསྐྱེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་དཀའ་ལམ་ལ་སྐྱེས་རྗེ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སྟོང་རྒྱུད་གྲྭ་ཚང་དུ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྲོལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ས་ཁམས་རྒྱས་ནས་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་གདམས་པ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པ། གདམས་ངག་གི་ས་ཕྲ་མ་ལོག ཕྱིན་ཏླས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས། དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་ནུས། དམ་ཚིག་ལ་ས་ལུ་མ་ཞུགས་པ་སྟན་བརྒྱུད་གདམས་པའི་རྒྱལ་པོ། དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་

Drepung Loseling Phukhang P.O. Tibetan Colony, Mungod, Distt Karwar (K.S.) India Pin: 581411. Ph.: +91 9986799353 e-mail : sesha103@gmail.com

ཤྭ། །ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

SHARPA CHOE-JE LOBSANG TENZIN

གྱིས་མཛད་པའི་བློ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་བྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་དང་། བཅུ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ཆ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤེགས་འདེབས། ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྒྲུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་འདི་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་ཆོགས་ཁྲུད་འཕགས་ཉིན་ནས་གནང་གཏན་འཁེལ་བ་ནི་ཡབ་རྗེ་ཟླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེར་ཟླ་ན་མེད་པའི་ཕྱག་རྗེས་འཛིག་པར་མཛད་པ་ལགས་ན་འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་ཀུན་གྱི་དད་གུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར།

དེ་བཞིན་གོང་གི་གཞུང་ཚན་རྣམས་སྐབས་བབ་གྲ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་འགན་ཁུར་དང་ལས་བྱེད་རྣམས་ནས་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་དཔར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་དང་བཅས་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞུ་དག་ཚད་ལྡན་ཐོག་ལྷང་ཁྱངས་འཚོལ་ཞིབ་གནང་ཞིང་། ལྷང་མཆན་དང་བསྡུར་མཆན་རྣམས་རྒྱ་ཆེའི་གློག་པ་ཡོ་རྣམས་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་ཤོག་ངོས་ས་ས་ས་ཧིའི་མཇུག་ཏུ་བཀོད་པ་ས་ས་གས་དེང་རབས་དཔར་སྐྱེན་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་ཡོད་ཐེང་གཉིས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད་རྣམ་པའི་མཐུན་འགྱུར་འོག་དཔར་སྐྱེན་གནང་བར་སྐལ་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་ཞུ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་དང་བཅས་ལམ་མཆོག་འདི་དག་ཅམས་ལེན་སྟེང་པོར་མཛད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་འབར་འཚལ་ལོ།།

སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམ་པ་ཟབ་མོ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས་ཤར་ཆོས་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཀྱིས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཚུ་སྦྱལ་ ༡༦ ཆོས་ ༥ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཆོས་ ༣ བཟང་པོ་ལ།

Drepung Loseling Phukhang P.O. Tibetan Colony, Mungod, Distt Karwar (K.S.) India Pin: 581411. Ph.: +91 9986799353 e-mail : sesha103@gmail.com

། སྨོན་ལྗོང་།

༄༅།། ན་མོ་གུ་རུ་ཐུ། སྨོན་མཚོག་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་མོས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བཀའ་བསྩལ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་དཀྱི་བའི་ཐབས་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟེ་དང་། ཁྱད་པར་མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཅིངས་པའི་ཟབ་གསང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་ལྷང་གིས་ཟིན་པའི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱིས་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པར་གྱུར་པ་ན། ཤེང་རྩ་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་སྒྲ་མཆེད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་ཌིཏ་ཆེད་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་བཞིན་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་རྗེ་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟོན་བྱོན་རྒྱལ་བློན་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲིན་ལས་གངས་ལྗོངས་ཚོས་ཀྱི་ཞིང་སར་དབུ་བཟློས་སྦྱོལ་གཏོང་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་བཀའ་སྡོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་ཌིཏ་དུ་མས་གཙུག་གི་ཏོར་བུ་ལྟར་བཀྲར་བའི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། སྒོམ་དཔོན་བཏན་ཝ། སྒོམ་དཔོན་བཏན་ཝའི་ངང་ཚུལ། པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བོད་ལྗོངས་སུ་ཥཱཀས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་དྲེ་མ་མེད་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་།

བོད་ཀྱི་ལོ་ཆེན་མཁས་དབང་གྲངས་ལས་འདས་པ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་བཅུ་གྱུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མཛད་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་གྱི་འཚད་ཉན་དང་། ཐུན་མོན་གཏམས་ངག་དུ་མཛད་བརྒྱད་པ་བོད་དུ་དྲངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤ་འགྱུར་རྟྲིང་མ་དང་། དཔལ་ས་སྐྱ། མཉམ་མེད་བཀའ་བརྒྱད་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་སྒྲིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁའ་རྒ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀལ་བའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་བཏུལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་སོ་སོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་། གོ་རིམ། ཆོ་ག་སོགས་འདྲ་མིན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྡ་ཚད་དུ་མས་བརྒྱན་པ་རྒྱ་ཁྱབ་དང་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། ད་ལྟའང་བཅཱད་ཐུབ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་ཉམས་མེད་རྒྱུན་འཛིན་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་རྒྱའི་གསོས་སླན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་དང་།

རི་བོ་དཀོ་ལྡན་པའི་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་འཛིན་སྟོང་སྒྲིལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དགེ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསན་བསམ་ཐུ་ཐག་ཆོད་པར་མཛད་དེ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་གྱུབ་པའི་གོ་འཕངས་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ།། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གཏམས་པར་ཤེར།། མཐའ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་ཟླར།། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ལེགས་པར་དཔོག་ནུས་ཤིང་། འཇམ་དབྱངས་ནས་གླུ་སྒྲོན་ཡབ་སྲས་ལ་བརྒྱད་པའི་ཐབ་མོའི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་ཕྱིར་རྩ་ཤེས་ཏེ་ཀ་ཆེན་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་དང་། བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྲོད་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སོགས་དང་། ཐུར་

ལམ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཤད་གྲྭབ་རྩོད་
མེད་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་དང་། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན། དེ་བཞིན་མཉམ་མེད་རྗེ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྟོན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་རྣམས་ཆེན་བསྡུར་པ་
མ་ཟད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནས་ཐད་ཀར་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསན་
པའི་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཡི་
དམ་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྱལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་ལོ་གསུམ་བྱོགས་
གསུམ་གྱི་དུས་ཡུན་ནང་ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཟབ་
གསང་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྗེ་སྟོད་ཅིག་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རེ་ཟུང་ལ་ཆེག
བརྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བ་ལས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཆེར་མ་འཁོད་པ་རྣམས་རིམ་པས་སྡོད་བརྒྱུད
དང་། དབེན་ས་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་བཞུགས་པ་དེ་དག་འཇམ་མགོན་ཟླ
མ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཟླ་མ་དབུ་མ་པ། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ལ་བརྒྱུད་པར་གསལ་བ་དང་།
དུས་ཕྱིས་ཟླ་མ་དབུ་མ་པའི་ཞུ་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་
རང་ལ་ཐད་ཀར་གསུངས་པའང་རྗེ་སྟོད་ཅིག་ཡོད་པ་འགའ་ཤས་སྐབས་དེར་ཡིག་རིས་སུ
བཀོད་པའི་དུས་ལ་མ་བབས་པར་གཟིགས་ཏེ། སྟོན་བརྒྱུད་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་དགེ་ལྡན་བཀའ
བརྒྱུད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་དང་། དེའི་སྔོན་འགྲོ་ཟླ་མ་མཆོད་པའི་ཚེ་གা་སོགས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ
དང་། ཇོག་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ། བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། གྲྭབ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ།
དབེན་ས་པ་ཟླ་བཟང་དོན་གྲུབ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བཅས་ལས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པ
པཾ་ཆེན་ཟླ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསན་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ་གྲྭབ་པའི

གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དང་། གཙམས་ངག་འདི་དག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ནས་ཟབ་ལམ་ཟླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཙ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ། དེའི་རང་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཅས་ལྟར་རྩོམ་གནང་སྟེ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྨྱུ་བཞིའི་རྒྱལ་སར་བཀོད་ཅིང་། འཇམ་མགོན་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀྲིན་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཉན་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡོངས་ལ་འགྲོ་དོན་དར་ཁྱབ་ཅི་ཚེར་འབྱུང་བཞིན་པའི་ངོར། གཙམས་ངག་འདིའི་རྒྱུན་འཛིན་པཾ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་ཟླ་མཚོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འདི་ལ་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་མན་ངག་གི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་རང་གི་དངོས་སྟོབ་དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཇི་ལྟར་བཀས་སྩལ་བ་བཞིན་དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་མཚོག་ནས་གཙམས་ངག་འདི་གང་ལས་བཏུས་པའི་ཙ་བའི་ཁུངས་འདུས་པ་ཙ་བ་ཤཱཀ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་འཕགས་ཡུལ་གྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་། ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་ཁུངས་ལྟར་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་རྣམ་བཤད་ 'ཟླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟན་བརྒྱད་མན་ངག་གི་གཉེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་' ཡོངས་གྲགས་སུ་ 'ཟླ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་' ཞེས་པ་འདི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་རྣམ་དུ་བྱུང་བ་འགྱུར་པ་དང་། སྒྲོར་ཟླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་གཞི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་བསྡུས་དུ་མ་ཞིག་བཞུགས་ནའང་། དཀའ་ཆེན་གྱིས་ཁྲིད་ཡིག་འདི་མཛད་དེ་འཆད་ཉན་དང་བ་ནས་བཟུང་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པའི་ཐུགས་ཁུར་ཐེག་པའི་ཟས་ཀྱི་ཚེས་ཁྲིད་ཡིག་འདིའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྲོལ་དང་བ་བཅས་འགྲོ་དོན་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་བཞུགས་ཤིང་། ཁྲིད་ཡིག་འདིའི་དབུ་མཐུག་ཀུན་ཏུ་གཙམས་ངག་གམ་མན་ངག་ཡང་ན་སྟན་བརྒྱད་ཞལ་ཤེས་སོགས་སུ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་

པའི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་བཅུ་གྲྭབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ མཛད་པའི་གཞུང་ལ་ཁྱངས་གཏུག་ས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། གཞུང་ཆེན་མོའི་རྒྱབ་རྟེན་ མེད་པར་བློས་བྱས་རང་བཟོའི་ཚོག་ཚོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རྙེད་བའི་ཚུལ་རྩལ་འདོན་མཛད་ དེ། སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་འདིའི་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྱངས་ དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཞིག་གསལ་བཀོད་གནང་མཛད་པ་འདི་ཀུན་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཚད་ མར་གཟུང་འོས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤེག་ཡིན་པར་བརྟེན། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ མདོ་སྡུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྲོ་དང་། ཁྱད་པར་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ ཉིད་མི་ཉམས་རྒྱུན་གནས་ཡོང་ཆེད་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱད་བྲྭ་ཚང་ནས་ཁྲིད་ཡིག་འདི་དཔར་ སྐྱོན་གནང་བ་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་སྨན་པའི་རྒྱུ་ཅུ་འགྱུར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས་ཤུགས་ པའི་བཅུན་པ་ཟམ་གདོང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཀྱིས་སྟོན་གྲྭང་ཚུལ་དུ་བྲིས་པའོ།། །།

། དགེ་སྐྱེན་གསལ་བཤད།།

།།། འདིར་གསང་ཆེན་དགལ་ལྟན་སྟོང་རྒྱུད་གྲ་ཚང་གི་དགེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཞིར་བཟུང་འཕགས་བོད་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་སྙིང་བཅུད་སྤྱགས་སྐོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞུང་རྗེ་སྙིང་ཅིག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་བོད་ཕྱེང་ཞེས་པ་མུ་སྟྲེལ་གྱི་དགེ་ཚོགས་དགར་གསར་དུ་སྐྱེན་དང་བསྐྱེན་འགྱུར་དེ་ལྟར་ལགས་ན། ད་ལམ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དགལ་ལྟན་སྟོང་རྒྱུད་གྲ་ཚང་གིས་ལོ་མང་སྟོན་ནས་ཟབ་གསང་གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྨིན་རྒྱས་སུ་བསྟལ་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་ཡང་ཡང་བཏབ་དོན། བཏ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་དགེ་ལྟན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་རྩ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དང་། དགེ་ལྟན་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩོལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ། ལ་རྒྱལ་དབང་སྒྲ་ཕྱེང་བརྒྱད་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་འཛིན་དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད། རྒྱལ་རོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མའི་གསུང་དབེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འཁྲིད་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱང་ལ་བསྒྲུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་རྒྱའི་བཀའ་བཞེས་བཟང་མོ་སྤྱི་བོར་ཕེབས་པ་དང་བསྟུན་གོང་འཕོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་གསང་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་བོད་ཕྱེང་བྱུག་པ་དང་བདུན་པ་དགར་སྐྱེན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པོ་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད། དགེ་སློང་ཐུབ་བསྟན་རྣམ་རྒྱལ། དགེ་སློང་བསོད་ནམས་དགལ་འབྱོར། དགེ་སློང་ས་ངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ། དགེ་སློང་འཇམ་དགལ་རྒྱ་མཚོ། དགེ་སློང་དོན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས། དགེ་སློང་དཀའ་དབང་སྦྱིན་པ་བཅས་ནས་འགྲོ་གྲོན་ཆ

ཚང་གནང་སྟེ་དབར་བསྒྲུན་གྱིས་ཕྱག་དཔེ་གསར་བཞེངས་ཤུ་རྒྱའི་དགོས་དམིགས་གཙོ་བོ་ནི། ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་ཚོས་ཤུ་བ་བློ་གསལ་དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ལས་ཤེན་ཏུ་གསང་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་འབད་རྩོལ་ཆེར་མ་དགོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཇིན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལེགས་པར་གསལ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒ་ཆེའི་ཐུགས་ཀོར་གྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་དག་གི་དཔེ་རྒྱུན་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་ཐུབ་བསྟན་བྱེ་བའི་སྙིང་བཅུད་ཡབ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྩོལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱ་བའི་བླ་མའི་བར་གྱིས་པ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་རྗེ་སྲིད་རྒྱལ་བསྟན་ནམ་གནས་བར་མི་ཉམས་པར་གནས་པའི་ཆེད་དང་། ལྷག་དོན་དུ་རྣམ་དཔྱོད་དོན་གཉིར་ཅན་རྣམས་ཡིད་ཐར་པ་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་འདིས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་ལྷ་བའི་མིག་ཏུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྱལ་བར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་རང་གིས་འཇོན་པ་དང་། གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་སྟེལ་ཏུས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱག་དཔེ་འདི་རྣམས་ཤུ་སྒྲིག་སྐོར་ལ། ཐོག་མར་འདི་ག་ཐུ་ཚང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྒྲི་ཁྲབ་སློབ་སྟོན་པ་༧སྐྱབས་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་དགོངས་སྐོར་སྤྱི་རིམ་ཤུས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འགོ་འཛུགས་ཤུས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱག་ཆེན་རྒ་འགྲེལ་དང་། བདག་འཇོན་གསལ་འདེབས། ཐུན་མཚོན་ཁྲིད་ཡིག ཁ་ཆེམས་ཆུང་བསྒྲུར་མ་བཅས་ཀམ་བུ་ཏར་ནང་དཔར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་དང་འགྲེལ་དེང་དུས་ཉམས་ཞིབ་དང་མཐུན་པར་དཔེ་བསྡུར་ཆ་ཚང་ཤུས་ཤིང་། ཐོག་མར་ཕྱག་ཆེན་རྒ་འགྲེལ་གཉིས་གི།པཊ་ཆེན་ཐོས་རྒྱུན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མཁྱེད་དཔར་དེ་སྔ་བོད་ནས་བསྒྲུན་པ་དེ་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༨༤ལོར་སྒང་ཏོག་ཏུ་བསྒྲུན་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རིང་མ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོར་དཔལ་སྤུངས་གསུང་རབ་སྤར་སྒྲུན་ཁང་ནས་བསྒྲུན་པའི་དཔེ་ཁྱིད་བསྒྲུར་བསྒྲུན་

བྱས་པ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠᎘ལོར་ཀྱང་གོའི་བོད་རིགས་པ་དགེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བསྐྱེན་པའི་དེབ་གཟུགས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠᎕ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་བསྐྱེན་པའི་དེབ་གཟུགས་བཅས་ལྷ་ལ་དགེ་བསྡུར་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཕྱག་ཆེན་གྱི་རྩ་བ་ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གཉེར་མཛོད་དགར་ཁང་ནས་བསྐྱེན་པའི་རྗེའི་གསུང་ལྷ་བའི་སྐོར་གྱི་དེབ་གཟུགས་ལའང་དགེ་བསྡུར་ཞུས། ཆུ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་ནི། བོད་དཔར་དགེ་རིང་རྒྱུད་པ་᠈ལྷག་རེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཚང་མཚོག་གིས་ཞུ་དག་གནང་བ་དེ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བོད་ཀྱི་དགེ་མཛོད་ཁང་ནས་བསྐྱར་བསྐྱེན་ཞུས་པ། འདི་ཀ་རྒྱུད་སྡེ་དགེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ལག་བྲིས་མ་བཅས་གསུམ་ལ་དགེ་བསྡུར་ཞུས། ཁ་ཆེམས་ཆུང་བསྐྱར་མ་ནི། བོད་དཔར་དགེ་རིང་རྒྱུད་པ་དེ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠᎕ལོར་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ནས་བསྐྱེན་པའི་དེབ་གཟུགས། ཕྱི་ལོ་༢᠐᠗᠓ ལོར་མེར་སྨད་དགེ་མཛོད་ཁང་ནས་བསྐྱེན་པའི་དེབ་གཟུགས་བཅས་གསུམ་ལ་དགེ་བསྡུར་ཞུས། བདག་འཛིན་གཡག་འདེབས་ནི། པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་གསུང་འབུམ་བཀྲས་ལྷུན་དཔར་མཁྱེན་དཔར་དེ་སྤ་བོད་ནས་བསྐྱེན་པ་དེ་དང་། ཕྱི་ལོ་᠈᠐᠐᠔ལོར་ཀྱང་གོའི་བོད་རིགས་པ་དགེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བསྐྱེན་པའི་དེབ་གཟུགས། བཀྲས་ལྷུན་མཁན་ཆུང་དཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་པས་བསྐྱར་བསྐྱེན་ཞུས་པའི་དགེ་ཐུང་མ་བཅས་གསུམ་ལ་དགེ་བསྡུར་ཞུས། གོང་ཞུས་ཀྱི་དགེ་དེ་རྣམས་པན་ཚུན་སྤྱར་སྐབས་མ་དགེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་མི་མཐུན་པ་ཇི་ཡོད་ལེགས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཧོར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་རྣམས་ཐད་གར་ཧོར་བཅོས་ལས། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་རིགས་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ཤོག་གྲངས་སོ་སོའི་གཤམ་དུ་བསྡུར་མཚན་བཀོད་ཡོད། འོག་མཚན་དུ་བྱུང་བའི་བསྡུས་མིང་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཆ་ཚང་དང་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་ནང་གསལ་བས་དེར་གཟིགས་དགོས། དེ་བཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་དབྱུད་ཞིབ་གནང་བའི་སྨད་ལྱང་འཇེན་ཁག་རྣམས་བཀའ་བསྐྲན་གཉིས་སྟེ་དགེའི་དགེ་

རིང་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དང་། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། བཀ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན། དབེན་ས་བཀའ་འབུམ་བཅས་བཀྲིས་ལྷུན་པོའི་དཔར་ཁྱེད་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་དང་། དེ་མིན་ལྷང་ཏང་སའི་ཁྲུངས་ཕྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན་དང་། ངོ་ཐག་ཚོད་བའི་དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། པོད་ཨང་གྲངས། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་མཇད་པ་པོ་སུ་ཡིན། ཤོག་གྲངས་དང་ཡིག་ཕྲེང་གི་ཨང་བཅས་ཤོག་ངོས་སོ་སོའི་གཤམ་དུ་མཚན་བཀོད་ཁུས་ཡོད། དཔེར་ན།(སྒེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བའི་མཚོག་སྟོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༠བ᎓” “སྒེ་བསྟན། རྒྱུད་འཛིལ། ཕྱི ངལ་ས་ར་ཀ། ངོ་ཀ་མཇོད་ཀྱི་ལྷུ། ཤོག་གྲངས་ ༢᎓ན་༣” “རྗེ་ཅོང་ཁ་བའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། ཏེ་ཀ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར། གཙང་དཔར། (༥༢བ་༣) ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ “སྒེ་བཀའ”ཞེས་པ་སྒེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། “སྒེ་བསྟན”ཞེས་པ་སྒེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་པ་ཟུར་ཀྱི་བསྟུས་མིང་ངོ་སྤྲོད་དུ་འཁོད་པ་བཞིན་ཡིན། དཔེ་དེབ་ཀློག་སྐབས་གཞུང་གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་ཆུམས་ངོས་འཛིན་སྣ་བ་དང་། ཕྱག་དཔེ་གཞིགས་བདེའི་ཆེད་དུ་གཞུང་གི་ས་བཅད་ཆུམས་དེབ་ཀྱི་དབུར་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཀོད་ཅིང་། གཞུང་གི་སྡེ་ཕྱིའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་པོ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞུང་གི་ནང་དོན་གང་ཡིན་རྩང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནས་དཔེར་ན་གཞུང་འདི་མཇད་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལྟན་པའི་སྟོན་གྲེང་ངོ་སྤྲོད་དང་། མཇུག་གི་ཟུར་རྒྱན་དུ་གཞུང་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་ཚན་གང་ཟིན་ཀྱི་མཚན་བྱང་དང་། མཇད་པ་པོའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་སྡེ་ཕྱིའི་ལས་དོན་ཐོག་གོང་ཞུས་ལྟར་སྟོན་ལྟར་ཁྱད་འགྱུར་གནང་མཁན་ཕྱན་ས་ལྟས་ཚོགས་ངེས་ཡིན་ཡང་། རྒྱུན་དུ་ལས་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བློས་གང་ལྟོགས་འབད་བཙོན་ཞུ་ཁྲལ་ཡིན་ཡང་། ད་དུང་མཐོང་རྒྱ་དང་། ཐོས་རྒྱ་ཞན་པའི་དབང་ལས། ཡི་གེ་ཆད་ལྟག་དང་། དེ་བཞིན་ཁྲངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་མ་དགེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་བ། གཞན་ཡང་བརྒྱུད་

རིམ་འདིའི་ནང་ནོར་འཁྱལ་གང་བྱུང་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་སྦྱོན་ལྡར་བཟོད་པ་མཛད་འཚལ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་ཚབས་ཅིག ལྷད་མར་ཡང་དགེ་དེབ་འདི་ལྷར་ཡང་དགར་བསྒྲུན་གྱི་གོ་སྒྲབས་རང་གཞན་སྙུ་ལའང་ཡོང་སྲིད་པས། དེ་ལ་ཕན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཚར་ལྟུག་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བསྒྲལ་ཡང་ཞུ།

ལེགས་སོའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

ཤ ང་ལམ་འདི་ག་དགེ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲི་ཁྲབ་སློབ་སྟོན་པ་ཅ་ལྷབས་རྗེ་སློབ་དགོན་ཟམ་གཙོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་བྱེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་གཞུང་འདི་རྣམས་དཔར་སྒྲུན་སྒྲབས། ཐོག་མར་མ་དགེ་ཁག་དང་དགེ་བསྡུར་བྱེད་ཕྱོགས། ལྷང་ཁྲངས་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཚུལ། ཞུང་ཚན་སྒྲིག་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་དཔར་སྒྲུན་གྱི་བྱེད་སློ་ཡོངས་ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་དང་། བར་དུ་ཞིབ་འཇུག་གི་ཐུགས་འགན་གཙང་བཞེས་མཛད་པ། མཇུག་ཏུ་སྟོན་གྲྭང་དང་དཔར་བྱང་སློན་ཆོག་གིས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མཇོས་པར་བརྒྱན་པ་སོགས་སྒྲུ་ངལ་འཇོམས་མེད་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་བསྒྲངས་པར་སློ་གསུམ་གྱས་ཕྱག་དང་བཅས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་གི་བྱ་བར་ནང་བྱན་ཚུད་པའི་སྒྲ་ཞབས་བསྟན་འཇོན་དོན་ཡོད་མཚོག་ནས་དངོས་སུ་ཞིབ་ཕའི་མཆན་འགོད་སྤྲ་རྗེས་ལམ་སྟོན་དང་། ཞུ་སྒྲིག་གི་ཐུགས་འགན་གཙོར་བཞེས་གནང་བ། འདི་ག་དགེ་མཛོད་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་འགན་འཇོན་དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པ་མཚོག་ནས་ཉིན་མཚན་ལྷོས་མེད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་དང་འབྲེལ་ལྟང་ཁྲངས་འཚོལ་ཞིབ་དང་དུས་ཚོད་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་དགེ་བསྡུར་དང་ཞུ་དགེ་གནང་བ། དེ་བཞིན་འབྲས་ཕྲོ་གྲྭང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་སྒྲུལ་བཟང་མཚོག་ནས་ཞུ་དགེ་གི་ཐུགས་འགན་ཆེར་བཞེས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་བར་གསེང་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུ་དགེ་དང་འབྲེལ་བསྒྲར་ཞིབ་གནང་བ། འདི་གའི་ལས་བྱེད་བསྟན་འཇོན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་མ་

དགེ་ཀུན་བྱ་ཏར་ནང་དགེ་བསྡུར་གཉིང་ཟབ་ཐོག་ལྷང་ཁྲངས་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱིས་ཟིན་བྲིས་བཀོད་པ། སྔགས་རམས་པ་ཏན་ཏོ་བཟང་ཕྱུན་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ནས་མ་དགེ་ཁག་དང་དགེ་བསྡུར་འཕྲས་ཚང་གནང་བ། དགེ་ཁྲིད་ཏན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་ཀྱིག་ནོར་བཟང་མཚོག་ནས་མ་དགེ་ཆྱིང་པ་མཁོ་སྟོང་གནང་བ། བོད་ཀྱི་དགེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་ཏན་བསོད་ནམས་ལགས་ནས་དགེ་བསྡུར་ཞུ་ཡུལ་ཕྱག་དགེ་མང་དག་ཅིག་གཡར་བོ་གནང་བ། སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད་རྣམ་པས་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཚ་ཚང་གནང་བ་སོགས་གོང་ཞུས་རྣམ་པ་ཚོའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཕྱག་དགེ་འདི་རྣམས་རྒྱ་ཆེའི་གློག་པ་བོ་སྒྲ་དང་། ལྷག་པར་དང་ལྡན་ཚོས་ཞུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ལམ་དུ་བསྟར་ཐུབ་པ་དགའ་གྱས་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ཡི་རངས་བསྟགས་བརྗོད་དང་བཅས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། མདོར་ན་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་གནང་མཁན་ཡོངས་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་གནང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ལེགས་བྱས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་ནས་སྨོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱེ་བྲག་གསང་ཆེན་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ཟབ་མོ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་རྒྱན་ཅགོང་ས་ཅསྒྲབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གཙོས་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་སྒྲ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ། བསོད་ལྷན་ཁ་བ་གང་རས་རིའི་ལྷོངས་སུ་ཚོས་མེན་རྒྱད་ཚོགས་ལྷུར་དུ་ཞི་ནས་ཚོས་སྲིད་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོས་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་ཁུར་མེད་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་བློ་བཟང་ཀུན་སྐྱབ་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡།།ཤི་ལོ་༢༠།།ཤི་ཟླ་༢ཚེས་ །།། ལ།

བསྡུས་མིང་དོ་སྡོད།

བཀའ་འགྱུར།

དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལྷུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་ཕྱག་ཆེན་ཕེག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག)

བརྒྱད་སྟོང་པ།

(འཕགས་པཨཥ་ར་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ།)

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས།

(མདོ་སྡེ་སའི་ནང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས།)

ཚོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཚོས་བཞི་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

བརྟག་གཉིས།

(ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།)

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྦོམ་འབྲུང་།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་བདེ་མཆོག་ཕྱང་དུ།)

མདོ་སྡེ་དགོན་མཚོག་སྤྲིན།

(འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

མདོ་ཕལ་པོ་ཆེ།

(སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

འདུལ་བ་གཞིའི་བར་སྟོམ།

(འདུལ་བ་ཀ་པའི་ནང་འདུལ་བ་གཞིའི་བར་སྟོམ་ཡིན་རྩང། ཁྲིད་ཡིག་མན་ངག་གཉེར་མཛོད་ནང་འདུལ་བ་ལུང་གི་བར་སྟོམ་ལས་ཞེས་བགོད་འདུག)

རྣོ་རྩེ་མཁན་འགྲོའི་རྒྱུད།

(རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྣོ་རྩེ་མཁན་འགྲོ)

རྣོ་རྩེ་གྱར།

(འཕགས་པ་མཁན་འགྲོ་མ་རྣོ་རྩེ་གྱར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྡུག་པ།)

རྣོ་རྩེའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྟོ་བ།

(ཕལ་ཆེན་ཁ་པའི་ནང་རྣོ་རྩེའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ལེའུ།)

རྣོ་རྩེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།

(དཔལ་རྣོ་རྩེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད།)

རྣོ་རྩེ་གདན་བཞི།

(རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞི་པ།)

རྣོར་ཕྱིང་།

(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྣོ་རྩེ་ཕྱིང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་གསང་བ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)

དབལ་མཆོག་དང་པོའི་སྔགས་རྟེག

(དབལ་མཆོག་དང་པོའི་སྔགས་ཀྱི་རྟེག་པའི་དུམ་བུ།)

ཟླ་གསང་ཕེག་ལེའི་རྒྱུད།

(དབལ་ཟླ་གསང་ཕེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤུང་པ།

(འཕགས་པཨེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་གྱུ་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤུང་པ།)

ཡབ་སྲས་མཛལ་བའི་མདོ།

(འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མཛལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ།

(བཅོམ་ལྡན་འདས་མཁས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ།)

ས་ཕུག

(ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ།)

གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཏུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ།

(འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

བསྟན་འགྱུར།

དཀྱིལ་ཆོག་རྗོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།

(ཨཱརྱཡཱན་གྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྗོ་རྗེ་ཕྲེང་བ།)

སྐྱེས་རབས།

(སློབ་དཔོན་དཔལ་བོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་པའི་རབས་སྒོམ་ཐུ་རྫ་བཞི་པ།)

ཁ་སྦྱོར་གྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།

(རྟོལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བོ་རྡོ་རྗེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་གསང་ཆེན་དཔལ་ཀུན་ཏུ་ཁ་སྦྱོར་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།)

འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ།

(གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་བ།)

རྒྱུད་ཟླ་མ།

(རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཟླ་མའི་བསྟན་བཅོས།)

བསྟོན་རིམ།

(སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པའི་བསྟོན་པའི་རིམ་པ།)

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས།

(འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)

བསྡུགས་འོས་བསྡུགས་བསྟོད།

(སློབ་དཔོན་མཁྱེ་ཅོ་ཏྲས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་བསྡུགས་པར་འོས་པ་བསྡུགས་པ་ལས་བསྟོད་པར་མི་ནུས་པར་བསྟོད་པ།)

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད།

(སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

(སྟོན་བཤད་སངས་རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་གྱི་ལུང་།)

གཉིས་མེད་གྲུབ་པ།

(རྒྱལ་པོ་ཨི་ཏྲན্ད্ধ্ཀ་མཛད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ།

(སྟོན་བཤད་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྟོ་རྗེས་མཛད་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་གྲུབ་པ།)

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡི་གེར་བསྡུས་པ།

(དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡི་གེར་བསྡུས་པ།)

ཐོད་པའི་འཕྲེལ་པ།

(སྟོན་བཤད་ས་རུས་མཛད་པའི་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གཞི་རིམ་པ་གསལ་བ།)

དམ་ཚིག་ལྷ་པ།

(སྟོན་བཤད་དཔལ་པཎ্ཌཏ་གནས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་ལྷ་པ།)

དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།

(མཆོག་གི་བདེ་བཞི་སངས་རྒྱས་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།)

དུས་འཁོར་དབང་ལེའི་འཕྲེལ་པ།

(སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གིས་མཛད་པའི་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཕྲེལ་བཤད་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་བྱ་མ་མེད་པའི་བོད་ལས་དབང་གི་ལེའུའི་འཕྲེལ་བཤད།)

དོ་རྡ་མཛོད།

(ནུལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ས་ར་ཤས་མཛད་པའི་དོ་རྡ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་གླུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནུལ་དུ་མཚོན་པ་དོན་དམ་པའི་ཡི་གེ)

དོན་དམ་སྟེ་མ། (བསྟེན་པ)

(རིགས་ལྡན་པཎ་ཆེན་རགས་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ།)

མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ།)

མདོ་སྡེ་རྒྱན།

(རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

འདུལ་བ་སྲུམ་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྲུམ་བརྒྱ་པ།)

རྗེ་རྗེ་གཅོད་པ།

(འཕགས་པཨཱེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྗེ་རྗེ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

སྒྲོད་འཇུག

(རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པ།)

སྒྲོད་བསྡུས།

(ཡྱུན་ཏཱེ་ཕས་མཛད་པའི་སྒྲོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒྲོན་མ།)

ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ།

(སློབ་དཔོན་དཔའ་བོའམ་ཡྱུན་ལྡན་རས་མཛད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ།)

དབྱུ་མ་འཇུག་པ།

(སྟོན་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ།)

དབྱས་མཐའ།

(རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་དབྱས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིགས་བཅད་མ།)

ཐུ་མ་ལྡ་བཅུ་པ།

(སྟོན་དཔོན་རྒ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྡ་བཅུ་པ།)

མན་ངག་སྟེ་མ།

(སྟོན་དཔོན་ཨཏྱཡཀཱར་མཛད་པའི་དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ མན་ངག་གི་སྟེ་མ།)

མཆྭལ་ཚོ་ག

(སྟོན་དཔོན་དགེ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཆྭལ་དབྱལ་བའི་ཚོ་ག)

མེ་ལམ་ཡིད་བཞིན་དོར་བྱའི་གཏམ།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མེ་ལམ་ཡིད་བཞིན་དོར་བྱའི་གཏམ།)

ཙ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ།

(སྟོན་དཔོན་རྒ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་རྗེ་ཞེག་པ་ཙ་བའི་ལྷུང་བ་བསྡུས་པ།)

ཙ་བཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ཙ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ།)

ཅོད་བརྒྱོ།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཅོད་པ་བརྒྱོ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།

(སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

བཞི་བརྒྱ་པ།

(སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།)

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ།

(དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ།)

ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ།

(རྒྱལ་པོ་ཞི་ཐྲོན་བློ་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས།)

ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད།

(བཤད་པའི་རྒྱུད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལे་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཚོག་ཏུ་མདུད་བྱེད་པ།)

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཏམ་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།)

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རིམ་ལྔ་བསྡུས་པ།

(དཔལ་ནཱ་རོ་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྡུས་པ་གསལ་བ།)

ལམ་སྲོན།

(དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྲོན་མ།)

བཤེས་སྒྲོང་།

(མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་པའི་སྒྲོང་ཡིག)

སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲོང་།

(སྒྲོན་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་རིམ་པའི་དོན་འགྲེལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་སྒྲོང་བ།)

གསང་བ་གྲུབ་པ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱབརྒྱས་མཛད་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་དེས་པར་སྟྲལ་བར་བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)

བསླབ་བཏུས།

(སྒྲོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ཚིགས་ལེའུར་བྱས་པ།)

བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།

(རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བསྐྱུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ།)

སྐལས་གསུམ་པ།

(རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་བསྟོད་པ་བྱིན་རླབས་ཉེར་འཇུག)

མཁྱེན་སྲིད་མ།

(རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྙིང་མ།)

སྤྱན་རིས་ཆེན་པོ།

(རྟེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྗེ་རྟེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།)

གཅོད་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དཔོན།

(པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་གཅོད་གྱི་གདམས་པ་ཐར་འདོད་གྱི་དེད་དཔོན།)

ངང་མཚོད་བདེ་ཆེན་ཀུན་བཟང།

(མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ངང་མཚོད་བདེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་མ།)

རྟེའི་རྐོགས་བརྗོད།

(རྟེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རང་གི་རྐོགས་པ་བརྗོད་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྐོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ཞེས་འགོད།)

སྟོང་པོའི་གནད་ཐོར་བུའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང།

(དགེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོང་པོའི་གནད་ཐོར་བུའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང།)

བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ།

(རྟེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ།)

བསྟོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ།

(རྟེ་ཚོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྟེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པར་བྱེད་པའི་བསྟོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ།)

གཙམས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།

(དགེན་པ་པ་ཐོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མཛེ་ནང་བཞུགས་པའི་རང་གི་གཙན་པ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་སྐྱབས་རྗེ་རྗེ་ལ་གནང་བའི་གཙམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།)

བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཐོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་སྒྲུབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ།)

བདེ་མཆོག་ལག་མཆོད།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཐོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ལག་མཆོད་དང་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གླུ་དང་བཅས་པ།)

ཏྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཐོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གནད་ཀྱི་ཏྲི་བ་ལྷན་བསྒྲལ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར།)

ཏྲིས་ལན་ཐོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས།

(པཾ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་ཏྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་ཏྲིས་ལན་ཐོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས།)

རྣམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས།

(མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས།)

ཕྱག་ཆེན་ཙ་བ།

(པཾ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་ཙ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།)

བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ།

(དགེ་བཤེས་པོ་ཏོ་བས་མཛད་པའི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ།)

བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་བ།

(རྗོ་བོ་ཡུ་འབྲི་སྒང་པས་མཛད་པའི་བེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་བ།)

དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་དབང་གི་དོན་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ།)

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆུང་བ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆུང་བ།)

ཟླ་མཚོད་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།

(མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཟླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།)

ཟླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་པ་ཕྲེ་བ།

(དཔེན་པ་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཟླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རིམ་པ་ཕྲེ་བ།)

ཟླ་སྟོང་དོན་བདུན་མཉམ་ཟླ་སྟོང་ཙ་ཚོག

(རྗེ་པ་བོང་ཁའི་གསུང་འབུམ་ནང་བཞུགས་པའི་ཟླ་སྟོང་དོན་བདུན་མའི་ཙ་བ།)

ཟླ་སྟོང་ཚོགས་བརྒྱད་མ།

(དཔལ་བའི་བཤེས་གཉེན་གླིང་རི་ཐང་པ་རྗོ་རྗེ་སེང་གེས་མཛད་པའི་ཟླ་སྟོང་ཚོགས་བརྒྱད་མ།)

ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།

(མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།)

རང་གི་ཙ་བའི་ཟླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།

(པཾ་ཆེན་ཟླ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་གི་ཙ་བའི་ཟླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ།)

རང་རྟགས།

(པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་རང་གི་སྨྲོད་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཏོར་བུའི་ཕྲེང་བ།)

རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།)

ལམ་འབྲས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་མཆོད།

(འཕྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་མཛད་པའི་ལམ་འབྲས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་མཆོད།)

ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་ཚ་ཁོ་དགོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་གདམས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ།)

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ།)

ལམ་རིམ་བསྡུས་དོན་ནམ་ལམ་རིམ་ཉམས་མཁྲུར།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པ།)

ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།

(དགེན་ས་པ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་སུ་བསྒྲིགས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།)

ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་འཕྲེན་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྡོམ་ཚོག

(འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསུངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་འཕྲེན་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྡོམ་ཚོག)

ཤེས་རབ་སྙིང་བ་འཕེལ་བྱེད།

(འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསུངས་པའི་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཚོ་གཤེས་རབ་སྙིང་བ་འཕེལ་བྱེད།)

གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ།

(མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་སྲུམ་ཆུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མངོར་བསྡུས་པའི་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ།)

གསོལ་འདེབས་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ།

(པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་ཟླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ་གྲུབ་པའི་སྨོན་སྒྲ།)

སྟེ་བཀའ། སྟེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར།

སྟེ་བསྟན། སྟེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།

ལག་བྲིས། (ལག་བྲིས་དཔེ་རིང་གོང་ཤོག་ཐོག་ཡོད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མཚན་གྱི་ཟླ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་མན་ངག་གཏེར་མཛོད།)

གོང་དཔར། (གོང་ནས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བའི་དཔེ་རིང་གོང་ཤོག་ཐོག་ཡོད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མཚན་གྱི་ཟླ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད།)

དཔེ་དཔར། (རྒྱ་མ་གོང་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་མཚན་གྱི་ཟླ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད།)

། མཇད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་བཞུགས་སོ།།

།།ཀ།། །ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནི་གཙང་སྨྱོད་གྱི་གོང་བད་ཁྱད་ནང་བའི་རིགས་
སུ་ཡབ་ཚངས་པ་དཀར་པོ་དང་། ཡུམ་ཆེ་རིང་དཔལ་འཛོམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་འབྱུང་
བཅུ་གཉིས་པའི་ཚུ་སྦྱལ(１２１３)ལོར་འཁྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་ཐོག་ཐོས་བསམ་གྱིང་གི་ཆོས་
རྗེ་ཆེ་བཏན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་མཚན་དབུ་རྒྱན་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་སྒྲུལ
ཡ་ནིས་གློག་བསླབས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་བཀྲས་ལྷུན་དྲུང་རམས་པ་ནས་ཆོས་སྟོད་འཇོན
སྐྱོར་བྱེད་དུ་བཅུག དགུང་ལོ་བཅུ་ཐོག་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་ཆོས་སློར་ཞུགས། དེའི་ལོར་བཏ་ཆེན
ཟློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་པ་ཞུས། མཚན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་འདོགས
པར་མཇད། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྔར་གསན་བསམ་མཇད། རྣམ
འགྲེལ་ཐོག་ནས་མིང་བཏགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་རང་མཉམ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོ་ཀུར་ལ
བརྟེན་མིང་སྐྱེས་པོར་མ་ཚགས་པར་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས། དེའི་ལོར་སྟེལ་བུ་གསར་རྒྱག་གིས
ལོ་གསུམ་རིང་སྐྱབ་ལ་བརྩོན། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་བྱོན་དབང་ཟླ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ནས
བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞེས། དགུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་ལ་དབུས་སུ་ཕེབས། ཕུར་བུ་ལྷོག་ས
བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ནས་ཟབ་ཆོས་འཚལ་ཞུས་ཏེ་ས་ཕུག་གཅིག་ཏུ་སྲོག་འཚོ་ཅམ་གྱི
འཚོ་བར་བརྟེན་ནས་ལོ་གཅིག་བཞུགས། དགུང་ལོ་ཉིར་གསུམ་ལ་སྐྱིད་གྲོང་དུ་ཕེབས་ནས
གླུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྟུན་ཚུལ་གྱིས་ཞེ་བར་གཤེགས་པའི་དགོངས་རྫོགས་བསྟུབས། དགུང
ལོ་ཉིར་ལྔ་ལ་དེང་རིར་ཕ་དམ་པའི་སྐྱབ་གནས་མཁའ་འགྲོའི་གསང་ཕུག་ཏུ་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ལ
བརྟེན་ནས་སྔ་རྟེས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཏེལ་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ། དགུང་ལོ་ཞེ་བཞི
ནས་རེ་ལྔའི་བར་སྐྱིད་གྲོང་བསམ་གཏན་གླིང་དང་། དགའ་ལྡན་ཕུག་པོ་ཆེ། ཆོས་ལྷོངས་ཚུལ
ལྡན་གླིང་། བལ་ཡུལ་ཐང་ཏྲི་ཁ་ར་སོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་

ཉམས་གསོ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་ལ་ཝེབས་སྐྱབས་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་དང་བཟླ་ཁའི་མཚན་བསྟོད་བཞེས་ཏེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་ཁ་ ལར་བཞུགས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཡོངས་འཛིན་གནང་། ཐུན་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ དང་། སྐྱེ་རབས་སོ་བཞིའི་རྣམ་བཤད་ཐེག་ཆེན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་ པའི་ཤེར་ཕྱིན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེའི་ལེགས་བཤད། ལམ་རིམ་ཐུན་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར། དམ་ ཚིག་རྡོ་རྗེའི་སྒོམ་བཟླས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་མདོ་ལྟར་ཆོས་དགེ་མང་དུ་བཀྱམས། དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྲུང་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་དང་ལམ་རིམ་གྱི་འཛིན་སྒྲོལ་ ནར་མར་མཛད། དགུང་ལོ་དོན་བདུན་སྐྱབས་གྲོབ་ཆེ་མཚོག་གླིང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དགུང་ ལོ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཚུ་གླང(ཀ་ཕ(ཅ)) ལོར་གཤེགས།

དཀར་ཆག

༡ ཚེད་བརྗོད། iii

༢ སྔོན་གླེང་། v

༣ དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། xxi

༤ བསྡུས་མིང་ངོ་སྤྲོད། xvii

༥ མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། xxxi

ཀླུ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་སྔོན་རྒྱུད་མན་ངག་གཏེར་མཛོད། ༡

དང་པོ། གདམས་པའི་ཁུངས་བཤད་པ། ༤

གཉིས་པ། གདམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ། ༢༡

གསུམ་པ། གདམས་པ་དངོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། (༢) ༢༦

 ༼ཀ༽ ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། (༣) ༢༦

  (༡) སྔོན་འགྲོ་ལ། (༢) ༢༦

   ཀ སྤྱིའི་སྔོན་འགྲོ་ལ། (༢) ༢༦

    ༡ ཀུན་སློང་བཅོས་པ། ༢༦

    ༢ སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ། ༣༥

   ཁ ཁྱད་པར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ། (༣) ༤༣

    ༡ རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ། ༤༣

། སྟོད་བཅུད་སྤྱང་བ། ༥༡

། མཚོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ། (།) ༥ཁ

{།} ནང་མཚོན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ། (༥) ༥ཁ

། བསང་བ། ༥ཁ

། སྤྱང་བ། ༥ཁ

། བསྐྱེད་པ། ༥ཁ

༥ བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། ༥༠

{།} མཚོན་ཕྲས་གཞན་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། ..... ༥།

(།) དངོས་གཞི་ལ། (༥) ..... ༥།

ཏ། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་སྒོམ་པ་ལ། (།) ..... ༥།

། བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་གསལ་འདེབས་ཚུལ། ..... ༥།

། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ། ༥ཁ

ཏ། དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་བང་བཅས་པའི་མཚོན་པ་འབུལ་བ་ལ། (།) ༥ག

། བླ་མ་མཚོན་པ་གལ་ཆེན་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་པ། ༥ག

། བླ་མ་མཚོན་ཚུལ་དངོས་ལ།(།) ༡༠

<།> ཕྱག་འཚལ་བ་ལ། (།) ༡༠

། བླ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུང་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་
འཚལ་བ། ༡༠

། བླ་མ་སྤྱལ་བའི་སྐུང་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། ..... ༡།

། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐུང་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། ༡ག

༤ བླ་མ་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོ་ནས་བསྟོད་ཅིང་བྱག་འཚལ་བ། ༡ཆ

༥ ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་སྐུལ་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། ༡༡

<ཀ> མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ། (༥) ༢ཀ

ཀ) ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ལ། (༥) ༢ཀ

ཀ ཆུ་བཞི་འབུལ་བ། ༢ཀ

ཁ ཉིར་སྨྲོད་འབུལ་བ། ༢༥

ག འདོད་ཡོན་འབུལ་བ། ཀ༠ཁ

ང མཆྱལ་འབུལ་བ། ཀ༠ང

ཅ སྣྲོན་པའི་མཆོད་པ་འབུལ།། ..... ཀཀ་

ཁ) ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ཀཀ༡

ག) གསང་བཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ཀཁ༥

ང) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོགས་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། ཀག༠

ཅ) སྨན་དང་བདག་ཉིད་བྱན་དུ་ཕུལ་ཏེ་སྡོམ་པ་གཟུང་བ། ..... ཀག་

<ཁ> ཡན་ལག་ལྔ་མ་རྣམས་བྱ་བ་ལ། (༥) ཀག۷

ཀ བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ། ཀང༠

ཁ རྗེས་སུ་ཡི་རངས་བྱ་ཚུལ། ..... ཀང་

ག ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཀང۶

ང མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཀང۷

ཅ བསྡོ་བ་བྱ་ཚུལ། ཀ۵༠

།རེ་ལ་ དང་གྱས་ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ། (ཅ) ༡༥༧

(༧ ཞན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་དང་གྱས་གསལ་བཏབ་སྟེ་ མཚན་སྦྱགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྡུལ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ ཚུལ། ༡༥༧

(༨ ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ ཚུལ་ལ། (༨) ༡༦༧

།ཀ། ཡོན་ཏན་བསམ་པའི་སྨོ་ནས་ཚ་བ་དང་པ་སྨྲོང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་ པ་ལ། (༡) ༡༦༧

(དེ) ལངས་བ་ནས་བཤད་པའི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་ བ་འདེབས་པ། ༡༦༨

(ཁ) ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་པའི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་ བ་འདེབས་པ། ༡༦ཅ

(ག) རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་ འདེབས་ཚུལ། ༡༦༦

།ཁ། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ། ༡ཅ༨

(ཀ) ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ། (ཅ) ༡ཅ

(༧ ཕྱི་འི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ༡ཅ

(༢ ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ༡

(ཀ) གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ༡

(ཁ) དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ༡

(๔ ཕྱར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ། ๗๑๑

๕ མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཤར་སྒོམ་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཞུ་བའི་ཚུལ་ལ། (๓) ๗๙๙

๗ ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤད་གཞིན་བསྟན་པའི་ཚུལ། ๗๙๙

๓ བསྟན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ། (๓) ๓๐๗

[๗] ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། (๓) ๓๐๗

[ཀ] སྒྲོས་བྱ་ཚུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། (๓) ๓๐๗

๗ འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ། ๓๐๗

๓ འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། ๓๐๕

[ཁ] སྒྲོས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། (๓) ๓๐๖

๗ ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་བསྐྱེད་པ། ๓๐๖

๓ ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། ๓๐๙

[ག] སྒྲོས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། (๓) ๓๐๙

๗} བྱང་ཆུབ་ཀུ་ས་ལམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། (๔) ๓๐๙

๗ ཕེགས་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ། ๓๗๐

๓ བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་སྒྲོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ๓๗๕

๓ ལྷག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་ཚུལ། ๓๓๙

๔ སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སྡོམ་ལེན་ཚུལ། ๓๔๗

{༣} སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་བ་སློབ་ཚུལ་ལ། (༣) ༢༩༩

{༡ རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། (༤) ༢༩༩

༡ སྤྱིན་བ་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༩༩

༢ ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༩ཅ

༣ བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༩༡

༤ བརྩོན་འགྲུས་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༥༣

༥ བསམ་གཏན་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༥ཅ

༦ ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། (༢) ༢༦༡

ཀ མཉམ་གཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ། ༢༦༡

ཁ རྗེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། ༢༦༩

{༢ ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༦ཅ

[༢] ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ། (༣) ༢ཅ০

༡ སྤྱན་ལམ་ཟབ་མོའི་སྨོན་རྒྱང་དུ་བྱ་བ། ༢ཅ༡

༢ སྨོན་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ། ..... ༢ཅ་ཅ

༣ ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། (༣) ༢༡ཅ

{ཀ རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ། (༢) ༢༡ཅ

༡ བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༡ཅ

༢ རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ། ༢༡ཉ

{ཁ བསྡོམས་ཀྱང་བཅན་ས་མ་ཐེན་ན་ལས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ། ..... ༢ཉ་ཉ

{ཀ ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སྨོན་ཅིང་རྒྱུད་

བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ལ། (༢) ༣০ཅ

། ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བློ་མས་རྡེས་སུ་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་བྱས་ཏེ་ ..... གཏོར་མ་འབུལ་བ། ३०५

། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བའི་ཚུལ། ३०६

(३) མཇུག་ཏུ་རྗེ་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ། ३१०

ཏཱཀ་ཀི། ཐུན་མཚ�་སུ་རྗེ་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ། ३१३

རྒྱུ་རྒྱན་དང་པོ། ३३९

ཐུན་མ་མཚོད་པའི་ཆོ་ག་གང་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱུ་རྒྱན་གཉིས་པ། ३३३

ཐུན་མ་མཚོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་དགེ་གང་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱུ་རྒྱན་གསུམ་པ། ३३६

དཀའ་ཚེན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ།

རྒྱུ་རྒྱན་བཞི་པ། ३९५

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

།།ཕ། །ཆུ་མ་མཚོ་བའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་
རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟན་ཆུད་མན་ངག་གི་
གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

།།ཤ།། །རྟེ་བཅུན་ཆུ་མ་དམ་པ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྟེ་འཚང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྨྲས་སུ་མཆི་འོ།། བཅོ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།།

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པའི།། སྨྲ་དང་བསྟུ་བའི་བྱེད་པོ་གཅིག་བུ་པ།། བདེ་ཆེན་མཁོན་པོ་ཆུ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ།། བདག་སྟེང་བརྩེ་བའི་ཟེའུ་འབྲུར་རྒྱ་ཏུ་བཞུགས།། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་དབང་རྟེ་རྟེ་འཚང་།། རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མཁོན་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས།། གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྟེ་སོགས།། ཐུབ་དབང་སྲས་དང་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཟབ་མོའི་ལམ་འདིས་གྱུབ་པ་མཆོག་བརྙེས་པ།། ཨེ་ཏྭ་ལྷ་ཏི་བདེ་བའི་མཁོན་པོ་དང་།། ས་ར་ཧ་དང་གླུ་ཕྱུག་ཡབ་སྲས་དང་།། གྱུབ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་དགེ་དང་ལྷ་ཕེ་ཏ།། ཏི་ལོ་ཀུ་རེ་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་སོགས།།ཀ། འཕགས་ཡུལ་མཁས་གྱུབ་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད།། འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྟེ་རྒྱལ་བ་ཅོ་ཁ་པ།། འཇམ་དབྱངས་བཀའ་གྱུར་མཁས་གྱུར་སྐུ་མཆེད་དང་།། ཟུང་འཇུག་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྟེ་སོགས།། འཇམ་མཁོན་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད།། ཐོ་བཟང་དགོངས་དོན་སྣོན་རྒྱུད་བསམ་འཕེལ་ཞིང་བུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཆོད་སྐུ་གསུམ་འདོད་དགུའི་ཚར་འབེབས་དབེན་པ་པ།། ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཁང་བཟང་རྩེ་མོར་ཐོ་བཟང་སྟོན་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རབ་བསྟེང་བཏ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས།། ཐོ་ཆེན་བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ་དབང་ཐུག་བརྒྱད་ལྷན་རྣམ་འདྲེན་རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྟུས་ངག་གི་དབང་ཐུག་འཇམ་མཁོན་ཆེ།། ཉམ་ཆུང་བདག་ཅག་བྱམས་པས་སྨྲོང་ཞིང་མན་ངག་བདུད་རྩིས་གསོ་མཛད་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་བཀྲིད་དོ།། ཐོ་བཟང་རྡོ་རྟེ་འཚང་གི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད།། ཚེ་གཅིག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཐུར་ལམ་མཆོག །ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གནས་འདི་འབྱེད་པ་

ལ།།[1] གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོས་བདག་གི་གོོགས་མཛོད་ཅིག ।

དེ་ལ་འདིར་མདོ་སྡེགས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ། ཐོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསེགས་ཤུལ། རྒྱ་གོང་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཛེལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡུང་བའི་མན་ངག ཀུན་མཆོག་རྒྱས[1]བཏོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་སྩོལ།། སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྡུང་བ་ལྡུང་བར་འཁྱིད་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ།།

འདི་ལ་གསུམ། གཙམས་པའི་ཁྱད་བཤད་པ་དང་། གཙམས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ་དང་། གཙམས་པ་དངོས་ཏེ་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བོ།། དང་པོ(གཙམས་པའི་ཁྱད་བཤད་པ)ནི། འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་གཙམས་དགེ་གི་གཞུང་རྩ་བ་ནི་པཏ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཐོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རམ། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། གཙམས་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་རང་བཞིན་བྱས་པ་མིན་གྱི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་བྱང་[2]བ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་དེ་གོང་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོང་ཁ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མངོན་དུ་མཛད་ནས་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཟམ་མ་ཆད་པ་ལས་བྱོན་པ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་ངང་མ་ཡལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཁྱད་ལྡན་ཡིན་པོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་གཞུང་འདིའི་དབུར།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། གུ་རུ་པདྨ་ཥ་ཀཱ་ཡ་ནཱ་མ། གོང་སྐད་དུ། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་བྱ་བ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྨྲས་སུ་མཆི་བ།། བཅོ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

---

1 རྒྱས། གོང་དགས། དགེ་དགས།

2 འབྱུང་བ་ ལག་ཏིས།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་གསུམ་བདེ་བ་ཆེ།།
ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ལ།།
སྟོལ་མཛད་འདོད་དགའི་མཆོག་སྟོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར།།
རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞབས་བརློར་གུས་བཏུད་ནས།།
སྐལ་བཟང་སྨོན་མའི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ།།
སྨྲོན་པའི་ཐབས་མཆོག་གཉིས་པ་དང་བྲལ་བ།།
མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་པད་ཚལ་ལས།།
འོངས་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་མཁྱལ་རྒྱན་སྒྲོལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་འདི་དག་གིས་གཙུག་ལག་བཤད་བསྡུན་ཏོ།། དེ་ཡང་སྤྱི་བོད་གཞུང་ལ་རྒྱ་སྐད[1]དུ་སློས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། འདིར་རྒྱ་སྐད[2]དུ་སློས་ཏེ་སྐད་གཉིས་ཀན་སྒྲུར་མཛད་པ་ནི་དགོས་པ་ཅིན་ཏུ་ཆེའོ།། གཙུག་ངག་འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལས་རྗེ་ལྟར་བཤད། དམ་པ་བར་མ་ཚད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཅིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཐུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལ་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པས། ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གང་དུ་ཡོད་ས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ནས་ཆ་ཤས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་ན་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱམས་པ་མགོན་པོས། "གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་འཚལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ།། མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ།། དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྱེ། །ཐུབ་ཚུལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་

1 རྒྱ་སྐད་ ལག་རྒྱས།
2 རྒྱ་སྐད་ ལག་རྒྱས།

ནི་གཅོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས། ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ན་སྒྲུན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྣམས་ཅི་དགོས་སྒྲུབ་ན། དེ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་འོས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་གྲ་ཚོམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་དགོངས་པ་མི་རྟོད་ཅིང་ལམ་བགྲོད་ནུས་པ་མི་སྲིད་དོ།། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་[2]ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་། དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལམ་རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཅིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་གླུ་ཡིད་ཆེས་སུ་ཞུགས་ནས་དེད་དཔོན་གྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། དེད་དཔོན་དང་གླུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱ་མཚོར་གྱ་ཚོམ་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ནོར་བུ་མི་ལོན་པར་མ་ཟད་རང་སྲོག་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བཀའ་རྒྱུད་ཇོ་རྟེ་ཐེང་བ་ལས། “མན་ངག་མེད་པའི་བརྒྱས་པ་ནི།། སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་ཟློར་བྱེད།། དེ་ཡིས་དཀའ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང།། ཆུ་བསྡུབས་མར་ནི་མི་འབྱུང་ལྟར།། དེ་བཞིན་མན་ངག་དང་བྲལ་སྤྱགས།།[3] སྐྱེས་བུས་རྟེ་སྲིད་འཚོ་ཡི་བར།། བརྒྱས་ཀྱང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡི།། ཚ་ཙམ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། མི་ཤེས་པ་ཡི་མི་འགལ་ཞིག །རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་པ་མཐའ་ཡི།། ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་འདོད་པ།། ལམ་ནི་གང་ཡིན་མི་འདྲི་གང་།། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱེད།། དེ་བཞིན་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའི།། མན་ངག་དང་བྲལ་སྒྲུབ་པ་དོ།། འབྲས་བུ་མེད་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡང།། སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཁོང་ཁོ་སྐྱེ།། ཁོང་ཁོ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ།། འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་ཏུ་འགོད་འགྲོ།། དེ་ཕྱིར་[3]འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། དད་པས་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས།། མན་ངག་དག་ནི་བསླབ་པར་བྱ།།”[4] ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྲྭབ་པ་ལས་ཀྱང་། “སྐྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡི།། གླུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མི་འགྱུར།། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང།། བླ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མིན།།”[5] ཞེས་

---

[1] སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ ཏྲམས་པ་མཚོན་པོ། རྒྱུད་ཀླ་མ། སྐབས་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས། ༢༥བ།

[2] རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ན། ལག་བྲིས།

[3] དེ་བས། ལག་བྲིས།

[4] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ ཇོར་ཐེང། ལེཉ་ཏྲུག་པ། ཤོག་གྲངས། ༢༧།ཅ།

[5] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕེ རྒྱལ་པོ་ཕེཏ་ཏཱ་ཀ། ཡེ་ཤེས་གྲྭབ་པ། ཤོག་གྲངས། ༥༧ན།

གསུངས། དེས་ན་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་མྱ་མེད་པ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་ལ། དེ་ཡང་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་ལ་གཟིགས་ནས་གསུངས་པས། ལྷ་བའི་གནད་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བླ་མ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ནི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་དང་པོ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། དེ་ཙོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་དགེ་བསྟེན། རབ་བྱུང། དགེ་ཚུལ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང། དེ་དག་གི་ཚེ་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམ་འཚོལ་བའི་ཚུལ། ཆུད་ནས་རྣམ་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ། དེ་ནས་སྦང་བླང་ཞུ་བའི་ཕྱིར་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འཚོལ་ལུགས། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གློག་པའི་སློབ་དཔོན་འཚོལ་ལུགས། ཆུད་ནས་རྣམ་ཤེས་བསྟེན་ཚུལ། བླ་མ་དེ་དག་ལ་བཀུར་སྟི་དང་གཙུ་ཞུའི་མཆོད་པ་རྣམ་ལྔ་ཚུལ། ཤྱོན་པར་བལྟས་ཏེ་བསམ་པས་བསྟེན་ཚུལ། ལུས་ངག་གི་བསྟེན་བཀུར་དང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྒྲོར་བས་བསྟེན་ཚུལ། རྣམས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་བླ་མ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུ་ཧོར་བཟང་གིས་བཤེས་གཞེན་རྗེ་ལྷ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ནས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་རྟེན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཞེན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་དང། དགེ་བའི་བཤེས་གཞེན་ལ་བརྟེན[1]ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བ་ལས་དང་པོ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྗེ་ལྷ་ཐུགས་པར་བགྱི། རྗེ་ལྷ་བསླབ་པར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་

---

1 བསྟེན་ ལག་ཏིས།

གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ།།[1] རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལས་དང་པོ་པཾ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བཉེན[1]པར་བྱ་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ།།"[2] ཞེས་དང་། "ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་གུས་པར་བྱ་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས། བླ་མ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ལས་འཕགས་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཆུ་དུས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟག་པར་བལྟས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཚོད་པ་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚོད་པ་དོན་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚོས་འཕགས་བསྟེན་ཅིང་མཚོད་པ་དང་། དེའི་མཐུས་ས་ལམ་སྒྲུར་དུ་བཏོད་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གི་ཁྱད་ཆེས་ཁ་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་པས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྟྱེད་དོ།། མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། "བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་འཕོག་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་དང་བཟོད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཁོན་པར་ཤེས་པ་དང་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕོག་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཟོགས་པ་ནི་བླ་མ་ལ་རག་ལས། བླ་མ་ཙ་བར་ཀྱུར། བླ་མ་ལས་བྱུང་། བླ་མ་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཀྱུར། བླ་མས་བསྐྱེད། བླ་མས་སྲོལ། བླ་མ་ལ་བརྟེན། བླ་མ་རྒྱུར་ཀྱུར་པ་དག་གོ།།"[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ཁོ་ནའི་

---

[1] བསྟེན་ ལག་ཏིས།

[2] སྡེ་བཀའ། ཀ བཀྲྀད་སྟོང་པ། ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ཆཆ།

[3] སྡེ་བཀའ། ཀ བཀྲྀད་སྟོང་པ། ལེའུ་ཉིང་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧ཅ།

[4] དཀོན་བཅུགས་ནང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་ནང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་འདི་མ་རྙེད།

བཀའ་དྲིན་ལ་ལྟོས་པས་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའོ།། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་ནི་བློ་མ་ཉིད་ལམ་གྱི་རྩ་བར་ནན་ཏན་ཤེས་ཏུ་ཆེ་བར་བསྟན་པ། གསང་སྦྱགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གཅིག་ནས་སྦྱགས་ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་ཐོག་མར་བློ་མས་དབང་བསྐུར་ཏེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དེ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ལམ་གྱི་གཞིར་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བློ་མའི་དམ་ཚིག་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་ནས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚེ་བློ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ལམ་བགྲོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོ་སོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁྱད་རྣམས་ནན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་བློ་ཡི་ལམ་ཁེས་པར་བྱ་ཞིང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྟོན་ཏོ།།[1] ལྷག་པར་གདམས་ངག་འདིའི་ཚ་བའི་ཁྲིར་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཚ་བར་ཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་དུ་བློ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ལ་རྟེ་ལྷར་མཆོད་པའི་ཚུལ་དང་། བློ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་ཉམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་རྟེ་ལྷར་བཀོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཚང་བར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པས་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཏུ་གསང་བའི་རྒྱ་བཀོལ་ཏེ་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་མཛད་པས། བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་གནད་རྣམས་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཐོག་མར་བློ་མ་དང་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ། དེ་ནས་བློ་མ་རྟེ་ལྷར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བློ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་ལྷ་ལུགས། བློ་མའི་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་ལུགས། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་ལུགས། དེ་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་ལུགས་རྣམས་སྟོན་ཏེ། ཁྲིར་རྣམས་

---

1 རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

དྲངས་ན་མངས་སྒོ་དོགས་ཤིང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཅུང་ཟད་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སྟོན་མོ།། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངའ་ཞིང་། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཐོགས་མེད་གླུ་མཆེད་དང་། རྒྱལ་པོ་ཞི་ཐྲ་བྷ་ཏི། གླུབ་ཆེན་མཁོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ། གླུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། ཥ་བ་རི་པ། ལྷུ་ཞི་པ། ལྡ་ཡི་ཏ་སོགས་དང་། ཏི་ལོ་ནྱ་རོ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གླུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཤིང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གངྱུལ་བྱའི་དོན་དུ་མན་ངག་ཡི་གེར་འགྲོད་པའང་མང་དུ་མཛད་དེ། གླུབ་ཆེན་མཁོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྟེང་པོའི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པ་གསང་བ་གླུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དེ། དེར་ཆུ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གླུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གླུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གླུབ་པའི་སྡེ་གཞན་རྣམས་དང་། སྟེང་པོའི་ཚོས་སྐོར་དུ་གྲགས་པ་བྱམ་ཆེ་ཆེན་པོའི་དོ་ཏའི་སྐོར་རྣམས་སུ་ཡང་ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྟེང་པོའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་བསྟྲིགས་པ་རིམ་ལྟའི་གཞུང་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དུའང་ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ས་ངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཚོད་པ་བས་ཆུ་མ་མཚོད་པ་དོན་ཆེ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། མདོར་ན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གླུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་པར་ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་རང་རང་གི་གཞུང་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་གླུབ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངའ་བ་ནི་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆུ་མ་ཁོ་ནའི་ཏིན་གྱིས་བསྲོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ལ་

སྒོམ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་པ་མི་བདོག་ཞུས་པས། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། "ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྐྱེས་ཚུང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ། ཁྱེད་བོད་བླ་མ་ལ་ཐ་མལ་བའི་འདུས་ཤེས་ལས་མེད་གা་ན་སྐྱེ།"[1] ཞེས་གསུངས། ཇོ་བོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་དམ་གྱི་སྙིང་པོར་མཛད། རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཁྱབ་གདལ་ཆེ་བཞང་དེའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། "ཁོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱ་བ་སེམས་བཟང་པོ་སྙིགས[2]ཙམ་ཞིག་ཡོད། འདི་གསེར་གྲྭང་པའི་བཀའ[3]དྲིན་ཡིན།"[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇོ་བོའི་གདན་དགེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལམ་སྒྲོན་དུ། "བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི།། ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ།།"[5] ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐུ་མོ་ཞིག་ཚུན་ཆད་བླ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ནས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་དེ་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤཱའི་བར་དང་། དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་གླུ་སྐོར་མཁན་ཆེན་དང་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གཉིས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསན་ཅིང་། ཡང་ནུ་རོ་པ་ནས་ལྷོ་བྲག་མར་པ་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོ་ནས་རྗེ་འགོས་ལ་བརྒྱུད་པ་དང་། ཕམ་མཁྱེད་པ་སྒྲ་མཆེད་ནས་བརྒྱུད་པ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་ནས་བྱོན་པའི་མན་ངག་ཁྱེས་མ་རྣམས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བླ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་དང་། སྒྲུན་ལ་གཟིགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན།[6] ཉེ་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མར་བླ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་ཐུ་བྱས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་

---

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༢༥བ།

2 སྙིགས ལག་བྲིས།

3 གསེར་གྲྭང་པའི་སྐུ་ ལག་བྲིས།

4 གཞུང་འདི་ཁྱེས་གང་ནས་བྱས་མ་རྟོག

5 ཐེ་བསྟན། དབུ་མ། ཞི མར་མེ་མཛད། ལམ་སྒྲོན། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༥བ།

6 གསན་ཅིང་། ལག་བྲིས།

དབྱངས་ལ་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཅིང་། ཕྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་སྤྱིར་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བཤད་པ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་ངོ་བོ། བྱང་སེམས། གོ་རིམས་སོགས་མཐའ་དག་གསན་ཅིང་། སྨར་ཡང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ཚད་མེད་པ་ཕུལ་ཏེ་གསོལ་བ་འཁྱགས་བྱ་ཁུ་འདེབས་པར་མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མདོ་སྡུགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྣྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གནང་ཞིང། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་ལ་མྱུར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མྱུར་བར་རྗོ་རྗེ་འཛིང་གི་སར་བགྲོད་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་བགྱི་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། ཆུ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཆུ་མཉང་གང་བྱང་གིས་མི་ཚོག་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འཁྲིད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡི་དམ་ཡང་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྱལ་བ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཚོས་སྐྱོང་ཡང་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ། རྣམ་ཐོས་སྲས་གསུམ་བསྟེན་དགོས་ཚུལ་དང་། གོགས་ཀྱང་ཆུ་མ་ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱོང་རྣམས་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གྲྭབ་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་སྐྱལ་ལྡན་གྱི་ལྷ་ཁར་ཤེས་དང་བཅས་པ་ལ་སྨྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྨྲལ་པའི་བྱིགས་བམ་ཆེན་མོ་དང་བཅས་པ་གནང་། གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བར་མཛད་ནས་སུ་ལའང་མི་མངོན་པར་མཛད་དོ།། ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ཉིད་ནི་ཆུ་མ་ལྟ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། རིམ་ལྟ་གཏན་རྫོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་དང་། ཚོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྟན་རྣམས་སུ་རྒྱུད་སྡེའི་ཁུངས་དང་སྦྱར་ཏེ་སྡོམ་ཙམ་ཞིག་འགོད་པར་མཛད་ཅིང་། མན་ངག་གི་གནད་ཞིབ་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་

མཛད་དོ།། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འཁོར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནས་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་། ནང་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་གཅིག་མཁས་གྲུབ་སྟེ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་ལ་གནང་། སྟྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་ཆེན་མོ་ནི་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་ཏུ་བཞུགས། གྲུབ་ཆེན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་དགའ་ལྡན་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆུ་འགོ་འཛིན་ཕྱིར་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཏེ། ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་མཁྱེན་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡུན་དུ་ཞལ་གཟིགས་པ་སོགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྟོགས་པ་མཚོག་བརྙེས་ཤིང་།[1] སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་མན་ངག་འདོམས་པར་མཛད་ལ། ལྷག་པར་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་སྟྲུལ་པའི་གླེགས་བམ་དང་བཅས་པ་གནང་དོ།། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་རྗེ་བླ་མའི་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་བསལ་ཏེ། གསེར་སྦྱང་བཅོ་མ་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་རྗེའི་བསྟན་པ་བསྲེ་སྐྱང་དང་བླལ་ཞིང་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་འབྱན་པའི་ཟླ་དང་བླལ་བ་འདི་མཛད། ཟླ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་པས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིང་གསེགས་ནས་ཀྱང་ལན་ལྟའི་བར་དུ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་པ་དང་དབྱུགས་དབྱུང་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟལ། རྗེའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྦེལ་ཞིང་། ལྷག་པར་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་དོ།། བཀའ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་སྦྱོར་བ་རྩེ་གཅིག[2]ཏུ་མཛད་ཕྱིར་མི་མེད་ལུང་སྟོང་དུ་དབལ་ཤཱ་བ་རི་བའི་རྣམ་ཐར་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོངས་པ་ནར་མར་

---

1 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་མངའ་ཞིང་། ལག་ཏིས།

2 སྦྱོར་བ་ཚོ་གཅིག་ བོད་དཔར།

ཡོད་པ་ནི། བླ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱིས་དངོས་དང་རྣམ་ལམ་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། རྗེ་བླ་མའི་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་འཛིན་ཕྱིར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་རྗེའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིང་། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་དུས་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པ་ན། པཊ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ལྟར། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་གནང་སྦྱིན་མང་དུ་མཛད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཚན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེར་བཏགས། དེ་ནས་ལོ་ལྟའི་བར་དུ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་བཟུང་སྟེ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་གཏམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྙུལ་ཅིང་། ལྷག་པར་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་སྨྱུལ་བའི་གླེགས་བམ་དང་བཅས་པ་གནང་སྟེ། མི་མེད་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སྐལ་ལྡན་རེ་གཉིས་ལ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་འདི་དག་སྟོན། གཞན་མ་མན་ངག་འདི་འདྲ་ཡོད་པའི་འགྲོས་ཅམ་ཡང་མ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་བོ།། དེ་ནས་གྲྭ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེས་ཀྱང་པཊ་ཆེན[1]ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བཀའ་བཞེན། གང་ནང། རི་སྲུལ་དང་། ནགས་ཁྲོད་དབེན་པ་རྣམས་སུ་འཚོ་བ་དཀའ་ཐུབ[2]ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་པས། ནམ་ཞིག་ན་རྗེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྙུལ། ལྷག་པར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྒྱགས་ཅན་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཚང་བ་འདི་གནད། དེ་ནས་གྲྭ་ཆེན་གྱིས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་ཐུགས་དམ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས། རྗེ་བཙུན་ཐུགས་ན་བརློ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པའི་ཞལ་གཟིགས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕྲུངས་ཏེ་འཇའ་ལུས་རྗོ་རྗེའི་སྐུ་བརྙེས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་གྱིས་རྗེ་བླ་མའི་སྟན་རྒྱུད་འདི་དག་སུ་ཞིག་ལ་གཏད་པར་བྱ་སྟམ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་སྟན་རྒྱུད་བསྟན་པའི་

---

1 ཆོས་རྗེ་རྗེས་ཀྱང་བླ་མ་པཊ་ཆེན་ ལས་བྱིས།

2 བཀའ་ཐུབ་ གོང་དགས། དགེ་དགས།

བདག་པོར་འགྱུར་བ་མཁྱེན་ནས། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞེས་པའི་སྐབས་འབྲེལ་བུའི་སྙན་གཞིས་དབེན་ས་ན་བཞུགས་ཡོད་པར། གྲྭ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྟེས་སྒོ་བྱང་དུ་ཕེབས་ཏེ། ཟབ་དོན་གྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ཁོ་པོ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྡ་མཚོན་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ཞལ་འདོན་མཛད་ཅིང་བསོད་སྙོམས་སློང་བའི་ཚུལ་མཛད་པ་ན། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསུང་གི་གཏངས་ཐོས་ཅམ་ཉིད་ནས་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་གཡོས་ཤིང། རྗོགས་པ་མཆོག་བརྟེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་དགོངས་ནས[1]ནང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་ན། དཀོ་ལྷོང་སྨན་རར་བོའི་ཞག་ཆོམ་ཡོད་པ་ཕྱག་དར་ཁྲིད་ཀྱི་ཆོས་གོས་སྐུ་ལ་གསོལ་བ་གཟི་བྱིན་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་གོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ན། རྟེ་བློ་མའི་སྙན་ཐུང་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་པའི་གྲྭ་ཆེན་ཡིན་པར་མཁྱེན་ནས་རྟེས་སུ་འཛིན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགྱེས་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། དུས་ཚོད་འདི་ཀ་ཅམ་ལ་རྗོ་མོ་ལྷ་རིར་ཤོག་གསུངས་ཏེ་ཕེབས། དེ་ནས་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གྲྭ་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་དུས་ལས་མ་ཡོལ་བར་རྗོ་མོ་ལྷ་རིར་ཕེབས་པས། རྗོ་མོ་ལྷ་རིའི་མགུལ་མཁར་མོ་ཆོས་རྫོང་དུ་ཞལ་མཇལ། ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་མཆྱལ་བཅས་ཅི་འབྱོར་ཕུལ་ཏེ། གཙམས་ངག་ཞུས་པ་ན་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷག་པར་རྟེ་བློ་མའི་སྙན་ཐུང་གི་མན་ངག་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱལ་པའི་གླེགས་བམ་དང་བཅས་པ་གནང་བོ།། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། རྟེ་བློ་མས་ཡང་ཡང་ཞལ་བསྟན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་། ལྷག་པར་ནུབ་ཅིག་རྟེ་བློ་མས་དབུ་ཞྭ་གནང་སྟེ་སྙན་ཐུང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་དུས་ན་ནུབ་ཅིག་སེའི་རྩེ་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་ཞིག་ཤར་བས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་དར་དཀར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་རྗོར་དྲིལ་འཛིན་པས་བླ་བ་དེ་ལ་བཞུགས་ཏེ་དྲིལ་བུ་གསོལ་

---

1 གཙང་ས་ཐོས་ཅམ་ཉིད་ནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་ ལག་རྒྱས།

བའི་སྒྲས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁྱབ་པ་ཞིག་རྣོས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་བླ་མའི་སྒྲུབ་རྒྱུད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་གྲྭ་བའི་སྐྱེས་བུས་གང་བར་མཛད་པའི་ལྷས་སུ་མངོན་ཞིང། དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་བླ་མ་གྲྭ་ཆེན་གྱི་བཀའ་བཞིན་དབེན་གནས་དུ་མར་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་རྟོགས་པ་མཚོག་བརྟེས་ཏེ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་མཁྱེན་པ་དང། རྒྱ་འཕྲལ་ཡ་མ་ཟུང་དུ་མ་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང། བརྒྱ་སྟོང་པ་སཾ་ཕྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན་པ་ས་ཁོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ལྡན་ཞིང། རྗེ་བླ་མའི་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། “སྟོན་དུས་ཀྱི་མི་ལ་རས་པ་དང།། ང་དུས་ཀྱི་བླ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལ།། འཕྲལ་ཆས་ཀྱི་ཟས་ཁོས་མ་གཏོགས་པ།། ཆོར་བཅོས་པོའི་འཇོན་པས་དགོས་པ་མེད།། ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་ལ།། དེ་འདྲའི་སྟོང་ལ་ལེགས་གནས་ནས།། ཆགས་སྡང་སྒང་པའི་དབེན་གནས་སུ།། དལ་འབྱོར་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པར་ཤོག ।”[1] ཅེས་དང། “གངས་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་[2]མཚོག ।བླ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཅེས་བྱས་ཀྱང།། ལམ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཉམས་བླངས་པས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ།།”[3] ཅེས་དང། “འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཚོག། བླ་བཟང་གྲགས་པ་ཞེས་པའི་བླ་མ་དེའི།། གསུང་གི་སྙིང་པོ་སྙན་རྒྱུད་འཛིན་པ་ནི།། དེང་སང་དུས་ན་ཁོ་བོ་ཙམ་དུ་བས།།”[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང།[5] བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་སྙིང་པོར་མཛད་པ་ནི་ཞལ་ནས། “ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་བླ་བཟང

---

1 དབེན་ས་བཀའ་འབྲུམ། ཀ ཐུབ་དབང་བླ་བཟང་དོན་གྲུབ། གསུང་ཐོར་ཁུ། ༢༦བ།

2 ཁྲོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ ལག་ཕྱིས།

3 དབེན་ས་བཀའ་འབྲུམ། ཀ ཐུབ་དབང་བླ་བཟང་དོན་གྲུབ། གསུང་ཐོར་ཁུ། ༢༦བ།། ལམ་ཐུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “གངས་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་མཚོག ।བླ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཞེས་བྱ་ཀྱང།། ལམ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཉམས་བླངས་པས།། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ།།” ཅེས་སོ།།

4 དབེན་ས་བཀའ་འབྲུམ། ཀ ཐུབ་དབང་བླ་བཟང་དོན་གྲུབ། གསུང་ཐོར་ཁུ། ༢༦བ།

5 ཞེས་གསུངས། བོད་དགས། དགེ་དགས།

གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བརྒྱུད་བླ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པ་ལས། རང་གི་གོ་ལུགས་ལ་ཤར་བའི་ཆོས་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་བདག་གིས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་[1]དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པད྄ྨོ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་ནས། གསུང་གི་སྙིང་པོའི་གནད་ཀྱི་གདམས་ངག་དུ་མ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་བར་སྐབས་ཤིག་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོའི་ཡང་སྙིང་པོ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་[2]ཉམས་སུ་བླངས་ནས་གདེང་ཐོབ་པའི་སྒྲོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་གོ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ལ།”[3] ཞེས་དང་། “བླ་མ་ལྷ་ལ་རྩེ་གཅིག་

༡ སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ ལག་བྲིས།

༢ དྲིལ་བས་ ལག་བྲིས།

༣ དབེན་ས་བཀའ་འབུམ། ཀ ཐུབ་དབང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། སྙིང་པོའི་གནད་ཐོར་བུའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་ ༦བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཏུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བརྒྱུད་བླ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་རྗེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པ་ལས། རང་གི་གོ་ལུགས་ལ་ཤར་བའི་ཆོས་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་དང་པོར་བདག་གིས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་པད྄ྨོ་སྤྱི་བོར་བརྟེན་ནས། གསུང་གི་སྙིང་པོའི་གནད་ཀྱི་གདམ་ངག་དུ་མ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ལ། དེ་ནས་བར་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་གྱི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་གདེང་ཐོབ་པའི་སྒྲོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་པར་གོ་ནས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་རྣམ་སྤྲུལ་བླ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་ལ།” ཞེས་སོ།།

གསོལ་བཏབ་ནས།།[1] ཡིད་ལ་གང་དྲན་འཕྲལ་ལ་ལག་ལེན་ལ།། འགེལ་བ་སྟོན་པ་འདྲ་བའི་ཐུགས་ནི།། སངས་རྒྱས་སྤྱང་དུ་སྤྲུལ་པ་བདག་གི་ལུགས།།"[2] ཞེས་དང་། "བླ་མ་ལྷ་ལ་ཅི་གཅིག་གསོལ་བཏབ་ནས།། གང་བྱང་རྒྱན་རྣམས་ཕལ་ཆེར་དགེ་སྦྱོར་གྱི།། གོགས་སུ་འཚར་ཕྱིར་སྟོན་ཐུགས་ལ་གནས་ནས།། དབེན་པར་གཅིག་བུར་ཕྱོད་པ་ཁོ་བོའི་ལུགས།།"[3] ཞེས་གསུང་། མདོར་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྗེ་བླ་མའི་སྟན་རྒྱུད་འབབ་ཞིག་ལ་ཐུགས་དམ་ཆིག་སྒྲིལ་བུ་མཛད་དོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་བུ་འདི་ལྟར་ཐུག་བྱིས་སུ་མཛད་དེ། "ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ལ་ན་མོ། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་བུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་གཟུང་བུ་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱངས་ནས་རྒྱུད་འོས་སུ་ཀྱུར་པ་ན། བླ་མ་མཁྱེན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་ལམ་ཟབ་མོའི་རྟེན་བུ་བསྟུན་པར་ནུས་ངོ�་པ་བླངས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་། དེ་ནས་སྐབས་དེ་དང་གཞན་བུ་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱས་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་བུ་བསྡུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས། ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐོམས་ལ་ཇོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུ་བའི་དགེ་ཙ་སྨིན་པར་བྱས། དེ་ནས་ཇོགས་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་གྱིས་བསྒྲིད་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་བསྒྲུབས་ནི། མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་གི་གནད་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚ་ཏྲེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཞེས་པ་རྟེད་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ་རང་གིས་འཇོན་ཅིང་གཞན་ལའང་སྟེལ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཐོག་བཟང་གིས་ཡི་གེར་བཀོད།།"[4] ཅེས་གསུངས། དོན་

---

๑ བཏབ་པས།། བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

๒ དབེན་མ་བཀའ་འབུམ། ཀ ཐུབ་དབང་ཐོག་གཅིག་གྱུར། སྲིད་ཞིའི་གནད་ཕོར་ཐུའི་རིམ་པར་ཕེ་བ་ཏངས་ཐུན་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་ ๑๓๔ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ། "བླ་མ་ལྷ་ལ་ཅི་གཅིག་གསོལ་བཏབ་ནས།། ཡིད་ལ་གང་དྲན་འཕྲལ་དུ་ལག་ལེན་ལ།། འགེལ་པའི་སྟོན་པ་འདྲ་བའི་ཐུགས་ནི།། སངས་རྒྱས་སྤྱང་དུ་སྤྲུལ་པ་བདག་གི་ལུགས།།" ཞེས་སོ།།

๓ དབེན་མ་བཀའ་འབུམ། ཀ ཐུབ་དབང་ཐོག་གཅིག་གྱུར། སྲིད་ཞིའི་གནད་ཕོར་ཐུའི་རིམ་པར་ཕེ་བ་ཏངས་ཐུན་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་ ๑๓๔

๔ དབེན་མ་བཀའ་འབུམ། ཀ ཐུབ་དབང་ཐོག་གཅིག་གྱུར། སྲིད་ཞིའི་གནད་ཕོར་ཐུའི་རིམ་པར་ཕེ་བ་ཏངས་ཐུན་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་

དེ་དག་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དབེན་པ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ནི་རྗེ་བླ་མའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་སྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་གོ། རྒྱལ་བ་དབེན་པ་ཆེན་པོས་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་སྤྱིར་སྒྲལ་ལྷན་དུ་མ་ལ་གནང་ཞིང་། ལྷག་པར་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གནང་བོ།། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་ཐུགས་དམ་སྙིང་པོར་མཛད་ཅིང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟེང་ནས་མདོ་ལྟར་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མཛད་དོ།། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གསུང་ཡང་མང་དུ་སྣང་ཞིང་། དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་དགོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁུངས་རྣམས་བྱིས་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་མངས་རྒྱས་བཀའ་འབུམ་ཉིད་ལས་པར་བྱའོ།། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཏ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་ཞིང་། རོ་རྗེ་འཛིང་ཆེན་པོ་བཏ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གངས་ཅན་གྱི་སའི་ཚ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བླ་མའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མཛད། ལྷག་པར་མདོ་སྡེ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འདི་མཛད་ནས་སྒྲལ་ལྷན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནང་བས། ཁྱབ་ཛཿར་ལན་ཕྲག་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་དང་། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་བར་གྱི་ཡུལ་གྲྭ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡང་ཁྱབ་སྟེ། འཇོན་མའི་ཁྲོན་མ་ལུས་མན་ངག་མཚོག་འདིས་ཁྱབ་པའི་བཀའ་དྲིན་འདི་མཛད་དོ།། རྗེ་བཅུན་བླ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙུག་ལག་ངག་འདི་སྲོལ་བའི་འཛིན་

---

[4] ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། འཇམ་དབྱངས་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།། དེ་ལྟར་ནོ་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་རྒྱུད་ཕྱུར་ནས་རྒྱུད་འོས་སུ་ཀྱུར་བ་ན། བླ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་ལམ་ཟབ་མོའི་ཉེན་དུ་བསྟྲུབ་པར་ནུས་ངོ་ཤེས་པ་བླངས་ནས་དམ་ཚིག་བང་ཕྱོམ་པ་བཟུང་། དེ་ནས་སྒྲུབས་དེ་དང་གཞན་དུ་ཐུབ་པའི་ལྷོམ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱས་ཏེ། ཚུལ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་པ་བང་པོ་བསྟོམས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཏིཀས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་བཞི་དག་ཅ་ཙམྟི་པ་པར་བྱ། དེ་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་གྱིས་བསྟེད་ནས་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་ན། མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་གི་གནད་རྣམས་གང་ཟག་ཀཏིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚ་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རེས་པ་རྟེད་ནས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་གིས་གཞན་ལའང་སྲེལ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།། ཆོས་བཤད་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་བླ་བཟང་གིས་ཡི་གེར་བཀོད།" ཅེས་སོ།།

ལས་ཀྱི་བཀའ་བབ་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ཏེ། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དཀོན་
མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙམས་པ་འདི་ཉིད་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ཅིང། གཞན་ལ
ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ། ལྷག་པར་བདག་གི་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ
བཙུན་[ཟློ]ས་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་གཙམས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར
གནང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ཅིང་སྐལ་བ་དང
ལྡན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནང་བ་ལས། འཕྲིན་ལས་སྟེལ་བའི་བཀའ་བབ་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ
བློ་བཟང་རིག་གྲོལ་ཏེ། རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཙམས་པ་འདི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ
མཛད་ཅིང་སྐལ་ལྡན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གནང། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་རྗེ་བཙུན་ཟླ་མ་གྲྭབ
པའི་དབང་ཕྱུག་ཟློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མངོ
སྤྲག་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་ཡས་པ་དང། ལྷག་པར་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཙམས་པའང་གསན
ཀྱང་། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་མྱོང་ཁྲིད་མན་ངག་ཞལ
ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཟློ་བཟང་རིག་གྲོལ་ལ་གསན། རྗེ་ཟླ་མ་གྲྭབ་པའི
དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པའི་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལ་ཐུགས
དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་མཛད་ཅིང། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་ཞིག་གོ། ཟླ་མ
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བདག་གིས་ཚོས་འདིའི་བཀའ་དྲིན་ལན་མང་དུ་ཕོན་པོ།། དེས་ན་རྗེ
བཙུན་ཟླ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་ནས། “མངོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱབ་བརྟེན་དབུང་ཆེ
ཞིང་།།[1] གདམས་ངག་གི་ནང་བྱན་ཚུད་པ་ཡི།། བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པའི།། མཚན
ལྡན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བསྟེན་པས་འཚོངས།། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐལ་ལྡན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱང།། ཚོས་ཉིད
ཀྱི་རང་ཞལ་གཟིགས་བཞེད་ན།། སྐམ་བཤད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཁན་པོ་དང།། ཐོས་ཚུང་གི་སྒོམ་སྒོམ
མ་ཡིན་པའི།། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྗེ་ལ་ཟླ་སྟེང་གཏོད།། ཤུགས་དྲག་གི་བསགས་སྦྱང་ཡུན་དུ
སྲིངས[1]།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་དམ་པ་བར་མ

1 བསྲིངས།། ལས་ཀྱིས།

2 པཎ་ཆེན་ཟླ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཀ བང་རྣམ། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས་ ༡༧བ༢

ཆད་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཙུག་པ་ཡིད་ཆེས་ཁུངས་ལྡན་འདི་ལྟ་བུ་རྟེད་པར་དཀའ་བས་ན། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ལྡན་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཟང་པོའི་རྟེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཙུག་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ་ནི། གཞུང་ཉིད་ལས།

དེ་ཡང་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། ལེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལྲེང་བར་བྱ་བའི་མན་ངག་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྡུས་པ་ནི། རང་ལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། “མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འགོ[1]ནི།། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མི་གཏང་བ་ཡིན།། དེ་ལས་དད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས།། ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་གྱུན་གྱི་གཏེར་ཡིན།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། “རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། དེ་ནས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པའི།། རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་རྩ་བ་ནི།། ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འབད་པ་ཡིས།། བསམ་དང་སྨྲོར་བས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་བྱ།། མཐོང་ནས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར།། བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བྱེད།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲུང་འཚལ་ལོ།།”[3] ཞེས་དང་། “འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི།། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དྲིན་ཅན་རྟེ།།”[4] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐུན་མ་ལྷ་བཅུ་པ

---

1 མགོ་ ཤེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་རྩ་བ། ཤེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་བ།

2 གཙས་ཅན་རིག་བཏུའི་སྨོན་འགྲེད་ལྷ་མིག ཏེས་བཅུ་དྲུག་པ། ཤེའུ་བུམ་སྟོན་པོ། པོ་ཏོ་བ། མི་རིགས་དགེ་སྦྱོང་ཁང་། ༡༩༥༧ ཤོག་གྲངས་ ༧།༣ ཤེའུ་བུམ་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་བ། ཇོ་པོ་ལྷ་འབྲི་སྒང་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༧ནས།

3 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ ལམ་རིམ་བསྟན་དོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༨ནས།

4 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ མཁྱེན་སྲིད་མ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༩ནས།

ལས་ཀྱང་། “དངོས་གྲུབ་སྨོན་དཔོན་རྡེས་འབྱང་ཞེས།། རྗོ་རྡེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར།། ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ཆུ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱང་བ་ལས་ཀྱང་། “སྨོན་མ་བཟང་པོ་ཆུ་མར་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས།། ཆུ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཏུ་བཏེན་པར་བྱ།། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།། དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྡེས་སུ་སྟོན།། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བཏེན་ཏོ་ཞེས།། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་སྨོན་མའི་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། ཕྱིས་པ་སྦྱོང་བའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྗོ་རྡེ་སྨོན་པོ་ལྟ་ཞེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། “འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ལྟ་བའི་ལྟ་ནི་གཅིག་བུ་ཉིད།།”[3] “མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར།། རྗོ་རྡེ་སྨོན་པོ་དེ་བས་ལྟ།”[4] ཅེས་གསུངས་སོ།། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། ལམ་གྱི་གནད་ཚང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྨོན་པ་ནི་དལ་འབྱོར་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གོ་སླ་བ་དང་ཚོག་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་སྨྲོས་ཤིང་། མདོར་ན་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕ་མོ་ཞིག་ནས་བཟུང་ཐར་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གི་བར་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་སྨྲིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་

---

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ། སྨོན་དཔོན་རྡུ་དབྱངས། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས། །།བ།

[2] སྡེ་བཀའ། ཤེས་རབ་སྒྲ་ཚོགས། ཀ། མདོ་སྡེབ་པ། ཤོག་གྲངས། ཁ།། ལས་བྱང་བའི་ཚོགས་ཆང་གཅིག་ཐུང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་སྡེབ་རྩོག ཤོག་གྲངས། ३३१ན།

[4] འདིར་སྟོན་འབྱུང་ལས་ཞེས་བྱུང་ཡང་། སྟོན་འབྱུང་དུ་དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་སྡེབ་ཀྱི་རྩོག་པའི་དུམ་བུ་ལས་གསང་བ་རས་རིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་ག་ལས་ཚོགས་ཆང་དང་པོ་གཉིས་དང་ལས་འཛིན་ཐུབ་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱུད་གང་ལས་བཏུས་པ་དོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

པ་ལས་འབྱུང་བར་མ་ཟད། གཙུག་ངག་འདིར་ནི་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་འགྲོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་འདིར་ཚང་བས་ན། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལྡན་འཚར་བའི་ཆེ་བ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོད་པའི་ཆེ་བ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་བ་བཞི་ཡང་འདིར་འབྱུང་ངོ་།། ཐོ་སྤྱོང་དོན་བདུན་མའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིར་ཚང་བས་ན་ཐོ་སྤྱོང་གི་ཆེ་བ། “རྗོ་རྗེ་ཉི་མ་ལྷོན་ཤིང་བཞེན། གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ།། མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་འདི།། གསེར་གྲིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན།། རྗོ་རྗེ་ཉི་མ་ལྷོན་ཤིང་བཞེན། གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ།། སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་བདོ་བ་འདི།། བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འབྱུང་ངོ་།། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཚང་བས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྣོ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་ཅིང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ། ཕེག་པ་མཚོག་གི་ལམ་ལ་ཆུར་བ་ཆུར་བར་བགྱོད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཞུགས་ཤིང་། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གང་རུང་ལྟ་མེད་ཀྱི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྒོམ་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྟོད་བཅུད་དག་པའི་རྡེན་དང་བརྟེན་པར་མོས་པ་དང་། ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཆང་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྒྱགས་ཅན་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་། འཁོར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་གསལ་འདེབས་པ་དང་། བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་འབུལ་

---

[1] རྗེ་པ་སོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྤྱོང་དོན་བདུན་མ། ཤོག་གྲངས་ [illegible] “མན་ངག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་འདི།།” གསེར་གྲིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན།། རྗོ་རྗེ་ཉི་མ་ལྷོན་ཤིང་བཞེན། གཞུང་དོན་ལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ།། སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་བདོ་བ་འདི།། བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

བ་དང་། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་བཅས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་བླ་མེད་ཀྱི་གསང་
བ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ
དགོས་ཀྱི། དབང་མ་ཐོབ་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཐ་མི་རེ་ཡང་བསྟན་དུ་མི
རུང་བར་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཡང་། “དེང་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས
ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར
མི་བྱ་ཞེང་། མ་དད་པ་རྣམས་ལའང་མ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་དང་། “དེང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་སུ་ཞུགས་ཀྱིས། དེས་ན་ངས་ཁྱོད་ལ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར
འགྱུར་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར
མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་ར། འདི་ནི
ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སུ་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་སྨྲས་ན་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ
བོ་འགེམས་པར་འགྱུར་རོ།།”[2] ཞེས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་མིག་ལ
སྟོན་པ་ཅོམ་ཡང་བྱ་ས་མེད་པའི་དམ་གཞག་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་ན། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྔགས་ཀྱི
གསང་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྨོས་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་ཡང་བཤད་རྒྱུད་རྣ

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ ཨཆྱཡཀཱར། དཀྱིལ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠བ།༢ ལས། “དེང་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས
ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། དཀྱིལ་འཁོར
དུ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་ཞེང་། མ་དད་པ་རྣམས་ལའང་མ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་བྱུང་ཞེང་། ཧོན་ཀྱང་མཐའ་མར་ “མ་དད་པར་ཡང་མི
བྱའོ།།” ཞེས་བྱུང་བས་ཐུང་མི་མཐུན་ནོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐུ ཨཆྱཡཀཱར། དཀྱིལ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧ན།༦ ལས། “དེང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས
ཅད་ཀྱི་རིགས་སུ་ཞུགས་ཀྱིས། དེས་ན་ངས་ཁྱོད་ལ་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི
དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་དངོས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི
མདུན་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཚིག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏ་ར། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སུ་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་སྨྲས་ན
འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་འགེམས་པར་འགྱུར་རོ།།” ཞེས་བྱུང་ཞེང་། ཧོན་ཀྱང་མཐའ་མར། “གྱུར་ཏ་ར།། ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་འདི།། གལ་ཏེ་ཁྱོད
ཀྱིས་འགལ་ཞིག་ལ།། འདི་སྨྲས་ན་ནི་སྲོ་བོ་འགེམས།།” ཞེས་བྱུང་བས་ཐུང་མི་མཐུན་ནོ།།

རྟེ་ལྷེང་བ་ལས། “དབང་བསྐུར་བ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ།། དངོས་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཅུ་ཆུ་གནས།། ང་ཡིས་རྟེ་བཞིན་དོན་བཤད་ཀྱིས།། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉིན། ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཚེ།། ཆོས་ལྡན་ཡང་དག་དབང་བསྐུར་ན།། རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ལ།། དེ་ཡི་ཚེ་ན་སྟོང་ཏུ་འགྱུར།། ཡང་དག་དབང་བསྐུར་གྱིས་དབེན་ན།། སྐྱབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཥེས་ཀྱང་།། སློབ་དཔོན་སློབ་མ་མཚུངས་པར་ནི།། མི་བཟད་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ།།”[1] ཞེས་དང་། “རྟེ་ལྟར་སེང་གེའི་ཧོ་མ་ནི།། ས་ཡི་སྟོང་ཏུ་གཞན་མི་བྱ།། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད།། སྟོང་མིན་དག་ལ་སྦྱིན་མི་བྱ།། སློབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི།། འདི་དང་ཕ་ཙོལ་ཏུ་ནི་ཕྱང།།”[2] ཞེས་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། “དང་པོར་རེ་ཞིག་གང་ཚེ་སློབ།། ལན་ཅིག་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྐུར།། དེ་ཚེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི།། ངེས་པར་སྟོང་ཏུ་གྱུར་པའོ།། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་བྱེད་མེད།། བྱེ་མ་བཅོར་ལ་མར་མེད་ལྟར།།”[3] ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ནས་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསྟན་ཏུ་མི་རུང་བའི་དམ་ཀཱུན་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དེ། རྒྱུད་སོ་སོའི་ཁུངས་རྣམས་བྱང་ནས་མངས་སུ་དོགས་པས་རྒྱུད་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོ་སྦྱགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐུན་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་སྟོང་ཅང་ཏུ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། ཐུན་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བུ་དབང་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ཞེག་དགོས་སོ།། དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ཞེག་དགོས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་ཏོ་རྟེ་ཕྱེ་བར་ཕྱག་ན་ཏོ་རྟེས་སྟོན་པ་ཐུབ་དབང་ཏོ་རྟེ་འཚང་ཆེན་པོ་ལ། “སློབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཏུ་འགྱུར།།”[4] ཞེས་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕྱེད། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས། ༢༧༢ན།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕྱེད། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས། ༢ཀ༢ན།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས། ཅ།ཅ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོ་རེ་ཞིག་སློབ་མ་ལ།། དབང་རྣམས་ལན་ཅིག་བསྐུར་བ་ཡིས།། དེ་ཚེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི།། ངེས་པར་སྟོང་ཏུ་གྱུར་བའོ།། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་བྱེད་མེད།། བྱེ་མ་བཅོར་ཡང་མར་མེད་ལྟར།།” ཞེས་སོ།།

4 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕྱེད། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས། ༢།།བ།

བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། "དད་ཅིང་བློ་མ་ལ་ཡང་གྱས།། རྒྱ་ཏུ་དགེ་བའི་ལས་ལ་གནས།། རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།། གསོད་པ་དང་ནི་འཚེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཉོན་པའི་བློས།། ཀུན་ཏु་བཙོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སྨོན་མ་བཟང་།།"[1] ཞེས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྦྱོང་པ་སྦྱི་བསླབ་བར་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྤྱངས་ནས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཞིག་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷག་པར་བླ་མ་དང་སྤྱན་ལ་ཤེན་ཏु་དད་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ནས་བཀྲལ་ཏེ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཚུལ་ཞེས་པ་ཤེས་ཏེ་ཁ་ཅིག་ལ་ཞིབ་ཏུ་ཁྱད་ནས་ཅེས་པ་རྟེད་པར་བྱའོ།། དེས་ན་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཚོག་ཏु་གྱུར་པ་ནི་མདོ་སྤྱན་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཅོལ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་དུ་གཟུང་དོ།།

གསུམ་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་དང། ཐུན་མཚམས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་)ལ་གསུམ། སྟོན་འགྲོ་དང། དངོས་གཞི་དང། མཇུག་ཏु་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྟོན་འགྲོ་)ལ་གཉིས། སྦྱོའི་སྟོན་འགྲོ་དང། ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་འགྲོའོ།། དང་པོ་(སྦྱོའི་སྟོན་འགྲོ་)ལ་གཉིས། ཀུན་སློང་བཅོས་པ་དང། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ་གང་དུ་ཀྱམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི། དལལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། "དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ།། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་

---

[1] སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ ཏོར་ཕྲེང། ལེའུ་རེ་ལྟ་པ། ཥཱི་གཎ་ཌཱ་ 𑖢𑖲𑖨𑖿𑖨𑖼𑖩𑖿𑖩𑖽𑖩𑖽

བརྒྱན༔ རི་བོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།།”[1] ཅེས་དང་༔ བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ཆུ་ཡིས་བརྒྱན།། སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་རི་ཡི་རྩེར།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི།། འབད་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།”[2] ཞེས་དང་། “སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་ལྷ་ཡི་གནས།། སྒྲ་ཡི་ཚེར་མ་རྣམས་དང་བྲལ།། བགེགས་མེད་སྐལ་བཟང་ཉམས་དགའ་བ།། སྐྱིད་མོས་ཚལ་ཞི་བདེ་བ་ཆེ།། འདོད་པ་ལྷ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས།། སྔགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ནས་སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་ལ་གནས་དབེན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ལས། “རང་སངས་རྒྱས་དང་བདེ་གཤེགས་ཉིད་སྐྱེས་དང་།། རྒྱལ་བ་སྔོན་ཆད་གང་ན་བཞུགས་པ་ཡི།། གནས་གང་བསོད་ནམས་ལྡན་ཞིང་ཡིད་དགའ་བ།། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་ཕྱག་བྱས་མཆོད།། གསོ་སྦྱོང་སྡོམ་པ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡིས།། བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱ་ཞིང་བསྙེན་པར་བྱ།། དེ་ལྟ་བུ་དག་མ་རྙེད་གཞན་ཡང་ནི།། ཆུ་བོ་ཆུ་ཀླུང་འབབ་ཆུ་ཡོད་པ་དང་།། པདྨ་ཨུཏྤལ་ལས་ནི་བརྒྱན་པའི་མཚོ།། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་རྒྱུ་བ།། དྲང་ཞིང་ཞིམ་པའི་ཆུ་ནི་མང་བ་དང་།། མི་བཟད་གདོན་རྣམས་ཀྱང་ནི་མི་གནས་པ།། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་གཙང་མ་ཡོད་པ་དང་།། སྨན་ལྗོངས་ལྗོན་ཤིང་སྣ་ཚོགས་འཁྲིགས་པ་དང་།། ས་སྙིང་གནས་མལ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དང་།། གང་ན་སྟག་གཟིག་སེང་གེ་མེད་པ་དང་།། ཡིད་འོང་མཉམ་ཞིང་ཚེར་མ་མེད་པ་དག །མི་ཡི་དངོས་གྲུབ་གནས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན།།”[4] ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༤བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་མཆོག །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་པས་བརྒྱན།། རི་བོ་སྐྱེ་བོས་དབེན་པ་རུ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་བསྒྲུབ།།” ཅེས་སོ།།

༢ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྡོར་ཕྲེང་། ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣༤བ༡

༣ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྡོར་ཕྲེང་། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༡༤ན༣

༤ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཝ དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༥བ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་སངས་རྒྱས་དང་བདེ་གཤེགས་ཉིད་སྐྱེས་དང་།། རྒྱལ་བ་སྔོན་ཆད་གང་ན་བཞུགས་བཞུགས་པའི།། གནས་གང་བསོད་ནམས་ལྡན་ཞིང་ཡིད་དགའ་བ༔ ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སོགས་པས་ཕྱག་འཚལ་མཆོད།། གསོ་སྦྱོང་སྡོམ་པ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིས།། བདག་ཉིད་དགའ་བར་བྱ་ཕྱིར་བསྙེན་པར་བྱ།། དེ་ལྟ་བུ་དག་མ་རྙེད་གཞན་ཡང་ནི།། ཆུ་བོ་ཆུ་ཀླུང་འབབ་ཆུ་མོད་པ་དང་།། པདྨ་ཨུཏྤལ་ལས་ནི་བརྒྱན་པའི་མཚོ།། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་རྒྱུ་བ།། དྲང་ཞིང་ཞིམ་པའི་ཆུ་ནི་མང་བ་དང་།། མི་བཟད་གདོན་རྣམས་ཀྱང་ནི་མི་གནས་པ།། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་གཙང་མ་ཡོད་པ་དང་།། སྨན་ལྗོངས་ལྗོན་

དུ་འཕྲུངས་པ་དང། གང་དུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པའི་གནས་དག་དང། རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་བཏེན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་དག་ནི་གཙོ་བོ་དང། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་བཟང་པོ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཆུ་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་མོད་པ[1]དང། སྐྱེ་བོའི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཕྱིང་བས་ཤིན་ཏུ་དགེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་དང། མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་མི་གནས་ཤིང། ལུས་སྲོག་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ནགས་ཀྱི་སྨན་ལྷོངས་ལྟ་བུར་གནས་ནས་སྨྲུབ་པ་བྱ་དགོས་པ་དང། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཤིང་སྨྲུབ་པ་མཛད་པའི་གནས་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བའི་ས་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་སྲོང་བ། ལུས་སྲོག་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུན་མེད་པ། རང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་རྣམས་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་གང་བྱུང་དུ་གནས་པས་མི་ཆོག་པར་དགེན་པའི་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཏུ་གནས་དགོས་པ་ནི།[2] དགེན་པའི་གནས་སུ་གནས་ན་གཙོ་བོར་འདུ་འཛོའི་གཡེང་བ་སོགས་དགེ་སྦྱོར་ལ་བར་ཚད་མེད་པ་དང། ལམ་ལ་ས་ཕྱོད་ཆེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ལ། ཕྱག་མཆོད་སོགས་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་དགེན་པའི་གནས་སུ་བྱས་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་གསུངས། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་མཐུན་གྱི་དགེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲོལ་བོའམ། ཕྱག་སོགས་རང་གང་དུ་འདུག་སའི་གནས་དེར་ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་ལེགས་པར་བྱས་ལ་གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱ། བ་བྱང་ལྟའི་བྱག་པ་དང་མེ་ཏོག་གཅལ་དུ་བཀྲམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྨྲུབ་ཐབས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ཆག་ཆག་དང་ཕྱག་བདར་བྱ་བ་ནི་རྟག་ཏུ་དུས་འཐགས་པ་ཆོས་འཐགས་མཆོད་པའི་བློང་གཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ།། བ་བྱང་གི་བྱག་པ་ནི་འདུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པར། “ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་རྣམ་པར་དགེན་པ་འམ།། རྒྱལ་ཉིད་སྐྱེས་ཞི་ཞི་བའི་

ཤིང་སྟ་ཚོགས་དཀྱིགས་པ་དང།། ས་སྟེང་གནས་མལ་ཤིན་ཏུ་གཙང་བ་དང།། གང་ན་སྟག་གཟིག་སེང་གེ་མེད་པ་དང།། ཡིད་འོང་མཉམ་ཞིང་ཚེར་མ་མེད་པ་དག །མི་ཡི་དངོས་བྱེད་གནས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

1 ཡོད་པ་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

2 ན། བོད་དཔར།

གནས་རྣམས་སུ།། བཤད་གཅེ་ཚུ་ལ་སོགས་པས་བྱུག་པ་ཡང།། རྒྱལ་བ་མཚོད་ཕྱིར་རྟག་པར་རབ་ཏུ་བྱ།།”[1] ཞེས་བླ་མ་དང་དགེ་ལེགས་བཤད་ལ་ཚོགས་མཚོད་པའི་ཚེ་ས་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་བ་བྱང་ལྟའི་བྱུག་པ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། སྒྲུབ་ཁང་གི་ཕྱོགས་བཞིའམ། སྒོ་བྱང་ངམ། སྒོ་སྟེང་སོགས་གང་འོས་སུ་མཐོ་བཞི་བཅུ་གས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིར་བསྐྱེད་ནས་གནས་དེར་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་མི་འབྱུང་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གྲོགས་བཅོལ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་དང། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང། རྒྱུད་ཀྱི་གླེགས་བམ་སོགས་རྟེན་ཅི་ཡོད་སྟེགས་མཐོ་ས་བཞུགས། དེའི་མདུན་དུ་མཚོད་པ་གཡོ་མེད་པར་བཙལ་ལ་བཀོད་པ་མཇོས་པར་བཤམས།[2] རང་གི་མལ་འོག་ཏུ་ས་དཀར་གྱིས་གཡུང་དྲུང་ཚོས་སྐོར་རིས་སུ་བྲིས།[3] དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱ་དུར་པ[3]མ་འཁྱུགས་པར་བཏེངས་ལ། ཕྱོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་གཙང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་ཕྱ་དུར་པའི་གཙན་ལ་བཞུགས་ཏེ་བ་ཐུག་དང་ལྡན་བྱམས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བཏུལ་ཞིང་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་སུ་དྲན་ནས། སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེར་ཏེ། བདག་གིས་ཀྱང་སྟན་འདིའི་སྟེང་དུ་གནས་ལ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འཁོར་བཅས་བཏུལ་ཏེ་ལམ་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཞེ་དམ་མང་དུ་བྱ། ཕྱའི་སྟེང་དུ་འགོལ་སྟན་འཛམ་ཞིང་། བདེ་བ་རྒྱབ་ཐུང་ཟད་མཐོ་བ་ཞིག་བཤམ། གནས་དེར་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ན་སྟན་མི་རུལ་བའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཤིང་ཁྲི་ཏ་བ་ཅན་ནམ། དེ་མ་འབྱོར་ཀྱང་སྟན་དང་འོག་སའི་བར་ལ་བར་སྟོང་ཐུང་ཟད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ། སྟན་དེའི་སྟེང་དུ་ལུས་གནད་

---

[1] སྟེ་བ་ཀཱལ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༩ན་རྡ ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་རྣམ་པར་དགེན་པ་འམ།། རྒྱལ་བ་ཉིད་རྒྱེས་ཞི་བ་ཞི་བའི་གནས།། བཤད་གཅེ་ཚུ་ལ་སོགས་པས་བྱུག་པ་ཡང།། རྒྱལ་བ་མཚོད་ཕྱིར་རྟག་པར་རབ་ཏུ་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

[2] བཤམ། བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

[3] དྲུང་བ་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

འཚའ་ཚུལ་དེ་རྣམ་སྣང་གི་ཆོས་བདུན་དང་། རྒྱང་ཆམ་ལ་འབེབས་པ་དང་བཅས་ལུས་ཀྱི་གནད་བརྒྱད་ལྷན་དུ་བྱ་དགོས་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མ་སྟེ་དང་། སྨོན་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་དབུ་མ་སྨོས་རིམ་རྣམས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་སྨོས་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་གནད་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྡེ་ཕྱེང་བ་ལས། “སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་ནས།། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ནས།། སྣ་ནི་ལྟེ་བའི་ཐད་དུ་བཞག ।ཕྱག་གོང་བསྟམས་ལ་ལྟེ་ཁྱད་སྒྲར།། སོ་དང་མཚུ་ནི་བདེ་བར་བཞག ।དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྟགས་གློད་ནས་ནི།།ཅ ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཙོལ་བྱལ་བས།། རྩེ་ལྟ་བཞིན་འབྱུང་རྟགས་ནི།། རྗོ་རྡེ་སྒྲོལ་ཀྱང་ལེགས་གནས་པས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དོན་དེ་དག་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ལུས་གནད་སྦྱོར་ཚོག་ཏུ་མཛད་པ། “ཤང་པ་ལག་པ་ཤེད་པ་གསུམ།། སོ་མཚུ་ལྟེ་རྣམས་བསྟོམས་པས་བཞི།། མགོ་མིག་ཕྱག་པ་དབུགས་དང་བཞི།། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་རྟེ་བཅུན་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་བཞུགས་སྐྱངས་ལྟར། ཤང་པ་རྗོ་རྡེ་སྒྲོལ་ཀྱང་བྱ། ལག་པ་གཉིས་ལྟེ་འོག་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་ཐད་དུ་གཡོན་འོག་ཏུ་བྱས་གཡས་སྟེང་དུ་བྱས་ལ་མཐེ་བོང་གི་རྩེ་གཉིས་སྨྲ། དབྱང་པ་ཐད་ཀར་བསྟང་।[3] སྒྲལ་ཆོགས་དང་པོར་བསྟང་।[4] མཁྲིན་པ་ཡིད་ཙམ་དཀྱུག སོ་དང་མཚུ་རང་བབས་སུ་ཞུག ལྟེ་རྩེ་ཤན་ལ་སྨྲ་རོ།། དེ་ལྟར་ལུས་གནད་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་སྟྲིང་ནས་སྨྲ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་གནད་དག་ཡིན་ཏེ། མར་པ་ལོ་ཏྲཱི་ཞེལ་ནས། “བོད་ཀྱི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ཀྱང་ཁོ་བོ་མར་པ་ལོ་ཏྲཱི་འདུག་ལུགས་ཀྱི་མན་

---

[1] སྟེ་བ་ཀཱལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ རྗོར་ལྷེང། ལེའུ་དྲུག་པ། ཚོག་གྲངས། །།དཀ་ཅ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདན་སྟེ། “སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་ནས།། མིག་གཉིས་སྣ་རྩེར་གཏད་བྱས་ནས།། སྣ་ནི་ལྟེ་ཡི་ཚད་དུ་བཞག ।ཕྱག་གོང་བསྟམས་ལ་ལྟེ་ཁྱད་སྒྲར།། སོ་དང་མཚུ་ནི་བདེ་བར་བཞག ।དབུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྟགས་གློད་ནས་ནི།། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཙོལ་བྱལ་ནས།། རྩེ་ལྟ་བཞིན་འབྱུང་རྟགས་ནི།། རྗོ་རྡེ་སྒྲོལ་ཀྱང་ལེགས་གནས་པས།།” ཞེས་སོ།།

[2] དབེན་ས་བཀའ་འབྲུམ། ཀ ཐུབ་དབང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། གསུང་ཐོར་བུ། ཚོག་གྲངས། །ཅཆ

[3] བསྟང་པ། ལག་ཕྱི། ཚོག་གྲངས། །ཅཉ

[4] བསྟང་པ། ལག་ཕྱི། ཚོག་གྲངས། །ཅཉ

ངག་གཅིག་བྱའི་དོ་མི་ཐུབ་”[1]ཅེས་ཟབ་ཁྱད་ཅན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་རྗེ་ཟླ་མའི་སྙན་རྒྱུད་ལས་འོངས་པའི་མན་ངག་འདི་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་གནད་དུ་གཟུང་དོ།། དེ་ལའང་ལུས་གནད་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་སྐྱོན་ཅི་བསྟེད་དང། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཡོན་ཏན་གང་བསྟེད་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ནའང་འདིར་མཐའ་དག་བྲིར་མ་ནུས་པས་བློ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ལུས་གནད་བདུན་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་རླུང་གི་གནད་ནི་ཟླུང་རོ་དགུ་ལྷགས་སུ་བསལ་བའམ། ཟླུང་གི་རྒྱ་བ་དལ་བུས་བརྟགས་ནས་ཚམ་ལ་འབེབས་པ་གང་རུང་བྱའོ།། ཟླུང་རོ་དགུ་ལྷགས་སུ་སེལ་ཚུལ་ནི། ལྷ་བུག་གཡས་ནས་ཟླུང་རྩྭ་སྟེ་གཡོན་དུ་འབྱུང་པ་དང། གཡོན་ནས་རྩྭ་གཡས་སུ་འབྱུང་པ་དང། གཉིས་ཀ་ནས་རྩྭ་གཉིས་ཀ་ནས་འབྱུང་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ལན་གསུམ་བྱའོ།། དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས་ཕྱིར་འབྱུང་པ་དང། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྣམས་ནང་དུ་ལེན་པའི་དམིགས་པ་བྱའོ།།[1] ཟླུང་གི་རྒྱ་བ་དལ་བུས་བརྟགས་ནས་ཚམ་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི། ལུས་གནད་ལེགས་པར་བཅས་པའི་མཚམས་ནས་རང་གི་རླུང་ལ་བརྟགས་ཏེ་སེམས་ཚེ་འདིའི་སྙང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་འདུག་གམ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དྲན་ཏེ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་སོང་འདུག་བརྟགས་པ་ན། ཚེ་འདིའི་སྙང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ཆགས་སྡང་དང་བཅས་པར་འདུག་ན་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཐོ་ངན་འདི་འདྲ་བས་བདག་ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་དུ་ཕུང་དུ་བཅུག་ལ། ད་རེས་དལ་འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཡང་ཚུད་ཟ་བར་བྱེད་པས། ད་ནི་ཐོ་ངན་འདི་ཡུལ་ནས་འདོན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཟློང་ཕྱིར་འབྱུང་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཕྱིར་ནག་སངས་ཀྱིས་སོང་བའི་མོས་པ་བྱ། ཟློང་ནང་དུ་རྩྭ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བསྡུས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ནས་

[1] འདི་མར་པའི་གཞུང་གང་ནས་དྲངས་མ་རྟེན།

ཆུང་སྦྲ་ཅན་དང་རྩོལ་བས་བསྒྲིད་པའི་ལྷག་མས་ཅན་དང། རིང་ཐུང་མི་སྟོམས་པའི་ཆོད་བཀ་ཅན་དུ་མ་སོང་བར་རང་བབས་སུ་བཞག་ལ། ཕར་རྒྱུ་ཚུར་རྒྱུ་དལ་བུས་བརྟག་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཆུང་ཕར་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་འོང་བའི་ཁུག་པ་རེ་གྲངས་སུ་ཟིན་ནས་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡེང་བར་གྲངས་བདུན་ཙམ་གྱི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་ནས་ཡང་བདུན་ཙམ་བགྲངས་ནས་འཛིན། དེ་ནས་ཡང་བདུན་ཙམ་བགྲངས་ནས་འཛིན་ཅིང། རིག་པ་དྲངས་སྟེགས་ཕྱེ་ནས་སེམས་གསལ་རིག་གི་ངང་དུ་གནས་ཅི་ཐུབ་བྱའོ།།[1] ལུས་གནད་ཀྱི་སྐོར་འདི་ལ་ལམ་གྱི་གནད་ལས་བརྩམས་ཏེ་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་སྣང་ནའང་འདིར་མཐའ་དག་བྲིར་མ་ལང་ཞིང། གནད་འགལ་ཞིག་ནི་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་པིན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ཆུང་ཆམ་ལ་ཕབ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཀུན་སློང་བཅོས་ནས་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བསྒྲིད་དགོས་སོ།། རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་ཀུན་སློང་བཅོས་པ་འདི་སྐོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཆོས་ཀྱི་དབུའི་རྒྱ་གར་སྐད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་སྐོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་འདྲ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པ་ན། དེའི་དྲིས་ལན་ཏོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། “སྐོམ་ནམས་ཀུན་ཀྱི་དང་པོའི་འགོ།། རྒྱ་གར་སྐད་མཚུངས་རང་རྒྱུད་ལ།། ལེགས་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།། ཟླ་མེད་ཟླ་མ་མཆོག་དེ་བཞེད།།”[2] ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་ལས། “དེའི་དོན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་འགེལ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། གནས་དབེན་པར་ལུས་ཏང་པོར་བསྲངས་ནས་ཟླ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཚེ། གན་ང[3]སྟོན་ཚད་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་མཐའ་གཏིང་འདིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་གཟེར་འདི་ཙམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་ཕྱོང་བ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་འདི་འདྲ་བར་

---

1 གསལ་རིག་གི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱ། ལག་ཕྲིས།

2 པཊ་ཚེན་ཟླ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ང ཏྲིས་ལན་ཟླ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས་ ཅ་བ།

3 ག་ནང་ དཔེ་དཔར།

གྱུར་འདུག་པ། ད་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་དེང་ནས་རང་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ང་སྙིང་རུལ་སྣུམ་པའི་སྤྱོད་བ་ལྷང་བ་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་དང་པོར་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འདི་ལ་སྤྱོད་བ་མ་སྐྱེས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཟབ་མོ་བླ་མས་ཇི་ཙམ་བསྟན་ཅིང་གོ་མོད་ཀྱང་། སྔར་ལྟར་འཕྱག་སྙིང་གི་ཆུ་དང་མཚུངས་པར་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་འཐུང་འདོད་མེད་ན་འཐུང་བའི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པར་སྡོད་པ་བཞིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་ཀུན་སློང་ངན་པ་བསལ་ལ་སེམས་གསལ་ཞིང་དྭངས་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། ག་རེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྤྱོད་འདུག་ཀྱང་སྐྱོ་བ་དང་ཞུན་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འཁོར་བའི་གནས་འབའ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བློ་ངན་འདིས་ད་དུང་སྔར་ལྟར་མཐའ་མེད་མུ་མེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་པར་འདུག དེས་ན་ད་རེས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེས་དཔལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ། ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་། མཛལ་བར་དཀའ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མཇལ། བླང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ཙུང་ཟད་སྐྱེད། རང་གི་ངོས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་ན་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཏུ་སྟེར་བའི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲ་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་འབད་ནས་བཙན་ས་ཟིན་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། སླར་རྟེན་བཟང་འདི་འདྲ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ། ལན་ཅིག་རྙེད་པ་འདི་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ ཁྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡༨བ༣ ལས་བླང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "དེའི་དོན་ཡང་རང་རང་གི་རྒྱུད་སྙིང་དུ་འགེལ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། གནས་དབེན་པར་ལུས་དྲང་པོར་བསྲང་ནས་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚེ། གང་ན་ང་སྔོན་ཆད་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་མལ་གཏིང་འདིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཟུག་གཟེར་འདི་ཙམ་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་བ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་འདི་འདྲར་གྱུར་འདུག་པ། ད་འདི་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་དེང་ནས་རང་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅི་ནས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ང་སྙིང་རུལ་སྣུམ་པའི་སྤྱོད་བ་ལྷང་བ་མཁལ་མའི་ཟུག་གཟེར་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་དང་པོར་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འདི་ལ་སྤྱོད་བ་མ་སྐྱེས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་བླ་མས་ཅི་ཙམ་བསྟན་ཅིང་གོ་མོད་ཀྱང་། སྔར་ལྟར་འཕྱག་སྙིང་གི་ཆུ་དང་མཚུངས་པར་འགྲོ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་འཐུང་འདོད་མེད་ན་འཐུང་བའི་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་པར་སྡོད་པ་བཞིན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

སྒྲུར་དུ་འཇིག་སྟེ། ངེས་པར་འཆི། ནམ་འཆི་ལ་ངེས་པ་མེད། འཆི་བའི་ཚེ་ཆོས་མ་གཏོགས་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཞན། ཤི་ནས་བན་སོང་དུ་ལྷུང་ན་ནི་ཚ་གྲང་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་དང་། བཀོལ་སྤྲོད[1]དང་། གློན་ཅིང་གཏི་མུག་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་གླགས་མེད་པ་སྲོང་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཅམ་ཡང་ཐོས་པར་དཀའ། གནས་དེར་སྐྱབས་བཅལ་ཡང་མི་ཆེད། བཏུ་ལ་བདེ་འགྲོའི་ཕྱན་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཏེ། མི་རྣམས་ལ་སྐྱེ་ཏ་ན་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་ཚད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་འཆི་འཛོ་ལྷུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཡོད། མདོར་ན་རིགས་དྲུག་གི་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་སོང་སྟེ་རང་དབང་མེད་པར་འཁྱམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་གིས་མནར། རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དོན་ཅན་གྱི་མཁན་སྟག་ཡིན། མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་བྱས་པ་ལ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད། མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་མས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟར་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དྲིན་ཅན་གྱི་མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་ཟློང་དོར་གོ་ཡོག་ཏུ་སྤྱད་པས་སྡུག་བསྔལ་འབབ་ཞིག་སྲོང་བ་ལས་བདེ་བའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་པས་སྙིང་རེ་རྗེ། མ་འདི་རྣམས་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེས། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་དེ་སུ་ལ་བབ་ན་ངེད་རང་ལ་བབས། ངེད་རང་ལ་བབ་ཀྱང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ནུས་པར་མི་འདུག ངེད་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཉེ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ནུས་པ་མེད། དེ་

1 བཀོལ་སྤྲོད་ ལག་ཏིས།

ལྷ་བྱའི་ནུས་པ་སྤ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པས་བདག་གིས་ཁ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དག་ཏུ་བསྐྱེམ་མོ།། དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་བློའི་འགྱུར་བ་ཅི་ཐོན་བྱ། ཁ་མཐའང་གོང་གི་ཚོག་དེ་རྣམས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་ཅིང། ཚོག་དེ་རྣམས་ལ་འཁྲིལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྒྲུས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་ཤར་སྐོམ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་འདེབས་པ་ནི་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱི་འགོར་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དེ་ལྟ་བུས་ཟིན་ན་ནི་ཚོས་ཅི་བྱས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་དེ་ལྟ་བུས་མ་ཟིན་ན་ནི་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཐུན་འགོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་འདེབས་པ་འདི་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང། བཀའ་གདམས་བློ་སྦྱོང་ལས་ཀྱང། "ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས།།"[1] ཞེས་དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་བཅོས་པ་འདི་མེད་མི་རུང་དུ་གསུངས་སོ།། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གྲུབ་ཆེན་དགེན་པ་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་དགེ་སྦྱོར་འདི་དང་འདི་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚོག་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ལ། སྒྲུབས་ཡུལ་གསལ་གདབ་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་དང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་སུ་སེང་གེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་ཁར་ཟླ་ཚོགས་པད་བྱིའི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་ལ་བྲིན་ཅན་ཙ་པའི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་དུ་དཔོན་དང་བརྒྱད་པའི་བླ

---

1 རྗེ་པ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ། ཤོག་གྲངས་ ༢བ།

མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། དེ་དག་རང་རང་གི་མདུན་ན་གངས་ཁྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཏི་འི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་དང། རང་ཉིད་ཀྱང་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་རྗེ་བཅས་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ[1]། རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སའི་རྡོ་པ་ལྟར་སྨུག་ཤེ་གེ་གེ་ཡོད་པ་གསལ་བཏབ་ནས། རང་དང་ཕ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་འཁྱམས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་མནར་ཚུལ་བསམས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་བློ་ཕྱུགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས། སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆུས་པ་ཟླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ལའང་མེད་པས། བདག་དང་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཟླ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། རང་དང་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐྱོན་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་འགྱོ་བྱེད་པར་མོས་ནས། ཟླ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ།། ཞེས་བཏུ་སྟོང་སོགས་དལ་བུས་བརྗོད་ཅིང་སྙིང་ནས་རེ་ཕྱོས་བཅས་ཏེ་སྐྱབས་འཚལ་ལ།[2] འདིའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཟླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཛང་ཆེན་པོ་དང། དེའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་དངོས་བཏུད་ཀྱི་ཟླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཚ་ལས་ཅོ་བོ་ཟླ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་བདུད་རྩི་སྦྱ་ལྡ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་མའི་སྐུ་ལ་བསྟོས་པ། གསུང་བཅཱ་པ། ཐུགས་དཀྱུགས་པ། མ་དད་བརྟན་སྨོད་བཀྱིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཟླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད

1 བསམས་ཏེ་ ལག་ཕྱིས།

2 སྐྱབས་འཚོལ་ དགེ་དགས།

ཁྱེ་དང་སོ་ལ་ཁྱའི་རྣམ་པར་དབང་པོའི་སྨོ་དང་བ་སྤྱའི་བུ་གཅ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱིར་ཐོན་ནས་ཟངས་ཏེ་དག ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། རང་དང་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྡན་ཟླ་མའི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བསམ་མོ།། དེ་ནས། ཟངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ།། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་ཀྱི་རྟོར་དུས་འཁོར་བསྐལ་བཟང་གི་ཟངས་རྒྱས་སྟོང་ཟངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི[1]ཟངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྨ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྲིག་སྒྲིབ་སྟོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ནས། ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ།། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས་སྐྱབས་ཡུལ་སོ་སོའི་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཚོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་བདུད་རྩི་སྨ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྲིག་སྒྲིབ་སྟོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ།། དེ་ནས། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ།། ཞེས་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་གང་མང་བརྗོད་པས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྣམས་དང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྨ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་སྲིག་སྒྲིབ་སྟོང་བ་སོགས་དམིགས་པ་གོང་ལྟར་བྱའོ།།། ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་འབེབས་པའི་ཚེ་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ནུས་མཐུ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང། ཚོས་པོ་ཉི་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་སྦྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ

---

1 སོགས་པ་ སོད་དཔས། དཔེ་དཔས།

དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྲོག་སྒྲིབ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་པའི་སྲོག་སྒྲིབ་རྣམས་གཙོ་བོར་སྤྱོང་བའི་དམིགས་པ་བྱའོ།། དེ་ནས། ས་ངམ་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།། བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།། ཞེས་ལན་གང་མང་བརྗོད་ཅིང་སྐྱབས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུའི་ཚ་ལས་བདུད་རྩི་སྨྲ་ལྡ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྲོག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་རྩོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་འོག་ཏུ་ཚུད་ཅིང་། རྗེ་སྲིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་སྦྱིན་སོགས་བགྱིས་པ་འདི་དག་གིས།། འགྲོ་ལ་ཕན་གྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྟོམས[1]པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེག་སྙམ་པའི་སྨོན་སེམས་དང་། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་

1 སྒོམ་ ལག་ཏིས།

བསྐྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པས་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་
དགེས་ཏེ་རང་འཇུ་གཉིས་པ་ཞེག་ཚད་ནས་རང་ལ་ཕིམ་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་
རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་སྐུར་ལམ་གྱིས་གྱུར། གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་དེ་བཞི་
ལྷམ་དུ་ང་རྒྱལ་བསྐོམ། རང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་དུ་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་
བཅུར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ནམས་སྦྱངས། དེ་ཡང་འོད་
ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པ་དམྱལ་བ་ཚ་དམྱལ་བ་ནམས་ལ་འོད་ཟེར་གང་བའི་རེག་བྱ་ཅན་དགག་ཏུ་
མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཚ་བའི་སྡུག་བསལ་ནམས་ཞི་བར་བྱས་
ཏེ་བདེ་བའི་གནས་ལ་བཀོད། གང་དམྱལ་བ་ནམས་ལ་འོད་ཟེར་ཚ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་
པས་གང་བའི་སྡུག་བསལ་ནམས་ཞི་བར་བྱས། ཡི་དྭགས་ནམས་ལ་འོད་ཟེར་ཟས་སྐོམ་གྱི་རང་
བཞིན་ཅན[1]དགག་མེད་འཕྲོས་པས་བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་སྡུག་བསལ་ནམས་ཞི་བར་བྱས། དུད་འགྲོ་
ནམས་ལ་འོད་ཟེར་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འཕྲོས་པས་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་དང་གླིང་བར་གྱི་ཐུན་
པ་དང་། ས་སོའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོངས་པའི་ཐུན་པ་ནམས་བསལ། བཀོལ་སྤྲོད[2]ལ་སོགས་པའི་
སྡུག་བསལ་ནམས་ཞི་བར་བྱས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནམས་ལ་འོད་ཟེར་དཔག་མེད་
འཕྲོས་པས་ས་སོའི་སྡུག་བསལ་ནམས་ཞི་བར་བྱས། སྣར་ཡང་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྲིད་ཙེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དག་ནས་མཚན་དཔེས་བཏྲུན་པའི་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་སྐུར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། ཡང་འོད་ཟེར་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྟོང་ཀྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས་ཏེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་
གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་སྟོང་བཅུད་སྦྱངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་

---

1 ཟས་སྐོམ་གྱི་བདུད་ཙེ་ཅན་ལགས་ཤིས།

2 བཀོལ་སྤྲོད་ལགས་ཤིས།

འཚང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དགེ་པའི་རྩེན་
དང་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་ཅན་བསྟོམ་མོ།། འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འབྲས་བུ་
ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོམ་པ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞེག་ཡིན་
གསུང་། སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་བྱུག་གནས་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་བ་དོང་སྤྱོགས་
ཞེས་པ་སོགས་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཟབ་ཁྱད་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མན་ངག་འདི་ཡིན་པས། མཁས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དོས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་ན་
དགའ་ལྟན་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་འདིས་མ་ཚོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་
འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟོམ་པ་དེ་ལ་དར་ཅིག་མཉམ་པར་བཞག མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
ལངས་ནས་རང་དང་ཕ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུ་འཁོར་བར་
རང་དབང་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ཤེག་སྨྱོང་བ་འདི་རྒྱུ་གང་གི་དབང་གིས་བྱུང་སྟམ་དུ་
བསམས་པ་ན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་དུ་བཅུག་པ་མིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
འཛིན་འགོང་པོའི་མཐུས་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བའི་དབང་གིས་
ལས་བསགས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བ་འདི་བྱུང་བར་
འདུག[1] དེས་ན་བདག་དང་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་
བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ན་ཅི་མ་རུང་། གནས་པར་གྱུར་ཅིག གནས་པར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་
ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་
བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་
བྱེད་ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དང་
སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག བྲལ་བར་བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་
ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཟླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་

---

1 སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་བ་ཡིན་པར་འདུག ལག་ཏིས།

མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མ་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། མི་འབྱལ་བར་གྱུར་ཅིག མི་འབྱལ་བར་
བདག་གིས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཟློ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་
བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནད་གདོན་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག
ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན
ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚད་མེད
བཞི་ལ་གནས་པར་བསམ་མོ།། དེ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། མ་སེམས
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུར་བ་སྙུར་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང
རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ
ལྡང་བར་བགྱིའོ་སྙམ་པ་ལན་མང་དུ་བྱ་ཞིང་འདུན་པ་ཤུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་དོ།། སྒྲུབས་འགྲོ
སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་དེང་སང་གི་གཏུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ལམ་ཐུན་མོང
བ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱིད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ལམ་ཐུན་མོང
བ་ལ་སྦྱོང་བ་ཟུལ་གྱིན་ཐོན་ནས་སྔགས་ལམ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས
ཀྱིས་རང་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ
སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ནི།

བདེ་ཆེན་ངང་ལས་རང་ཉིད་བླ་མ་ལྷ།།
གང་དེར་གསལ་བའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་ཚོགས།།
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས[1]སྟོང་བཅུད་བྱིན་བརླབས་པས།།

---

1 འཕྲོས་ནས། ལས་ཕྱིས།

དགེ་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི།།
བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར།།
རབ་དཀར་དགེ་སེམས་ཆེན་པོའི་ངང་ཉིད་ནས།།
བདག་དང་མཁའ་མཉམ་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས།།
དེང་ནས་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར།།
བླ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་ཐུ། ན་མོ་བུདྡྷ་ཡ། ན་མོ་ཏྲཱི་ཡ། ན་མོ་ས་ངྒ་ཡ།

མ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར།།
བདག་ཉིད་བླ་མ་ལྷར་གྱུར་ནས།།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ལྷའི།།
གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགྲོད་པར་བྱ།།

ཞེས་འདོན་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལྟར་འདོན་ཅིང་དམིགས་པ་རྣམས་གོང་བཞིན་བྱའོ།། གང་ཟག་གི་བློ་མཐོ་དམན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལའང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟང་བས་ཞིབ་པར་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཁྱད་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས།[1] མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི།

མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྙུང་བ་སྙུང་བར་གཏོད་མའི་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ལྷའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ། བདེ་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགྲོད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བགྱིའོ།།

ཞེས་འདོན་རྒྱུན་ཡོད་པ་ལྟར་ལན་གཉིས་མང་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཀུན་སློང་བཅོས་ནས་སྐྱབས་

---

1 འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། གོང་དགར་དང་དམེ་དགར་ནང་མེད།

འཛིན་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་དེ་ནི། ཐུ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གཤེ་གཞུང་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་དགེ་
སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། སྒྲགས་འཛིན་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་སྟོན་དུ་
བཏང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁྱོད་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད[1]རིན་
པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་ཙཱ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ལས། "དང་པོ་བསྟན་དང་ཐེག་ཆེན་ལ།། འཇུག
པའི་སྒོ་དང་གཞུངས་ཤིང་ཕྱིར།། ཁ་ཅམ་ཚོག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི།། སྒྲགས་འཛིན་སེམས་བསྐྱེད་ནན
ཏན་བྱ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་འཛིན་ཁྱོད་ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཆེན་དང་པོའང
ཡིན་ནོ།། འདིར་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཡང[3]བསྟན་པ་ཡོངས
རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཏུལ་བྱའི་བློ་ནུས[4]དང་བསྟུན་པའི
མན་ངག་གི་གནད་ཆེས་མང་བས་ཚེ་འདིའི་བྱེན་ལོངས་དོར་ནས་དགའ་ལྡན་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་པོའི
དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟེང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ལ། བར་ཤེས་གཉིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོང་ཁྱིད
དུ་བྱས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་འཛིན་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ། སྟོད་བཅུད་སྦྱང་བ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།།

དང་པོ་(རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ)ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུབས་འཛིན་སེམས་བསྐྱེད་ནན་ཏན་བྱ་བྱས་པའི
མཐར་སྒྲུབས་ཡུལ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྡུས་ཏེ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཛིང་ལ་ཐིམ།
ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཛིང་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་གི་སྙིན་མཚམས་སུ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས
བརླབས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ནས་རང་ཡང་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ[5]བསམས་ལ་ལྷ
ཐོག་ཏུ་བཞག དེའི་ངང་ནས་གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་རུང་གི་སྐུར

---

[1] བཀའ་རྒྱུད། སོད་དཔས། དཔེ་དཔས།

[2] པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་ཙཱ་བ། གཙང་དཔས། ཤོག་གྲངས། ༡ན།

[3] ཀྱང། ལན་ཐེག

[4] བློ་རིས། ལན་ཐེག

[5] སྟོང་པ་ཉིད་དུ། སོད་དཔར་དང་དཔེ་དཔར་ནང་མེད།

ལངས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ཡང་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བུ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐུར་བཞེངས་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་ཡང་སྐྱབས་ཡུལ་བསྡུས་པའི་མཚམས་ནས། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷཱཿསརྦ་དྷརྨཱཿསྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ། ཨོཾ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ཛྙཱ་ན་བཛྲ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། རང་དང་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་ལྷ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱུད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐུའི་ལམ་འཁྱེར་བསྒོམས་ཤིང་། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། འོད་གསལ་དེའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་ཤིང་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།[1] འདི་ལ་སྐུ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་རགས་པ་ཞིག་ཚང་གསུང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན།[2] སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ། གཡོན་དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པ། རང་དང་འདྲ་བའི་རིག་མ་རྡོ་རྗེ་མས་འཁྱུད་པ། གཉིས་ཀའང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྐུ་སྟོད་ལྷ་རྫས་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་གཡོལ་བྱས་ཤིང་སྐུ་སྨད་ལྷ་རྫས་ཀྱི་དར་གྱི་ཤམ་ཐབས་འཕྱར་བར་གྱུར་པར་བསམ། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན།[3] སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་རང་ཉིད་ཧེ་རུ་ཀ་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ་གཡས་བརྐྱང་གིས་བཞུགས་པ་ལ། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འཁྱུད་པར་གྱུར་པར་

༡ བརླབ་ བོད་དཔར། དགེ་དཔར།
༢ གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལག་བྲིས།
༣ གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལག་བྲིས།

བསམ། དེ་ཡང་སྤྱི་བའི་གསང་འཛིགས་གསུམ་གང་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་ཐུན་བཞིར་བསྟོམས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་ཤིང། ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སྟོམ་པའི་སྟོན་འགྲོར་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་རེ་བསྟོམ[1]ནས་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་གནད་ཆེ་བ་དང། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྤྲགས་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བ་རྣམས་ལ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྡུས་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ལམ་སྟོམ་པའི་སྒྲུབས་ཡོད་ཀྱང། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲུ་གསུམ་ལམ་འཁྲིར་གྱི་གནད་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོམ་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་བར་ཆད་བསྲུང་བ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་བྱིན་རླབས་སྐྱེར་དུ་འཇུག་པ་དང། ཚོགས་བདེ་ཆུག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལྷོག་པ་པ་སོགས་དགོས་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང། གཙོ་བོར་ནི་སྐྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱང་སར་ཤིང། ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུམ་སྐྱེར་དུ་འགྱུར་པའི་དགེ་ཚ་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྒྲ་གསུམ་སྐྱེར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚ�་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དེས་ན་འདིར་སྒྲ་གསུམ་ལམ་འཁྲིར་གྱི་གནད་ཚང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་མདོར་བསྡུས་སྟོམ་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བ་དགེན་པ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཚོས་སྐྱབས་རྗེ་ལ་གནང་བའི་ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་ངག་ལས། ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཤར་སྟོམ་བྱས་ཏེ། དེས་འབྱུང་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྣམས་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་དེས་སུ་བྱས། དེའི་ངང་ནས་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། “དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་གི་སྙིང་གར་ཏཱཾ་སྟོན་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་བསམ་མོ།། སྙིང་གའི་ཏཱཾ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ། ཆུ་མ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྙིང་གའི་ཏཱཾ་ཡིག་ལ་ཐིམ། མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་

---

1 བསྟོམས་ བོད་དགར། དཀར་དགར།

དཀྱིལ་དུ་བསྡུས་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ཡིག་ལ་ཐིམ། ཧཱུྃ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ཏ་ལ་ཐིམ། ཏ་ཏའི་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ། མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས་ལ་ཐིམ། ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་ལ་ཐིམ། ནཱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམས་ལ། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷཿསརྦ་དྷརྨཱཿསྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ལ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ། ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མ་ཟླ་བ་པདྨ་དམར་པོའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གིས་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཡོངས་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ། གཡོན་དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས༔ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་རང་ཉིད་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་སྔོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ། གཡོན་དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་

༡ དབེན་ས་བཀའ་འབུམ། ཁ གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། གསུང་བཀའ་རྒྱ་མ། གདམས་པ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༨ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་གི་སྙིང་གར་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་བསམ་མོ།། སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ། བླ་མ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ཡིག་ལ་ཐིམ། མེ་ལོང་ལ་ཧ་བཏབ་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྙིང་གའི་ཧཱུྃ་ཡིག་ལ་ཐིམ། ཧཱུྃ་གི་ཞབས་ཀྱུ་ཏ་ལ་ཐིམ། ཏ་ཏའི་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ། མགོ་བོ་ཟླ་ཚེས་ལ་ཐིམ། ཟླ་ཚེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ། ཐིག་ལེ་ནཱ་ད་ལ་ཐིམ། ནཱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པར་བསམས་ལ། ཨོཾ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷཿསརྦ་དྷརྨཱཿསྭ་བྷཱ་ཝ་ཤུདྡྷོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ལ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ༔ དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཧཱུྃ་སྔོན་པོ། ཨོཾ་དཀར་པོ། ཨཱཿདམར་པོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མ་ཟླ་བ་པདྨ་དམར་པོའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་

ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་གཞན་ལ་ཡས་ཁང་གིས་བཅས། བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར། སྐྱེ་བ[1]སྤྱལ་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར། འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་འཇིན་པ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་ཅིང་།[2] གནས་གསུམ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས།[3] ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས། [4]དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བཟློས་པ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྡུས་བྱ་ཚུལ་རྗེ་བཙུན་ཐོག་ལ་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་འགྲོར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་དག་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཏེ་ཏུ་ཀར་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཐུན་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་བདེ་མཆོག་གི་ཐུན་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདི་ལའང་སྒྲ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གནད་ཚང་བ་ཞིག་བྱེད་ན་རྟེས་གཞིག་གི་སྦྱད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་ཚོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་ན་དར་ལྟང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྡུས་བྱ་ཚུལ་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདོད་འཇོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྒྱས་བསྡུས་བྱ་བ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་ནས་བསྟེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་བསྡུས་པ་བྱ་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྱིས་ཆེན་མང་པོས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རྗེ་ལྟར་ཡང་རང་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་

པ་ཨོཾ་ཞུཿདཱུ་གིས་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལོངས་སྐྱེ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་སྐུ་མདོག་དཀར་པོ་དཀར་ནག་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བརླ། གཡོན་ཏེའུ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདེ་བ་ཐོབ། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ཐོང་བུ་ལ་རང་ཉིད་ཞུགས་པས་སྤྱལ་སྐྱེ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་སྐུ་མདོག་སྟོན་པོ་སྟོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་བརླ། གཡོན་ཏེའུ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པར་ཐུན་པར་བསམ་མོ།།” ཞེས་སོ།།

1 དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ ལག་ཟིས།

2 བསྐྱེད་པ། བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

3 བྱིན་རླབས་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

4 སྤྱན་འདེན། བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོད་བཅུད་སྨྲོང་བ་
དང་། ནང་མཆོད་དང་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང། མཆོད་ལྷ་སྦྱོས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ངེ
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བྱ་ཐབས་མེད་དོ།། ཇི་མ་ཟད་འོག་ཏུ་རིམ་གཉིས
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་ཅིང། ལམ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི
སྟེང་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་གསང་སྦྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྟན་བྱ་མཐར་ཐུག
ཁ་སྟོར་བདུན་ལྷན་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཚང་གི་སྒྲུ་ཡིན་ཞིང། སྒྲ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱ
ལམ་དུས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་དགོས་ཤིང། དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར
ཡིན་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་ཡོད་དེ།
ཞིབ་པར་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་བྱེད་པའི་སྒྲུབས
འདིར་ཇོར་ཏེ་ལ་བྱིན་ཆློས་བྱ་བཅང་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་གསུང་སྟེ། སྦྱགས་ཀྱི་དམ
ཚིག་སྐྱོང་ཞིང་ཏན་པར་བྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་སྟོད་བཅུད་སྦྱང་བ་ནི། རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུའི་ཚལ་གས
ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འཕྲོས། སྟོད་བཅུད་ཐམས
ཅད་ལ་ཥོ་ག་པས་གྲུབ་པའི་བཅུད་ལེན་གྱུབ་པ་བཞིན་དུ་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ
རྣམས་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱངས། སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང། བཅུད་ཐམས་ཅད
ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ
བྱའོ།།[1] འདི་ནི་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་ཡོངས་དག་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡང་ཡིན་ཞིང། ལས
རྒྱལ་མཆོག་གི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཛད་པ་དང། ལུས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས
དང་མཐུན་ཞིང། རང་གི་སྙིང་གར་ཨོད་ཟེར་སྦྲོས[1]ཏེ་སྟོད་བཅུད་སྨྲོང་བ་དང། སྟོད་བཅུད
རྣམས་ཨོད་དུ་བསྡུས་ཏེ་རང་གི་སྙིང་གར་བསྡུ་བ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་

1 ཨོད་ཟེར་འཕྲོས་ ལག་ཟིས།

མཐོན་པོ་རྣམས་སྡུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་བྱེད་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་མན་ངག་འདི་དག་ལ[1]གཅེས་པར་གཟུང་དོ།།

གསུམ་པ་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལ་གཉིས། ནང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། མཚོད་རྫས་གཞན་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ།། དང་པོ་(ནང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་)ལ། བསང་བ། སྦྱང་བ། བསྐྱེད་པ། བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་བསང་བ་ནི། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱམ་ཡོད་ཚེ་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་ནང་མཚོད་ལ་བསང་སྟེ་ཁརྡ་ཕྲུ་གཅོད་པ་དང་མཉམ་དུ་བྱམ་ཆུའི་རྟུལ་ཕ་རབ་རྣམས་རལ་གྲི་གཤིན་རྗེ་གཤིན་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་སྤྲོས་ནས་ནང་མཚོད་ཀྱི་རྫས་ལ་གནས་པའི་བགེགས་རྣམས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལས་བྱམ་མེད་ཚེ་བྱིངས་ཕྱི་བཅོད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཁོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤིན་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ནས་བགེགས་སྐྲོད་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱང་བ་ནི། སྭ་ཐྭ་ཕའི་སྦྱགས་བཅོད་ཅིང་སྦྱགས་དོན་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངང་དུ་བསྒོམ་པའོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེའི་ངང་ནས་ཡོ་ལས་ཆུང་དཀྱིལ། རྩ་ལས་མེ་དཀྱིལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨཾ་ལས་མི་མགོ་ཆོན་པའི་སྐྱེད་བུ་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨཾ་ལས་ཐོད་པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་ཆུ་ཆེ་བ། ཐོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞི་དང་དབུས་སུ། བྱི། ཙཱི། ཏཱི། ཁ། ཁྱི་རྣམས་ལས་གཤེགས་པ་ལྷའི་ངོ་བོ་ཤ་ལྷ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་བོ། ཁོ། ཀུ། ད། ཏ། ན་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་པ། ཤར་ལྷོ་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་བཞི་དང་དབུས་སུ། ལཱ། ལྷ། ཥ། ཏྲ། ཥ་རྣམས་ལས་གཤེགས་མ་ལྷའི་ངོ་བོ་བདུད་ཅི་ལྷ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་བོ། ཥ། ར། ཡ། ཝ། ས་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ་ཀ

---

1 འདི་དག་ ས་ཏ་ཏ་ས། ད་ས་ད་ས།

མཁའ་ལ་རྡུ་སྟོན་པོ། ཞལ་ངམར་པོ། ཚོ་དཀར་པོ་རྣམས་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་ཏེ་གནས་པར་བསམ་མོ།།

བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྡུ་ལས་འོད་འཕྲོས། ཆུང་གཡོས་མེ་ཕྲར་ཐོད་པའི་ནང་གི་ཕ་རྒས་རྣམས་ཞུ་ཞིང་ཁོལ། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའི་བདུད་རྩི་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྣམས་བཀུག ལྷག་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཀུག་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཐིམ། ཡི་གེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཐོད་པའི་ནང་གི་ཕ་ལ་ཐིམ་པས། རྡུ་གིས་ཁ་དོག་དྲི་ཙོ་ནུས་པའི་སྐྱོན་སྤངས། ཞལ་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་བྱས། ཚོ་གྱིས་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྟེལ་བར་བསམ་མོ།། རང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་འདུས་པའི་སྐྱེབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ནས་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ནང་མཚོད་བྱིན་བླབ་དང། རང་ཉེ་རུ་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེབ་ཐབས་བདེ་ཆེན་གསལ་བ་ནས་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ནང་མཚོད་བྱིན་བླབ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ནང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ནང་མཚོད་ནི་ཐུ་མེད་ཀྱི་མཚོད་པའི་གཙོ་བོ་དང། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཞིང། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལྷུར་དུ་ལྷོག་པ་དང། བགེགས་བསྡུད་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང། འཆི་མེད་ཏོ་ཏཱེའི་སྒྲུ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་བཅུད་ལེན་གྱི་ཐུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང། ཏོ་ཏཱེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པ་ལས་ཇོགས་རིམ་གྱི་ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་ལྷུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟྲི་ཅིང། ལམ་དེ་དང་དེའི་ཏོག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་ལྡན་རྣམས་འདིའི་བསྐྱེད་ཚོ་གི་མཚོན་དོན་ལ་ཡོད་པས། ཞར་བྱུང་ཙམ་གྱིས་ཚོ་ག་པར་མི་བྱ་བར་ཚོ་ག་ནམ་བྱེད་རེས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏོག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལྷུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟྲི་ག་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མཚོད་རྫས་གཞན་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ནི། སྤར་བཀའ་བ་བཞིན་དུ་ བསངས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཡྱེས་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཚོད་རྫས་ ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ། ཐོད་པ་དེའི་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྡུ་ རེ་རེ། དེ་རྣམས[1]ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཚོད་རྫས་རྣམས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང། རྣམ་པ་མཚོད་རྫས་ སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱིད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་ཞིག་བསམས་ལ་མེ་ཏོག་སོགས་རང་རང་གི་མིང་དང་ ཡི་གེ་གསུམ་སྦྱོལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱའོ།། ནང་མཚོད་དང་མཚོད་རྫས་བྱིན་རླབས་ རྒྱས་པ་བྱ་བའི་ལོངས་མེད་པཉམ། བསྡུས་པ་བྱ་བར་སྤྲོ་ན། ཡོ་ཕྱུག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་འབྱུལ་རྒྱུའི་མཚོད་རྫས་གང་ཡོད་དམིགས་ ཡུལ་དུ་བྱས་ལ། མཚོད་རྫས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་འོག་ཏུ་ཐུན། དེའི་སྟེང་དུ་ཨཱཿ དེའི་སྟེང་དུ་ཡོ་ ཡིག་རྣམས་བརྩེགས་ནས་གནས་པ། ཐུན་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ཐུགས་ རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་ཐུན་ལ་ཐིམ། ཐུན་མཚོད་རྫས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐིམ་པས་ ཁ་དོག་དྲི་རོ་ཅན་པའི་སྲོན་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་ཤེལ་ལྟར་དྭངས་པའི་མོས་པ་དང་། ཨཱཿཡིག་ ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས་ ཨཱཿཡིག་ལ་ཐིམ། དེ་མཚོད་རྫས་རྣམས་ལ་ཐིམ་པས་མཚོད་རྫས་རྣམས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདུད་ རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བྱ། ཨོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ ཟླུ་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀུག་སྟེ་ཨོ་ཡིག་ལ་ཐིམ། ཨོ་ཡིག་མཚོད་རྫས་རྣམས་ལ་ཐིམ་ པས་མཚོད་རྫས་རྣམས་མང་པོར་འཕེལ་ཏེ། ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་འོངས་སྤྱང་ ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཚོད་པ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་

---

1 ཐུན་དེ་རྣམས་ ལག་ཟིས།

པ་མཆོད་རྫས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་ཚོགས་ཞིང་མཐའ་དག་གི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ས་དང་བར་སྣང་ནམ་མཁའི་ཁོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྲིན་དམ་རྫས་སྤྲུན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་གང་བར་བསམ་མོ།། དེ་ལྟར་སྔོན་འགྲོའི་སྐོར་དེ་དག་ནི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚ་གཤི་གཞུང་དུ་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་སུ་མཛད་ནས་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པར་ས་བཅད་སྔོན་ཅམ་ཞིག་མཛད་པ་ནི།

དེ་ཡང་དགེ་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་། བདག་ཉིད་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་སྦྱངས། སྟོང་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་རབ་འབྱམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ནང་མཆོད་དང་མཆོད་རྫས་རྣམས་བླ་མེད་ཀྱི་ཚོ་གা་གང་ཡང་རུང་བ་ལྷར་བྱིན་རླབས་བྱ་བའམ། མདོར་བསྡུ་ན། ཨོཾ་ཞེས་རྡོ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་རྫས་སོ་སོའི་རྣམ་པ། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དྲུག་གི་སྟོང་ཡུལ་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པས་ས་དང་བར་སྣང་ནམ་མཁའི་ཁོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་སྤྲིན་དམ་རྫས་སྤྲུན་གཟིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་གང་བར་བསམས་ལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ཁྲིད་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བགོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བཞི། ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་སྐོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་བ། དང་གྱས་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཤད་སྐོས་ཀྱི་སྐོ་

ནས་བློ་སྦྱོང་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཞུ་བའི་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བློ་མ་ལྡོ་ཆོགས་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། བློ་མ་ལྡོ་ཆོགས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དངོས་དང། ཡེ་ཤེས་བ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་འོ།།

དང་པོ་ལ་གང་དུ་སྦྱོར[1]བའི་གནས་ནི། སྤྱིར་བློ་མ་སྦྱོར[2]བའི་གནས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་དེ། རང་རང་གི་མོས་པ་དང་བསྟུན་པའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། བློ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྦྱོར་བ་དང། བློ་མ་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་དང། བློ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུར་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་པར་སྦྱོར་བ་དང། སྤྱན་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་གཙུག་དང་སྙིང་གི་དཀྱིལ་ལ་སོགས་པར་སྦྱོར་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས། དེ་དག་ལས་འདིར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བོད་ཀྱི་སྦྱོར་ཆེན་རྣམས་ལ་སྙན་བསྐུལ་མཛད་པའི་ཏི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་བློ་མ་སྦྱོར་བའི་གནས་གང་དུ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པར། ཏིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། “བློ་མ་གང་དུ་བསྦྱོར་བའི་གནས།། མདུན་དང་སྤྱི་གཙུག་སྙིང་གི་དཀྱིལ།། རང་རང་མོས་པ་བཞིན་བྱང་སྟེ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང། སྤྱི་བོའི་གཙུག་དང། སྙིང་གི་དཀྱིལ་རྣམས་སུ་བསྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ཚུལ་བྱེ་མ་གཉིས་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང། ཆོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་སྐབས་འདིར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།། བློ་མ་ལྡོ་ཆོགས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ཚུལ་ནི་བློ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་ཉིད་ལས།

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྡོ་ལམ་ཡངས་པར་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྤྲིན་འཁྲིགས་པའི་དབུས།། ལོ་མ་

---

[1] བསྦྱོར་ ལག་བྱིས།

[2] བསྦྱོར་ ལག་བྱིས།

[3] པཾ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ང ཏིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། ཥོག་གཅིས་ ཅ་བ།

མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་ཡོངས་མཛེས་འདོད་དགའི་དཔག་བསམ་ལྷུན་པའི་རྩེར།། གཙོང་ལྷ་འབར་བའི་རིན་ཆེན་ཁྲི་སྟེང་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་བླ་རྒྱས་པའི་སྟེང་།། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་རྩ་བའི་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།། རྣམ་པ་དྲུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་འཛུམ་དཀར་འཕྲོ།། ཕྱག་གཡས་ཆོས་འཆད་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྟན་མས།། གྱར་ཀྱམ་མདངས་ལྷན་ཆོས་གོས་གསུམ་གསོལ་གསེར་མདོག་བཏ་ཞྭས་དབུ་ལ་མཛེས།། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།། ཅེས་པའི་མཚན་དས། རྣམ་པ་ཁྱབ་བདག་རྗེ་རྗེ་འཆང་དཔང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྐུ་མདོག་སྲོ།། རྗོར་ཏེལ་བཟང་ནས་དབྱིངས་ཕྱུག་མར་འཁྱུང་ལྷན་སྐྱེས་བའི་སྟོང་ཉལ་པས་དགེས།། རྣམ་མང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྒྲས་ཤིང་ལྷ་རྫས་དང་གྱི་ན་བཟས་ཀུན་ནས།། ཞེས་པ་བློ་དང་བསྡུན་ནས་སྲོར། དེ་གཉིས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གི་འཕྲོ་ནས་འདི་ལྟར། མཚན་དཔེའི་རྒྱན་ལྷན་བཞི་ཁང་ལ་ཕ་ཆ་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་ནམ་དག་བདེ་གཤེགས་ལྟ།། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞི་སྐྱེ་མཆེད་ཙ་རྒྱས་ཆོགས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའངོ་ས།། བ་སྣ་དགྲ་བཅོམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་ཉིད།། འོད་ཟེར་ཕྲོགས་སྐྱོང་གཏོར་སྲུན་གསང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞེབས་ཀྱི་གདན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བར་མོས་ཤིང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེའི་ངང་ནས་རང་གི་མདུན་གྱི་ཐད་ཏང་གི་ནམ་མཁར་ཀུན་བཟང་མཚོད་པའི་སྦྱིན་ཕུང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བར་མཚམས་མེད་པར་འཕྲིགས་པའི་དབུས་སུ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སྟོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེའི་རྩ་བ་གསེར། སྟོང་བུ་དངུལ། ཡལ་ག་བཻ་ཌཱུརྱ། ལོ་མ་ཤེལ། འདབ་མ་རྣམས་སྨུག་མེ་ཏོག་ཞུ་ཏིག་དམར་པོ། འབྲས་བུ་རྗོའི་

སྟེང་པོ་ལས་བྱས་པ། ཡལ་གā་རྣམས་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་དུ་བ་དང་། དུ་བ་ཕྱེད་པ་དང་། ཅོད་པཎ་
དང་། རྡ་རྒྱན་དང་། དོ་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པ་འཕྲད་བ། གོས་དང་
ཟས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡལ་གā་ལས་
འབྱུང་བ། ཡལ་གā་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག
པ། འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐུལ་པ
དཔག་མེད་འཕྲོ་བ། ཤིང་དེ་མཐོང་བ་དང་། ཤིང་དེའི་དྲི་ཚོར་བ་དང་། ཤིང་དེ་ལ་རེག་པ་དང་།
ཤིང་དེའི་ཡལ་གā་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྒྲ་ཀུ་བའི་ལམ་དུ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་
གདུང་བ་ཞི་ཞིང་། ཡིད་ལ་གང་བསམས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་
བཀོད་ཀྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་དེའི་རྩེ་མོར་མེ་ཏོག་འདབ་མ
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་མཚོན་པའི་སེང་གེ
ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་པདྨ
འདབ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། པད་རིམ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་འདབ་མ་འོག་མས
སེང་ཁྲིའི་རྒྱང་ཐུང་ཟད་ཀེབས་པ། སྟེང་མ་རྒྱ་རྩे་ཆུང་དང་དཔངས་རྩे་མཐོར་སོང་བའི་དབུས་ཀྱི
པད་འདབ་བཞི་པའི་ལྟེ་བར་རྩེའུ་འབྱུའི་སྟེང་དུ་ཤེས་རབ་མཚོན་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
ཐབས་མཚོན་པའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ
མ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ།
སྐུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ། ཞལ་འཛུམ་དགྱེས་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ།
ཕྱག་གཡས་ཐུགས་ཀར་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩི་སྐུ་གང་བའི
ལྷུང་བཟེད་བསྟམས་པ། ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ཚུན་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་བའི་རྩे་མོ་སྐུ་དབུང་གཡས
གཡོན་གྱི་ཐད་དུ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་བའི་སྟེང་དུ་གཡས་ཐུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་འོད་འབར་བ་དང་།
གཡོན་དུ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་སྟེང་པོའི་གླེགས་བམ་གྱིས་

མཚན་པ། དབུ་ལ་བཏ་ཞུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དང་། སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་མཛེས་པར་
གསོལ་བ། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྐུ
མདོག་གསེར་བཅོ་མ་ལྟ་བུ། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཡས
ས་གཝོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་བསྟམས་པ། སྐུ
ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་བ། ཞབས་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི
ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ
བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་སྐུ་མདོག་སྔོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས
ཀྱིས་གྲི་གུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། གཉིས་ཀཱའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྦ
ཚོགས་ཀྱི་ན་བཟས་གྱོན་པ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དཔལ་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན།
དེ་གསུམ་གའི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། འཇའ་ཚོན་སྦ
ལྟས་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ། ཏིན་ཅན་ཙ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་རྣམ་སྣང་དཀར
པོ། མཁྱེན་པར་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ། ཐུགས་ཀར་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ། ལྷ་བར་རིན་འབྱུང
སེར་པོ། གསང་གནས་སྙ་ངོན་གྱི་ལྟུང་ལྟ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ། བླ་མའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་རྣམ
པར་དག་པའི་ངོ་བོར་མོས། བླ་མའི་ལྷ་བར་སྤྱན་མ་དཀར་མོ། ཐུགས་ཀར་མ་ཀྱེ[1]ལ་ཏོ་ཀ
མཁྱེན་པར་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ། སྤྱི་བོར་སྒྲོལ་མ་ལྟང་ཁ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་ཁམས
བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོར་མོས། སྤྱན་གཉིས་ལ་ས་སྟེང་དཀར་པོ་ར་ར། སྤྱན་གྱི་སྒོར
གཟུགས་ངོ་རྡོ་རྗེ་མ་དཀར་མོ་ར་ར། སྙན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཐུགས་ན་ངོ་རྡོ་ས་པོ་ར་ར།
སྙན་གྱི་སྒོར་སྒྲ་ངོ་རྡོ་རྗེ་མ་ས་པོ་མོ་ར་ར། ཤངས་ལ་ནམ་སྟེང་ས་པོ། ཤངས་ཀྱི་སྒོར་དྲི་ངོ་རྡོ་རྗེ་མ
དམར་མོ། ལྕགས་ལ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དམར་པོ། ལྕགས་ཀྱི་སྒོར་ར་ངོ་རྡོ་རྗེ་མ་ལྟང་ཁ
ཐུགས་ཀར་འཇམ་དཔལ་དམར་པོ། ངོ་རྡོ་ར་སྒྲོལ་ས་ལ་ལྟང་ཁ། ངོ་རྡོ་ཞི་སྒོར་རེག་བ་ངོ་རྡོ་རྗེ་མ

---

1 སྙ་མ་ཀྱི་ གོང་དཔལ།

སྤྲོན་མོ། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཟང་ལྟང་ཁུ་རེ་རེ། ཕྱི་གཙུག་ཏུ་བྱམས་པ་དཀར་པོ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྩ་རྒྱས་དང་ཚོགས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོར་མོས། ཕྱག་གཡས་ལ་ཁྲོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོ། གཡོན་ལ་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དཀར་པོ། ཞལ་གྱི་སྐོར་ཏུ་མཁྱེན་དམར་པོ། རྟོ་རྗེའི་སྐོར་བདུད་རྩི་འཕྲིལ་བ་སྤྲོན་པོ། སྐུ་དབུང་གཡས་ལ་མི་གཡོ་བ་སྤྲོན་པོ། གཡོན་ལ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་པོ། ལུས་མོ་གཡས་ལ་དབྱུག་སྤྲོན་ཅན་སྤྲོན་པོ། གཡོན་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ནག་པོ། དབུ་གཙུག་ཏུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱེར་བ་སྤྲོན་པོ། ཞབས་མཐིལ་གཉིས་སུ་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤྲོན་པོ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ་སྐྱའི་ཡན་ལག་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མོས། སྐྱའི་བ་སྤུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཕྲག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་ངོ་བོ་དང་། སྐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམ་མོ།། མདོར་ན་བླ་མའི་སྐུའི་བཀོད་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་མ་ལུས་པ་ཁྱབ་ཅིང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་མ་ལུས་བླ་མའི་སྐུ་ལ་བཞུགས་པ། སྐུའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེའི་ཞིང་ཁམས་ནས་ཕར་ཕར་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བཀྲང་ལས་འདས་པ་བཞུགས་པ། སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། ཡང་རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆིག་བསྟྲིལ་དུ་བྱས་ནས་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོའི་[1]ཐུགས་ཀར་རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སྐོམ་པར་སྤྱོ་ན།[2] ཐུགས་ཀར་བཅོམ་ལྡན་རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྲི་ཐོད་འཛིན།། རང་ལངས་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྟན་སྐྱེས་བའི་སྟོང་ཉིལ་པས་དགྱེས།། རྣམ་མང་ཁྲོ་བོའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་ཤིང་ཞལ་གདངས་ཁྲོ་གཉེར་མཆེ་བ་གཙོ་གས།། རབ་བརྟེན་ཁྲོ་བོ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱངས[3]ཚུལ་གྱིས་བཞུགས།། ཞེས་འདོན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་སྨོན་ཚིག་པར་རྟོ་རྗེ་འཛང་ཆོས་བཅང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས་པ་དྲང་པ་ཏ་ཐུ་པས་

---

1 གཙོ་བོའོ་ཞེས་ལ་ཡིག་ཆེས།

2 རྟོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་པ་ཅན་དུ་སྨོན་པར་སྤྱོ་ན། ལ་ཡིག་ཆེས།

3 གཡས་བསྐྱམ་གཡོན་བརྒྱངས་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

ཟིན་བྲིས་མཛད་པ་ལས་འབྱུང་བོ།། ཕྱི་དགེ་སློང་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ནང་ཐུབ་
དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་དང་བཅས་པའི་སེམས་དཔའ་སྲུམ་བཅུགས་ཅན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྡེ་བླ་མའི་
སྒྲུབ་རྒྱུད་ཥིན་ཏུ་གསང་བ་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག
ཡིན་ཞིང། ཡང་ཕྱི་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་བྱ་བར་རྗེ་རྡེ་འཚང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད
དུ་བྱ་བར་སྨྲོ་ན་རྡེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིམ་ལྟ་གདན་ཇོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་དུལར་དེ་བཞིན
གསུངས་ཥིང། གདམས་ངག་གི་གཞུང་འདིར་ཡང། ཡང་ན་རྣམ་པ་ཁྱབ་བདག་རྗེ་རྡེ་འཚང
དབང་ཞེས་སོགས་འདམ་ཀར[1]གསུངས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་རྗེ་རྡེ་འཚང་དུ་སྨོན་ལུགས་གཞུང་དུ
གསལ་བ་ལྟར་དང། རྗེ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་དུ་བསྨོན་ན། བླ་མ་རྗེ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག
ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་བཅས་གསལ་བཏབ། དེའི་གནས་ལྟར་རྗེ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར། དམར
སྨྲ། སེར། ལྷུང་བའི་རིགས་ལྟ་བུ། ཐུན་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་གཏི་མུག་རྗེ་རྡེ
སོགས་དང། གནས་གསུམ་དུ་སྐུ་རྗེ་རྡེ་སོགས་གསལ་བཏབ་ནས་སྨོན་པར་རྒྱལ་བ་དབེན་ས
པ་ཆེན་པོ་གསུང། བླ་མ་ཉེ་བ་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྨོན་པར་སྨྲོ་ན། དེན་ཅན་ཙ་བའི་བླ་མ་དཔལ
ཉེ་བ་ཀ་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བཏབ། དེའི་ཞབས་གཉིས་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས།
ཆུང་དགེལ་བ་གྱུར་པར་བསམ་པ་སོགས་ལུས་དགེལ་ཡོངས་རྫོགས་སྨོན་པཱལ། དེ་མིན་ཡང
ཕྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་ཡུལ་ཉེར་བཞི་དང། ཙ་ཁམས་རྣམས་ཁཏྲ་ཀ་ལྟ་ལ་དང་རབ
གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་མོ་ཉེར་བཞིར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ་ཆུ་མའི་སྐྱེའི
དགེལ་འཕོར་སྨོན་པ་ཕྱུག་པ་དབེན་ས་པས་གསུང། ཆུ་མའི་རྟལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཕྱུད་ལྡེ་བཞི་ག
དང་། ལྷག་པར་ཆུ་མེད་ཀྱི་ཆུ་མ་ལྷའི་རྟལ་འབྱོར་མཐའ་དག་བསྡུས་པའི་མན་ངག་གི་ཕྱ་མཚོ
ཡིན་ཞིང། རྗེ་བཙུན་ཆོས་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཙ་བའི་ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང
དང་། བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཀྱི་རྗེ་ངོར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང

1 འདམ་ངར་ ལག་ཟིས།

མཛད་འདུག་པས། རྒྱུད་སྡེའི་མན་ངག་གསང་བའི་གནས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པར་མངོན་པས་ བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་མཛོད་ཅིག །འདིར་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་[1]སྐོམ་པའི་ཐོག་མར། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷ་ལམ་ ཡངས་པར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་པོའི་བཅུད་ལྡུང་བའི་མན་ངག་བླ་ན་མེད་ པ་ཡིན་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་རྣམས་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ མར་གསུངས་པའི་གླེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་དང། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མའི་ཨོ་ཕྱི་ཡི་གེ་ གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འདུ་ཞིང། དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་དང། ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་ བའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་རྡོ་རྗེ་ཟླུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་དང། རྒྱ་གར་ ཀྱི་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབད་པ་དུ་མས་བསྟྲུབས་སོ།། དེ་ལ་ཨེ་ཕྱི་དོན་བསྡུ་ན་གསུམ་ སྟེ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཕྱི། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཕྱི། དེ་འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཕྱི་གསུམ་ སོ།།། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཕྱི་ནི། འབྲས་དུས་ཀྱི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བཞུགས་གནས་དང་ བཅས་པའོ།། དེ་ཡང་ཨེའི་དོན་ནི་མཁའ་དབྱིངས་མེད་ཁྱི་བརླ་སོགས་དང། ཕྱི་ཀྱི་དོན་ནི་བླ་མ་ ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཟླུང་བ་ལས། “ཨེ་ནི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་ ས་མ།།། ཐུ་གཆོས་འབྱུང་བརླ་ལ།། རྣལ་འབྱོར་མེད་གཤེའི་གདན་ལ་བཞུགས།། མཆོག་ཏུ་ཟུང་ ཐུགས་སྟོན་པར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་མེམས་དཔའ་ཕྱོ་རྡོ་རྗེ།། རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དབང་ཕྱུག་དང།། ཅེ་རྒ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ།། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཚན།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ ངོ།།། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཕྱི་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ།། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཟླུང་བ་ ལས། “ཨེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུང་།། དེ་བཞིན་ལྷ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང།། ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་སྟོར་ལས་

---

1 འདི་ ལག་བྲིས་ནང་མི་གསལ།

2 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྡོར་ཟླུང། ལེཨུ་ང་བཏུན་པ། ཥོག་ཐུང་ཆས་ ༢༥ཁ།ལ། ལས་བྱང་བ་ཅང་ཟད་མི་འདྲ་ཐེ། “ཨེ་ནི་གསང་བའི་མཁའ་ དབྱིངས་ས་མ།། ཐུ་གཆོས་འབྱུང་བརླ་ལ།། རྣལ་འབྱོར་མེད་གཤེའི་གདན་ལ་བཞུགས།། མཆོག་ཏུ་ཟུང་ཐུགས་སྟོན་པར་མཛད།། རྡོ་རྗེ་མེམས་དཔའ་ ཕོ་རྡོ་རྗེ།། རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དབང་ཕྱུག་དང།། ཅེ་རྒ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ།། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཚན།།” ཞེས་སོ།།

བྱུང་།།[1] དེ་སྤྱོར་བ་ཡི་རྣད་མཆོག་གོ། ཆོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁྱབ།། མདོར་བསྡུས་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱོལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྒྱ་ཉིད།། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས།།”[1] ཞེས་ཞེ་ལྷ་ཀྱི་ཞེའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷའི་དོན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུག་ལེའི་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལས་འདའ་ས་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་གང་ལས་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཡོད་ཀྱི། འདི་མི་སྟོན་ན་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་གྲྭང་གཞིར་གཞུང་།། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྡུས་པ།། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མི་ཕྱེད་པ།། གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད།། ཞེ་ལྷ་ཞེས་བྱའི་ཡི་གེ་གཉིས།། གང་ལ་འདི་གཉིས་མེད་པ་ནི།། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད།།”[2] ཅེས་གསུངས། སྤྱོད་བསྡུས་སུ་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། “འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལྟ་བདག་ཉིད།།[3] གང་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྣང་།། གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་བྱ་ཉིད།། གཅིག་བྱ་ཉམས་ནི་དུ་མས་གང་མཛད་དོ།།”[3] ཞེས་འབྲས་དུས་སུ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་སྤྱལ་བའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ལམ་དུས་སུ་ཡང་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་གནས་པ།། སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག ।དེ་ཉིད་བདེ་ཆེན་མགོན་པོ་ཡིས།། གསང་བ་དེ་ཉིད་ཅེས་བྱར་གསུང་།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདེ་འབྱུང་བ།། གསང་བའི་རྟོག

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕེར། ལེཥ་ང་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨རེ། ལས་བྱང་བ་ཅང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད།། དེ་བཞིན་པོ་ནི་ཐུགས་རྗེ་དང་།། ཐུག་ལེ་དེ་གཉིས་སྤྱོར་ལས་བྱུང་། དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་མཆོག་བྱུང་། ཞེ་པོ་གཉིས་ནི་ས་བདས་རྒྱས་དང་།། མདོར་བསྡུས་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱོལ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྒྱ་གཉིས།། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕེར། ལེཥ་ང་བདུན། ཤོག་གྲངས་ ༢༨རེ།

3 སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི ཞུཏཏེཞ། སྤྱོད་བསྡུས། ལེཥ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༥ནས།

པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ།། དཔལ་ལྡན་འདུས་པར་རྣམ་པར་གནས།། ཨེ་ཕྱི་རྣམ་དག་ཡི་གེ་ལ།། ཁམས་
གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ།།”[1] ཞེས་དང་། “ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དེར།། ཏིལ་གྱི
གང་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་།། གཟུགས་ཀྱི་ཕྲེ་སྟེང་ཀྱི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་གང་བ།།
ཡི་གེ་དེ་ཡི་དེ་ཁོ་ན།། བསྟེན་པར་བྱས་པའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་རྣམས།། ཟླ་མེད་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བླུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང
འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀུན་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བདེ་སྨོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ཡོད་ན
ཡོད་དང་མེད་ན་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ།། བླུབ་ཆེན་ས་ར་ཏས་ཀྱང་། “གཉིས་སུ
མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ།། རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་པར།། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་བསྡུར་ཅིག་དང་། དེར་ནི་ཐོག
མ་དབུས་མཐའ་མེད།། ཇི་སྲིད་མྱ་ངན་འདས་པ་མིན།། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ།། བདག
དང་གཞན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན།། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣ།། གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ
ཉིད།།[3] དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོས་དེ་ལྟར་འཕྲལ་པ་ཆད།། ད་ནི་སུ་ལའང་ཏེ་བར་མི་བྱའོ།།”[3]
ཞེས་བདེ་སྨོན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་པོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས
གང་སྟང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་ཁོ་ནའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་བལྟ་དགོས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནད
མཐར་ཐུག་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དོ་ཏའི་དབུ་ཞབས་ཀུན
ཏུ་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལམ་གྱི་སྟེང་པོར་འབད་ནས་བསྒྲུབས་སོ།། དེས
ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཨེ་ཕྱི་གྱི་དོན། ཟླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་ཉེ་འཚང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་ལ།
ལམ་དུས་ཀྱི་ཨེ་ཕྱི་བདེ་སྨོན་བྱེ་བ་ཡེ་ཤེས་འདི་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབ་ནས། གང་སྟང
ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཚར་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་འཇིན་བྱེད་རྒྱས་ཀྱི་ཨེ་ཕྱི་གྱི

---

[1] སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་ཐུ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོག་གྲངས་ ༢ན་༣
[2] སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་ཐུ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོག་གྲངས་ ༡ན་༢
[3] སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི དཔལ་སར་ཏ། དོ་ཏ་མཛོད། ཚོག་གྲངས་ ༢༢ན་༢

དོན་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ནི་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐུར་བསྟོམ་པའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་འདིས་སྟོན་ནོ།། ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་ནའང་འདིར་ཡི་གེ་མངས་སུ་དོགས་པ་དང་གསང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྟོས་སོ།། མདོར་ན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིམ་པ་དང་པོར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྷར་འཛིན་པ་ཞིག་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཛིན་པ་ཞིག་མེད་ཐབས་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་སོ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པས། རྗེ་རྟེ་འཛིང་ཟླ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྟེ་ཟླ་མའི་སྒྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་རྗེ་རྟེའི་ཚོགས་ཏུ་གསུངས་པ་འདི་དག་གཅེས་པར་གཟུང་དོ།། ཀུན་བཟང་མཚོད་སྦྱིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནི་[1]རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཚོད་པའི་སྦྱིན་སྦྱོ་བ་དང་།[2] སྟོན་ལམ་རྣབས་པོ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁའ་བཏེགས་པར་གསུངས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཛད་པ་ལྟར་བསྟོམ་པའཁ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།[3] འདིར་ནི་སྦྱགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ཀུན་བཟང་ཞེས་པའཁ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་གསུང་། དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་མཚོད་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་མཚོད་རྫས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། བླ་མའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་ལ་སོགས་པར་སྟོམ་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་ལྷས་འདི་ལ།། རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས།།ཅ། དང་པོ་སྐུ་ཡི་རྟོ་རྟེ་ནི།། གཟུགས་ཕྱང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞུགས།། དེ་རྟེས་ནམ་མཁའི་

---

[1] བཟང་པོས་ ལག་བྱིས།

[2] མཚོད་པའི་སྦྱིན་སྦྱོ་བའི་ཚུལ་དང་། ལག་བྱིས།

[3] མཁའ་བཏེགས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བསྟོམ་པཁའ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལག་བྱིས།

རྟེ་ནི།། ཆོར་བ་ཡི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་གསུང་གི་རོ་རྟེ་ནི།། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། ལས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རོ་རྟེ་ནི།། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོར་བཞུགས།། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་རོ་རྟེ་ནི།། རྣམཤེས་ཕུང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས།།”[1] ཞེས་བླ་མའི་ཕུང་པོ་ལྡ་རིགས་ལྡར་སྒྲོམ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས། ཁམས་རྣམས་ཡུམ་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཡང་འདིའི་ཤ་སོགས་ས་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྦྱིན་བཞུགས་སོ།། ཁྲག་སོགས་ཆུ་ཡི་ཁམས་ལ་ནི།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མྱ་ཆ་བཞུགས།། དོ་བ་ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས།། མི་བསྟོད་ལ་སོགས་རླུང་ཁམས་ལ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྦྲོལ་མ་བཞུགས།།”[2] ཞེས་བླ་མའི་སྐུ་ལ་གནས་པའི་ས་ཁམས་སྦྱིན་མར་སྒྲོམ་པ་ནས་ཆུང་ཁམས་སྦྲོལ་མར་སྒྲོམ་པའི་བར་གསལ་བར་གསུངས། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སེམས་དབར་སྒྲོམ་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ས་སྟེང་པོ།། དེ་ཡི་རྩ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཐུགས་ནོ་རོ་རྟེ་འོ།། དེ་ཡི་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད།། དེ་ཡི་ལྕེ་ཡི་དབང་ལ་བཞུགས།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་།། དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིན་དབྱངས་བཞུགས།། ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་བུ་ནི།། ལུས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་པ་ལ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ།། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།། ལུས་ཀྱི་ཐ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རོ་རབ་ཟེར། ལེཥ་རེ་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༢ཥ་༠ན།། ལས་བྱང་བ་ཆོགས་ཏང་དང་པོ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རོ་རྟེ་སྒོན་དགོན་སྐུ་ལ་ནི།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རོ་རབ་ཟེར། ལེཥ་རེ་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༢ཥ་༠ན།།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རོ་རབ་ཟེར། ལེཥ་རེ་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༢ཥ་༠ན།། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་མིག་དབང་པོ་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ས་སྟེང་པོ།། དེ་ཡི་རྩ་བའི་དབང་གཉིས་ལ།། བདེ་གཤེགས་ཐུགས་ནོ་རོ་རྟེ་འོ།། དེ་ཡི་སྣ་བུག་གཉིས་ལ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་།། དེ་ཡི་ལྕེ་ཡི་དབང་ལ་གནས།། དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཛིན་དབྱངས་བཞུགས།། ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་བུ་ནི།། ལུས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་པ་ལ།། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སེལ་བ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ།། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།། ལུས་ཀྱི་ཐ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ལ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

པ་ནས་ཚོགས་རྣམས་བྱམས་པར་སྨོན་པའི་བར་གསལ་བར་གསུངས། འདིར་ཀུན་བཟང་
གསལ་བར་མ་བྱུང་ཡང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ་ལས། “ཆུ་རྣམས་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་ཅན། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡི་མཚོག ।དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ
བཟང་པོར་བཤད།།”[1] ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་རྗོ་རྗེ་མ་སོགས་ཀྱང་འདིར་གསལ་བར་མ
བྱུང་ཡང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ང་བྱུག་པ་ལས། “ཕྱག་རྒྱའི་རྣམ་པ་སྟོན་པོ་སོགས།། དེ་བཞིན
གཟུགས་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ།། གཟུགས་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་མར་བཀྲག་ནས།། ས་སྟེང་ལ་ནི་དབུལ་བར
བྱ།།ཨ ཡང་དག་གླུ་དང་བཙོད་བལ་དབྱངས།། དེ་བཞིན་སྒྲ་ལའང་དབྱེ་བ་གསུམ།། སྒྲ་རྗོ་རྗེ་མ
ཡང་དག་དགྱུ ।ཕྱག་ན་རྗོ་རྗེ་ལ་ནི་དབུལ།། ཀ་བུར་ཨ་ཀར་ཏ་ཀ་སོགས།། དེ་བཞིན་དྲི་ལའང
དབྱེ་བ་གསུམ།། དྲི་རྗོ་རྗེ་མ་ཡང་དག་དགྱུ ।ནམ་མཁའི་སྟེང་པོ་ལ་ཡང་དབུལ།། འོ་བྱེད་པ
དང་འཇིག་པ་དང་། རོ་བྱུག་དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་གསུམ།། རྗོ་རྗེ་རོ་མ་ཡང་དག་དགྱུ ।འཇིག་རྟེན
དབང་ཕྱུག་ལ་ནི་དབུལ།། རྗོ་རྗེ་བཏུ་ཡང་དག་སྦྱོར། གོས་དང་འཁྱུད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ།।
རེག་བྱ་རྗོ་རྗེ་ཡང་དག་དགྱུ ।སྒྲིབ་སེལ་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ།।”[2] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས
ཤིང་། རྒྱུད་འདིར་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཡུམ་ཆོས་དབྱིངས་རྗོ་རྗེ་མ་ཡང་གསུངས་སོ།། ཡན་ལག་ཁྲི
བོར་སྨོན་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ
གཤེགས་རྗེ་གཤེད།། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་མི་ཐུབ།། ཁ
ཡི་པཏྨར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྡ་མཁྲིན་ནོ།། གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས
པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ།། དབུང་པ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ
བཞིན་གཤེགས་པ་མི་གཡོ་བ།། དབུང་པ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ
འདོད་པའི་རྒྱལ།། བུས་མོ་གཡས་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱུག་པ་སྟོ།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕེད། ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས། ২২৬৪২

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕེད། ལེའུ་ང་བྱུག ཤོག་གྲངས། ২৬২৯৭ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་རྗོ་རྗེ་མ་བཀྲག་ནས་སུ།།” “ཀ་བུར་ཨ་ཀར་ཏ་ཀ་སོགས།།” ཞེས་སོ།།

བྱས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ།། རང་གི་མགོ་སྟེང་
བཞུགས་པ་ནི།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕོར་ལོས་བསྐྱར།། ཤར་པའི་འོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི།།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གནོད་མཛེས་ཏེ།།”[1] ཞེས་བླ་མའི་ཐུགས་གཡས་གཤེགས་རྗེ་གཤེད་དུ་སྨོན
པ་ནས་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་གནོད་མཛེས་སུ་སྨོན་པའི་བར་གསལ་བར་གསུངས། མདོར་ན
ཐུགས་མའི་སྐུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀུན
ལ་འདིར།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས།། སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ།།
རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ།། རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབྱེ་བ་ཡིས།། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ
ལུས་འདི།། ལུས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ།། སྲེ་བ་འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཐུ་ཏན་འདས་པ་
ཐུབ་དུ་འཚོག།། ཁོད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡོངས་སྒྲུབ་པ།། དེ་བས་རྗོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི།། ལུས་ལ་རྒྱལ་བ
ཐམས་ཅད་བཞུགས།། མཆོད་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཀྱི།། ཕྱི་མའི་དུས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ།། དེ་བས
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ལྷ་ཡི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས།། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བླ་མ་བསྟེན།།”[2]
ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྗོ་རྗེ་གདན
བཞི་ལས།[3] “སློབ་དཔོན་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི།།”[4] ཞེས་ཞུས་པ་ན། “དེ་ཉིད་ཕྱག་ན་རྗོ་རྗེ་ཅོན།
བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།། ལུས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ཆཤས་བྱང་ཆུབ
ཡན་ལག་གནས།། དབུ་རྒྱན་རིགས་ནི་ལྷ་ཉིད་དེ།།”[5] ཞེས་གསུངས། ཐུགས་མའི་སྐུའི་བ་སྤུ་རྣམས
དགྲ་བཅོམ་པའི་ངོ་བོར་སྨོན་པ་དང་། སྐུ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་ངོ་བོར
སྨོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཞབས་འོག་གི་གདན་དུ་སྨོན་པ་ནི་ཇོ་རྗེ

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཇོ་བཝེང། ལེཉུ་རེ་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༢ཕ༠བ། ལས་བྱང་པའི་ནང་རྣམ་ཚོགས་ཤར་གཉིས་ཁྱད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱིག་པ་ཕྱོ།།” “དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕོར་ལོས་སྐྱེ་བ།།” ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཇོ་བཝེང། ལེཉུ་རེ་བཞི། ཤོག་གྲངས་ ༢ཕ༠བ༣

[3] ལས་ཀྱང། ལག་ཕྲེས།

[4] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ ཇོ་རྗེ་གདན་བཞི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧དབ། ལས་བྱང་བ་ཁྱད་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སློབ་དཔོན་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་བགྱི།། བཅོམ་ལྡན་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི།།” ཞེས་སོ།།

[5] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཏ ཇོ་རྗེ་གདན་བཞི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧དབ།

གདན་བཞེ་ལས། “བ་སྦུ་རྣམས་ནི་དགྲ་བཅོམ་མོ།། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཞབས་ཀྱི་གདན།། འོད་ཟེར་གཙོ་སྦྱིན་གསང་བ་སོགས།། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྐུར། རྣལ་འབྱོར་ཅན་ནི་རྒྱ་ཏུ་བལྟ།།”[1] ཞེས་གསུངས། རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེའུ་སོ་གཉིས་པ་ལས། སྨོན་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་ཏུ་གསུངས་པའི་མཐར་དེ་ལྟ་བུའི་སྨོན་དཔོན་ལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བར་བཀྱི་ཞེས་ཞུས་པ་ན། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྐུ།། ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ།། བ་སྦུ་རྣམས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད།། སྦྱི་གཙུག་རིགས་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཏེ།། འཇིག་རྟེན་པ་ནི་ཞབས་ཀྱི་གདན།། འོད་ཟེར་གཙོ་སྦྱིན་གསང་ལ་སོགས།། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ལྡན།། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ཏུ་བལྟ།། རྗེ་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར།། ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱིས་མཚན་ཤེས་ནས།། དེ་ལྟའི་བློ་མ་འབད་དེ་བསྟེན།།”[2] ཞེས་ཤེན་ཏु་གསལ་བར་གསུངས། རྗོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། བློ་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། བློ་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ། བློ་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཞིང་། ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བློ་མ་ལ་རྗེ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “རྒྱ་ཏུ་བློ་མ་ལ་ཀུས་པའི།། སྨོན་མས་བློ་མ་འདི་ལྟར་བལྟ།།། བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།། དེ་ཉིད་རྒྱ་ཏུ་རྗོ་རྗེ་འཆང་།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་།། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན།། དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཟུང་།། རྫོགས་ཀུན་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བསམ།། ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།།། རྫོགས་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཉམས་བར་བྱེད།།”[3] ཅེས་སྦྱིར་བློ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་བལྟ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་བར་རིགས་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བ་གསལ་བར་གསུངས། བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། “སྨོན་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཀུན་རང་བཞིན།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང རྗོ་རྗེ་གདན་བཞི། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྷ་པ། ས་གཞི་གྲངས། ༩༧༤བ། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཅིག་ཅང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འོད་ཟེར་གཙོ་སྦྱིན་གསང་ལ་སོགས།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། ལེའུ་སོ་གཉིས་པ། ས་གཞི་གྲངས། ༢༠ནས།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྗོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ས་གཞི་གྲངས། ༤ཀ་ཅ། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཅིག་ཅང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡོན་ཏན་བཟུང་ནས་དངོས་གྲུབ་འཐོབ།།” ཅེས་སོ།།

ལྷ་ཡི་སྐུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན།། དཔལ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཏེ་ལ་འཚང་བ།། མཁའ་འགྲོར་བཅོར་བཅས་ལ་གསོལ་བ་གདབ།།[1] ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་རྡོ་རྗེ་འཚང་གི་རྣམ་བར་སྨོན་པ་ཤེས་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། རྡོ་རྗེ་གུར་ལས་ཀྱང་། “བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།། ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་རྣམ་སྣང་མཛད།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་སྦྱིན་བླ་མ་ཉིད།། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།། ཇི་ལྟར་ཐུབ་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆོས།། ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་བདུན་རྒྱལ་པོ།། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བཟོད་དཔོན།།[2] ཅེས་བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་དང་རིགས་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་མཆོད་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས། དེ་དག་ནི་འདིར་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་སློས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞི་ཀ་ནས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པས། བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་འདི་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲུབ་དོ།། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཞབས་ཀྱི་གཙན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེའི་ཚིག་རྗེ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ནི་ཚངས་པ་དང་། དཔང་ལྡུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་དག་གིས་སེང་གེའི་ཁྲི་འདེགས་པར་བསམ་གསུང་། བླ་མའི་ཁྲིད་རྒྱུན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་གཙུག་གི་མོར་བུས་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་པཎྜིར་གཏུགས་པའང་ཐོབ་པར་དགའ་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་གཙན་བུ་འོས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་།། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀ་ཤུག་ཏུ་བྱས་ཏེ་མནན་པ་དང་། བླ་མ་འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ཞབས་འོག་ཏུ་ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པ་མནན་པའང་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་བུ་འགྲོལམ་སྙམ་སྟེ་ཙ་བ་ཤཱ་དང་བྱུང་བའི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཞིང་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུད་པར་བྱའོ།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ བའི་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་བཅུ་གཏུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ३१५ན३

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ང རྡོ་རྗེ་ཀུར། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ५५ན६ ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འཇུག་སྟེ། “བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ།། ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་རྣམ་སྣང་མཛད།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་བཞིན་བླ་མ་ཉིད།། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཆེན་པོ།། ཇི་ལྟར་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ཆོས།།ཇ ཇི་ལྟར་མགོན་པོ་བདུན་རྒྱལ་པོ།། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བཟོད།།” ཅེས་སོ།།

འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཉིད་ལས།

མཐའ་སྐོར་རིམ་བཞིན་དངོས་བརྒྱུད་བླ་མ་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོས་བསྐོར་ནས་བཞུགས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་སྣ་ཚོགས་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་སྣ་ཚོགས་པད་ཟླའི་སྟེང་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་ལྟ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་མདུན་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་པད་ཟླའི་གདན་ལ་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ལ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། འོད་ཟེར་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཕྲོས་པའི་སྣེ་མོར་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་མཐོ་བརྩེགས་སུ་བཞུགས་པ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་གྱི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ་སྒོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ། ཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་འཛིན་པ༏ གཡས་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པདྨ། གཡོན་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རལ་གྲི་འཛིན་པ། དབུ་སྐྲ་རལ་བའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དར་བཟང་པོའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་གསོལ་བ། རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཡུམ་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སྐུ་མདོག་སྔོན་མོ་སྒོ་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་གི་གཡས་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་པདྨ། གཡོན་དྲིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྲི་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། གཡས་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ།

ཡུམ་རྗེ་རྗེ་རོ་ལངས་མས་འཁྱུད་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རྒྱབ་ཀྱི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སྐུ་མདོག་མཐིང་ཁ་ཞལ་བཏྲད་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་ཞབས་བཞི་པ། ཕ་ཞལ་ནག་པོ། གཡས་ཞལ་དཀར་པོ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ། སྟེང་ཞལ་དྲང་ཁ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཞལ་ལྷག་མ་གཉིས་གཉིས་ནག་པོ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིགས་ཤིང་ཞལ་རྣམ་པར་འཇྱུར་བ། སྐྲོན་མ་དང་སྨ་ར་དམར་སེར་འཁྱུག་ཅིང་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་སྦྱི་གོར་བརྟེས་པའི་རྩེ་མོར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། ཐོད་པ་སྐྲམ་པོ་ལྡ་ལྡས་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོ་རྣོན་པ་ལྡ་བཅུས་དོ་ཤལ་བྱས་པ། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐོད་པ་བཅུ་དྲུག་བཟུང་བའི་གཡས་ཀྱི་དང་པོ་ན་གླང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་ན་ཟའི་ལྷ་སེར་པོ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད་པ། གཡས་གཉིས་པ་ན་རྒྱ་ཡྱང་ཁྱུ་པ། བཞི་པ་ན་གླང་དམར་པོ། ལྷ་པ་ན་རྟ་མོ་ཐལ་ཁ། དྲུག་པ་ན་མི་དམར་པོ། བདུན་པ་ན་ཤ་ར་ཆུ་ཕོན་པོ། བརྒྱད་པ་ན་བྱི་ལ་སེར་པོ། གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་ཆུའི་ལྷ་དཀར་པོ། གསུམ་པ་ན་ཟླུང་གི་ལྷ་ལྡང་ཁྱུ། བཞི་པ་ན་མེའི་ལྷ་དམར་པོ། ལྷ་པ་ན་ཟླ་བའི་ལྷ་དཀར་པོ། དྲུག་པ་ན་ཉི་མའི་ལྷ་དམར་པོ། བདུན་པ་ན་གཤིན་རྗེ་ཕྱོན་པོ། བརྒྱད་པ་ན་ཏིང་ལ་སེར་པོ། གཡོན་གྱི་གཉིས་པ་ན་ཚུའི་ལྷ་དཀར་པོ། གསུམ་པ་ན་ཟླུང་གི་ལྷ་ལྡང་ཁྱུ། བཞི་པ་ན་མེའི་ལྷ་དམར་པོ། ལྷ་པ་ན་ཟླ་བའི་ལྷ་དཀར་པོ། དྲུག་པ་ན་ཉི་མའི་ལྷ་དམར་པོ། བདུན་པ་ན་གཤིན་རྗེ་ཕྱོན་པོ། བརྒྱད་པ་ན་དོར་ཐྲེན་སེར་པོ། ཞབས་མདུན་མ་གཉིས་གཡས་བརྒྱད་གཡོན་བསྐྱུས། རྒྱབ་མ་གཉིས་སྐྱེ་ལ་ཀླད་ཕྲེད་པའི་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། རྡོ་རྗེ་བདག་མེད་མ་སྟོན་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྤྱན་གསུམ་མ། ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་གྲི་ཀུག་འཕྱར་ཞིང་གཡོན་པས་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཏྭཾ་ག་བཟུང་ནས་ཡབ་ལ་འཁྱུད་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། གཡོན་གྱི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྐུ་མདོག་སྟོན་པོ། ཞལ་བཞི་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་པ། ཙ་ཞལ་ནག་ གཡོན་ཞལ་ལྷང་། རྒྱབ་ཞལ་དམར། གཡས་ཞལ་སེར་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལའང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་པ། མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཀྱེན་དུ་བརྟེས་པའི་ཅེ་མོར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ། དབུའི་

གཡོན་དུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པས་མཚན་པ། ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྟ་ལྟས་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང་། ཁྲག་འཇིག་པའི་མགོ་བོའི་ཕྲེང་བ་འཕྱང་བ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བཟུང་ནས་ཡུམ་ལ་འཛུད་པ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་སྤྲིགས་མཛོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གིས་བརྒྱངས་ནས་འཇོག་པ། གཡས་གསུམ་པ་ན་ཎ་མ་རྩ། བཞི་པ་ན་ཁྲི་ཀུན་བྱ་པ་ན་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ། གཡོན་པའི་ཕྱག་གསུམ་པ་ན་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ཁ་ཏྭཾ་গ། བཞི་པ་ན་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ། ལྟ་པ་ན་རྡོ་རྗེའི་ཞགས་པ། བྱུག་པ་ན་ཚངས་པའི་མགོ་བོ་གདོང་བཞི་པ་འཇོག་པ། སྐྱག་གི་པགས་པའི་ཤན་ཐས་ཅན། ཡུམ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་དམར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་རྡོ་རྗེ་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཇོག་པས་ཡབ་ལ་འཛུད་པ། ཞབས་གཉིས་ཀ་ཡབ་ཀྱི་བརྩའི་སྟེང་དུ་འཁྱིལ་བ། རྐེན་དང་བརྐེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐུ་མདོག་སྔོན་པོ། ཞལ་བཞི་པའི་རྩ་ཞལ་ནག་པོ་དྲག་ཅིང་མཆེ་བ་གཅོགས་པ། གཡས་ཞལ་དམར་པོ་ཚགས་པ་དང་བཅས་པ། རྒྱབ་ཞལ་སེར་པོ་ཉིང་འཇོག་ལ་གནས་པ། གཡོན་ཞལ་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྟན་པ། རལ་བའི་ཅོད་པཎ་ལ་སྟ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་རྒྱ་བཟྱེད་པས་མཛེས་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དབུ་རྒྱན་ཅན། རྡོ་རྗེ་འོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། སྐྱག་གི་པགས་པའི་ཤན་ཐས་གློལ་བ། ཕྱག་ཞི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་དང་པོ་བཞི་བཞི་ནས་པོ། གཉིས་པ་བཞི་བཞི་དམར་པོ། གསུམ་པ་བཞི་བཞི་དཀར་པོ། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་ནས་པོ་བཞིའི་དང་པོར་རྡོ་རྗེ། གཉིས་པར་རལ་གྲི། གསུམ་པར་རྩེ་གསུམ། བཞི་པར་གྲི་གུག དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་མེ་མདའ། གཉིས་པར་རྡོ་རྗེ་ལྷུགས་ཀྱུ། གསུམ་པར་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཏཱ་ན་ཎ། བཞི་པར་ཐོ་བ། དཀར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་འཁོར་ལོ། གཉིས་པར་མདུང་། གསུམ་པར་དབྱུག་པ། བཞི་པར་དགྲ་སྟ། གཡོན་གྱི་ནས་པོ་བཞིའི་དང་པོར་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ། གཉིས་པར་ཕྱག། གསུམ་པར་ཁ་ཏྭཾ་গ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ། བཞི་པར་ཁྲག་གིས་གང་བའི་ཐོད་པ། དམར་པོ་བཞིའི་དང་པོར་

གཞུ། གཉིས་པར་རྟོ་རྗེའི་ཞགས་པ། གསུམ་པར་རིན་པོ་ཆེ། བཞི་པར་པད་དཀར་པོ། དཀར་པོ་
བཞིའི་དང་པོར་དུང་། གཉིས་པར་མེ་ལོང་། གསུམ་པར་རྟོ་རྗེ་ལྷུགས་སྒྲོག བཞི་པར་ཚངས
པའི་མགོ་པོ་གདོང་བཞི་པས་ཕྱག་གི་བརྒྱ་ལ་སྦྱོར་བ། ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེའི་སྟེང་དུ་ཤིན་ཏु
རོལ་པའི་གཡས་བརྒྱང་གིས་བཞུགས་པའི་ཞབས་གཡས་དམར་པོ་དང་། གཡོན་དཀར་པོས
འདོད་ལྷ་དང་དྲག་པོ་མནན་པ། ལྷ་ཚོགས་ཡུམ་སྐུ་མདོག་གསེར་མདོག མདུན་ནས་གཡས
སྐོར་གྱིས་སེར་དཀར་ལྷོ་དམར་བའི་ཞལ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྦྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཕྱག
བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་བཞི་ན་གྲི་གུག ཡུགས་ཀྱུ། སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཏྲ་མ་རྒྱ་དང་བཀྲང་ཕྲེང་
གཡོན་བཞི་ན་ཐོད་པ། ཞགས་པ། པད་དཀར་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་བསྡུམས་པ། རྟོ
རྗེ་སེམས་དཔའི་ཅོད་པཾ་ཅན། ཕྱག་རྒྱ་ལྔས་བརྒྱན་པ། གཡོན་བརྒྱད་གྱི་སྟབས་ཀྱིས་བཅོམ
ལྡན་འདས་དང་སྟོམས་པར་འཛིན་པས་གནས་པ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དང་བཅས
པ། གཞན་ཡང་དགྲ་ནག་གཤེད་དམར་ལ་སོགས་པའི་ཐུ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་རིག་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྐུ
མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་བཞི་དཀར་བ། ཕྱག་གཉིས་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས
བརྒྱད་པ་བསྡུམས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དར་ལྷའི་སྟོད་གོས
དང་སྨད་གོས་ཅན། ཞི་བའི་གཟིགས་སྣང་མཛད་ཅིང་རྟོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲང་གིས་བཞུགས་པ།
གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དཔག་ཏु་མེད་པས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ
ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས
མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། འབར་བའི་ཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པ།
པད་དཀར་པོའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དབུ་རྒྱན་དང་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་ལྷའི་སྟོད་གོས
དང་སྨད་གོས་གསོལ་བ། གཞན་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དཔག་ཏु་མེད་པས་བསྐོར་བ།
དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་སྐུ་མདོག

གསེར་བཅོ་མ་ལྟ་བུ། མཚན་སྲུས་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྦྱས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཚོས་འཚང་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། གཞན་ཡང་མགོན་པོ་ཚེ་དཔག་མེད། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་མི་འཁྲུགས་པ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་བསྣལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང། སངས་རྒྱས་སྲུས་ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་སོགས་པས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་རང་རྒྱལ་བཅུ་གཉིས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་བ། དེའི་འོག་གི་པད་འདབ་ལ་མཏུན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་ཐོག་གཞིར་ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་བསྡུད། ལྷོར་འཕགས་སྐྱེས་པོ། ནུབ་ཏུ་སྒྲུན་མི་བཟང་། བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྲས་རྣམས་བཞུགས་པ། ཚོགས་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཏུན་ན་གདན་ཁྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རང་རང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་པོ་ཏིའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྣྱུལ་པའི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟྲི་བོར་སྐུ་ཏོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཨཱཿདཀར་པོ། མཁྱེན་པར་གསུང་ཏོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཨཿདམར་པོ། ཐུགས་ཀར་ཐུགས་ཏོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཧཱྀུ་སྔོན་པོ་རེ་རེ་གསལ་བཏབ་པོ།། དེ་ལྟར་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་བླ་མ་སེམས་དཔའ་སྲུས་བརྩེགས་ཅན་ལྟས་ཏཱིལ་ཀྱི་ལྟ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྟེའི་དགོངས་པ་ཆ་མེད་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་ནས་

གསུངས་པ་འདིར་བྱིས་པ་ཙམ་ཞིག་མིན་གྱི། ཇ་བཤད་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་སྟེའི་མན་ངག་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དམ་པ་བར་མ་ཚད་པ་ལས་བརྒྱུད་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཚང་ཐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་གནང་བ་སྣལ་བ་ལྟར་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡིན་པའང་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དྲི་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་བསྟན་པ་ཆེ་བར་བརྗོད་འདུག་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྨོན་ཆེན་པ་རྣམས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་ཡིན་ན། བླ་མ་བསྟོན་པའི་གནས། བླ་མའི་གྲངས། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་སྨོན་འཇུག། རྩ་བའི་བླ་མ་དང་རྗེ་རྗེ་འཚང་དབྱེར་མེད་ལུགས། འོད་ཟེར་གྱི་སྨྲྭ་བསྡུ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་རྣམས་འདྲིའོ།། ཞེས་དྲི་བ་མཛད་ཅིང། དེའི་དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། “བླ་མ་གང་དུ་བསྟོན་པའི་གནས།། མདུན་ནས་སྒྲི་གཙུག་སྟེང་གི་དཀྱིལ།། རང་རང་མོས་པ་བཞིན་ཅང་སྟེ།། ཨ་རྡེ་རྡ་ནའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང།། དེན་དང་ལྡན་པའི་བླ་མ་དེ།། ལག་པའི་མཐིལ་ལམ་སྟེང་གི་དཀྱིལ།། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་བསྟོན་ཀྱང།། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་བྱིན་རླབས་ཀྱང་།།[1] གང་ཟག་དེ་ཡིས་སྦྱང་བར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་བླ་མའི་གྲངས་དང་ནི།། རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞི་སྨོན་ཚུལ་དང།། རྗེ་རྗེ་འཚང་དང་དབྱེར་མེད་དུ། ལྷ་དང་འོད་ཟེར་སྒྲ་བསྡུ་སོགས།། ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམས།། གང་ས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཟས་གཙང་སྲས།། ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི།། ཞལ་ལས་འོངས་པའི་སྙན་རྒྱུད་རྣམས།། ཡི་གེ་འོགས་སུ་བྲིས་པ་བཞིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱན་དངས་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་ནི། གཞུང་ཉིད་ལས།

---

1 པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ང དྲིས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། གཙང་དཔལ། ཨོཾ་གྲངས། ༥བ།

དེ་དག་སྨོ་གསུམ་རྗོ་རྗེ་གསུམ་མཚན་ལྡན་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྷུགས་ཀྱི་ཡིས།།
རང་བཞིན་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དབང་དབྱེར་མེད་བརྟན་པར་གྱུར།།
ཕྱག་ཚོགས་བདེ་ལེགས་འབྱུང་གནས་དུས་གསུམ་གྱི།།
ཙ་བརྒྱད་ཟླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ།།
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་ཚོགས་བཅས།།
ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་འདིར་གཤེགས་བརྟན་པར་བཞུগས།།

ཞེས་གསུངས། དེའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དྲིན་ཅན་ཙ་བའི་ཟླ་མ་སེམས་དཔའ་སྒྲུམ་བཅུགས་ཅན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས། སྤྱན་འདྲེན་ཚུལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་ཚོས་སྐུའི་གནས་ནས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྟར་གསལ་བཏབ་པའི་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བྱོན། ཤར་ཕྱོགས་པོ་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཤིང་བརྟན་པར་བཞུগས་པའི་མོས་པ་བྱ། སྟག་འདི་བརྗོད་པའི་ཚེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཤར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་བྱོན། ཕྱི་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་དམ་ཚིག་པ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ། པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། ཧཱཾ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དགྱེས་བཞིན་བརྟན་པར་བཞུগས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། སྐོ་གསུམ་རྗོ་རྗེ་གསུམ་མཚན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྒྱས་པར་ན་ལྷ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོར་སྐུ་རྗོ་རྗེ་རྣམ་སྣང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨཱཿ མཁྱེན་པར་གསུང་རྗོ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡཱཿ ཐུགས་ཀར་ཐུགས་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཧཱཾ་རྣམས་བསྐོམ་གསུང་། བདུན་ནོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་ཅིང་། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་ཉིད་ལའང་རྗོ་རྗེ་གསུམ་ཞེས་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་གསུངས། འདིར་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་

འདྲེན་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་མན་སྔེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐུའི་བཀོད་པས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པས་རང་གི་མདུན་ན་བཞུགས་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་བསྒྲུབས་པའི་གླིང་གཞི་དང་། སྔོན་གྱི་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྒྲུབས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། བདག་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་ན་བཞུགས་ཡོད་པར་སྣང་བས། རྣམ་རྟོག་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ནས་དམ་ཚིག་པ་ལ་བསྟིམ་པ་ཡིན་གསུང་། དམ་ཚིག་པའི་དོན་ནི། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་ཐྲལ་བའི་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་གནས་ལ་འཇུག་པར་མན་ངག་སྟེ་མར་བཤད། བྱམས་མགོན་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། "བླ་མའི་ལུས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཡིན།"[1] ཞེས་གསུང་༑ ཚུལ་འདི་ལ་དཔྱོད་ཤེས་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ངེས་པ་ཐུལ་ཕྱིན་སྟེར་རོ།། དེ་ལྟར་བླ་མ་དང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟ་བ་ནི། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། "སློབ་དཔོན་དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།། ཐ་དད་པར་ནི་མི་བརྟག་གོ།"[2] ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བྲ་ཡུལ་བའི་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། "དེ་ཡང་བླ་མ་བས་བཟང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ངམ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འཐོབ།"[3] ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མར་པ་ལོ་ཙྪ་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་བླ་མ་ལས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བཟང་བར་བལྟས་པ་དང་། བླ་མའི་སྔོན་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་སོགས་

---

༡ ལུང་འདི་གསུང་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལས་དཔེ་མ་རྙེད།

༢ སྡེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ སློབ་དཔོན་ཏ་དབྱངས། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༨༧ ནང་ལུང་འདི་གསལ་བ་ལས། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་ནང་མི་གསལ།

༣ འདིའི་ཕྱག་དཔེ་ལག་སོན་མ་བྱུང་།

ལ་རྟེན་འབྲེལ་འཐུག་པས་བའི་ཉེས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲོན་ཀྱི་རིམ་ལྟ་ལས། "འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་བུ་ཉིད།། མན་ངག་རབ་ཏུ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། རྗོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག ।"[1] ཅེས་རྗོ་རྗེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་མཆོད་ཡུལ་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་གཉིས། བླ་མ་མཆོད་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་པ་དང་། བླ་མ་མཆོད་ཚུལ་དངོས་སོ།། དང་པོ་(བླ་མ་མཆོད་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བསམ་པ་)ནི་བླ་མ་མཆོད་པའི་གཞུང་ཉིད་དུ།

དེ་ནས་མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲོན་ཀྱི་རིམ་ལྟར། "མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུབ་ནས།། བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམ།། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱི།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།།"[2] ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་བླ་མ་མཆོད་པ་དོན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་ཤེས་དྲངས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ་བ་ལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྨྲིར་བསྟན་སྒྲུབ་གལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་སྒྲུབ་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཚོགས་ཆུས་ཆེན་སྒྲུབ་དུ་ཇོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྒྲུབ་དུ་བྱང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཐུལ་ཞིག་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བསླུལ་ཆེན་གྱངས་མེད་མང་པོར་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསགས[3]དགོས་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དུས་རིང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྨྲིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲོན། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༦བ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་པུ་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ།། མན་ངག་ནན་མས་ནི་རབ་སྟེར་བས།། རྗོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག ।" ཅེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་མགོན་པོ་ཟླ་སྒྲོན། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༦ཁ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ནས་ནི།། བླ་མ་ལ་མཆོད་ཡང་དག་བརྩམ།། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

3 ཞིག་བསྟན་ ལག་ཏིས།

འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཚང་བར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ནི་རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྨོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་མཐར་ཐུག་པ་བླ་མ་དང་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚོད་པ་ཚད་མེད་པ་ཕུལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་པོ་ཆེ་རྣམས་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། “དེ་ནས་སྨྲོན་པོས་དངོས་ཀྱིས།། དང་པོར་སྨོན་དཔོན་མཉེས་པར་བྱ།། འགྲོན་འདོད་ཕྱིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་པས།། ཇི་ལྟར་ནུས་པས་བླ་མ་མཆོད།།”[1] ཅེས་དང་། “སྨོན་དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ།། སྨྲོན་པ་པོ་ལས་མཆོད་པ་ལེན།།”[2] ཞེས་དང་། “བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་སྨྲོན་པོས་ཀྱང།། དེ་མཉེས་བྱས་པས་རྟེད་པར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྩུར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་བླ་མ་མཆོད་དགོས་པ་དང་། དེ་མཆོད་ན་ཚོགས་སྩུར་དུ་ཇོགས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་སྩུར་དུ་འཐོབ་པར་གསུངས། སྨོན་དཔོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལུང་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས་སྟེགས་མའི་དུས་སུ་ཏེ་རु་ཀ་སྨོན་དཔོན་གྱི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སྨོན་མའི་མཆོད་པ་བཞེས་པ་དང་། ཚེ་སྟོང་ལ་བསོད་ནམས་ཆུང་དུའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཡང། རྗོ་རྗེ་སྨོན་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མཇལ་[4]ནས་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་སྨོན་དཔོན་དེའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སྨོན་མ་དེའི་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཚོགས་སྩུར་དུ་ཇོགས་པར་མཇད་པས་ཚེ་སྨད་ལ་མཆོག་འགྲུབ་པར་གསུངས། གུར་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་པ། སྨོན་དཔོན་ལ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི། དེ་བཞིན་

---

1 སྡེ་བཀྲལ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ནས། ལས་བྱང་བ་ཌང་ཟད་མི་འདྲ་སྡེ། “དེ་ནས་སྨྲོན་པོས་དངོས་ཀྱིས།། དང་པོར་སྨོན་དཔོན་མཉེས་པར་བྱ།། བྱང་འདོད་ཕྱིན་ཏུ་མཉམ་བཞག་པས།། ཇི་ནུས་པས་ནི་ཟླ་མ་མཆོད།།” ཅེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀྲལ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་སོ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦ནས།

3 སྡེ་བཀྲལ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་སོ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༣ཕས། ལས་བྱང་བ་ཌང་ཟད་མི་འདྲ་སྡེ། “བསོད་ནམས་ཆུང་བའི་སྨྲོན་པོས་ཀྱང།། ང་མཉེས་བྱས་པས་རྟེད་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

4 ཞིག་དང་མཇལ་ ལག་བྲིས།

གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། སློབ་དཔོན་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་མཛད་པ།། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་མ།། འདི་ཉིད་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་།། བདུན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་དཀའ་བ་མེད།། མིག་སྨན་དང་ནི་རྐང་མགྱོགས་དང་།། རལ་གྲི་ས་འོག་སྒྲུབ་པ་དང་།། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་དང་།། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ཀྱི་ལེན།། གང་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡང་།། མཉེས་པས་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར།། དེ་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་བྱུང་གཤེགས་ཏེ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཕྱག་མཛད་དོ།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བར།། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཟུགས་འཛིན་ཏེ།། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་དམིགས་ནས།། ཕལ་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་འོ།།”[1] ཞེས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་མཛད་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། དེ་མཆོད་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་གསུངས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། “འདི་ཡི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ།། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ།། སྒྲུབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན།། དེ་མཉེས་དེ་ཡིས་རང་གི་རྒྱུད།། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་པའོ།།”[2] ཞེས་སློབ་མས་བླ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དེའི་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་ཐ་མ། ཤོག་གྲངས་ ༦༥ན༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དཔལ་ཀྱིའི་རྡོ་རྗེའི་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ།། སློབ་དཔོན་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ནི།། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་མཛད་པ།། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཕ་དང་མ།། འདི་ཉིད་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བྱ།། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཀའ་སྩལ་པ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་།། རྡོ་རྗེ་ཆོས་དང་གཟི་བརྗིད་དང་།། བདུན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཡིས་དཀའ་བ་མེད།། མིག་སྨན་དང་ནི་རྐང་བྱུག་དང་།། རལ་གྲི་རྐང་འོག་བསྒྲུབ་པ་དང་།། རིལ་བུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་དང་།། མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ཀྱིས་ལེན།། གང་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ནི།། མཉེས་པས་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། དེ་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་བྱུང་གཤེགས་ཏེ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཕྱག་མཛད་དོ།།། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་བ།། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཟུགས་འཛིན་ཏོ།། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་དམིགས་ནས།། ཕལ་པའི་གཟུགས་སུ་གནས་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

༢ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ནི་དོན་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ།། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ།། བསྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན།། དེ་ཡིས་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱུད།། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་བྱེད་དོ།།” ཞེས་སོ།།

ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་མཆོད་པ་བཞེས་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་བྱུབ་པ་ལས། “ཆུ་མ་
དང་ནི་རྡོ་རྗེ་འཛིན།། གང་གིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་། དངོས་བྱུབ་བསྡུས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན།།ཏ དེ་ཉིད་དེ་ནི་འདིར་འཐོབ་འགྱུར།།”[1] ཞེས་དང་། “དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆུ་མ།། བསྟོམ་དང་
ལྡན་པས་འབྱུབ་པར་འགྱུར། གཞན་དུ་དེ་ཉིད་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་། དངོས་བྱུབ་འབྲས་བུའི་སྟོང་མི་
འགྱུར།།ཐ”[2] ཞེས་ཆུ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྟོམས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག
གི་དངོས་བྱུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཆུ་མ་ལ་དད་པ་མེད་ན་རྒྱུད་དོན་ཤེས་ཀྱང་དངོས་བྱུབ་མི་
འཐོབ་པར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པ་ལས། “སྐུ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡི།། གླུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཕྱིན
མི་འགྱུར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། ཆུ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མེན།།”[3] ཞེས་བྱ
ལ་བཏེན་ནས་ཆུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲོལ་བ་མཉན་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་མི་ནུས་པ་ལྟར
རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་མཐར་འབྲས་བུ
ཐོབ་པའི་བར་ཆུ་མའི་བྱིན་རླབས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ཀྱི། དེ་མེད་པར་ཐོབ་མི་ནུས་པར་གསུངས་པ
དང་། མདོར་ན་རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། “དངོས་བྱུབ་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས།།
རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར།། ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ཆུ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས
པར་བྱ།།”[4] ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཐོབ་པ་ཆུ་མ་ལ་དད་པ་སྟོམ་པའི་རྗེས
སུ་འཇུག་བར་གསུངས། འདི་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་ནི་ཆུ་མའི་རྟལ
འབྱོར་ལ་ངེས་པ་ཕུལ་བྱིན་སྟེར་རོ།། དེ་ཡང་དགེར་ན། དུ་བ་མེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་ཅེས
པ་དུ་བ་མེ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ནས་འབྱུང་གི། མེ་མེད་པར་དུ་བ་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་བཞིན
ཏུ། ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆུ་མའི་དད་པ་ཁོ་ན་ལ

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ། གསང་བ་བྱུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༩ན༩

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ། གསང་བ་བྱུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ཅདཅ

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི ཕེཏ་ཏ་ཏ་ཀི། ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ५७ནཅ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐུ་བ་
འཛིན་པ་མེད་པར་ནི།། གླུ་ནི་ཕ་རོལ་བགྲོད་མི་ནུས།། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་རྫོགས་ཀྱང་། ཆུ་མ་མེད་པར་སྲིད་མཐར་མེན།།” ཞེས་སོ།།

ཅ སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ཐོག་དགོན་རྡུ་དབྱངས། ཆུ་མ་ལྟ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༧༧བ༦

བཏེན་ནས་འབྱུང་གི། དེ་མེད་པར་འབྱུང་ཐབས་མེད་ཅེས་བའོ།། ཚུལ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ཅིང། ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་པ་དང། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཕྱག་འཚལ་བ། མཆོད་པ་འབུལ་བ། ཡན་ལག་ལྔག་མ་རྣམས་བྱ་ཚུལ་འོ།། དང་པོ(ཕྱག་འཚལ་བ)ལ་ལྔ། བླ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། བླ་མ་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། བླ་མ་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་སྤྲུལ་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་འོ།། དང་པོ(བླ་མ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ)ནི། གཞུང་ལས།

གང་གི་ཐུགས་རྗེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས།།
སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མཆོག་ཀྱང་སྐྱེད་ཅིག་ལ།།
སྟོལ་མཛད་བླ་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་བཅུའི་སྐུ།།
རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞབས་བརླར་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་ལས། གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད།། སྐྱེད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ།། བླ་མ་རིན་ཆེན་ལྷ་བཅུ་ཡི།། རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞབས་བད་ལ་འདུད།། ཅེས་འབྱུང་བ་དེ་འདིར་ཚོག་གི་སྟོན་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་དེ་ཉིད་བཀོད་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ཡང་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་བླ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན[1]ལ་རག་ལས་ཤེང། གཞན་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོས་བསྐྱེད་དགོས་

[1] སྐུ་དྲིན་ ལག་རྒྱས།

པའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་ཉིད་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་གྱི་བཀའ་དྲིན[1]ལས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་འདི་ཉིད་ལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་མཆོད་ཡུལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་སྟོམ་འབྱུང་ལས། "མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུབ་ཏེ།། བླ་མ་མཆོད་པ་ཡང་དག་བརྩམས།། དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི།། ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།། བླ་མེད་མཛད་པའི་སྨོན་དགོན་ནི།། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་མཆོད་ན།། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི།།ཿ ངཱཀ་ཐུབ་མ་བསྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།"[2] ཅེས་བླ་མ་ཚུལ་བཞིན་མཆོད་པས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་བཞག་ནས་བླ་མ་མཆོད་པ་གཅོ་བོར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། སྟོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་འདི་མཚོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིམ་ལྟར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གསུངས། བླ་མ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བུ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། "གང་ཞིག་དབང་བསྐུར་སྦྱིན་བྱེད་པ།། དེ་ནི་རྗོར་སེམས་ལྟ་བུར་བལྟ།། བླ་མ་སྟྲལ[3]རྒྱལ་ལྟ་བུར་བལྟ།། དཔལ་ནི་བླ་མ་མེ་འདྲར་བལྟ།། བླ་མ་སྟོན་པ་བས་ལྟག་བལྟ།། ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་མཉམ་པར་བལྟ།། རྟེ་ལྟར་རབ་སྦྱོར་དང་སྤྲགས་ཀྱིས།། སྟྲལ[4]གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་བོ་ལས།། ཚངས་མེད་པ་ཡི་རིན་ཆེན་རྡེད།། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད།།"[5] ཅེས་གསུངས། རིམ་ལྟའི་རིམ་པ་དང་པོ་ལས། "རི་དགང་རྩེ་ལས་འགལ་ཞིག་ལྟུང་ན།། ལྟུང་བར་མི་བྱ་སྙམ་ཡང་ལྟུང་བར་འགྱུར།། བླ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཕན་པའི་ལུང་ཐོབ་ན།། གོལ་བར་མི་འགྱུར་སྙམ་ཡང་གོལ་བར་འགྱུར།།"[6] ཞེས་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ལས་ཐུང་དུ་གོལ་བར་

---

1 སྟྲལ་དྲིན་ ལག་བྲིས།

2 ལྷ་ལ་ཀ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོམ་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་སོ་གསུམ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༠བ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤད་ཐ་མ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟན་ཅི་ཞིག་ཡོད།།" ཅེས་སོ།།

3 སྟྲལ་ དགེ་དཔར་ ལག་བྲིས།

4 ཐུལ་ དགེ་དཔར་

5 ལྷ་ལ་ཀ། རྒྱུད་འགྲེལ། ང ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ཁ༢ན༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤད་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "དཔལ་ལྟན་བླ་མ་མེ་འདྲར་བལྟ།།" ཞེས་སོ།།

6 ལྷ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ཅ١ན٣

འགྱུར་བར་དགེ་དང་བཅས་གསུངས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས། “ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཟད་པོ་ཆེ།། དང་ཞིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཟླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི།། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་འགྱུར།།”[1] ཞེས་བླ་མའི་དྲིན་ལས་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་སྣང་དུ་འཆར་བར་གསུངས་པ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པ་ལས། “བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་ཞེས་པ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་བླ་མའི་དྲིན་དག་གིས།། འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།། གང་གིས་ཆེད་པར་མི་འགྱུར་བ།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེག་དང་མཇལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཚེ་འདིར་རྟོ་རྗེའི་སྐུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་ཅིང་དེས་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་ན། མདོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱངས་པ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་མཚོག་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ནི་ཚེ་འདིར་མཚོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པར་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡང་དུ་འབད་པ་དུ་མས་བསྟུབ་པར་མཛད་དོ།། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧས་ཀྱང་། “ཟླ་མའི་ལུང་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་རབ་འབད་ན།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།།”[3] ཅེས་སོགས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་ཆེད་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས། བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་ནི་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་གནད་རེ་རེ་ནས་ཟླ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལ་

---

[1] ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུག། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཟད་ཆེན་པོ།། དང་ཞིང་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།། ཟླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་ནི།། དེ་ནས་དེ་ནི་གསལ་མཐོང་གྱུར།།” ཅེས་སོ།།

[2] ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུག། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥ཆ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་ཞེས་པ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཟླ་མའི་དྲིན་དག་གིས།། འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།། གང་གིས་ཆེད་པར་མ་ཀྱར་པས།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

[3] ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤི དཔལ་སར་ཏ། དོ་ཏ་མཛོད། ཤོག་གྲངས་ ཅ৻ཇ

ལྷོས་བར་གསུངས་ཏེ། ཁྱེད་རྣམས་དྲངས་ན་མངས་སྒོ་དོགས་པས་བློ་གྲོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་ངེས་པ་བསྒྲེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཆུ་མ་སྦྱོལ་བའི་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི།

རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།།
གང་འདུལ་ཅིང་ཡང་འཚར་བའི་ཐབས་མཁས་མཚོག །
དྲར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་གང་གྱི་རྣམ་རོལ་བ།།
སྐྱེས་མཚོན་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྦྱོལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་ཆུ་མ་ལས། “ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཉེན།། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར།། སྦྱོལ་བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་།། དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང་།། ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་།། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་།། བཅུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་།། ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྟོན་པ་དང་།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་།། བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྟོགས་པར་ནི།། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།། མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས།། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ།། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།།”[1] ཅེས་དང་། བསྟོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། “བསོད་ནམས་ཚོགས་རབ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་ལས་འཕྲུངས་པའི་སྐུ་མཚོག་མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ།།། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གཏུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཚོག་ཀུན་དུ་དུ་མའི་འགྲོ་ལ་མིག་འཕྲལ་བཞིན།། ལ་ལར་བལྟམ་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆུལ་སྟོན་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ནི།།། བཀོད་པ་མཚོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཉེན་གྱུར་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས།།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་འདིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བལྟན་པ་དང་མཉམ་

---

1 སྒྲ་བལྟན། སེམས་ཙམ། པེ ཇེ་བཅུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ཆུ་མ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༩བཉ

2 ཇེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ བསྟོད་སྒྲིན་རྒྱ་མཚོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣༥ན།

ཏུ་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་སོགས་དུས་གཅིག་ཏུ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཅིང་། གདུལ་བྱའི་ལས་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། "བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་། ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས། བུད་མེད་ཆ་བྱད་སྤྱོད་པ་མཛད། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གདའ། འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་ཚུལ། འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་ལྟར། རྨོངས་མེད་རྨོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྨྱོས་པ་མ་ལགས་སྨྱོས་པའི་ཚུལ། ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བར་མཛད།།"[1] ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་ཅན་མིའི་རྟེན་ལ་དུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐུ་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་དང་མཛད་པ་མཚུངས་པར་དུར་སྨྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་གི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ཏེ་གདམས་ངག་འདོམས་པར་མཛད་པས་ན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་བ་རྣམས་བླ་མའི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ཏེ་

༡ སྡེ་བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ང ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ། བོད་ལྗོངས་ཆེན་པོས་ཞུས་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༣ན༧ ལས་བྱུང་བ་ཆ་ཚང་བཀོད་ན། "བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་པའི་ཆ་བྱད་དང་།། ལ་ལར་བདུད་ཀྱི་ཆ་བྱད་ཀྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་མི་ནུས།། བུད་མེད་ཆ་བྱད་སྤྱོད་པ་མཛད།། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་རྣམས་ནའང་གདའ།། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་ཏེ།། པད་མ་ཆུས་མི་ཆགས་པ་བཞིན།། འདྲེན་པ་སྣ་ཚོགས་ཁམས་ཅན་གྱི།། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་རྗེས་འཇུག་མཛད།། དེས་ན་སྐྱེ་རྒུ་འདི་དག་རྣམས།། གདུགས་མཚན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད།། ལ་ལར་བལྟམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན།། ལ་ལར་མྱ་ངན་འདས་པ་བསྟན།། ལ་ལ་ན་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐོར།། ལ་ལར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མཛད།། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དོན་སླད་དུ།། དགྱེས་ཤིང་མགུར་ལེན་རོལ་པ་མཛད།། བཤུམས་མོ་དག་ཀྱང་འབྱིན་པར་མཛད།།། སེམས་ཅན་སུས་ཀྱང་ཡོང་མ་འཚལ།། འདོད་ཆགས་མི་མངའ་ཆགས་པའི་ཚུལ།། འཇིགས་པ་མི་མངའ་འཇིགས་པ་ལྟར།། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་འདུལ་དོན་དུ།། འདྲེན་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མཛད།། རྨོངས་མེད་རྨོངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།། བྱིས་པ་མ་ལགས་བྱིས་ཚུལ་གྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གདུལ་སླད་དུ།། འདྲེན་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་མཛད།། སྨྱོས་པ་མ་ལགས་སྨྱོས་པའི་ཚུལ།། ཞ་བ་མ་ལགས་ཞ་བ་ལྟར།། རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདུལ་བ་མཛད།།" ཅེས་སོ།།

ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པའི་ཞིང་མཛད་པ་ཡིན་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྟང་ལས། "འདི་ཡི་དོན་ལྷན་འགལ་ཞིག་ལ།། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ།། སྒྲུབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྔོན་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་གསུངས། རྒྱལ་བ་གཅིག་ཉིད་བླ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཙམ་མིན་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བླ་མའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། "དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙོ་མ་བར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་རྣམས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་དམིགས་པ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉོན་ཅིག ཁོང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གསུམ་གྱི་རྗེ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒོ་ནས་དཔོན་དང་ཕྲད་ན་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཅི་ལ་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྐུ་གསུམ་གསང་བའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་རྗེ་རྗེ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་

---

1 སྔོ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ཕྱོགས་དགོས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལྟང། ཚོགས་གྲངས། ༡༥བ༣ ལས་བྱུང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ནི་དོན་ལྷན་འགལ་ཞིག་ལ།། ང་ནི་དེ་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ།། བསྒྲུབ་པ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་ལེན།།" ཞེས་སོ།།

སེམས་རྟོ་རྡེ་ལ་གནས་སོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་བླ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྐུར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་བྱག་འཚལ་བ་ནི།

ཉེས་ཀུན་བཀུ་ཆགས་བཅས་པ་རྣམ་ཕྱུང་ཞིང།།
དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར།།
ཕན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་སྨོ་གཅིག་བྱ།།
རྟེ་བཅུན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་པ་བཀུ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་དང་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་བྱེན་གྱི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་གསལ་ལ།། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ནི། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན

---

1 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༥ཁ། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།
“དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་རྟོ་རྡེ་འཛིན་པ་བདོས་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་རྟོ་རྡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁོན་ཏེ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན། ཕ་ཡིན་ལ་ཁ་ཡིན་ཏ་ཅི་ཞེ་ན

རྒྱས་རྗོས་བཅས་ཟད་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྱུར་པའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་ཤེས་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་གསང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་གནད་མཐའ་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་པ་ལྔ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་རྣམས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐུ་ལུས་དང་། བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་གནད་རྣམས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་གསང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སོ།། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། “གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ།། ཡོན་བཞི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ།། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བལྟ།། འཇིན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ།། ཆོས་ཉིད་ཤེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་ནུས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྨོན་ནས་བསྟོད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི།

ལྟར་བཅས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དངོས།།
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་ཆོས་འབྱུང་བའི་གནས།།
འཕགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་དགེས་ན་ལྟར་དེ་བ།།
ཏྲི་ཙན་ཟླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྡེ་ཕྲེང་བ་ལས། “སངས་རྒྱས་དམ་ཆོས་དགེ་འདུན་དང་། ཟླ་མ་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་དང་། རྗེ་རྡེ་འཚང་དང་སློབ་མ་ཡི།། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ནི། ཏྲི་མེད་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར།། ཆོས་ནི་

---

1 སྡེ་བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཀ རྗེ་རྡེ་གཅོད་པ། ཤོག་གྲངས། ༢༦ན། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་།། གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ།། ཡོན་བར་སྨོང་བར་ཞུགས་པ་སྟེ།། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་།། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་བལྟ།། འཇིན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ།། ཆོས་ཉིད་རིག་པར་བྱ་མིན་པས།། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་ནུས།།” ཞེས་སོ།།

ངག་ཏུ་ཡང་དག་གསུངས།། སྐུ་ནི་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས།།[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྤོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང། “བླ་མ་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཆོས།། བླ་མ་དགེ་འདུན་དེ་བཞིན་ཏེ།། སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་སྦྱོར་བའི།། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་ཏ་བ་སྟོམ།། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ནི།། འདོད་པས་བླ་མ་མཉེས་པར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང། “སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐུ།། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད།། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ།། བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”[3] ཞེས་པ་དང་། “བླ་མ་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཆོས།། དེ་བཞིན་བླ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ།། ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་བླ་མ་སྟེ།། བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”[4] ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། ཆོག་འདི་དག་ནི་འགྲུར་གྱི་ཁྱད་ཆུང་ཟད་མ་གཏོགས་རྒྱུད་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་།།

ལྷ་པ་ཐོག་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བླ་མའི་སྐྱེལ་བར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་ནི།

ངས་གསུམ་ཐོག་གས་བཅུར་བཞུགས་པའི་བླ་མ་དང།།
རིན་ཆེན་མཆོག་གསུམ་ཕྱག་འོས་ཐམས་ཅད་ལ།།
དད་ཅིང་མོས་པས་བསྟོད་དབྱངས་རྒྱ་མཚོར་བཅས།།
ཞིང་རྫུལ་མཉམ་པའི་ལུས་སྐྱེལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིང་དང། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་རྣམས་དང། བླ་མ་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐོག་གས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བླ་མའི་སྐྱེལ་བར་བལྟས་ཏེ་དེའི་སྐོར་ནས་བསྟོད་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ རྡོར་ཕྲེང། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ཨ།ཀ།ཀཨ

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྤོམ་འབྱུང། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ཉིར་བཏུན། ཤོག་གྲངས་ ཅ།ཀ།བཨ

3 འདིའི་ལུང་འདྲེན་སྔར་མ་གཞིག་ན་སྤོམ་འབྱུང་ཡིན་པར་སྔགས་ཡང་གཞུང་དེར་མ་གསལ་ལ། རྒྱུད་གཞན་དུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

4 འདིའི་ལུང་འདྲེན་སྔར་མ་གཞིག་ན་སྤོམ་འབྱུང་ཡིན་པར་སྔགས་ཡང་གཞུང་དེར་མ་གསལ་ལ། རྒྱུད་གཞན་དུ་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚོགས་བཅད་ཀྱང་མཛད་ལ། རྗེ་རྗེ་འཚང་ཏྲཱ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང། “རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི།། ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ།། སྙིགས་དུས་མགོན་མེད་འགྲོ་བའི་དོན་དུ། གང་འདུལ་ཏེ་བཞིན་ངེར་སྨྲིག་གར་གྱིས།། ཆོས་རོལ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་ཆུ་མ།།”[1] ཞེས་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་ཆུ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་གི་ངོ་བོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་གྱུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་ངོ།། དེ་ལྟར་ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཆེ་ཏེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱས་པ་ཆེན་པོས་འཚལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ནི་རང་གི་ལུས་ཞིང་གི་རྩལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྤྲུལ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་སྟེ་ཞབས་མཐིལ་ལ་མགོས་གཏུགས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བའོ།། ངག་གི་ཕྱག་ནི་ལུས་རེ་རེས་ཀྱང་ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འཛད་པ་རེ་རེ་བརྗོད་ཅིང་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་བརྗོད་པའོ།། ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་ནི་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དད་གུས་བྱེད་ཅིང་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་བློ་ལྡེས་འཛིན་པའོ།། ལམ་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་པཀུར་མཛད་ན། རང་གི་སློབ་མས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་བསྟེན་པཀུར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ཡང་ཆུ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། “དབང་བསྐུར་མཆོག་ཐོབ་རྗེ་རྗེ་ཡི།། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས།། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཞུགས་པས།། དུས་གསུམ་དུ་ནི་མངོན་ཕྱག་འཚལ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། “མངོར་བསྟན་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཀུན་ལ་སྐྱོང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། སློབ་དཔོན་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པས་ཡང་དག་པར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་ཡང་འགྲོ་ཞིང་དག་རྣོ་རྩེའི་ཡེ་

---

1 བཀའ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ གསང་ཐོར་བུ། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས། ༡༥པར།

2 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆུ་ སློབ་དཔོན་རྒ་དབྱངས། ཆུ་མ་ལྟ་བཅུ་པ། ཥོག་གྲངས། ༡༠ནས།

གེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ་འབྱོན་ཏོ།། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེ།། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དོན་དམ་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་། “ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྲས་རྣམས་ལ་ནི་འཕོར་བ་འཇོམས།། རང་ལུས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གནས་ནི་ཀུན་ཏু་སྟོན།། དེ་ནི་ཆུ་མ་དཔལ་ཏེ་ཆུ་མ་དཔལ་གཞན་མིན།། དཔག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏু་དེ་ལ་མཚོད།། ཕྱོགས་བཞུགས་སངས་རྒྱས་སེམས་དཔས་རྟག་ཏু་དེ་ལ་འདུད།།”[2] ཅེས་གསུངས་ཤིང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོའི་མདོ་ཏདས་པ་ལས་ཀྱང་། “ཀུན་བཟང་བོ་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤིང་རྟའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདོད་ཤིང་ཁ་ཟས་ལ་དེའི་ཤིང་ཁ་འཇེན་པ་གཞན་མེད་ན་ཀུན་བཟང་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཤིང་ཁ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུ་ལ་ཡང་བསྐྱར་རོ།།”[3] ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེ་མང་པོར་ལམ་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་མཚོད་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། ཇོག་པས་རིམ་གྱི་ལམ་མཐོན་པོ་ཞིག་ཏু་སློབ་པ་ན་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ལ་ཕྱག་དང་མཚོད་པ་བྱ་མི་དགོས་པའི་སྐབས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཡང་ཆུ་མ་ལ་ནི་ངེས་པར་ཕྱག་དང་མཚོད་པ་བྱ་དགོས་པར་སྟོན་བསྟན་དང་། གསར་བ་གྲུབ་པ་དང་། མན་ངག་སྟེ་མ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས་པས་ཆོ་ག་ཁོས་དང་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ཁ།ན། ལས་བྱང་བ་ཕྱང་ཟད་མི་འཇུག་སྟེ། “མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་རྣམས་བཞུགས་པ་དང་འཚོ་བ་དང་སྐྱོང་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། རྟོ་རྡེ་སྐོན་བཤད་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡང་དག་པར་མཚོད་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དགེ་རྟེ་རྡེའི་ཡི་གེའི་ཚིགས་འདི་སྐད་དུ་ཡང་འབྱོན་ཏོ།། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེ།། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོ།། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པའོ།།ཅ ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཁ རིགས་ལྡན་པཎ་དཀར་པོ། དོན་དམ་བསྟན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣ན་ཅ འདི་ལུང་འདྲེན་སྐབས་“དོན་དམ་སྟེ་མ”ཞེས་ཡང་། བསྟན་འགྱུར་དུ་“དོན་དམ་བསྟན་པ”ཞེས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་སྐད་དང་བསྟུན་ན་“བསྟན་པ”ཡིན་དགོས།

3 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཀི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན།

ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་དགྱེད་ནས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བླ་མ་ལྷག་པར་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་མཚོད་བྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ལ་ལྷ། ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འཇེལ་བའི་མཚོད་པ། ནང་གསང་དབང་དང་འཇེལ་བའི་མཚོད་པ། གསང་བཅོན་དབང་དང་འཇེལ་བའི་མཚོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འཇེལ་བའི་མཚོད་པ། སྨན་དང་བདག་ཉིད་བྱན་བུ་ཕུལ་ཏེ་སྟོམ་པ་གཟུང་བའི་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་(ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འཇེལ་བའི་མཚོད་པ་)ལ་ལྷ། ཆུ་བཞི་འབུལ་བ། ཉིར་སྤྱོད་འབུལ་བ། འདོད་ཡོན་འབུལ་བ། མཆྱལ་འབུལ་བ། སྒྲུབ་པའི་མཚོད་པ་འབུལ་ཚུལ་འོ།།

དང་པོ་(ཆུ་བཞི་འབུལ་བ་)ནི། བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་མཚོད་པའི་ཚེ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་རྗེ་ལྷ་བུ་དང་ལྷན་པ་དགེས་པ་ནི། གཞུང་ཉིད་ལས།

མཚོད་པའི་འཕོར་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱས་བཏབ་ནས་འབུལ་བ་ནི།

ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཚོད་པ་རྣམས་བཤམས་མ་ཐག་ཏུ་བསང་སྒྲུང་བྱིན་རླབས་བྱེད་པར་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་མཚོད་པ་བཤམས་ནས་ལུས་ན་བཀེགས་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་པའི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལའང་གཞོན་པ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཚོད་ཡོན་ལ་ཆུ་ལྟར་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འཇུག་དང་། མེ་ཏོག་ལ་ཁོང་དུ་འཛུག་པ་འཇིག་རྟེན་མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་འཇུག་དང་། བདུག་སྤོས་ལ་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མར་མེ་ལ་གཙུག་ལྷད་གཏིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དྲི་ཚན་ལ་ཟས་སུ་དྲི་ཟ་བ་དང་། ཞལ་ཟས་ལ་ཟས་སུ་གཏོར་མ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འཇུག་ཅིང་། གཞན་ཡང་བཀེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་ཞུགས་ནས་མཚོད་པ་དེ་དག་གི་དྲི་ཅོ་ནུས་པ་རྣམས་འཕྲོག་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་པོ་

རང་ལའང་མེམས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་སྟླ་ཚོགས་བྱེད་པར་དགུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་དང། རྒྱུད་རིག་པ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མ་དང། གླུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཁྱབས་རྡུམས་བདམས་ནས་མངས་སྒོ་དོགས་པས་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་འབྱུལ་བའི་ཚེ། སྔར་མཆོད་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚེ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། མཆོད་ཡུལ། མཆོད་མཁན། མཆོད་རྫས་རྣམས་སྣང་ཞིང་སྟོང་པ། སྟོང་བཞིན་སྣང་བའི་སྣང་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟ་ཞིང། ལྟག་པར་བའི་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཤ་སྟག་ཏུ་བལྟས་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་འབྱུལ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསྟན་པས་ཤིང་འདྲེས་པར་བྱ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། “གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང།[2] “སྟོང་པ་ཉིད་ཚོས་ཅན་སྟླ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཏུ་ཤར་བར་གསུངས་པ་དང། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།། ཚོགས་ལ་ལྷོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར།། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང།། སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང། དོན་དེ་དག་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་ཇོ་ཇེ་འཚང་ཏྲཱ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། “སྣང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིས།། སྣང་བ་བདེན་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང།། སྣང་བ་གཏན་མེད་མཐའ་གཉིས་སེལ།། གཏན་མེད་མཐའ་དེ་སེལ་ནུས་ཏེ།། སྣང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་

---

1 སྡེ་བཀའ། ཤེས་བྱིན། ཀ ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༥ན། ལས་བྱང་བ་ཌུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཟུགས་སྟོང་པའོ།། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།། གཟུགས་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྟོང་པ་དང། ལག་བྲིས།

3 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ༥ དཔལ་ལྡན་བླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠৫ན།

ཡི།། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་དེ།། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་མཐའ་སེལ།། རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ཕྱིར་ན་ནི།། སྣང་ལས་སྟོང་པ་སྒྲུབ་པ་འདྲ།། སྟོང་ལས་སྣང་བ་སྒྲུབ་པ་འདྲ།།”[1] ཞེས་དང་། “དེ་བཞིན་སྣང་བ་སྟོང་ཕྱོགས་བལྟས།། སྣང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ།། སྣང་བ་ལས་ནི་སྒྲུབ་པ་འདྲ།། སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་ནི།། སྣང་བ་སྒྲུབ་འགག་བྱེད་པ་དེ།། སྣང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས།། སྣང་བར་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་འདྲ།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་གྱུར་པ་སྟེ།། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པ།། དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་ནུས།། སྣང་བའི་ངང་ནས་སྟོང་པ་རྟེད།།”[2] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚོ་ཡུལ་དང་མཚོ་རྫས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་དེར་ཀར་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་སྟེ། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་མཚོ་རྫས་སོགས་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། འདི་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་སྟྲོང་པོའི་ཡང་སྟྲོང་པོ་གྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ། སྒྱར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་སྒྱར་ལམ་མཚོག་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བདག་ལྟ་བུའི་བླུན་མོར་ནས་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལ་འཆར་བ་ལྟ་ཞོག གོ་ཡུལ་རྟེད་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། རྟེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་སྣན་རྒྱུད་དང་ལན་ཅིག་མཇལ་བའི་སྐབས་འདིར་བློས་མི་དོར་བར་ཚོག་རྟེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་དང་། མོས་བློ་ཙམ་གྱི་སྨོ་ནས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་གསུང་།། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ཚུ་བཞི་འབུལ་བ་ནི། གཞུང་ལས།

ཐུགས་མགོན་རྟེ་བཙུན་བླ་མ་འགོར་བཅས་ལ།།
སྣ་ཚོགས་མཚོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་འབུལ་བ་ནི།།
བཀོད་ལེགས་རིན་ཆེན་འོད་འབར་སྟོང་ཡངས་ལས།།
དག་བྱེད་བདུད་རྩིའི་ཚུ་བཞི་དལ་གྱིས་འབབ།།

---

1 བཀའ་ཆེན་བླ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང གསུང་ཐོར་བུ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༩བ།

2 བཀའ་ཆེན་བླ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང གསུང་ཐོར་བུ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༨ན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྙིང་གা་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་མཚོད་ཡོན་ཐོགས་པ་དབགา་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། དེ་ལྟར་ཕུལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཐུངས་པའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་མཚོད་ལྷ་རྣམས་རང་གི་སྙིང་གาར་བསྡུ། དེ་བཞིན་དུ་ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་གཏོར་རྣམས་ལའང་རིམ་པ་བཞིན་མཚོད་ལྷ་སྤྲོས་ནས་འབུལ་ཞིང། མཚོད་པ་ཚར་བ་དང་མཚོད་ལྷ་སྙིང་གาར་བསྡུ། དེ་ཡང་ཞབས་བསིལ་ནི་ཞབས་འཐུ་བ་དང། ཞལ་བསིལ་ནི་ཞལ་འཐུ་བ་དང། བསང་གཏོར་ནི་སྐུ་ལ་འཕོར་བའོ།། ཚུ་བཞི་འབུལ་བའི་ཚུལ་འདི་དག་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ། “དག་ཅིང་ཏེ་མེད་ཡིད་འོང་བའི།། སྤྱགས་ཀྱི་མཚོད་ཡོན་མཚོག་འདི་དག །བདག་གིས་དད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས།། བཞེས་ནས་བདག་ལ་བཀའ་དེན་སྟོལ།།”[1] ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚུ་བཞི་འབུལ་ཚུལ་མཇད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ནས་བཀོད་པར་སྣང་ངོ་།། དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུད་ཇོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “དེ་ནས་རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། མཚོད་ཡོན་སྟོད་དུ་མཚོད་པར་བྱ།།”[2] ཞེས་དང། “མཚོད་ཡོན་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་མཚོད།།”[3] ཅེས་གསུངས།[4] མཚོད་ཡོན་གྱི་རྫས་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་ཇོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། ཞི་བ་ལ་ནས་དང། ཞོ་མ་དང། མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང། ཀུཥ་ཀ་དང། ཉིལ་དང། འབྲས་ཡོས་དང། བདུད་རྩི་དང་བཅས་པའི་ཏེ་དཀར་པོའི་ཚུ་རྣམས་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་མཚོད་ཡོན་གྱི་རྫས་བདུན་དུ་གྲགས་སོ།། རྒྱས་པ་དང། དབང་དང། མཇོན་སྟོད་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དང། ཚུ་བཞི་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང། འབུལ་བའི་ཆེ་སྤྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན་མངས་སུ་དོགས་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། འདིར་གལ་ཆེ་བའི་དོན་ཐུང་ཟད་

---

[1] རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ན་ བདེ་མཚོག་ལགས་མཚོད། ཤོག་གྲངས་ ५བ५

[2] ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕྲེང། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ३५६བ३

[3] ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕྲེང། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ३५७བ९

[4] གསུངས་ཤོད། ལགས་ཕྲིས།

བཤད་ན། དགེ་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི་སྒྲིར་ཚུ་ལ་དགེ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་།[1] ལྷག་པར་ཡན་ལག་བཏུད་ལྡན་གྱི་ལྷའི་ཚུ་གཏྲྀའི་ཚུར་མོས་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་བཏུད་ནི། "བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ།། དང་བ[2]དང་ནི་དེ་མི་ང།། འཐུང་ན་ལྷོ་ལ་མི་གཏོད་དང་།། མཁྱེན་པ་ལ་ཡང་མི་གཏོད་པའོ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསིལ་བ། ཞིམ་པ། འཇམ་པ། ཡང་བ། དང་བ། དེ་ང་བ་མེད་པ། མཁྱེན་པར་མི་གཏོད་པ། འཐུང་ན་ལྷོ་བ་ལ་ཕན་པའོ།། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དགེ་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཆུ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་ཚུལ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཐོག་གིས་དགེ་པ་སྟེ། སྤྱན་ས་ཀྱི་མཚོད་ཡོན་ཞེས་པའི་སྤྱན་ཤུང་དོན་དམ་པའི་སྤྱན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་གསུང་ངོ།། དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཚོད་ཡོན་གྱི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱག་བདེ་ཚེ། ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་དགེ་བྱ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། བདག་ཅག་ལས་སྒྲིབ་ཅན་ཆུ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་སྣུན་དང་ནག་ཧོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིའི་ཚུ་དེ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་བསམ་པའོ།། ཚུ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བ་ནི།

སྟོང་པོ་སིལ་མ་ཐྲེང་བ་སྟེལ་ལེགས་པ།།
མཛེས་པའི་མེ་ཏོག་ས་དང་བར་སྣང་གང་།།
དྲི་ཞིམ་སྦོས་ཀྱི་དུད་པ་བཅུ་ཕྲན་ཏེ།།
དབྱར་སྐྱེས་སྟོན་པའི་སྒྲིན་གྱིས་ལྟ་ལམ་འཁྲིགས།།

---

[1] སྒྲིར་ཚུ་ལ་འཇུག་ཅིང་། ལག་ཏིས།

[2] དྭངས་པ་ ལག་ཏིས།

[3] སྟེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀུ ཀྲགས་པའི་བསྐེན་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྲས། འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ། གཏན་གསུམ་པ། ཨོཾ་ཀྱངས་ ཀ་ཅ།

ཉི་ཟླ་ནོར་བུ་རབ་འབར་སྒྲོན་མེའི་ཚོགས།།
སྟོང་གསུམ་ཐུན་ཁེལ་འོད་ཟེར་རྩེ་དགའ་ཏོད།།
ཀ་བུར་ཙན་དན་གུར་ཀུམ་ཏིས་བསྒོས་པའི།།
ཕྱོས་ཆུའི་མཚོ་ཆེན་ཁོར་ཡུག་ཀུན་ནས་འཁྱིལ།།
ཇོ་བཏྲའི་བཅུད་ལྡན་བཟའ་བཅའི་བཏུང་བ་དང་།།
ལྷ་དང་མི་ཡི་ཞལ་ཟས་ལྷུན་པོར་སྦྱངས།།
སྨན་ཚོགས་ཇོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་ལས།།
བྱང་བའི་གཏངས་སྨན་འགྱུར་བས་ས་གསུམ་འགེངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་མེ་ཏོག་ཐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤྲོས་ཏེ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་བས། ལོངས་སྤྱོད་ཆ་བྱད་ཅན་རྣམས་ལ་དབུ་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང། ཚོགས་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་རྣམས་བླ་བྱེ་ལྟ་བུ་དང། ཕྲེང་བ་སྟེལ་བའི་དོར་ཤལ་དང། སིལ་མ་སྨན་ཚོགས་གཅལ་དུ་བཀྲམ་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་དང། མེ་ཏོག་དེ་དག་འོད་འཕྲོ་ཞིང་ཏི་ཞེམ་པ་དང། མེ་ཏོག་གི་ཐུན་བྱེ་དང། ཕྲེང་བ་བར་སྣང་ལ་འཕྱང་བ་རྣམས་ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་ཅིང། ཏི་བཟང་པོའི་ངང་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་ཞིང། མཚོད་པ་ཚར་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྙིང་གར་བསྡུ། དེ་བཞིན་དུ་བདུག་སྤོས་འབུལ་བའི་ཚེ་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། བདུག་སྤོས་ཀྱི་སྟོད་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཕེཊ་ཏེ་ལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ། ཨ་ཀ་རུ་དང་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་སྟ་གཅིག་པ་དང་སྦྱར་མ་སྟ་ཚོགས་སྦར་བའི་སྤྲོས་ཀྱི་དུད་པ་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཚུ་འཛིན་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཡོངས་སུ་གང་བ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་བས། ཏི་བཟང་པོ་དེ་དག

ཤེར་ལ་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དེ་མཚོད་
པས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྐྱེང་གར་བསྡུ། སྣང་གསལ་འབྱུལ་བའི་ཚེ་རང་གི་
སྐྱེང་གི་ནས་མཚོད་ལྷ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས། མར་མེའི་སྨོན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུབ་པ་ཡངས་ཤིང་
རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་མར་མེ་འོད་འཕྲོ་བ་གྲངས་མེད་པ་དང། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་གོར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་གང་
བ། འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུན་པ་སེལ་བ། ས་འོག་དང་གྲོང་བར་གྱི་སྒྲུན་པ་རྣམས་
ཀྱང་བསལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་ལྷང་ངེར་བྱེད་པ། གོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག
དང་། སྨྲོན་མེ་དེ་དག་གི་འོད་ཟེར་ཕན་ཚུན་དུ་འཛུད་པ་ཅི་དགའ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང། འོད་ཟེར་གྱི
ད་བ་འཁྲིགས་པ་ལས་འཁོར་ལོ་དང་གཡུང་དྲུང་དང་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པ་བཀྲིས་པའི་རི
མོ་སྣ་ཚོགས་དང། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དག་སྤྲུན
གྱིས་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར
བསམས་ནས་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྐྱེང་གར་བསྡུ། ཏི་ཚབ་འབྱུལ་བའི་ཚེ་རང་གི་སྐྱེང་གི་ནས
མཚོད་ལྷ་དཔག་མེད་སྤྲོས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་སྨོན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་སུ། གླང་དང།
ཅན་དན་དང། ཀུར་ཀུམ་དང། ཕྲ་ཏེ་ལ་སོགས་པ་ཏི་བཟང་སྦྱར་བའི་སྤོས་ཚུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ
ལྟར་འཁྱིལ་བ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ལ་སོགས་པར་ཏི་ཚབ་ཕུལ་བས་ནམ
མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏི་བཟང་པོའི་ངད་ཀྱིས་འགེངས་ཤིང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་ལྷ
ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེས་པས་མཚོད་པས་མཉེས་པར
བསམས་ནས་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྐྱེང་གར་བསྡུ། ཞལ་ཟས་འབྱུལ་བའི་ཚེ་རང་གི་སྐྱེང་གི་ནས
མཚོད་ལྷ་དཔག་མེད་སྤྲོས། རིན་པོ་ཆེའི་སྨོན་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྷ་ཡུལ
གྱི་བདུད་ཅི་རྣམས་དང། མི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་བཟའ་བཅའི་ཁྱད་པར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐམས་ཅད
བསྡུས་ཏེ་ལྷུན་པོ་ལྷར་དུ་སྤྲོས་པ་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས། ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲ

གྱས་ཞལ་ཟས་དེའི་བཅུད་རྣམས་བཞེས་པས་ཐུགས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་
བསྐྱེད་དེ་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བསམས་ལ་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྟེང་གར་བསྡུ། འདིར་བཟའ་བ
ནི་ཕྱི་དང་འབྲས་ཆན་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། བཅའ་བ་ནི་ཁམ་བུ་དང་སྣར་ཁ་དང་རྒྱན
འབྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། ཆོག་རིས་གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲ་ཞིང་། ངོ་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི། མངར
བ། སྐྱུར་བ། བསྐ་བ། ཁ་བ། ཚ་བ། ལན་ཚ་བ་སྟེ་རྩ་བའི་ངོ་བྱུག ཏེ་རེ་རེ་ལའང་མངར་བའི
མངར་བ་སོགས་བྱུག་བྱུག་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ་བྱུག ཏེ་རེ་རེ་ལའང་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག
གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ངོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ།། ངོས་མོ་འབྱུལ་བ་ནི་རང་གི
སྟེང་གི་ནས་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་སིལ་སྒྲན་དང་། ཤེ་ཕང་དང་། ཐྲིང་བུ་དང་། དུང་ལ་སོགས་པ་ངོ་ལ
མོའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ནས་ཐུ་གར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ལ་མོ་རྣམས
བརྟུངས་པས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ངོ་ལ་མོའི་དབྱངས་ཀྱིས་འཁོངས་ཤིང་། ཐུ
དབྱངས་དེ་དག་ལས་ཐུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་བ་དང་། རིགས་བྱུག་གི
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཐུ་དབྱངས་རང་རང་གི་སྐད་དུ་སྤྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར
ངོ་ལ་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམས་ནས་ཐུལ་བས་ཐུ་ལ
ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། བདེ་བ་དེ་གནས
ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པས་ཐུ་ན་མེད་པའི
མཚོད་པས་མཉེས་པར་བསམས་ལ་མཚོད་ལྷ་རྣམས་སྟེང་གར་བསྡུ། འདིར་མཚོད་པ་རེ་རེ
ནས་མཚོད་ལྷ་སྤྲོ་ཞིང་བསྡུ་བ་ནི། འདུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་ལས། “བཟློད་ནས་རྗོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ནི།། རྟོགས
ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་རྟོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་མཐོན
པོ་རྣམས་སྐྱེར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་གསུངས་དོ།། མཚོད་པ་འབྱུལ
ཚུལ་དེ་དག་ནི་འདུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་ཚ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཞོག་གྲངས། ११५བཅ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བཟློད་ནས་རྗོ་རྗེ་སྤྲོ་བ་ཅི་ཞེད།། རྟོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

མཚོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བཅཱད་རྒྱུད་ཏོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། “འཛམ་བའི་ཏོ་རྗེ་སྦྱན་དང[1]བྱ། ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་ཡང་དག་ལྡན། ། དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་སྦྱན་དང་བ། ། རང་གི་གཙན་གྱི་ དབྱེ་བ་ལ། ། བཞུགས་ཤིང་ཡང་དག་མཚོད་པར་བྱ། ། རང་རང་སྦྱགས་དང་རིམ་ཏེ་བཞིན། ། ལྷ་ ཡི་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་མཚོད། ། འཁོར་ལོ་མཚོག་ནི་མཚོད་པར་བྱ། ། ”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་དོན་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་འཛིགས་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ། “ལྷ་ཡིས་མེ་ཏོག་དམ་པ་འདིས། ། དཀྱིལ་འཁོར་མཚོད་པ་བཀྱེད་པར་འཚལ། ། ཐུགས་ནི་བཙུ་ བས་ཉེར་དགོངས་ལ། ། མགོན་པོ་མཚོད་པ་འདི་བཞེས་ཤིག ། ”[3] ཅེས་སོགས་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་ དང་བཅས་པ་འབུལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཅེས་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ ལྷ་ཇས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ལྷ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ ཏོག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བྱེད་གསུང་ངོ། ། ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འབུལ་ བའི་ཚེ་སྦྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་འབུལ་བར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཤིང། རྗེ་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པས་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུང། འདིར་སྦྱགས་ ལ་སོགས་པ་མ་མཇུག་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་ཐུན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་སྟ་བའི་ཕྱིར་དུ་ བསྟུས་ནས་མཇུག་ཅིང། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བློ་མ་མཚོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་མཚོད་བྱ་བ་ དང་། རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་བྱེད་པའི་སྐབས་བློ་མ་མཚོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་མཚོད་བྱ་བ་ལ་ སོགས་པའི་ཚེ་ཏོར་ཏྲོལ་བཟུང་ནས་ཉེར་སྤྱོད་སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་མཇུག་ཡོད་དོ། ། འདིར་བཀོད་པའི་ཉེར་སྤྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པའི་ཚོག་འདི་དག་ནི་གསང་འདུས་དང་བདེ་ མཚོག་གི་མཚོད་ཕྲེང་རྣམས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པར་མངོན་ཞིང། དེ་ལ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཅེས་སོགས་ གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་དང། “ཏིང་འཛིན་པིར་གྱིས་བྱིས་པའི་སྨིན་ལེགས་གཟུགས། ། འཁྲིལ་ཤིང་

---

1 སྦྱན་ཏངས་ ལག་ཕྲིས།

2 ལྷ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ ཏོར་ཕྲེང། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༦བ།

3 ཉེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཅ དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣๐བ།

གཞོན་ནུ་བཞིན་དུ་ལུས་ཐ་ཞིང།། བཞིན་རས་རྒྱས་པས་ཟླ་བའི་མཛེས་པ་འཕྲོག །ཚུན་ལ་སྟོན་
པོའི་མིག་ཅན་མཚུ་སྒྲོས་དམར།། སྟེལ་ལེགས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་འཛིན་མཛད་མ།། འདོད་པའི་
བདེ་ལ་ཆགས་པ་མང་སྤྱལ་ཏེ།། དགྱེལ་འཁོར་པ་ནམས་དགེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།། ཉིར་སྤྱོད་
ལྷ་མོའི་བདེ་བས་མཚོད་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ཏོག་གི་གནས་སུ། “ཏི་ཞིམ
བདུག་པའི་སྤོས་སྟོད་འཛིན་མཛད་མ།། རིན་ཆེན་འོད་འབར་སྣང་གསལ་འཛིན་མཛད་མ།।
སྟོང་གསུམ་ངད་ལྡང་ཏི་མཚོག་འཛིན་མཛད་མ།། ངོ་བཀྲ་ལྡན་པའི་ཞལ་ཟས་འཛིན་མཛད
མ།།” ཞེས་དང་། “ཡིད་འོང་རོལ་མོའི་ཚ་བྱད་མཐའ་ཡས་ལས།། བྱང་བའི་གདངས་སྒྲན་མི་འདྲ
བ་མ་ཅན།། ཐོས་པས་ལུས་སེམས་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ།། སྒྲ་ཚོགས་རོལ་མོའི་སྒྲ་ཡིས་མཚོད
པར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། ཉིང་འཛིན་པོར་ལེགས་མའི
མཚོད་ཕྲེང་འདི་ནི་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲྭིང་འདེབས་པའི་ཚེ་གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ
འགྲོ་མ་ནམས་ཀྱིས་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདེ་མཚོག་གི་མཚོད
ཕྲེང་བུ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། ཟླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ནམས་ལ་ཐུགས་ལ་རྗེགས་པ་གསར
བུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤར་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གསར་བུ་བསྐྱེད་དགོས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་།
སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཚོགས་རྗོགས་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གོང་ནས་གོང་བུ
འཕེལ་བར་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། གོང་བུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱིའི་ཉིར་སྤྱོད་འབྱུལ་ཚུལ
ཡིན་ལ། ནང་གི་ཉིར་སྤྱོད་འབྱུལ་ཚུལ་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་པ་ལས།
“དེ་བཞིན་ཕྱི་དང་ནང་དང་ནི།། གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མི་དམིགས་པ།། གཟུགས་ལ་གསུམ་དུ་བྱས
ནས་ནི།། ལྷ་ནམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ།། ཡུལ་ནི་ལྔ་ནི་ངེས་གནས་ཏེ།། རྒྱུད་ལྔར་ངེས་པར
འབྱུང་བ་ནི།། རྡོ་ལམ་ཆུང་དང་ལྔན་པ་རྣ།། འདོད་པ་ལྔ་ནམས་སྤྱོད་པར་བྱེད།། དབང་པོ་གང
དང་གང་ལམ་གྱིས།། སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་ཡུལ་འཕོབ་པོ།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།། མཉེས

---

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཀ བདེ་མཚོག་ལག་མཚོད། གཙང་དཔར། ཨོཾ་ཐྲང་། ཁ૨૭

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཀ བདེ་མཚོག་ལག་མཚོད། གཙང་དཔར། ཨོཾ་ཐྲང་། ཁ૨૮

བའི་ཕྱིར་ནི་དབུལ་བར་བྱ།། ཡང་དག་དགའ་བའི་མེ་ཏོག་གིས།། རྗེ་རྗེ་ཉི་མ་བརླུ་འབྱུང་།། མེ་ཏོག་བདག་ཉིད་ལ་མཚོད་པ།། རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་མཚོག |རྣམ་རྟོག་ཚུལ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་།།[1] དེ་ལྟར་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིས་ནི།། ངེས་པར་བསྲེགས་པ་དེ་ནི་སྟོས།། ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་ནི་དབུལ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྗེ་རྗེའི་དབྱངས་སུ་མཛད་པ་ནི།། "གསང་བའི་འཁོར་ལོ་ཨེ་ཙ་ནྷ་ལ་ལྟར།། ཤེན་ཏུ་སྟོ་བའི་རྗེ་རྗེའི་བུང་བ་ཡིས།། བསྟོད་པའི་བདག་ཉིད་ལས་འོངས་མེ་ཏོག་དམར།། མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། སྣྲ་ལ་བའི་འཁོར་ལོ་གཏུམ་མོའི་མེས་བསྲེགས་པས།། ཡིད་འོང་དྲི་ཡི་ངད་ལྟང་གা་བུར་སྟོས།། ཉམས་སུ་སྲོང་བས་ཡིད་རབ་ཚོམ་བྱེད་པ།། མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་གནས་བདེ་བའི་དངོས།། ཆུ་ཡིག་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན།། མི་ཤེས་སྒྲུན་འཇོམས་ལྷགས་ཀྱི་མར་མེ་འདི།། མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་དབུས་ན་ལེགས་གནས་པ།། ཀུན་ལྟར་དཀར་དྲི་ཡི་བྱུག་པ་ཡིས།། ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པས་བདེ་བའི་མཚོག་སྟེར་བ།། མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། ཟླ་ལམ་ཡུལ་ལ་རོལ་པ་ཇི་བཞིན་བྱ།། གང་གང་དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི།། དེ་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟས།། མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། ས་ལྷམས་འཇུག་དགའ་བའི་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བ།། མི་ཤེགས་ཡི་གེ་མཚོག་གི་རོལ་མོའི་སྒྲ།། ཡུ་ལི་ཀླ་ལིའི་གདངས་སུ་ཤར་བ་རྣམས།། མི་བསྟོད་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པ་ལས་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཚོག་རྣམས་རྒྱུད་ལ་བསྟེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། འདི་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་སོ།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ རྗོར་ཕྱེད། ལེའུ་ང་རྒྱུན་པ། ཚོག་གྲངས། ༢༥ཁ།། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤད་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "རྣམ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཞིང་།།" ཞེས་སོ།།

2 རྗེ་ཀོང་ཁ་བའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཕོར་བུ། གཙང་དཔར། ཚོག་གྲངས། ༢༥০བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤད་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉམས་སུ་སྲོང་བས་ཡིད་རབ་མེམས་བྱེད་པ།།" ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་འདོད་ཡོན་འབྱུལ་བ་ནི།

གཟུགས་སྒྲ་དྲི་ར་རེག་བྱའི་དངོས་འཛིན་པའི།།
ཕྱི་ནང་འདོད་ཡོན་ལྔ་མོས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ།།

ཅེས་པ་སྟེ། རང་གི་སྣོང་གα་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ལྔ་མོ་ཕྱག་ན་མེ་ལོང་དམར་པོ་ངོས་གཉིས་པ་ཐོགས་པ། སྒྲའི་ལྔ་མོ་ཕྱག་ན་པི་ཕང་སྟོན་པོ་ཐོགས་པ། དྲིའི་ལྔ་མོ་ཕྱག་ན་དྲིའི་དུང་ཆོས་ཐོགས་པ། རྩའི་ལྔ་མོ་ཕྱག་ན་བདུད་རྩིའི་ཞལ་ཐོགས་པ། རེག་བྱའི་ལྔ་མོ་ཕྱག་ན་ན་བཟའ་ཐོགས་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། ཆུ་མ་ལྔ་ཚོགས་ནམས་ལ་འདོད་ཡོན་དེ་དང་དེ་དག་ཕུལ་ཏེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནས་མཚོད་ལྔ་ནམས་སྟོང་གར་བསྟུ། མཚོད་པའི་ལྔ་མོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཁྱེན་ཏུ་སྒྲེག་ཅིང་བཞིན་འཇུམ་བག་དང་ལྡན་པ། ཟུར་གྱིས་བལྟ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་མཇོས་པ། ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་ཅིང་འདོད་ཡོན་ལྔའི་དགའ་བས་རོལ་པ། གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ། གླུ་དབྱངས་སྙན་པ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དྲི་བཟང་བློ་བ། ཤིན་ཏུ་མངར་བའི་རོ་མཚོག་དང་ལྡན་པ། རེག་བྱ་འཇམ་པ། ཆུ་མ་ལྔ་ཚོགས་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ནུས་པར་ཤེ་སྙིག་ཏུ་བསམ་མོ།། ཉེར་སྟོང་དང་ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ནམས་སྤྱགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོ་ནས་འབྱུལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྐྱེད་ཅིག་རེ་རེར་གསོག་ནུས་པ་དང་། ཇོགས་རིམ་གྱི་ཏོགས་པ་མཚོག་ནམས་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཙ་སྨིན་བྱེད་དུ་སོང་ནས་སྐྱར་དུ་མཚོག་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་དང་བཅུད་པ་ནམས་ནས་གསུངས་ཤིང་། མཚོད་པ་དེ་དག་གི་རིས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ནམས་ནི་བཤད་རྒྱུད་ཇོ་ཇེ་ལྷེ་བ་དང་། དགོངས་པ་ལྟར་སྟོན་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།།། དེ་ལྟར་ཆུ་བཞི་ཉེར་སྟོང་འདོད་ཡོན་ནམས་འབྱུལ་བའི་ཚེ་མཚོད་པ་སྣ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདོས་སུ་བཤམས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཚོད་པ་དགག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་

ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བློས་བསླངས་ཏེ། ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ་འབུལ་བ་ཡིན་ལ། ནང་གི་འདོད་ཡོན་འབུལ་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། "འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་བཞི་ལ་མཁས།། ཡིད་འཕྲོག་གཟུགས་མཛེས་ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡོན་ཅན།། པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུགས་མཆོག་རྣམས།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། ཟུར་གྱིས་བལྟ་ཞིང་འཛུམ་པའི་བཞིན་རས་ཅན།། དྲུག་ལྡན་ལ་སོགས་ཡང་དག་གླུ་ལ་མཁས།། པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་གླུ་དབྱངས་མཆོག །མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་སྦྱར་བ་བཟང་པོའི་དྲི།། གང་གི་ལུས་ལས་རྟག་ཏུ་རྣམ་འབྱུང་བ།། པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་དྲི་མཆོག་རྣམས།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། གང་ཞིག་མྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕྲུ་བ།། ཞིམ་པ་ལྟར་དམར་མ་མཆུའི་སྦྲང་རྩི་སོགས།། པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་རོ་མཆོག་རྣམས།། མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། གསང་བའི་སྣ་རྩེ་བན་ཚུན་ཐབ་པ་ཡི།། རེག་བྱ་སྦྱོར་བས་གཏུམ་མོ་སྐུལ་བྱེད་པ།། པདྨ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་རེག་བྱ་མཆོག །མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།།"[1] ཞེས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་མཆོད་ཕྲེང་དུ། "རབ་འབྱམས་ཞིང་ན་ཇི་སྙེད་གཟུགས་མཆིས་པ།། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་ལྷ་མོ་ནི།། བཞིན་རས་འཛུམ་ཞིང་སྒྱུ་ཡི་མཛེས་པ་སྟོན།། གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ཡི་མཆོད་པ་ཡིས།། གང་ཤར་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི།། གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མར་ནི་ཤར་བའི་མཐུས།། མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རབ་སྩལ་ཏེ།། བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་ཏིང་འཛིན་རྫོགས་པར་ཤོག།"[2] དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཡོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདི་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། "གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས།། མཆོད་པར་བྱེད་པས་མཆོད་པར་བྱ།། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་སྣ་ཚོགས་པ།། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་

༡ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༠བ༦

༢ རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ན བདེ་མཆོག་ལག་མཆོད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡ན༦

གཞི།།[1] ཞེས་སོགས་དང་། “གཟུགས་སྒྲ་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ།། རྒྱ་ཏུ་སེམས་ནི་སྒྲུར་བར་བྱ།། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། གསང་བའི་སྙིང་པོ་བཏུས་པ་འོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྣོ་རྩེ་ལྟར་བཀའ་བ་ལྟར། གཟུགས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་རྣོ་རྩེ་མར་སྦྱོར་པ་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་ལྟ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་ཏླ་མ་ལྟ་ཚོགས་མཆོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་དབང་པོ་རྣེན་བཅས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཞེག་བྱེད་པ་ནི་སྤྱགས་ཏླ་མེད་ཀྱི་སྙིང་པོ་མཐར་ཐུག་སྟེ། ལྟན་སྒྲོས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྟེ་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་ཅིང་རྟེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་སྟོང་རྟེ་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དང་། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་འཇོམས་པ་སྟོབས་རྟེ་ཆེར་སོང་ནས་སྒྲུར་དུ་འཚང་རྒྱ་བའོ།། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དུ་འཚར་བའི་ཐབས་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཚུན་ཚད་ཀྱིས་འབད་ནས་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་མཆན་འབྲལ་བའི་ཚུལ་ནི།

བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་གྲོང་བཞི་ལྟུན་པོར་བཅས།།
རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་སོགས།།
ཀུན་དགའ་བསྟེད་པའི་སྟོད་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས།།
ལྟ་མེའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་དགུའི་གཏེར་ཆེན་པོ།།
དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཕུལ་བྱང་ཞིང་གི་མཆོག ।
སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༠༠ནས་ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤད་གཅིག་ཕྱང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “མཆོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཆོད་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས། ༡༠༠ནས་ ལས་བྱང་བ་ཚོགས་ཤད་དང་པོ་དེ་ཕྱང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “གཟུགས་སྒྲ་ཏི་ལ་སོགས་པ་ལ།།” ཞེས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཆྭ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་རབ་གསེར་དངུལ་ལས་བྱས་པ་དང། འབྲིང་འཁར་བ་
དང་ཟངས་སོགས་ལས་བྱས་པ་དང། ཐ་མ་ས་དང་ཤིང་སོགས་ལས་བྱས་པའང་རུང་ཞིང། དེ
ཙམ་ཡང་མ་འབྱོར་ན་གཡམ་པའམ་རྡོ་བ་ཟླུམ་པོའམ་གྱ་བཞི་གང་རུང་གིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྡེ
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བཏྲུད་དང་བཅས་པ་རྡེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི
བཀའ་བཞིན་བྱ་བྲལ་ལ་ཕེབས་ནས་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་བསགས་སྦྱང་མཛད་པའི་ཚེ། རྡེ་རིན་པོ
ཆེས་ཇོ་བ་ཙ་བ་ཤིན་ཏུ་བཏན་པ་ཁ་ངོས་སྟོམས་པ་ཞིག་ལ་ཕྱག་ངར་གྱིས་ཕྱི་བཞིན་དུ་མཆྭ
མཛད་པར་གསུངས་པ་དང། རྒྱ་གར་གྱིས་ཆེན་མར་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པར་གསུངས
པས་སོ།། དེ་ཡང་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས་ནས་མ་འབྱོར་པ་དང། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དོར་བའི་ཀུན
སྤངས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འབྱོར་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆོས་མི
ཐོངས་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང། འབྱོར་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཚོམ་བུའང་འབྲུ་ལས་བྱ་མི་ནུས་པར
རྡོ་བའི་ཕྱེ་མ་སོགས་ལས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་རང་བསྟུ་བ་ཡིན་ཞིང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ
ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། “དུང་པོར་ཏྲི་མ་ཅན་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་སྟོས་རེ་བཏབ་ནས། ཙཎ་དན་ག་བུར་སྟོས
ཀྱི་ཚུ་ཞེས་དམྱས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་ལ་མགོ་རྐོར་བྱེད་”[1] གསུང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན
ཚོམ་བུའང་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་རབ་གསེར་དངུལ་སོགས་དང། འབྲིང་དུང་དང་མཁྲོན་བུ་སོགས
དང་འབྲུ་བསྲེས་པའམ། མ་མཐའ་འབྲུ་གཙང་མ་དགོས་ཤིང། ཡང་གོང་ལྟར་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཕོངས
པ་སོགས་ཀྱིས་འབྲུ་མ་འབྱོར་ན་དཀར་གོང་གི་ཕྱེ་མས་ཀྱང་རུང་གསུང། དེ་ནས་དགྲ་ལས་རྣམ
རྒྱལ་གྱི་མཆྭ་ཀྱི་ཚོ་ག་ལས། “བ་ཡི་ལྷེ་བ་ཆུར་བཅས་སྲོན་པ་སྟེ།། ལེགས་པར་ཉུག་པར་བྱེད
པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།། སྲིན་དང་གོག་སྦྱར་བས་ལ་བཟོད་པ་ཡིན།། བྱ་བས་མི་སྐྱོ་དེར་ཞུགས
བཙོན་འགྱུས་ཏེ།། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སེམས་ནི་གཅིག་བྱེད་པ།། བས་ཁམ་གཏན་ཤེས་རབ་རི་མོ
གསལ་བ་འོ།། ཐུབ་པའི་མཆྭ་བྱས་པ་ཡིས།། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་རྣམ་འཕོ་བ།།”[2] ཅེས

1 རྡེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཕ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆུང་བ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ཡ་ཅ་ཅ

2 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ངག་ལས་རྣམ་རྒྱལ། མཆྭ་ལ་ཀྱི་ཚོ་ག ཤོག་གྲངས་ ༡༡༤ན།

གསུངས་པ་ལྟར། དོན་ཡིད་ལ་རྟན་པར་བྱས་ནས། མཆྱལ་གྱི་ནང་བ་བྱུང་ལྟས་བྱུག་ཅིང། ཚོམ་བུ་རྣམས་དེ་བཟང་གི་ཚུ་དང་བདུད་ཙི་ལྟས་སྦྱུགས་ལ། མཆྱལ་གྱི་ཚོམ་བུ་ལ་ཉེར་གསུམ་མ་དང། སོ་བདུན་མ་སོགས་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཡང། ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་བཏ་ཆེན་བླ་ཧོ་བ་དང་སློབ་དཔོན་ཙཱན্ཡཀཱར་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་ཆེན་མང་པོ་དང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་ཞིང། དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་མཛད་ལ། ཐུ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འདིར་ཡང་ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་འདི་མཛད་དོ།། ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་ནི། གླིང་བཞི། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། རིན་ཆེན་བདུན། གཏེར་ཆེན་པོ། ཉི་བླ་གཉིས། རི་རབ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་མོ།། མཆྱལ་ཚོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་རྗེ་ལྟར་འབྱུལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཨོ་བཏྲ་བྷ་མི་ཡཱུཾ། ཞེས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དང། ཨོ་བཏྲ་རེ་ཁེ་ཡཱུཾ། ཞེས་པས་ཕྱི་ལྟགས་རི་མུ་ཁྲུད། དེ་བཟང་དང་བཅས་པའི་བདུད་ཙི་ལྟས་སྦྱུགས་པའི་ཚོམ་བུ་དབྱུས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཋཾ་སུ་མ་ཏྲ་མཻ་ར་ཥེ་ནྱ་མ། ཞེས་པས་དབྱུས་ས་རི་རབ། ཤར་དུ་མེ་ཏོག་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཡཾ་ཐུན་བཱ་ད་ཏ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པས་ཤར་ལུས་འཕགས། ལྷོར་འགོད་ཅིང་། ཨོ་རཾ་ཛམ্বུ་དྭི་པ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པས་ལྷོ་འཛམ་བུ་གླིང། ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ལཾ་ཨ་པ་ར་གོ་ཏཱ་ནྱ་མ། ཞེས་པས་ནུབ་བ་ལང་སྤྱོད། བྱང་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཨཾ་ཨུད་ཏ་ར་ཀུ་ར་ཥེ་ནྱ་མ། ཞེས་པས་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན། ཤར་གྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཡཾ་ཐུ་པ་དྭི་པ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་དང་ལུས་འཕགས། ལྷོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་རཾ་ཐུ་པ་དྭི་པ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ཏ་ཡབ་དང་ཏ་ཡབ་གཞན། ནུབ་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ལཾ་ཐུ་པ་དྭི་པ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་གཡོ་ལྟན་དང་ལམ་མཆོག་འགྲོ། བྱང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཨཾ་ཐུ་པ་དྭི་པ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ། དེ་ནས་གླིང་གི་ནང་གི་ཤར་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཡཾ་གཱ་ཏ་ར་ཏ་ཡ་ནྱ་མ། ཞེས་པས་གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོར་འགོད་

ཅིང་། ཨོ་རཾ་བུ་རྒ།ཥ་རཏྣ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཥཾ་ཨ་ཥ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་རྒ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཨཾ་ཤྲཱ་རཏྣ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཤར་ལྷོར་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཡཾ་ཁཏྭ་རཏྣ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་རཾ་ཙཀྲ་རཏྣ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་བྱང་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཥཾ་མ་ཎི་རཏྣ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་རིན་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བྱང་ཤར་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཨཾ་མཁྲེ་ནི་ཏྲི་རཏྣ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་གཏེར་ཆེན་པོ། ནང་གི་ཤར་དུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་སྲུཏ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ཉི་མ། ནང་གི་ནུབ་ཏུ་འགོད་ཅིང། ཨོ་ཙནྡ་ཡ་ནཱ་མ། ཞེས་པས་ཟླ་བ་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཇི་བཞིན་གསལ་བཏབ་ལ། ཀུན་བཟང་མཚོ་བའི་སྒྲིན་དུ་དམིགས་ཤིང། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་དག་པའི་ཞིང་དུ་བསམ། ལྟག་པར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མཚོ་བའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་མཆྭ་ལ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་མོས་ལ། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་གྲྭིང་བཞི་ལྟུན་པོར་བཅས།།། རིན་ཆེན་བདུན་དང་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་སོགས།། ཀུན་དགའ་བསྟེད་པའི་སྟོད་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། ལྟ་མེའི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་དགུའི་གཏེར་ཆེན་པོ།། དང་བའི[1]སེམས་ཀྱིས་ཕུལ་བྱང་ཞིང་གི་མཆོག །སྒྲུབས་མཚོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།། ཞེས་བརྗོད་དེ་ཐུ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་ཕུལ་བའི་མོས་པ་བྱའོ།། ཐུ་མ་མཚོད་པའི་ཚ་གা་ཚོགས་བཅད་རྒྱང་པ་བྱེད་ཚེ་སྔགས་འབུལ་རྒྱས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མ་ལྷོགས་ཀྱང།[2] ཚོགས་བཅད་འདིའི་སྒྲུབས་ཀུ་ཚོམ་བུ་འགོད་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱའོ།། བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཞེས་པ་ནི་འོག་གཞི་ཐུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ས་གཞི། གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་གྲྭིང་བཞི་པ་རང་རང་གི་རྒྱ་མཚོ་རེ་རེ། དེར་གྲྭིང་བཞི། གྲྭིང་ཕན་བརྒྱད། དབུས་ཀུ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་རོལ་མཚོ་བདུན་སྟེལ་མར་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་རི་རབ་བྱ་བཞི་པ། ཕྱེད་ཚུ་

1 དང་བའི་ དགེ་དཔར། ལག་ཌིས།

2 སྔགས་འབུལ་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ལྷོགས་ཀྱང། ལག་ཌིས།

མཚ�་མན་དང་། ཕྱིད་ཚུ་མཚམས་ལས་གནམ་དུ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན། བང་རིམ་བཞི་ལ་གཞོན་སྲིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་ཕྲེང་ཐོགས། རྒྱ་ཐྱོས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་རྣམས་དང་། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས། དབུས་སུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་བཅས་པ་ལྷའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྟོང་དང་པོ། དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཅིས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་དུ་བགྲངས་པའི་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅིས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་དུ་བགྲངས་པའི་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལ་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་དོ།།[1] དེ་ཐམས་ཅད་མཉྱལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆློས་བསྟན་ཏེ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ས་གཞི་བསྟར་བ་སྤྲོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར། མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་བཀྲམ་པར་བྱས། གཞལ་མེད་ཕོ་བྲང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྷན། ཐུ་ཏིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འཕྲུང་མཛེས་འབར་བ། དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང། ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནམ་མཁའི་མཐའ་གླས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆློས་བསྟན་ཏེ་མཆོད་གྱི་སྟེང་དུ་བཀོད་དེ་འབུལ་བ་ཡིན་ནོ།། རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ནི། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ། ཆློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ། གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་གསེར་ལས་བྱས་ཤིང་། རྩེ་བས་སྟོང་དང་ལྡན་པ། རྒྱར་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱ་ཡོད་པ། མཁར་བས་མ་བྱས་པ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་གྲུབ་པ། ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་འགྲོ་བ། དཔག་ཚད་འབུམ་གྱི་ལམ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་བགྲོད་པ། འཁོར་ལོ་དེའི་མཐུས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་དབུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་

---

1 སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ་གཉིས་པ། ཚོག་གྲངས་ ༥བཅུ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚིགས་རྐང་གཅིག་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་དགྲམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

བཅས་པ་གླིང་བཞི་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ། གང་བསམས་
པ་ཐམས་ཅད་འགོར་ལོ་དེའི་མཐུས་འགྲུབ་པ་ཞིག་གོ། ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་བོ་ཏྲན་ལས་
གྲུབ་པ། ཟུར་བརྒྱད་པ། འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ལྔ་འཕྲོ་བས་དཔག་ཚད་བརྒྱའི་བར་དུ་མཚན་མོའང
ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པ། ཚ་བའི་ཚེ་བསིལ་བར་བྱེད་ཅིང། གྲང་བའི་ཚེ་འོད་ཀྱིས་དྲོ
བར་བྱེད་པ། ཁོར་བུ་དེ་གང་དུ་གནས་པའི་ས་རང་ནད་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཚེ་བ་རྣམས་མི
འབྱུང་བ། རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ལ་གང་བསམ་ཐམས་ཅད་ཁོར་བུ་དེའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་ཞིག་གོ།
བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ། ཏ་ཅང་མི་རིང་མི་ཐུང་བ། ཏ་ཅང་མི་སྦོམ་མི
སྐོམ་པ། གཟུགས་མཛེས་པ། ཚུལ་དུཿཡིས་པ། ལྟ་ན་སྡུག་པ། ལུས་ལས་ཅན་དན་དང་གལ
ལ་སོགས་པའི་ཏེ་བཟང་གི་ངང་དང། ཁ་ནས་ཙན্দན་ལའི་ཏེ་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བ། གང་བུ་གནས་པའི
གླིང་དེར་བཀྲེས་སྐོམ་དང་མྱ་ངན་སེལ་བ། ལུས་ལ་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བའི་མཚོག་སྟེར་ཞིང
ལུས་ཀྱི་ནད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ། བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན
ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། གླིང་དེར་གནས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་མང
པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། ཐོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་མི་འཚེ་ཞིང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི
སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་སྐྱོ་ངལ་མེད་པ།
འགོར་ལོས་བསྐྱོང་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་དགོས་པར་ཤེས་ནས
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ། ལྟག་པར་དབྱུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དང་གནས
པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱོང་ཞིང་མཁས་པ། མདོར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད
པ་ཞིག་གོ། ཟླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པ། མདོག་དཀར་བ། པོང་ཆེ་བ
གང་ས་རི་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་འདྲ་བ། ཟླང་པོ་རང་བཞིན་པ་སྟོང་གི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་པོས
བསྟོ་བ་ནི་ཉི་མ་གཅིག་ལ་འཛམ་གླིང་ལན་གསུམ་འགོར་བ། ལུས་ལས་ཏེ་ཞིམ་པོའི་ངད་འབྱུང
བ། ཅང་ཤེས་སྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བཀྲི་བར་ནུས་པ། འགྲོ་བའི་ཚེ་ཞོན་པ་པོའི་ལུས་མི་འཁྱུག

པ། སྲོག་ཆགས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་དལ་གྱིས་འགྲོ་བ། ཕ་རོལ་གྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། མངོག་དཀར་བ། ལྷའི་ཧོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མ་དང་བཀྲིས་པའི་རི་མོ་དུ་མས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཤེས་ཞོན་པ་པོ་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྲུང་བ། ལུས་ལ་ནད་སོགས་སྟོན་མེད་ཅིང་ཉི་མ་གཅིག་ལ་འཛམ་གླིང་ལན་གསུམ་འཚོར་བ། ཞོན་པ་པོ་ལུས་མི་འགྲུག་ཅིང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གོ། ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཚོར་ལོས་བསྲུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་པ་སྟེ། གསེར་དང་དངུལ་དང་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་མཛོད་འགེངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་གླིང་དེའི་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འགེངས་པ། འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ། ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པ། གཡོ་སྒྲུ་དང་བྲལ་ཞིང་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་མི་བྱེད་པ། གླིང་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཅིང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་བདུན་ནི། རལ་གྲི་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། པཊྭ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མལ་ཆ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཚལ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྱིམ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གོས་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལྷམ་ཉེ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་རལ་གྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཚོར་ལོས་བསྲུང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་རལ་གྲི་དེ་བཏང་བ་ན་སེམས་ཅན་སྲུ་ལའང་གནོད་འཚེ་བྱ་མི་དགོས་པར་རལ་གྲི་དེ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུ་བ་ཞིག་གོ། པཊྭ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་ཆུ་ཆེན་གོ་ཞིག་གི་པཊྭ་ཁ། ཞེང་དུ་དཔག་ཚད་ལྷ། མཆུར[1]དཔག་ཚད་བཅུ་ཡོད་པ། མེས་མི་ཚོག ཆར་གྱིས་བརླན་མི་ནུས། གླང་བའི་དུས་སུ་ཏོ་བར་བྱེད། ཚ་བའི་དུས་སུ་བསིལ་བར་བྱེད། དེ་ལུས་ལ་བགོས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་འོད་ལྟར་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་གོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གོ། མལ་ཆ་རིན་གོ་ཆེ་ནི། ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་མནན་ན་ནེམ་བྱེད་པ། བཏེག་ན་

---

1 ཆུང་ དཔེ་དཔར།
ཆུང་ གོད་དཔར།

འཕར་བྱེད་པ། མལ་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་བསམས་པ་ན་བསམ་གཏན་སྒྲུར་དུ་ཐོབ་ཅིང་བློ་གོས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གང་བྱུང་ཡང་མལ་ཆ་དེའི་སྟེང་དུ་བསྡད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། ཚལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་ཚལ་དེར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཚལ་དེར་འབྱུང་ཞིང་། ལྷའི་བུ་མོ་མང་པོ་སིལ་སྙན་སྒྲ་ཚོགས་དགྱེལ་བར་བྱེད་པ། ཚལ་དེར་དགེ་བའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གོ།ཁྱིམ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁྱིམ་དེར་གནས་པ་ན་མཚན་མོའང་ཉིན་མོ་བཞིན་དུ་འོད་འཕྲོ་བ། ཕྱི་ནས་བལྟས་ན་ནང་གསལ་བ། ནང་ནས་བལྟས་ན་ཕྱི་གསལ་བ། ཧོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ལྷའི་བུ་དང་བུ་མོ་མང་པོས་མཚོད་པ་བྱེད་པ། ཐུ་ངན་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པ། མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་གོ། ལྷམ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷམ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཀུང་པ་ལ་གྲོན་ནས་ཆུའི་སྟེང་དུ་སོང་ཡང་མི་བྱིང་བ་དང་། འགྲོ་བར་འདོད་ན་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ཡང་སྒྲུར་དུ་འགྲོ་ནུས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་ལུས་ལ་ངལ་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་མཆོག་གྱི་སྟེང་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་འབུལ་བ་སྟེ། ཚོགས་རྣམས་པོ་ཆེ་རྗོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གོ།། མཆོག་ལ། ཕྱིའི་མཆོག། ནང་གི་མཆོག། གསང་བ་བདེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ནི་ཕྱིའི་མཆོག་འབུལ་ཚུལ་ཡིན་ལ། ནང་གི་མཆོག་འབུལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་བླིང་བཞི་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་གྱི་ཚོམ་བུ་དེ་དང་དེར་གྱུར་པར་མོས་ནས་འབུལ་བ་སྟེ། རྗོ་རྗེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། “པཱས་པ་རབ་མཛེས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་།། ཁྲག་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཆུ་ཡིས་ཆག་ཆག་བཏབ།། ཤ་ཁྲག་མེ་ཏོག་ཕང་ཕུང་ཚོམ་བུར་གྱུར།། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གྲོང་ཆེན་བཞི་དང་ནི།། ཉིང་ལག་གྲོང་ཕྲན་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པའི་དབུས།། ཁོག་པ་རིན་ཆེན་རྡུལ་མང་བཙེགས་པའི་རྩེར།། མགོ་བོ

རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་མཛོས།། མིག་གཉིས་ཐུན་སེལ་ཉི་མ་ཟླ་བ་དང་། སྟེང་ནི་ཡིད་བཞིན་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ།། དབང་པོ་ནང་ཁོལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།། ལྷ་མིའི་འདོད་ཡོན་དཔལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། འདོད་དགའི་རྒྱ་མཚོ་མཆུ་བཟང་པོ་འདི།། ཚ་བརྒྱད་ཟླ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ།། ས་ངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ།། བསྟན་སྲུང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན།། ཐུགས་རྗེས་བཞེས་ནས་བྱིན་རླབས་དངོས་གྲུབ་སྩོལ།།"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།། གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ནི། རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མོས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་མཚོད་རྫས་དེ་དང་དེར་ཤར་བར་མོས་ནས་འབུལ་བའོ།། དེ་ལྟར་མཆོད་འབུལ་བ་ནི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ཐུན་ཚུར་བསྟན་པ་ལས། "ཞིང་འདི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས།། མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་བཀང་ལ།། དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་སྟྲིན་པའི་ཕྱིར།། ཉིན་རེར་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབུལ།།"[2] ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་སྟེ་ཡང་ཡང་འབུལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། "དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས།། སྟོན་པ་ཟླ་མ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་།། ཞབས་ལ་ཐྲི་བོས་ཕྱག་བྱ་འོ།།"[3] ཞེས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཟླ་མ་དང་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། མཆོད་འབུལ་བ་སྔགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་ཡང་གསུངས་པས་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཟླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྟོན་འགྲོར་མཆོད་ཀྱི་ཁྲིད་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དཀའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་ཁྲིད

---

1 པཾ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ང གཙོད་གཞུང་ཐར་འདོད་དེད་དགོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༤བ།

2 ཐེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཛ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༢བ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཐེ། "རིན་ཆེན་བདུན་ཀྱིས་ཡོངས་བཀང་བའི།། ཞིང་འདི་རྣམ་པར་མཁས་པས་ནི།། ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་དངོས་གྲུབ་འདོད།། ཉིན་རེ་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་དབུལ།།" ཞེས་སོ།། བོད་ཀྱང་བཀའ་འགྱུར་དབེ་བསྡུར་མའི་ནང་ཏང་ལས་པ་དེ་གོང་དང་མཚུངས། ཤོག་གྲངས་ ༥ཕ།།

3 ཐེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ཐོག་དགོན་ཏུ་དབྱངས། ཟླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ན།

ཆེན་བཞིའི་ནང་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་མཆྭལ་གྱི་ཁྲིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་སྒྲུབ་པའི་མཚོ་པ་འབྱལ་བ་ནི།

དངོས་བཤམས་ཡིད་སྒྲུལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོགས།།
སྲིད་ཞིའི་རྣམ་དཀར་ལས་འོང་མཚོ་ཕྲས་ཀྱི།།
འདབ་སྟོང་རྒྱས་པས་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་།།
འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་རང་གཞན་གྱི།།
སྨོ་གསུམ་དགེ་བའི་མེ་ཏོག་ཅི་ཡང་བཀྲ།།
ཀུན་བཟང་མཚོ་པའི་དྲི་བསུང་འབྱམ་འཕྲོ་ཞིང་།།
བསྟན་གསུམ་རིམ་གཉིས་ལམ་ལྟའི་འབྲས་ལྟན་པའི།།
དགའ་ཚལ་རྡེ་བཅུན་བློ་མ་མཉེས་ཕྱིར་འབྱལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་སྔར་བསགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་ཚོགས་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཚལ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་པའི་མཚོད་པར་འབྱལ་བའོ།། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ད་ལྟ་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དགེགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྱལ། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་གསུང་། རང་གི་དགེ་རྩ་འབྱལ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྒྲུ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་བསྐང་ཤིང་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྱལ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འཕྲལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། “རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བྱེད་པ་མང་སྟེ། ཉིན་མཚན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྨྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟན་པ་ནས་ཤེས་རབ་

ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་བསླབ་པར་མི་ནུས་ཀྱི། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང། དད་པ་དང། དོན་དུ་གཉེར་བ་དང། སྨོན་པ། འགྲོ་
ཡང་རྒྱང། འགྲེང་ཡང་རྒྱང། འདུག་ཀྱང་རྒྱང། ཉལ་ཡང་རྒྱང། སད་ཀྱང་རྒྱང། ཟ་ཡང་རྒྱང།
འཐུང་ཡང་རྒྱང། རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་དན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བཟུང་སྟེ་སྨོན་མས་ཤེག་ཅིག་ སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་དང། སོ་སོའི་སྐྱེ
བོ་ཐམས་ཅད་དང། བདག་གི་འདས་པ་དང། མ་འོངས་པ་དང། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ
བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་གཞལ་ཏེ་རྩེས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ རྗེས་སུ་ཡི་རང
བའི་མཚོག་དང། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང། སྦྱ་བདེ་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ
ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་ རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པར་བྱ་བར་ཕུལ་ཞིག ཕུལ
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག་ དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ
རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོས་ཤིག ཕྱི་ལ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་རྒྱལ་པོ་ཡང་བྱེད་ལ། ཕྱི
ལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ།།
ཕྱི་ལ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས
ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས། ལན་དུ་མར་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེས། ལན་དུ་མར་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་དང
མིར་སྐྱེས་པ་ན་དབང་པོ་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང། ད་དུང་ཕྱི་ལ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ལ་བྱེ་བཞམ་གང་བར་མི་མངོན་ནོ།།
འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག
ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསླུ་བར་དམིགས་པ་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བར་

དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབུགས་དབྱུང་བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟློ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་གྲངས་མེད་པ་བསོགས་པར་འགྱུར་ན་གང་དེ་ལྟར་མང་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་བློ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་ཕུལ་བས། བློ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེད་ལ་བློ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དག་འཁྱངས་པའི་མོས་པ་བྱེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས་གང་ཡང་མེད་ཀྱང། སྨྲྀན་པ་གོ་རང་ཉིད་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྤར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་དག་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱངས་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་བསམ་སྟེ་མོས་བློ་སྨྲྀང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་བསྟན་པ། ཕལ་པོ་ཆེའི་རྟོ་རྒྱ་ལ་མཚན་གྱི་བསྟོ་བ་ལས། ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་རང་གི་དབང་པོ་དྲུག་ལ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ཚོད་རྣས་སུ་དམིགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འབུལ་བའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས། དེ་ཕུལ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བསམ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། “ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པའི་བདེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་མཚུངས་པ་མེད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་ཤེས་ཏུ་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག[2] སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་དགག་ཏུ་མེད་པས་ལེགས་པར་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་བདེ་

---

1 མདོ་འདི་མདོ་མང་ཕ་པར་བཞུགས་པའི་གསལ་རྒྱལ་ལ་གཏམས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། མདོ་མང་ས་པར་བཞུགས་པའི་གསལ་རྒྱལ་ལ་གཏམས་པའི་མདོ་གཉིས་སུ་འཚོལ་ཞིང་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད།

2 བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་རྒྱ་ཆེར་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག ལག་རྒྱས།

བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ལེགས་པར་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱུ་མཆོག་གི་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་རྟེད་པར་དཀའ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གྱུར་ཅིག ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་[1]མི་སྐྱེ་བའི་བདེ་བས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞུগ་པ་གཉིས་སུ་ཀུན་[2]ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་མི་འཁྲུག་པར་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་[3]དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཚ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ།།”[4] ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དགེ་ཚ་རྣམས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་ཤིང་ས་ལམ་མྱུར་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱན་བྱེད་པར་མོས་པ་བྱ་བ་དང་།[5] དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། སོ་སོའི་གནས་ངན་ལེན་ཐ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཞུগས་ཏེ་ས་ལམ་མྱུར་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱན་བྱེད་པར་མོས་པ་བྱ་བ་སོགས་[6]རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཐམས་ཅད་བྲིར་མ་ནུས་པས་བློ་གཏོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གོ་སླ་ཞིང་

---

1 ཞི་བ་ ལག་བྲིས།

2 གཉིས་ཀྱིས་ ལག་བྲིས།

3 དཔའ་ ལག་བྲིས།

4 སྟོ་བཀྲ། པལ་ཆེན། ཁ ཏོ་རྗེའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྟོ་བ། ལེའུ་སུམ་ནུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༨༢ ལས་བྱུང་བ་ནུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་འདིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་ཡང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་གཟུང་བར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཕྱིར་ཞིང་ཡང་ཤིན་ཏུ་བཏུན་པར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་བདེ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཚད་སྒྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་གཟུང་བར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱུ་མཆོག་གི་མཐུ་ལྡུང་བའི་བདེ་བ་རྟེད་པར་དཀའ་བས་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཚད་སྒྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདེ་བས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག ཆགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞུগ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདེ་བ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པས་འཁྲུག་པ་ཁྱེད་པའི་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དགེ་བའི་ཚ་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་ནས།” ཞེས་སོ།།

5 ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་། ལག་བྲིས།

6 ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་སོགས་ ལག་བྲིས།

རྣམ་པ་གསལ་བར་སྟོན་པ། “ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོའི་མཚོན་ཡོན་ཀུན་ནས་འཕྱེལ།། ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་ཚུལ་ཁྲིམས་བདུག་སྤོས་སྦྱིན།། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་པ་སྤོས་ཆུའི་མཆོ།། ཏིང་འཛིན་བདུད་རྩིའི་ཞལ་ཟས་དམ་པ་དང་།། བསྟོད་དབྱངས་སྙན་པའི་སིལ་སྙན་སྒྲ་འབྱིན་ཅིང་།། ཀུན་ནས་སྐྱེང་བཅེ་རྣམ་དགྱོད་སྤོབས་པ་ཡི།། གཏུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་བསྒྲེང་བྱས་པས།། བདག་ལུས་གཞལ་མེད་ཁང་བཅེགས་རབ་བརྒྱན་ནས།། སྐྱེང་དབུས་ཆུ་སྐྱེས་ཐིག་ལེ་འདབ་རྒྱས་ལ།། བཏྲན་པར་བཞུगས་པའི་ཆོས་རྗེ་མཚོད་བྱེད་ཅིང་།། ངེས་པར་འདུན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་ནི།། འགྲོ་བའི་བླ་མ་རྣམ་ཏུ་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཏུ་མཉེས་གྱུར་ཅིག །”[1] ཅེས་དང་། “རྣམ་དག་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དབུས།། རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུगས་མང་ཐོས་རྩ་བ་ལས།། ཏྲི་མེད་རིགས་པའི་ཡལ་ག་འབུམ་ཕྲག་རྒྱས།། གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་ངེས་ཤེས་མེ་ཏོག་བཀྲ།།[2] ལམ་གཙོ་གསུམ་གྱི་ཟེའུ་འབྲུའི་ཟིལ་མདར་ཚོགས།།[3] ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ་སོགས་ས་ལམ་གྱི།། འབྲས་བུས་རབ་མཇོས་དཔག་བསམ་དགའ་ཚལ་འདི།། ཏིན་ཙན་ཟླ་མ་མཚོག་རྣམས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།། རབ་བསིལ་སྤོང་བདུན་མཚོད་ཡོན་རྒྱ་མཚོར་འཕྱེལ།། དད་པའི་མེ་ཏོག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏི་ཞིམ་སྤོས།། ཐོས་པའི་སྟོན་མེ་གཏོང་བའི་ཏི་ཚབ་དང་།། ཤེན་སྒྲངས་ལྷན་པ་ཏིང་འཛིན་བདུད་རྩིའི་ཟས།། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རོལ་མོ་སྙ་ཚོགས་འཕྲོལ།། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་འདོད་ཡོན་སྙ་ཚོགས་བཅས།། མ་ཚང་མེད་པའི་མཚོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་འདི།། ཆ་བརྒྱད་ཟླ་མའི་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ།།”[4] ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རང་གི་བསླབ་པ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་ཟླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཚོད་པར་ཕུལ་ནས་ཤེན་ཏུ་ཁྱད་ཆེའོ།། དེ་ཡང་ཚོགས་དེ་དག་མི་བརྗོད་ཀྱང། དངོས་བཤམས་

---

1 ས་སྒྲ་བཀའ་འབུམ། པ འགྲོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འབས་གས་པ། ལམ་འབྲས་བརྒྱད་པའི་ཐུག་མཚོད། ཤོག་གྲངས། ༤༩བ༥ ཚོགས་ཤད་ཐ་མ་ “ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཏུ་མཉེས་གྱུར་ཅིག ।” ཅེས་པ་འདི་མི་གསལ།

2 མེ་ཏོག་ལ།། དཔེ་དཔར། ལག་བྲིས།

3 ཚགས།།། དཔེ་དཔར། ལག་བྲིས།

4 འདི་གཞུང་གང་དུ་ཡོད་མ་རྟེད།

ཡིད་སྐྱེལ་ཡིད་བཞིན་རྒྱ་མཚོའི་ངོས།། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཚེ་དོན་དེ་དག་གསལ་བཏབ་ནས་འབྱུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྱུལ་ཚུལ་ནི།

གྱུར་ཀྱམ་མདངས་ལྟན་བཟང་པོའི་ཏི་ངང་ཅན།།
ཇོ་བརྒྱའི་དབལ་འཛིན་རྒྱ་ཧའི་བཏུང་བ་དང་།།
ལྷགས་ཀྱ་ལྟ་དང་སྨྲིན་མ་ལྟ་ལ་སོགས།།
སྣྱངས་རྟོགས་སྣར་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོས་མཚོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཧའི་བཏུང་བའི་མཚོད་པ་ནི། ཕྱི་འི་མཚོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནས་འཁྲིད་པར་མཛད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང། ནང་མཚོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ནའང་འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ། ནང་མཚོད་ཀྱི་སྣྲོག་གཞི་རྒྱ་ཧའི་ཁུ་བ་ལ་བྱར་རུང་ཞིང། དགའ་ལྟན་བཀའ་བརྒྱད[1]རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་བཀའ་སྲོལ་འཛིན་པའི་དམ་པ་གོང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་གཅིག་སྟོས་ཤེན་ཏུ་ཆེ་བ་མང་པོས་ནང་མཚོད་ཀྱི་སྣྲོག་གཞི་རྒྱ་ཧའི་ཁུ་བ་ལ་མཛད་པར་ཡང་སྣང་ངོ་།།། ཇི་ལྟར་ཡང་རྒྱ་ཧའི་བཏུང་བ་ནི་དབང་སྲོང་གི་བཏུང་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཞིང། དབང་སྲོང་གི་བཏུང་བ་བརྒྱད་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། ཅོ་ཚ་དང། ཆུ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་ཤུག་དང། ཨ་ཤྭ་ཏ་ཁ་དང། ཞུ་དབྱར་ར[2]དང། ཙུ་འགྲུར་དང། རྒྱན་ཆུ་དང། འབྲ་ཀོའི་བཏུང་བ་རྣམས་ནི་སྟོན་ཀྱི་དབང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས་ཤིང། ཐུབ་པས་གནང་བའི་ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བའི་བཏུང་བར་གསུངས། རྒྱ་ཧའི་བཏུང་བ་འདི་ཡང་དབང་སྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་བཏུང་བ་དེ་དག་དང་ཆ་མཐུན་པར་ལོ་མའི་བཅུད་ལེན་གྱི་ཁུ་བ་ཡིན་ཞིང། འདིས་ནི་ཐོ་གསལ་བ་དང། སྣ་ལྷེ་བའི་བ་དང། འགྲོ་ན་མཁྱོགས་པ་དང།[3] དགེ་སྲྭོར་ལ་འཇུག་པ་ན་རིག་པ་དྲངས་

---

[1] བརྒྱད་ ལག་ཕྱིས།

[2] ཞུ་དབྱར་ཕ་ར་ ལག་ཕྱིས།

[3] འགྲོ་ན་ཆུང་མཁྱོགས་པ་དང། ལག་ཕྱིས།

པ་སོགས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་མང་པོས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསྡུགས་ཤིང། ལྷག་པར་དབལ་ལྡན་ཞ་ཏེ་ཤས་ཕྱི་ཏོ་ཐུན་ཚོད་དུ་འཐུང་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་ཧའི་བཏུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་བོད་ན་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ་ཞེས་མཉེས་མཉེས་མཛད་སྐད། རྒྱ་ཧའི་མཚོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རམ། གཙམས་ངག་འདི་དང་མཐུན་པར་སྡུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་འབུལ་ཚུལ་ནི་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། “ཨོཾ་ཞལ་ཏུཾ། བདེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་ཐ་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།། རྟེ་བཙུན་ཚ་བའི་བླ་མ་མཉེས་བྱིར་འབུལ།། ལྷུན་གྱིས་བདེ་ཆེན་རྒྱས་པའི་ངང་ཉིད་ནས།། ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།”[1] ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འབུལ་བའི་དམིགས་པ་བྱའོ།།[2] ནང་མཚོད་འབུལ་ཚུལ་ནི། ཤ་ལྟ་དང་བདུད་རྩི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ནང་མཚོད་ཀྱི་རྫས་རྣམས་བསྡུར་བསྒྲེད་ཅིང་སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། སྙིང་གི་ནས་ལྟ་མོ་ར་ཏོ་རྟེ་མ་གྲངས་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། ཐོད་པས་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཅུས་ཏེ་བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། ཤ་ལྟ་ལ་ལྷགས་ཀྱ་ལྟ་དང་། བདུད་རྩི་ལྟ་ལ་སྤྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤ་ལྟ་དང་བདུད་རྩི་ལྟ་པོ་དེ་དག་སྦྱངས་རྟོགས་སྦར་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཟླ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ལ་འབུལ་བ་དང་། རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དུ་འགྱུགས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ཡང་གསང་རྫས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་སྤྲགས་ཀྱི་བྱིན་ཟློས་ཀྱི་སྔོ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ན། རང་གི་རྟོ་རྟེའི་ལུས་རྡེན་འདི་ཉིད་འཚེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྫས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གིས་ཚ་ཟློང་ཐེག་ལེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ལས་རྒྱང་དུ་སོང་སྟེ། རྟོ་རྟེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་མཐུས་རྟོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་མཚོག་རྣམས་ཚེ་འདིར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཤ་ལྟ

---

1 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྐད་ཆ། འ རང་མཚོད་བདེ་ཆེན་ཀུན་བཟང་། ཨོཾ་གྲངས་ ཀ(1)

2 བྱེད་དོ།། ལག་ཟིས།

ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་དང། བདུད་ཆེ་ལྟ་ལ་སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷགས་ཀྱི་དང་སྒྲོན་མའི་དོན་དེ་ལྟར་ཥ་ལྟ་དང་བདུད་ཆེ་ལྟ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོམ་འབྱུང་ལས། "ཥ་དང་ཆོལ་དང་དེ་བཞིན་ཁྲ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་གཟུང་བར་བྱ།། སྒྲུབ་པོ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་ཡིས།། ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་ནི་ཇི་སྙེད་པཱན། འདིར་ནི་གསད་པ་གཅོར་བ་ཥ་ལ་ལས།། ཇི་སྙེ་ཡང་དག་ཆུད་ན་གཟུང།། བ་ལྤང་ཥ་དང་ཏ་ཥ་དང།། ལྤང་པོའི་ཥ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།། མི་ཡི་ཥ་དང་ཁྱི་ཡི་ཥ ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་གཟུང་བར་བྱ།། ཏོ་ཇེ་སེམས་དཔས་གང་གསུངས་པའི།། སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་བྱགས་པ་འོ།།"[1] ཞེས་རྒྱས་ཆམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་དང་སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། སྒོན་དགོན་ཨ་ཐུ་ཡ་ཀ་རའི་མན་ངག་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང། "འདི་ཆམས་ལྷགས་ཀྱི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཀྱི་ཆམས་སོ།། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཆམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཆམས་སོ།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ཆམས་དོན་ཆེན་པོ་བྱ་བར་ཐུས་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའོ།། ཆམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ཉིད་བདག་ཉིད་དང། དེ་དག་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་དང་སྒྲོན་མ་ལྟ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། ནང་མཆོད་ཀྱི་རྒྱས་ཤ་ལྟ་དང་བདུད་ཆེ་ལྟ་པོ་དེ་དག་བདོས་སུ་ཚང་བར་མ་འགྲོར་ནཱའང་འདུས་པའི་ཙ་ཀྲུད་ལེའུ་བཅུ་བྱུག་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། བདུད་ཆེ་རིལ་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་ནས་རིལ་བུ་དེ་ནས་ནང་མཆོད་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་ཚང་ལ་སོགས་པར་བཏབ་པས་ཀྱངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱང་ཞིང། དེ་ཡང་མ་འགྲོར་ན་སྒྲུབ་གཞི་ཚང་ཙམ་མམ། དེ་ཡང་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟབས་མ་བདེ་ན་ཀུ་ཏའི་ཁུ་བཉམ་ཐ་ན་ཚུ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་བ་མན་ངག་སྟེ་མར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲུབ་གཞི་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཥ་ལྟ་དང་བདུད་ཆེ་ལྟར་མོས་པ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་རྒྱང་བར་

---

1 སྟེ་བཀའ། ཀུན་འབྱུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་ཀུན་འབྱུང་། རིམ་པར་ཕྱི་བ་བཅུ་བྱུག་པ། ཥཱ་ཀ་ཀྱངས། ༣༧༩བ།

2 སྟེ་བསྟན། ཀུན་འགྲེལ། ཚ ཨཱཏཱ་ཡ་ཀཱར། མན་ངག་སྟེ་མ། སྟེ་མ་སོ་བཞི་པ། ཥཱ་ཀ་ཀྱངས། ༡༥ཆ།

འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལས། “ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང། ཐམས་ཅད་བསམ་པས་རྣམ་པར་བཏགས།”[1] ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ནང་མཚོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནས་ཐུན་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་འབྱུལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྟན་ཏེ། འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ལས། “བཤད་གཅི་ཁུ་བ་ཁྲག་ལ་སོགས། ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་དབྱུལ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲགས་ཆེན་མཉེས།”[2] ཞེས་དང། རྒྱ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པར་ཐུན་མ་མཚོན་པའི་སྒྲབས་སུ་ཡང། “བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་མཉམ་བཞག་ནས།[3] སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་དག་ཏུ། འདོད་ཆགས་ཐོ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ། རིག་པའི་སྟོང་པ་དབྱུལ་བར་བྱ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་བསྟོམ་པར་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་གི་ལུས། ཐུན་མ་བཤད་དང་གཅི་བས་མཚོན།”[4] ཅེས་ཐུན་མ་ལ་ནང་མཚོན་དང་གསང་མཚོན་གཉིས་འབྱུལ་བ་གསལ་བར་གསུངས། ཇི་ལྟར་འབྱུལ་བའི་ཚོགས་བཅད་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་གསང་འདུས་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། “བདུད་རྩི་ལྟ་ཡི་བཟའ་བ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀུན་བྱེད་དེ་ཉིད་མཚོག །”[5] “དཀྱིལ་འཁོར་མཚོད་པ་བཀྲིད་པར་འཚལ། ཐུགས་ནི་བརྩེ་བས་ཉེར་དགོངས་ཏེ། མགོན་པོ་མཚོད་པ་འདི་བཞེས་ཤིག །”[6] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་གཏམས་ངག་འདིར་བཀོད་པའོ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་བྱ་བའི་

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ གསང་འདུས་རྒྱ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ११०བ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་རྟེད་ན། ཐམས་ཅད་བསམས་པས་རྣམ་པར་བཏགས།” ཅེས་སོ།།

2 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ གསང་འདུས་རྒྱ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ৫১৯৫ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་རྣང་གཅིག་ཏུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དང།།” ཞེས་སོ།།

3 གཞན་ལ།། ལག་ཕྱིས།

4 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ གསང་འདུས་རྒྱ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ১০২৯৯ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་པོའི་ཕྱག་རྒྱར་མཉམ་གཞན་ལ།། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་དག་ཏུ། འདོད་ཆགས་ཐོ་ཅན་སངས་རྒྱས་ལ། རིག་བྱའི་སྟོང་པ་དབྱུལ་བར་བྱ། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་དབུས་གནས་པར། དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པ་བསྟོམ་པར་བྱ། རང་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རང་བཞིན།། བཤད་པ་གཅི་བས་ཐུན་མ་མཚོན།།” ཅེས་སོ།།

5 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ རྗོ་བོ་ཕྲེང་། ལེའུ་རེ་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ২৬৬ནས།

6 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ རྗོ་བོ་ཕྲེང་། ལེའུ་ང་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ২৫৯৯ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་མཚོད་པ་བཀྲི་བར་འཚལ།། ཐུགས་ཀྱིས་བརྩེ་བར་ཉེར་དགོངས་ཏེ།། མགོན་པོས་མཚོད་པ་འདི་བཞེས་ཤིག ।” ཅེས་སོ།།

རྒྱབས་དང་། དུས་ཁྲིད་པར་ཅན་སོགས་ལ་ཆོགས་མཆོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ནང་མཆོད་འབུལ་བའི་
མཚ�་འདིར་མཛད་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ཆེན་མང་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་སུ་ཡང་ཆོགས་མཆོད་
བྱ་བའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས། ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་སྐོང་བ་དང་། དཔལ་
བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཟླ་མ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་སྤྱང་དུ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་དང་། ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་སྤྱང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཆོགས་འཁོར་ཡང
ཡང་བྱེད་དགོས་པར་རྒྱུད་དང་གྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་འདུས
པའི་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་ཆོགས་འཁོར་བྱ་ཚུལ་དང་། ཆོགས་འཁོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན
དངོས་གྲུབ་སྤྱང་དུ་འཕོད་པར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྗེ་ལྷེ་བ་ལས་ཆོགས་འཁོར
བྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། ཆོགས་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་ཆོགས་རྣས་རྟེ་ལྷ་བུ་ཞིག་དགོས
པ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་། ལས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་དང་། ཆོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་མཚན
ཉིད་རྟེ་ལྷ་བུ་དགོས་པ་དང་། བྱ་བའི་དུས་དང་། རྟེ་ལྷར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར
གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྗེ་ཕྲེ་བ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོམ་འབྱུང་དང་।
མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས་རབ་ཏུ་ཉེ་མ་རེ
རེར་ཆོགས་འཁོར་བྱ་བ་དང་། དེ་མ་ཐུག་ན་ཟླ་བ་རེའི་ནང་དུ་བྱ་བ་དང་། མ་མཐའ་ལོ་རེའི་ནང་དུ
ཆོགས་འཁོར་རེ་བྱ་དགོས་པ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས། ཚུལ་དེ་དག་ཞིབ་པར་བཀོད་ན་ཡི
གེ་ཁ་ཅང་མང་པོར་འགྱུར་བས་བྲི་མ་ནུས་ཤིང་། ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཆོགས་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་བྱ་ཚུལ
མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཀོད་ན། ཆོགས་རྣས་གཙང་ཞིང་བྱ་རྟོས་པ་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཤད། ཟླ
མེད་ཀྱི་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་བའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས
ཆོགས་ཏེ། ཟླ་མ་མཆོད་པའི་སྒྲུབ་འདིར་ཡིན་ན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གནས་བྱིན་རླབས
སོགས་སྟོན་དུ་སོང་ཟིན་པས་འདིར་མ་བྱས་ཀྱང་ཚད་པའི་སྐྱོན་མེད་གསུང་ཞིང་། ཡང་དམིགས
པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་གནས་བྱིན་རླབས་སོགས་བྱེད་ན། “ཨེ་མ་ཧོ་ཡེ་ཤེས་རོལ་བ་ཆེ།། ཞིང

ཁམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་ཞིང་།། གནས་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་ཆེ།། ཀུན་བཟང་མཚོད་སྤྲིན་རྒྱ་
མཚོ་འབར།། ལོངས་སྤྱོད་འདོད་དགྱེའི་དཔལ་དང་ལྡན།། བཅུད་རྣམས་དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་
དངོས།།[1] ཨ་དཀ་འཕྲུལ་པའི་མིང་ཡང་མེད།། དཀ་པ་རབ་འབྱམས་འབབ་ཞིག་གོ།།”[1] ཞེས་
གནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དེ་ནས་ཚོགས་རྫས་རྣམས་ནང་མཚོད་བྱིན་བླབས་ལྟར་བསང་སྦྱང་
བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དེ་ནས་ཚོགས་མཚོད་དངོས་གཞི་ནི། “ཏོ་ཁ ཏིང་འཛིན་སྦྱགས་
དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརླབས་པའི།། ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།། ཅ་བརྒྱད་
བླ་མའི་ཚོགས་རྣམས་མཁྱེན་བྱིར་འབུལ།། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། འདོད་དགྱེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་ཚེམ་
མཛད་ནས།། ཨེ་མ་ཧོ་བྱིན་བླབས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།། ཏོ་ཁ ཏིང་འཛིན་སྦྱགས་དང་ཕྱག་
རྒྱས་བྱིན་བརླབས་པའི།། ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།། ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་
འཁོར་བཅས་མཁྱེན་བྱིར་འབུལ།། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། འདོད་དགྱེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་ཚེམ་མཛད་
ནས།།[2] ཨེ་མ་ཧོ་དངོས་གྲུབ་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།། ཏོ་ཁ ཏིང་འཛིན་སྦྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་
བྱིན་བརླབས་པའི།། ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།། དཀོན་མཚོག་རིན་ཆེན་
ཚོགས་རྣམས་མཁྱེན་བྱིར་འབུལ།། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། འདོད་དགྱེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་ཚེམ་མཛད་
ནས།།[2] ཨེ་མ་ཧོ་དམ་ཚོས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།། ཏོ་ཁ ཏིང་འཛིན་སྦྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་
བྱིན་བརླབས་པའི།། ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།། མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྐྱོང་
ཚོགས་རྣམས་མཁྱེན་བྱིར་འབུལ།། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། འདོད་དགྱེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་ཚེམ་མཛད་
ནས།།[2] ཨེ་མ་ཧོ་འཕྲིན་ལས་ཆར་ཆེན་དབབ་ཏུ་གསོལ།། ཏོ་ཁ ཏིང་འཛིན་སྦྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་
བྱིན་བརླབས་པའི།། ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་མཚོད་རྒྱ་མཚོ་འདི།། མར་གྱུར་སེམས་ཅན་
ཚོགས་རྣམས་མཁྱེན་བྱིར་འབུལ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ། འདོད་དགྱེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་ཚེམ་མཛད་
ནས།།[2] ཨེ་མ་ཧོ་འཕྲུལ་སྣང་སྦྱིན་བསྟལ་ཞེ་གྱུར་ཅིག །”[2] དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་ཚོགས་ཕྱད་

---

1 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྐད་ཆ། འ ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚ་གཏོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང། ཤོག་གྲངས་ ཟ૩ઝ

2 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྐད་ཆ། ཀ ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚ་གཏོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང། ཤོག་གྲངས་ ઝ૩૭

བཏེག་སྟེ། “ཨེ་མ་ཧོ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ།། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་གཤེགས་ཤུལ་ཏེ།། དངོས་བྲྀན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དབའ་བོ་ཆེ།། ཆུམ་བར་རྟོག་པའི་ས་མས་བོར་ནས།། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་དུ་རོལ།།”[1] ཅེས་བརྗོད་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་ཏུ་འབུལ། དེ་ནས་སྣྲོན་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྱིས་འབུལ། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་ཚོགས་རྫས་བཟུང་ལ།[2] སློབ་དཔོན་གྱིས། “ཨོཾ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག །རང་ཉིད་ཆོ་མ་ལྟར་གསལ་ནས།། ཞལ་ཟས་གསལ་ཕེ་ཤེས་བདུད་རྩི་ཆེ།།[3] ཏྲཱ་ཏ་ཆུབ་ས་ཐམས་ལས་གཡོ་མེད་པར།།[4] ལུས་གནས་ལྟ་རྣམས་ཚིམ་ཕྱིར་རོལ།། ཅེས་བརྗོད་ནས་ཚོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང། ཨ་ཧོ་མཁྲ་ས্ত།”[4] ཞེས་བརྗོད།[5] ཚོགས་འཁོར་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཆུལ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་མ་མཐའ་ཡིད་ཀྱི་མོས་བློ་ཅམ་གྱི་སྨོ་ནས་སྦྱངས་ཤིང་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ།།[6] དེ་ནས་ཚོགས་ལྷག་རྣམས་བསྡུས་ཏེ་ཟངས་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གཅང་མར་བཞག་ལ་ནང་མཚོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དམ་ཅན་ཞིང་སྐྱོང་གི་ཚོགས་སྦྱན་དངོས་ལ། “ཀོ། ཏེང་འཛིན་སྦྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་བརླབས་པའི།། ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚོགས་ལྷག་རྒྱ་མཚོ་འདི།། དམ་ཅན་ཞིང་སྐྱོང་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། ཨོཾ་ཞལ་ཟློ། འདོད་དགྱེའི་དཔལ་ལ་རོལ་པས་ཚིམ་མཛད་ནས།། ཅེ་མ་ཧོ་རྣལ་འབྱོར་འཕྲིན་ལས་ཆུལ་བཞིན་སྣྲོན།། ཀོ། ལྷག་མའི་མཁྱོན་རྣམས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས།། ཚོགས་ལྷག་རྒྱ་མཚོ་འདི་བཞེས་ལ།། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱས་པ་དང་།། བསྟན་འཛིན་ཡོན་མཚོད་འཁོར་བཅས་དང་།། ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལ།། ནད་མེད་ཚེ་དང་དབང་ཕྱུག་དང་།། དཔལ་དང་གྲགས་དང་སྐལ་བ་བཟང་།།

---

[1] མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྐད་ཆ། འ ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང། ཤོག་གྲངས་ ༣བ།

[2] བཟུང་ནས། ལག་བྲིས།

[3] བདུད་རྩི་འདི།། ལག་བྲིས།

[4] མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྐད་ཆ། འ ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང། ཤོག་གྲངས་ ༣བ༣

[5] ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཚིམ་པར་རོལ། ལག་བྲིས།

[6] ཐོབ་པ་བྱའོ།། གོང་དཔར།
ཐེབས་བྱེད། ལག་བྲིས།

ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང།། ཞི་དང་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡི།། ལས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྙོལ།། དམ་ཚིག་ཅན་གྱིས་བདག་ལ་སྲུངས།། དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་གྲོགས་མཛོད།། དུས་མིན་འཆི་དང་ནད་རྣམས་དང།། གདོན་དང་བགེགས་རྣམས་མེད་པར་མཛོད།། རྒྱ་ལམ་ངན་དང་མཚན་མ་ངན།། བྱ་བྱེད་ངན་པ་མེད་པར་མཛོད།། འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང།། འབྲུ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཆོས་འཕེལ་དང།། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང།། ཡིད་ལ་འདོད་པ་ཀུན་འགྲུབས་ཤོག ।”[1] ཅེས་བཞྱད། གཞན་ཡང་བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་ཅི་རིགས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གསང་བཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ནི།

ཡིད་འོང་ལང་ཚོའི་དཔལ་འཛིན་དྲུག་ཅུ་བཞིའི།།
འདོད་པའི་སྒྲ་རྩལ་ལ་མཁས་ལྷས་ཕྱ་མ།།
ཞིང་སྐྱེས་སྦྲགས་སྐྱེས་ལྷན་སྐྱེས་པོ་ཉའི་ཚོགས།།
མཛེས་སྡུག་སྒྲ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱང་འབུལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ཞིང་སྐྱེས་དང་སྦྲགས་སྐྱེས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་པོ་ཉ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བློས་སྣུལ་ནས་སྟོང་ཞིང། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྦྲགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྩལ་འབྱོར་མའི་རིགས་པཎ་ཅན་མ། དུང་ཅན་མ། ཌྱང་པོ་ཅན་མ། རི་དྭགས་ཅན་མ་བཞི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས། པོ་ཉ་མོ་དེ་དག་ཁ་དོག་དང། དབྱིབས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། ལང་ཚོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཉམས་ཅན། ཆགས་པའི་མིག་གིས་བལྟ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མ་དང། ལྷག་པར་ནུ་ཏིག་གི་ཕྲུན་པོ་འཕྱང་བ། ནུ་མ་རྒྱས་ཤིང་འབུར་ལ་བར་དོག་པ། གོས་ཅུང་ཟད་གྲོལ་ཞིང་རོ་སྣད་མཛེས་པར་སྟོན་པ། རྟོ་རྟེའི་གླུ་དབྱངས་སྙན་པར་སྒྲོག་པ། ལུས་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཏི་བཟང་བྱོ་བ། སྨྲང་ཆེ་ལྟ་བུའི་རོ་མངར་མཆོག་དང་ལྡན་པ། རེག་བྱ་འཇམ་པ། ཤེད་པ་ཤེས་ཤིང་ཏུ་ཕྱ་བ། ལྟེ་བ་ཡངས་ཤིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ།

---

1 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྨད་ཚ། ༥ ཚོགས་ཀྱི་འགོར་ལོའི་ཚོ་གར་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང། ས་གོག་གྲངས། ༣ན༨

ཏོ་སྣང་དང་འདོ�་ལས་སྒྲུག་པ། འགྲོས་དལ་ཞིང་སྐེག་པ། འདོད་པའི་སྒྲ་རྒྱ་ཆུ་རྒྱ་བཞི་ལ་མཁས་པ། སྒྲ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲལ་པའི་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོས། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་ཕྱིས། དེའི་རྒྱན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱངས་པས་མཉེས་ཤིང་ཆོས། ཆོགས་ཞིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྒྱུད་ཆོས་ཞིང་མཉེས་པར་བསམ་མོ།། སྒྲ་ཙལ་བྱ་ཆུ་ཙ་བཞི་ནི། སྲིན་སྒྲ་ཙལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང། འདུལ་བ་ལྷང་ནས་སྒྲ་ཙལ་བྱ་ཆུ་ཙ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། མདའ་འཕེན་པ་དང་། རལ་གྲིའི་འཁྱལ་འཕོར་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུའི་ཙལ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། འདིར་གསུངས་པའི་སྒྲ་ཙལ་ནི། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་སྒྲ་ཙལ་བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་འདོད་པའི་སྒྲ་ཙལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འཁྲེལ་བ་ལས། འཁྱུད་པ་དང། འོ་བྱེད་པ་དང། སོ་འདེབས་པ་དང། ས་ནི་མོ་འདེབས་པ་དང། ཡང་དག་པར་བསྟོད་པ་དང། ས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ་དང། སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང། སྟེང་དུ་འདུག་པ་སྟེ་སྒྲ་ཙལ་གྱི་གཙོ་བོ་བརྒྱད། དེ་བརྒྱད་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བས་རྒྱ་ཆུ་ཙ་བཞིའོ།། དེ་དག་གིས་ཅིར་འགྱུར་སྟམ་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཙལ་དེའི་མཐུ་ལས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ལྟན་སྐྱེས་ཏི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་དུ་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇིན་སྟངས་ཏེ་འཕེལ་དུ་འགྱོ་ཞིང། དེ་ཏི་ལྟར་འཕེལ་བ་ཙམ་དུ་འཁོར་བའི་ཚ་བ་བདག་འཇིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱོང་དུ་བཅོམ་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཆེས་སྤྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཥ་ཀ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། སྒྲ་ཙལ་འདི་དག་དང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་རྣམ་པ་དང་མིང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ། ལུགས་ཀྱི་

བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་རྒལ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། འདིར་
བཤད་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར[1]ནི་རྟོག་
སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་གྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱ་
མི་རུང་ཞིང་། བསོད་ནམས་གསོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་ལ། ཆུ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་
ནི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་བྱས་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སྲིད་པ་མཐའ་དག་
མེ་འབར་བའི་ཏིང་ལྟར་མཐོང་ནས་གཏིང་ནས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཤུགས་དྲག་དང་།
མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་མ་ཏྲན་རྣམས་སྲིད་མཚོ་ཉམ་ངར་ལྟུང[2]བ་མཐོང་ནས། དེ་ནས་འདོན་པ་ལས་ཤེན་
ཏུ་རིངས་པར་ཆས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་
རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་བཤེག་ནུས་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་། རིམ་པ་
དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཡང་དབེན་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱང་ཚུགས་པའི་
སྐབས་ཡོད་པར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་རིམ་ལྟའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་
བསྡུས་སྤྲོན་མེར་ལམ་གྱི་ཚོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་ཏེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤོན་དུ་བཏང་
ནས། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་བྱོས་པ་ན་ཁོད་གསལ་ལྟན་
ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་སྤྱོང་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་གནད་ལ་གོ
བ་མ་ཚགས་པར་གསང་སྦྲགས་ལ་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཡོད་ངོ་ཞེས་པའི་ཚོག་ཙམ་གྱི་རྟེས
སུ་འབྲངས་ནས་ཚང་དང་ཕྱི་ཏོའི་ཁ་ཟས་དང་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་བག་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རང
གིས་རང་ཉིད་བསླུས་ཏེ་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱུ་བསྐྲུན་པ་དང་། ཏོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི
ཚད་པ་དྲག་པོས་ཚེ་འདིར་ཡང་རིམས་དང་གཏོན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་འཚེ་ཡ་ང་བ་མང་པོས
ཕུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ལ་གནོད་པས་ཀྱང་ཆེ་བ་སོགས་སྐྱོན་མཐའ

---

1 ཐེག་པ་ ལག་རྒྱས།

2 སྲིད་མཚོར་ཉམ་ངར་ ལག་རྒྱས།

ཡས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། “མ་འོངས་དུས་ན་མི་རྣམས་ནི།། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་མཆོག་གཞོལ་འགྱུར།། ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་གནས་ཏེ།། ཅི་དགའ་བར་ཡང་སྤྱོད་པར་བྱེད།། ལ་ལ་གླུ་དང་གར་ལ་དགའ།། དགོད་དང་རྩེག་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ།། དྲི་དང་ཕྲེང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་།། དེ་བཞིན་འཁྲིག་པ་ལ་དགར་འགྱུར།། རྫོངས་པ་ལ་ལ་སྡུང་བ་དང་།། དེ་བཞིན་གཏི་མུག་ལ་རབ་གཞོལ།། ལ་ལ་དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཞེན༎ ཤེས་པ་གཞན་དག་འདོད་པར་འགྱུར།། ཉ་དང་ཤ་དང་དེ་བཞིན་ཆང་།། བཤང་གཅི་ཁུ་བ་ཁྲག་རྣམས་ནི།། སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་ཟ་བྱེད་ཅིང་།། མེད་པར་སྨྲ་བ་ཆོས་སུ་སྒྲོག །མ་དང་སྲིང་མོ་ལ་སོགས་པ།། བགྲོད་མིན་ལ་ནི་བགྲོད་པ་དང་།། ཕ་དང་མ་ཡང་གསོད་པ་དང་།། དེ་བཞིན་སྲོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་གསོད།། བརྫུན་གྱི་ཚིག་ཉིད་སྨྲ་བ་དང་།། ཕྲད་པར་དུ་ཡང་བརྐུ་བ་དང་།། གཞན་གྱི་ཆུང་མའི་ཐད་འགྲོ་ཞིང་།། སྨད་པ་གཞན་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར།། ལ་ལ་དམ་ཆོས་སྤོང་བ་དང་།། དེ་བཞིན་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་སྟེ།། སྣ་ཚོགས་སྡིག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་།། སྔགས་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་ད་ལྟའི་དུས་སྔགས་ལ་སྙད་བཏགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་པར་འཁྲིག་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པ་དང་། ཆང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་ཞེས་ཆད་ལྟ་འཛིན་པ་སོགས་ལྟ་སྤྱོད་ངན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ།། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་ད་ལྟའི་དུས་ན་སྣང་བ་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་ལུང་བསྟན་ཅིང་སྔགས་ལ་སྙད་བཏགས་ནས་རྟེང་སྤྱོད་བྱས་པས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕུང་བའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “གཟིར་ནད་དུག་དང་སྦྱར་བའི་དུག །སྣ་ཚོགས་ནད་ནི་མི་བཟད་པ།། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟིར་གྱུར་ནས།། ཞི་བ་ཉིད་ནི་འདོད་པར་འགྱུར།། འདོར་བར་བྱེད་པ་རྫོངས་པ་དེ།། མི་བཟད་སྡིག་པ་བྱས་པ་དང་།། ལོག་པར་ལྟ་ལ་མཆོག་གཞོལ་རྣམས།།

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཙ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༡ན༥

ངན་སོང་གསུམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། གསང་བ་བྱུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་རྣམ་དག་བདག ।ཅོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྣང་བ།། ཐབས་བཟང་པོ་ནི་རྣམ་སྣང་ནས།། འགལ་བའི་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་ལ།། གཞན་དུ་གང་ཞིག་སྨྲས་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཏུ་འགོད་སོགས་པར་འཚེད།། ཇི་ལྟར་མེ་ནི་འབར་གྱུར་པ།། དེ་ནི་ཐུ་ཤིང་ཕུང་པོ་དག ।བཅུག་ནས་[2]ཐལ་བ་ཉིད་བུ་འགྱུར།། མུ་ཀུ་སོགས་པཉང་འབྱུང་མི་འགྱུར།། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་བཞིན་བུ།། ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ལྟར་བྱེད་པ།། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་བར་བུ།། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དམྱལ་བར་འགྲོ།། ཇི་ལྟར་འགལ་ཞིག་སྨྲལ་གདུག་ལ།། སྨན་དང་སྦྱགས་སོགས་མི་ལྟན་པར།། རྨོངས་པ་བདག་ཉིད་གང་རྩེ་བ།། གཤིན་རྗེའི་གནས་འགྲོ་འདོད་པ་ཡིན།། ཇི་ལྟར་མཐའ་མེད་རྒྱ་མཚོ་ལ།། བྱ་མེད་གཞན་ཞིག་འཇུག་འགྱུར་བ།། ཐབས་དང་རྟེན་མེད་གྱུར་ནས་ནི།། རྒྱད་ཅིག་གིས་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཇ་ཡི་མཐའ་ཅན་རྒྱུ།། ཡང་དག་རབ་སྦྱིན་སྣང་བ།། སྣད་ཅིང་དམན་པའི་ལས་རྣམས་ནི།། བྱས་ནས་མནར་མེད་འགྲོ་བར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་སྦྱགས་ལ་སྙད་བཏགས་ནས་ཆང་དང་ཕྱི་ཏོའི་ཁ་ཟས་དང་འཁྲིག་པ་སོགས་ལ་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་སྨིན་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།། ཕོ་ཉ་མོ་དེ་དག་གི་ལུས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྒྱགས་དང་། གང་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་སོགས་[4]ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་བདེ་མཚོག་ཙ་རྒྱུད་དང་། དེའི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་དང་། ཇོ་ཇེ་མཁའ་འགྲོ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་། འཕགས་ལུགས་[5]ཀྱི་སྟོང་བསྡུས་སྨྲིན་མེ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ།།

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ཝེཎ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས། ༡༤༡བཅ

[2] བཅུག་ན་ ལག་ཕྱེས།

[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་ཐུ། གསང་བ་བྱུབ་པ། ཝེཎ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས། ཅ༨། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཉིས་ཆུང་མི་འདུ་སྡེ། “ཆོངས་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཅི་བ།། བྱས་ན་མནར་མེད་འགྲོ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

[4] ལྟན་པ་དགོས་པ་སོགས་ ལག་ཕྱེས།

[5] འཕགས་པ་ལུགས་ ལག་ཕྱེས།

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ནི།

སྒྲིབ་བྲལ་ལྷུན་སྒྲུབ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ།།
ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྟོང་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས།།
དབྱེར་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་སྟུ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས།།
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཁྱོད་ལ་འབུལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་ཕུལ་བའི་གོ་ཉ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་བྲལ་ལྷུན་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་མྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་འཁྱངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་ཐུགས་རྒྱུད་ཚོམ་པར་བསམས་ཤིང་། བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རླབས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ནང་མཆོད་དང་། གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པའི་ལེའུ་བརྒྱད་པར། “འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས།། དེ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་མཚོ་བཙུམ།། རིན་ཆེན་ན་བཟའ་ལ་སོགས་པས།། བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད།། མཆོད་པ་རྣམ་ལྔ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས།། རྟག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱ།། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ན་ཚུང་མཆོག །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་མཆོག་གིས་བཏྲན།། སྒྲུབ་ཆེ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།། སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་དབུལ་བར་བྱ།།”[1] ཞེས་སྨྲོས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཕོ་ཉའི་མཆོད་པ་འབུལ་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་དབུལ་བར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྒྱ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༢བཅུ། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤད་གཉིས་མི་འཇུ་སྡེ། “རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་བཏྲན།། བསྒྲུབ་ཅིང་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།།” ཞེས་སོ།།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་ལ་འབྱུལ་བའི་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་བསམས་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེར་རོ།། ནང་མཚོད་འབྱུལ་ཚུལ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པར་གསུངས་པ་སྤར་དྲངས་ཟིན་ཅིང། གསང་མཚོད་འབྱུལ་བའི་ཚེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྤྲོས། དེ་དག་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བས་ཕྱུགས་ཚོམས་ཤིང་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པས་མཉེས་པར་བསམ་དགོས་པ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པར། སངས་རྒྱས་ཞི་བའི་གནས་སྤྲོས་པས།། ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནི་རབ་ཏུ་བརྒྱན།།”[1] ཅེས་དང། “དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་དང།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུགས་ཚེན་མཉེས།།”[2] ཞེས་པས་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང། “ལུས་ཕ་ལོ་ནི་བཅུ་དྲུག་ལོན།། གཟུགས་དང་སྒྲ་བ་དག་གིས་བརྒྱན།། སྟོ་བསངས་མིག་ནི་ཡངས་པ་དང།། སྟེང་རྟེའི་བསམ་ལྟན་ཡང་དག་མོས།། ངག་སྟན་དབང་བསྐུར[3]ཐོབ་པ་དང།། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་ལྟག་པར་མོས།།”[4] ཞེས་སོགས་ཕོ་ཉའི་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕོ་ཉ་མོ་དེ་དག་བླ་མ་རྗེ་རྟེ་འཛིན་ལ་འབྱུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་དགོས་པ་ནི། “བླ་མ་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ།།”[5] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། འདི་དག་ཀྱང་མཚོན་བྱེད་ཙམ་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་སོ།། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་བཞི་པོ་དེའི་གནད་མཐའ་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ། དང་པོར་དབང་གི་དུས་སུ་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་རྗེ་ལྟར་བཞག་ལུགས་དང། ལམ་གང་དང་གང་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་དང། དེ་དང་མཐུན་པའི་དབང་

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ཁ།ན། ལས་བྱང་བ་ཐུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་བ་སྟོ་བྱ་སངས་རྒྱས་གནས།།” ཞེས་སོ།། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མའི་ནང་གཞུང་དུ་དངས་པ་དང་མཚུངས། ཤོག་གྲངས་ ༥༥

2 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ཁ།ན།

3 བསྐྱུར་ བོད་དབར།

4 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ རྗོར་ལྷེང། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢།།ཨ།

5 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ རྗོར་ལྷེང། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢།།ཨ།

རང་རང་གི་དམ་ཚིག་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ཡང་དབང་བཞིའི་དོན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱམ་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བཟུང་དབང་བཞི་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་བའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ཇི་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྒྱལ་བ་ཆོང་ཁ་བའི་སྒྲན་རྒྱུད་ཏོ་རྗེ་འཛིན་རྗེ་བཅུན་ཏྲི་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མན་ངག་ཏོ་རྗེའི་ཚིག་འདི་དག་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེད་ནས་གཙམས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཇོན་པ་ཞིག་འདོད་ཅོང་།།

ལྟ་བ་སྒྲན་དང་བདག་ཉིད་བྱན་དུ་འབྱུལ་བ་ནི།

ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་འཇོམས་པའི།།
བཟང་པོའི་སྒྲན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྟོ་ཚོགས་དང་།།
ཁྱོད་མཉེས་བགྱིད་ཕྱིར་བདག་བྱན་འབྱུལ་ལགས་ན།།
ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཁྱོད་འབངས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་མས་ཅན་གྱི་མཐུན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་ནད་སེལ་བའི་སྒྲན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་བདག་ཉིད་ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་བྱན་དུ་འབྱུལ་བ་ནི། བཅཱད་རྒྱུད་ཕྱོགས་ཐེང་བ་ལས། “གསེར་དང་རིན་ཆེན་གོས་དང་ནི།།ཞེ་ཏོག་ཐེང་བ་སྟོ་ཚོགས་པས།། མཚོད་ནས་ཆུ་མའི་མདུན་འདུག་ནས།། ཟླ་བ་མ་ཡིས་ནི་འདི་སྐད་བཤད་པ།། དེང་ནས་བཙུམས་ཏེ་བདག་བྱན་དུ། གཙོ་བོས་བདག་ནི་མཚོད་པར་བཞེས།། དེ་ལྟའི་རྣམ་པས་མཉེས་ནས་ནི།། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཆུ་མ་མཚོད།། ཆུ་མའི་ངོ་བོ་ཇི་ཙམ་འཆད།། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཆུ་མ་མཚོད།།”[1] ཅེས་ཟླ་བ་ཆུ་མ་མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོད་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་རང་ཉིད་བྱན་དུ་འབྱུལ་བ་གསལ་བར་གསུངས། བདེ་མཚོག་རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “གསེར་ནི་བཏུ་ལྟོང་དབྱུལ་བ་དང་།། རིན་ཆེན་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་དང་།། རས་ནི་ཟུང་ཀྱང་བཏུ་

---

1 སྟེ་བ་ཀཱ། རྒྱུད་འབྱུམ། ཅ ཏོར་ཐེང་། ལེའུ་གཉིས་པ། ཞོག་ཐང་། ༢༧༢བ། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཆུང་གཅིག་ཟུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡོད། “ཞུ་ཏོག་ཐེང་བ་ཐུ་ཚོགས་པས།།” ཞེས་སོ།།

ཉིད་དང་། ཐུང་པོ་རྟ་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་། ཆ་རྒྱན་ནམ་ནི་གདུ་བུ་དང་། མཁྱལ་རྒྱན་སོར་
གདུབ་དམ་པ་དང་། གསེར་ལས་བྱས་པའི་མཚོད་ཕྱིར་ཕོགས།། ཚུང་མ་བཟང་དང་བུ་མོ་ཉིད།།
ཐན་པོ་ཐན་མོ་སྲིང་མོ་རྣམས།། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་དབུལ་བར་བྱ།། སྨོན་མས་ཇི་སྐད་གསུངས
པ་བཞིན།། ཆོ་དང་ལྡན་པས་ཆུ་མ་ལ།། བདག་ཉིད་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་ནི།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་
དབུལ་བར་བྱ།། དེང་ནས་བཅོམས་ཏེ་ཐན་དུ་བདག ।ཁྱེད་ལ་བདག་ཉིད་དབུལ་བ་ལགས།།”[1]
ཞེས་སྨྲིར་དབང་བསྐུར་བའི་ཆུ་མ་ལ་མཚོད་པ་དང་། ལྷག་པར་རང་ཉིད་ཐན་དུ་འབུལ་ཚུལ་གོང་
ལྟར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་ཡང་གསུངས་སོ།།
རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་དང་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཐན་དུ
འབུལ་བའི་གནད་ནི། སྨྲོད་འཇུག་ལས། “རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི།། བདག
གི་ལུས་ཀུན་གཏན་དུ་དབུལ་བར་བགྱི།། སེམས་དཔའ་མཚོག་རྣམས་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས
ཤིག། གང་བས་ཁྱེད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་བར་བགྱི།། བདག་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས
ན།།ཁ ཕྱིད་ན་མི་འཇིགས་སེམས་ཅན་ཐན་བར་བགྱི།། ཕྱོན་གྱི་ཕྱིག་ལས་ཡང་དག་འདའ་བགྱིད
ཅིང་།།ཁ ཕྱིག་པ་གཞན་ཡང་སྨན་ཚད་མི་བགྱིད་དོ།།”[2] ཞེས་དང་། བདེ་མཚོག་གི་སྨྲིན་ཐབས
ལས།ཁ “བགྱིད་དཀའ་ཕྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།། བདག་གིས་འགྲོ་རྣམས་བསྐལ་བའི་ཕྱིར།། རང
གི་བདག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ།། ས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
རང་ཉིད་ཐུན་མ་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་ཐན་དུ་ཕུལ་བ་ནི་[4]རང་ལ་རང་དབང་མེད་ཀྱི། ཅི་བྱེད་ཐུན་མ་ལྟའི

---

1 ཕྱེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ བདེ་མཚོག་ཆ་རྒྱུད། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༥བ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “གསེར་ནི་
བཏུ་ལྟོང་དབུལ་བ་དང་། རིན་ཆེན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། རས་ནི་ཟུང་གྱུར་བཏུ་ཉིད་དང་། ཐུང་པོ་རྟ་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་། ཆ་རྒྱན་དང་ནི་གདུ
བུ་དང་། མཁྱལ་གཏུབ་སོར་གཏུབ་དམ་པ་དང་། གསེར་ལས་བྱས་པའི་མཚོད་ཕྱིར་ཕོགས།། ཚུང་མ་བཟང་དང་བུ་མོ་ཉིད།། ཐན་པོ་ཐན་མོ་སྲིང
མོ་རྣམས།། ཕྱག་བཙལ་ནས་ནི་དབུལ་བར་བྱ།། ཇི་སྐད་གསུངས་བཞིན་སྨོན་མ་ནི།། ཆོ་དང་ལྡན་པས་ཆུ་མ་ལ།། དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་བདག་ཉིད
ནི།།ཁ དེ་བཞིན་དུ་ནི་དབུལ་བར་བྱ།། དེང་ནས་བཅོམས་ཏེ་ཐན་དུ་བདག ।ཁྱེད་ལ་བདག་གིས་ཕུལ་བ་ལགས།།” ཞེས་སོ།།

2 ཕྱེ་བསྟན། དབུ་མ། ཝ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྨྲོད་འཇུག ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥ན།། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤུང་གཅིག
ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྲིད་ན་མི་འཇིགས་སེམས་ཅན་ཐན་པ་བགྱིད།།” ཅེས་སོ།།

3 ཏྲི་ཥྚ་ཀ་པའི་གསུང་འབུམ། ཏ བདེ་མཚོག་གི་སྨྲིན་ཐབས། ཤོག་གྲངས་ ༡བ༥

4 ཕུལ་བ་ནི། བོད་དཔར།

དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་དོན་གཞན་མཛད་དུ་མེད་པས། ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཁུར་ཁྱེར་ཏེ་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོད་པའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་སོང་བར་འགོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྨྲོ་ངལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་དགོས་སོ།། དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བདག་ཉིད་འབྱུལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་གནད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞིའི་ནད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཆུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་ནད་དེ་རྩ་བའི་ནད་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་བརྒྱར་ཕྱེ་བས་ནད་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི། ནད་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་ངན་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི། ལས་དེ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི། ལས་དེ་གསོས་བཏབ་ནས་ནད་དེ་དངོས་སུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཉོན་མོངས་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱང་བླན་དུ་འབུལ་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་དོན་བསྡུས་པ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས། “དངོས་གྲུབ་སྨོན་དགོན་རྡེས་འབྱང་ཞེས།། རྗེ་རྡེ་འཇོན་པ་ཉིད་གསུང་བར།། ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། ཆུ་མ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ།།”[1] “མི་ཟད་དེ་ཉིད་འདོད་པ་ཡིས།། ཆུང་ཟད་ཡིད་ཧོང་གང་དང་གང་།། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད།། དེ་དང་དེ་ནི་ཆུ་མར་དབུལ།། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ།། རྒག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། དེ་ལྟལ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ།། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།།”[2] ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་གྲུབ་པར་ཡང་། “དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་སྨོན་དགོན་ལ།། ཇི་སྲིད་མཉེས་པར་གྱུར་བར་བྱ།། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་རྣམ།། དུས་ནི་རིང་པོར་

---

[1] སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ། སྨོན་དགོན་རྡུ་དབྱངས། ཆུ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ །།བ། འདིའི་རྗེས་སུའང་ཚོགས་བཅད་རྣམས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་ཟངས་འདུག་ཀྱང་། གཞུང་རོང་མའི་ནང་ཁ་དད་དུ་བྱུང་རོ།།

[2] སྡེ་བསྡུས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ། སྨོན་དགོན་རྡུ་དབྱངས། ཆུ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ཤོག་གྲངས་ །།བ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “མི་ཟད་དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིས།། ཆུང་ཟད་ཡིད་ཧོང་གང་དང་གང་།། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་གྱུར་པ་ཉིད།། དེ་དང་དེ་ནི་ཆུ་མར་སྨྲིན།། དེ་བྱིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ།། རྒག་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། དེ་བྱིན་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཡིན་ཏེ།། ཚོགས་ལས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

མཉེས་བྱེད་པའི།། སྟོབ་མ་ཤེས་ཏུ་ཏེ་མེད་པའི།། དེ་ཉིད་ཡང་དག་རབ་སྦྱིན་གནས།། ཆུ་མའི་
ཞབས་ཀྱི་བཀའ་ཏིན་གྱིས།། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་མེད་འཕོབ་འགྱུར་བ།།”[1] ཞེས་དང་། ཐབས་ཤེས་
གྱུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “ཤེས་ཏུ་གྱས་པས་དུས་གསུམ་དུ།། ཞབས་ལ་སྟྭ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཤིང་།།
རང་གི་ལུས་ལའང་ལྷོས་མེད་པར།། མཆྱལ་ལྷོན་འགྲོ་མཆོད་པ་བྱ།། དེ་ནས་ཆུ་མའི་བཀའ་ཏིན
གྱིས།།[2] དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི།། དེ་ཉིད་དམ་པ་བཅོམ་ལྡན་པར།། སྟོབ་
མ་ཡིས་ནི་འཕོབ་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་གྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ནས་ཆུ
མ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་དུ་འཕོབ
པར་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་མཚམས་འདིར་བྱང་སྟོམ་དང་སྔགས་སྟོམ་འཛིན་པར་གསུང་བས།
དེའི་ཚུལ་ནི། ཆུ་མ་ལྟ་ཚོགས་ནམས་གསལ་བར་དམིགས་ལ་སྐྱེས་འགྲོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟོན
དུ་བཏང་ནས་སྟོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པ་ནི། ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང
ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལ་རང་གིས་རྗེས་བྱོས་བར་མོས་ནས། “དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ
བདག་སྐྱེས་མཆི།། ཕྲེག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས།། འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང།།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང།།”[3] ཞེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་གསུམ་པ་རྗོགས
པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག
པ་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱ། འདི་འདྲ་བས་བྱང་སྟོམ་སྔར་མེད་གསར་དུ་མི་ཐོབ་ཀྱང་། སྔར་ཐོབ་པ་དེ
ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱོ་བ་ཡིན་གསུང་། སྟོམ་པ་ལེན་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར
མཁས་གྱུབ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཡ་ཀ་ར་སོགས་གྱུབ་ཆེན་མང་པོས་དབང
བསྐུར་བའི་ཚེ་ཐོག་མར་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པའི་ཚེ་ཚོག་འདི་དག་གི་སྐོ་ནས

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ངལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས། ৯৯৫

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཡན་ལག་མེད་པའི་རྗེ་རྗེ། ཐབས་ཤེས་གྱུབ་པ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས། ২৭৯৭ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས། ཚོགས་ཆད་གཅིག་ཕྱང་ཟད་མི་འབྱེ་སྟེ། “དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ།།” ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང རྗེ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས། ৫২৯৮

ལེན་པར་གསུང་། རྗོ་རྗེ་གྱར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་བྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་སྨོན་འཇུག་
འཛིན་པའི་ཚོ་གཅིག་བསྡུས་སྒྲ་ཚོགས་གསུངས་པས་ཚོགས་འདི་ཁོ་ནར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
མེད་ལ། འདིར་མཛད་པ་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཡ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་ལྟར། ལམ་ལ་སྦྱངས་པ་
སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་གི་ལེན་ཚུལ་ཡིན་པས། སྒྲུབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་
མོང་མིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སོ་སོའི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་ལ་ཇི་
སྲིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲུབས་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་བའི་དམ་
བཅའ་དང་། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་གཅིག་བུ་ལྟ་བུར་བལྟ་བའི་བྱམས་པ་དང་།
འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཉམ་ཐག་པར་ཤེས་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེད
ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚན་གྱིས་ཕུལ་ནས་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག
ཉིད་གཅིག་པུས་བསྒྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ
འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས
བསྐྱེད་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་སློན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་དང་།
སློན་པའི་སེམས་དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ
བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་སྔགས་སྟོམ་གཟུང་བ་ནི། ཆུ་མ་ལྷ
ཚོགས་རྣམས་ལ་མཉེན་པར་གསོལ་ཏེ། “ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན།།
བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ།། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ནི།། དུས་འདི་ནས་ནི
བཟུང་ནས་ནི།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར།། ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས།།
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཆུ་ན་མེད།། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད
པར་བགྱི།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསླབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་ནི་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དོན
བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ།། སོ་སོར་བཏན་པོར་བདག་གིས་གཟུང་། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ
འདུན་ཏེ།། ཆུ་ན་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ།། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི།།

སྟོམ་པ་དེང་ནས་བདག་གིས་གཟུང་།། རྒོ་རྡེ་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཡི།། རྒོ་རྡེ་དྲེལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་
ཡང་།།། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི།། སྨོན་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བགྱི།། རིན་ཆེན་
རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ཡི།། དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ།། ཉིན་རེ་བཞིན་གྱི་དུས་བྱག་ཏུ།། སྤྱིན
པ་རྣམ་བཞི་རྒྱ་ཏུ་སྤྱིན།། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི།། བདླའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ།། ཕྱི
དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ།། དམ་ཚོས་སོ་སོར་གཟུང་བར་བགྱི།། ལས་ཀྱི་རིགས་མཚོག
ཆེན་པོ་ལ།། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི།། ཡང་དག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གཟུང་།། མཚོད་པའི
ལས་ནི་ཅི་ནུས་བགྱི།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཟླ་ན་མེད།། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།།
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར།། བདག་གིས་སྟོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང་།། མ་བསླལ་བ་རྣམས
བདག་གིས་བསླལ།། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ།། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས
དབྱུང་ཞིང་།། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་བཟློས[1]ལ་འགོད།།”[2] ཅེས་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་།།
གསུམ་པ་རྟོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱགས་སྟོམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ཡང
སྦྱགས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་རྟེན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པས། རྗེ
ལྟར་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཚོག་ཏུ་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྨོན་འཇུག་གཉིས
འཛིན་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་གསལ་བཏབ་ལ།

---

1 ཡོངས་གྲགས་སུ་“འདས”ཞེས་དགོས་ཤིང་། གཤན་གསལ་ལུང་དང་མཁོ་གཞུང་རོ་མཁོ་ནང་དུའང་“འདས”ཞེས་བྱུང་རོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རྒྱ་རྒྱ་མཁན་འགྲོས་རྒྱུད། རིམ་པར་ཕེ་བ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༦༠བ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས།། ཀུན་ནས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ནི།། དུས་འདི་ནས་བཟུང་རྗེ
ཕྱིད་དུ།། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར།། རྗེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས།། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ངེས་མཛད་པ།། དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་བྱང་ཆུབ
སེམས།།། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་པ།། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ།། ཏ་ན་མེད་པའི་དགོན
མཚོག་གསུམ།། དེང་ནས་བཟུམས་ཏེ་མཚོག་ཏུ་གཟུང་།། བསླབ་པ་ཡི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།། དགེ་བའི་ཚོས་ནི་བསྡུ་བ་དང་།། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད
ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ།། བདག་གིས་སོ་སོར་བརྟན་པོར་བཟུང་།། རྒྱ་རྒྱ་དེལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་།། ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང
བགྱི་ཞིང་།། སྨོན་དཔོན་དག་ཀྱང་བདག་གིས་གཟུང་།། རིན་ཆེན་རིགས་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་གྱི།། དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ།། ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་དུས
བྱག་ཏུ།། སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་ཕ་ལ་བར་བགྱི།། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི།། བདླའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཐེག་པ་གསུམ།
དམ་ཚོས་ཡང་དག་གཟུང་བར་བགྱི།། ལས་ཀྱི་རིགས་མཚོག་ཆེན་པོ་ལ།། མཚོད་པ་ཅི་ནུས་བགྱི་བ་དང་།། སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་བགྱི།། ཏ་ན
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས།། དམ་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་།། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར།། སྟོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང་བར་བགྱི།། མ་ཟྱལ་བ་རྣམས
བསླལ་བ་དང་།། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ།། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་།། ལན་ཀུན་སྡུ་ངན་ལས་བསྐོལ་ལ་བསྐོད།།” ཅེས་སོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་སྨོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ[1]ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་སྙམ་པའི་འདུན་པ་ཡུགས་དྲག་བསྐྱེད་ལ་སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སྤྲོམ་ཟླང་བར་མོས། དེ་ལྟར་སྨོན་འཇུག་ལེན་པ་སྤྲོན་དུ་བཏང་ནས་རིགས་ལྡ་ཕྱི་དང་ས་སོའི་དམ་ཚིག་དང་སྤྲོམ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། འདི་ལའང་ཚིག་ཅམ་གྱི་རྟེས་ཟློས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་གི། གང་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་དམ་ཚིག་དང་སྤྲོམ་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ཕུག་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་རྟེ་ལྟར་བཅས་པ་ལྟར་བསྲུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་རིགས་ལྡ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ནི། རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟེ། དམ་ཚིག་བྱུག་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་གཏོང་བར་འཛིན་ཅིང་དེ་ལྟར་བཅས་ལེན་པའོ།། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ། རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་བྱིལ་བུའི་དམ་ཚིག ཕུག་རྒྱའི་དམ་ཚིག ཟློག་ཏུས་ཏོན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ལ་དུས་བྱུག་ཏུ་ཟློག་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཕྱི་བྱ་སྤྱོད། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཟླ་མེད། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དམ་ཚིས་རྣམས་འཛིན་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་གསུམ། མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་ཚིས་མཐའ་དག་འཛིན་པའོ།། དོན་གྱུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་སྤྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསྲུང་བ་དང་། མཚོད་པའི་དམ་ཚིག་སྟེ་གཉིས། དེ་ལྟར་སོ་སོར་དབྱེ་ན་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། སྤྲོམ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལ་དམ་ཚིག་བཅུ་དགུ། རིགས་ལྡ་ཕྱི་འི་དམ་ཚིག་ལ། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དམ་ཚིག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒོག་ཅིང་བསྲུང་བར་

---

1 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཕུག་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ ལག་ཏིས།

ཁས་ལེན་པའོ།། དེ་དག་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ནས་ཡི་གེ་ཤེས་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་བས་བྱི་མ་ནུས་སོ།།། འདིར་སྤྱགས་སྟོམ་སྤར་མེད་གསར་དུ་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྨྲྭ་པའི་མཚོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་གནས་ནས་འདོན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གཅིག་འཁོར་བའི་གནས་ནས་གྲོན་དུ་ཐོགས་ནའང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ལས་བདག་གཅིག་ཏུས་བསྒྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བམ་བཅའ་ཞིང་།། ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྷུར་དུ་ལཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་བླ་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་བསྡུང་བར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་མཉེས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་མཚོད་པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ།། རིགས་ལྟའི་སྟོམ་གཟུང་གི་ཚོ་ག་འདི་ནི་རྒྱུད་རྣོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དང། རྣོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང། ས་བྱ་ཏ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་གཙོ་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་འཇོན་ཚུལ་ཡིན་ཡང་།། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་མཚོད་པའི་ཚེ་ཡང་འཇོན་པར་ཨ་བ་ཏ་ར་སོགས་གྲྭབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་ཅིང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསང་བདེ་འཇིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་སུའང་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཚོད་པའི་ཚེ་སྟོམ་གཟུང་འདི་དག་བྱ་བར་གསུངས། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གྲྭབ་ཆེན་དབེན་ས་ཡབ་སྲས་རྣམས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབས་འདིར་སྟོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་འཇོན་པ་གལ་ཆེ་བར་མཛད་དོ།།

གསུམ་པ་བཤགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔག་མ་རྣམས་བྱ་བ་ལ་ལྔ། བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་ཚུལ། ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། བསྟོ་བ་བྱ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་བཤགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོམ་གཟུང་བྱས་ནས་བཤགས་པ་བྱ་བ་ལ། དབེན་ས་པཐ་སྲས་ཀྱིས་སྤྱོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ལ་བསྟོ་བགྱང་དང་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས་བཤགས་པ་བྱ་བར་གསུང་། དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་བསླབ་བྱ་སྟོན་པའི་སྤྱོམ་ཚོག་རྒྱས་བསྡུས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྟུང་བ་དེ་དང་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤྱོམ་པ་ཉེ་ཤུ་པ་དང་རྩ་ལྟུང་གི་ཚོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩ་ལྟུང་དང་ཉེས་བྱས་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟག་པ་དང་། སྡིག་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་བློ་མ་ལྡ་བཅུ་པ་དང་། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་། སྤྱོམ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟག རྩ་ལྟུང་དང་སྤྱོམ་པོའི་ཚོགས་བཅད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རམ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་འབྱུང་བའི། “སྤྲོབ་དཔོན་སྨད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། དེ་བཞིན་ཁྲོས་ནས་སྡུན་རྣམས་ལ། ཉེས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་འོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། ནམ་ཡང་འོས་པར་སྤང་མི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། རང་གཞན་ཚོས་ལ་མི་སྨད་དོ། ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་སེམས་ཅན་ལ། གསང་བ་ཉིད་ནི་བསྟན་མི་བྱ། བདག་ཉིད་ཕུང་པོ་སྨད་མི་བྱ། ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་སུན་མི་དབྱུང། གདུག་པའི་བྱམས་པ་རྣག་ཏུ་སྤང། ཚོས་ལ་ཚད་གཟུང་མི་བྱ་འོ། དད་ལྡན་སེམས་ཅན་བསླུ་མི་བྱ། རྣག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྟེན་པར་བྱ། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་རྣམས། སྒྲོན་གྱི་ཉེས་པ་མི་བརྗོད་དོ།།”[1] ཞེས་པ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཚ་ལྟུང་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་བརྟག་པ་བྱ་བར་གསུངས། ཚིག་འདི་དག་གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས། སྤྲོབ་པོ་ལ་ཡང་ཚིག་དེ་དག་དང་འདོན་ཚུལ་འདྲ་བར་བྱེད་གསུང་། དེ་ནི་ཚིག་ཕྱང་ཞིང་དམིགས་རྣམ་གསལ་ལོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་

---

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཐ དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༠ནས་ ༥༨ འདིར་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་དཀྱིལ་ཚོག་ལས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཀྱང་མ་རྙེད་པར་བརྗེན། རྗེའི་གསུང་དུས་འབྱུང་བས་འདིར་ཁྱེད་སུ་བཀོད།

ནུས་ན་སྦྱགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྣྱན་པ་སྟེང་གི་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ཉིད་ལམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་ལྟུང་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས་ཉེས་ལྟུང་ཅི་བྱུང་བ་རྣམས་སྤོང་ཕྱིར་གཞུང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྡོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བཤགས་པ་དང་། མ་མཐའང[1]བླ་མ་རྗེར་འཛིན་མའི་སྒོ་ནས་ལྟུང་བ་རྣམས་ལ་བཤགས་སྡོམ་བྱ[2] རང་བཞིན་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤོང་ཕྱིར་ལྟུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག[3]དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བཤགས་སྡོམ་ལ་འབད་དགོས་པ་ནི། དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད[4]རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ཆེན་རྒ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་ལས། “སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང།། ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྤྱོང་ལ་ལྷོས་པས།། ཡིག་བརྒྱ་འབུམ་ཙམ་ལྟུང་བཤགས་ནི།། བརྒྱ་ཕྱག་གང་མང་སྡོན་བཏང་ནས།།[5]” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཅག་ལས་སྒྲིབ་ཤས་ཆེན་པོས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགའ་བ་རྣམས་ནི་ལྟུང་བཤགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་སྒྲིབ་སྤྱོང་བ་གནད་དམ་པ་ཡིན་ཞིང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་དང་བཅས་པ་ལ་འགྲུས[6]པར་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང། མདོ་སྡེ་གསོ་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་འཁྱངས་པ་ཡིན་པས།ཁ ཤིང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མཛད་པ་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱའོ།། ཚོ་གའི་གཞུང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་བཤགས་པའི་ཚོགས་ནི།

ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་དགེ་སྡིག་པའི་ལས།།
བཀྲིས་དང་བཀྲིད་སྙལ་ཡི་རང་ཅི་མཆིས་པ།།

---

[1] མ་མཐའ་ ཞོད་དཔར།
[2] བྱེད། ལག་ཟིས།
[3] ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་སྤོང་ཕྱིར་ལྟུང་བཤགས་འདོན་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་ལྟུང་བཤགས་བརྒྱ་ཕྱག་ ལག་ཟིས།
[4] རྒྱུད་ ཞོད་དཔར། དཔེ་དཔར།
[5] གཏུ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང ཕྱག་ཆེན་རྒ་བ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡ན།
[6] བཅས་པ་འགྲུས་ ཞོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྒྲུབ་སྡུར་འགྱོད་སེམས་ཀྱིས།།
བཤགས་ཤིང་སྨན་ཚད་མི་བཏྱེད་སྟོམ་པ་རྣོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྟོག་ལྡོང་སྦྱོང་བ་ལ་སྟོངས་བཞི་ཚང་བར་བྱེད་དགོས་པས། བླ་མ་མཆོད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོངས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་པ་བྱེད་ཚུལ་གསུང་འདིའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ།།[1] དེ་ཡང་སྟོངས་བཞི་ཚང་ན་ཉེས་ལྡོང་ཆེན་པོ་རྣམས་སྦྱོང་བར་ཏུས་ཀྱི། མ་ཚང་ན་མི་ཏུས་པས་སྟོག་ལྡོང་སྦྱོང་བ་ལ་སྟོངས་བཞི་ཚང་བ་དགོས་པ་ནི། ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། “བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྟོག་པ་བྱས་ཤིང་བསམགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ།། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་འཕྲིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོངས་སོ།།”[1] ཞེས་གསུངས། འདིར་སྟོངས་བཞི་ཚང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་མི་དགེ་སྟོག་པའི་ལས།། བཏྱེས་དང་བཏྱེད་སྡུལ་ཡི་རང་ཅེ་མཆིས་པ།། ཞེས་སྔོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མི་དགེ་སྟོག་པའི་ལས་རང་གིས་བདོས་སུ་བཏྱེས་པ་དང་། གཞན་བཏྱེད་དུ་སྡུལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཉེས་སྦྱོང་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཁོང་པར་དུག་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་པ་ཏྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་འཕྲིན་པའི་སྟོངས་སོ།། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྒྲུབ་སྡུར། ཞེས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོངས་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོངས་ཏེ། མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཛིང་ཆེན་པོའི་ལྟ་ཚོགས་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་བློ་ལྡོས་བཅས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། རང་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོངས་དང་། བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་

---

[1] སྟེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ཟ ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ ༥(ཅ)། ལས་བྱང་བ་ཕྱང་ཟད་མི་འབྱེ་སྟེ། “བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྟོག་པ་བྱས་ཤིང་བསམགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ།། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྣང་འཕྲིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་སྟོངས་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོངས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

ལྟན་ཞེས་ཐུགས་རྗེ་བསྐྱལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་གཉིས་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་དང་། འགྲོང་སེམས་ཀྱིས། བཤགས་ཤིང་སྨན་ཚད་མི་བཀྱེད་སྟོམ་པ་ནོད།། ཅེས་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཏེ། གསུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་གོ་སྒྲོའོ།། སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་བཤགས་སྟོམ་ལ་འབད་ན་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་འོས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོང་ནུས་པར་གསུངས་ན། མ་འོས་པའི་ཉེས་པ་ཐུ་མོ་རྣམས་སྦྱོང་ནུས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྟག་པར་སྔགས་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་བའི་སྒོ་ནས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབད་ན་ཕམ་པ་བཞི་དང་། མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པཥིན་ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྲུང་དུ་སྦྱོང་ནུས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས། “སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི།། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང།། རྗོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།། ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ།།”[1] ཅེས་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟླ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་སྡིག་ལྟུང་སྦྱོང་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་ཐུགས་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། “རྗེ་ལྟར་མེ་ཡིས་ཤིང་འཚོག་པ།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐལ་བར་བྱེད།། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དགལ་ཟླ་མ།། མཉེས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྡིག་འཚོག ।”[2] ཅེས་དང་། ཐུགས་ན་རྗོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “དགེར་ན་ཉི་མ་ཟླ་བ་གཉིས།། འཇིག་རྟེན་མིག་ཏུ་མཁས་པས་འདོད།། དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཡང།། ལྷོ་བར་དགོན་དེ་ནི་མིག་འཕྲར་འདོད།། དགེར་ན་མེ་ཡི་ཁམས་དེས་ནི།། བྱང་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད།། དེ་བཞིན་ལྷོ་བ་དགོན་ཤེས་པར་བྱ།། མི་ཤེས་བྱང་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད།།”[3] ཅེས་གསུངས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། “འདི་ཡི་དོན་ལྟན་འགལ་ཞིག་ལ།།”[4] ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་

---

[1] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཥཱི་ཀ་ཐབས། ཤ.བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འཇུ་སྟེ། “སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལས་སོགས་པ།། སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང།། དེ་རྣམས་ཀུན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ།། མཆོག་གི་སྒྲུབ་པ་འདིར་འགྲུབ་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང རྒྱུད་ཐུགས་ཆེན་ཐེག་ལེ། ཥཱི་ཀ་ཐབས། ཤ.ནཱ ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འཇུ་སྟེ། “རྗེ་ལྟར་མེ་ཡིས་ཤིང་འཚོག་པ།། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐལ་བར་བྱེད།། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དགལ་ཟླ་མ།། མཉེས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྡིག་འཚོག ।” ཅེས་སོ།།

[3] སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ད ཐུགས་ན་རྗོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད། ཥཱི་ཀ་ཐབས། ཤ.ཤ.ཤ

[4] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ཟླ་བ་དགོན་མཆར། རྒྱས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང། ཥཱི་ཀ་ཐབས། ཀ.ཤ.ཤ ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འཇུ་སྟེ། “འདི་ནི་དོན་ལྟན་འགལ་ཞིག་ལ།།” ཞེས་སོ།།

སྟོབ་མས་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དེའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་མཚོད་པ་དེ་བཞེས་པ་དང། དེའི་མཐུས་སྟོབ་མ་དེའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། བདེ་མཚོག་རྩ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། མདོར་ན་ཐུན་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ན་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མྱུར་བ་ནི་ཚོགས་མྱུར་དུ་རྫོགས་པ་དང། ཕྱིག་སྒྲིབ་རྣམས་མྱུར་དུ་བྱང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཕྱིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ཐུན་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་སྟོབས་ཆེ་བར་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་འགྲུབ་བོ།། སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གླེང་གཞེས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། པཊ་ཆེན་ནཱ་རོ་པས་གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་པ་ལ་མཚོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པས་ལས་སྦྱིན་མྱུར་དུ་དག་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་རྗེ་བོའི་ཕྱི་ས་ན་བཟས་ཕྱགས་པས་ལས་སྦྱིན་དག་སྟེ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕག་མང་པོའི་བར་གྱི་སྲོག་ཆགས་གཏོག་སྤྱང་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཕ་མོའང་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷག་གྱིས་ཤར་གསུང་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་མཐུ་དང་སེར་བས་མི་མང་པོ་དང་སྲོག་ཆགས་ཕ་མོ་གང་ས་མེད་བས་པ་སོགས་སྟོག་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པའང་ཐུན་མ་མར་པ་དང་མཛལ་ནས་ཐུན་མའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་འབད་པས་སྟོག་སྦྱིན་ཆེན་པོ་དེ་དག་སྤྱང་དུ་དག་ནས་ཏོག་པས་པ་མཚོག་བརྟེས་པ་སོགས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་ཐུན་མའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་འབད་པས་སྟོག་སྦྱིན་དག་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྟེས་པའི་ཚུལ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་ཚུལ་ནི།

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཡང།།
རྒྱུ་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྲུ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
བདེ་དགའ་ཅིར་ཡང་འཚར་བའི་རྣམ་དཀར་ལ།།

བདག་ཅག་བསམ་པ་དག་པས་ཡི་རང་དོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་བཟང་སྤྱོད་ལས་གང་ཟག་ལྷའི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་བར་ གསུངས་ཏེ། ལྷ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང། རང་རྒྱལ་ རྣམས་དང། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཏེ། གང་ཟག་ལྷ་བོ་དེའི་དགེ་ བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་བར་གསུངས་ལ། གང་ཟག་ལྷ་བོ་དེར་མ་འདུས་པའི་ གང་ཟག་གང་ཡང་མེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་དོ།། གང་ཟག་ལྷ་བོ་དེ་ འདིར་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་དེ་དག་གི་དགེ་བ་ལ་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ སྟེ། མདོར་ན་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡི་རང་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔར་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང། མ་འོངས་པ་ ན་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་ སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་དགེ་རྩ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་མཛད་པ་རྣམས་དང། ཆོས་དེ་ལ་ གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཞུགས་པ་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ ཝེམས་དཔའ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱོན་པ་དང། ཉན་ཐོས་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱོན་པ་དང། རང་སངས་རྒྱས་སུ་ འགྱུར་བ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་དང། རྒྱལ་བ་དེ་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་གནས་ ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང། ས་གདུང་རིང་བསྲེལ་གྱི་མཆོད་ རྟེན་ལ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བསྐྲུན་པ་དང། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་དག་ གིས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ལ་མཆོད་པ་སོགས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བསྐྲུན་པ་དང། དགེ་ བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བདེ་བ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་དང། ཡོན་ ཏན་གོང་མ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་འབྱུང་

བའི་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བློས་བསྡུས་ནས་གཞལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའོ།། མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ནས་འདིར། རྒྱུ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། བདེ་དགའ་ཅིར་ཡང་འཚར་བའི་རྣམ་དཀར་ལ།། བདག་ཅག་བསམ་པ་དག་པས་ཡི་རང་ངོ་།། ཞེས་བསྡུས་ནས་གསུངས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་ཡང་མཚན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པར་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཡང།། རྒྱ་ཆེ་གཞིན། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་སྒྲུ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པ་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེས་བྱང་བུར་བཀང་སྟེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཕུལ་བ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་གསུངས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང[1] ཐུགས་དམ་གྱི་མཐའ་ཡིན་པ་དང། ས་ངམ་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྟུབ་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པས་སོ།། རྗེའི་ཏོགས་བརྗོད་ལས་ཀྱང། “འབད་པ་ཆུང་ངུས་ཆགས་ཆེན་ཚོགས་སྡུད་ལ།། དགེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མཚོག་ཏུ་གསུངས།། ཁྱད་པར་རང་གིས་སྟོན་བྱས་དགེ་བ་ལ།། ཆོས་མེས་བྱལ་བས་དགའ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ན།། སྟོན་བྱས་དགེ་བ་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས།། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྡུས་ཕྱིར་དང།། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན།། མེམས་ཁྱོད་དགའ་བ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལེགས།།”[2] ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཕུལ་བྱུང་མཁྱེན་བརྩེའི་ཚུ་འཛིན་འབྱམ་དཀྱིགས་ཏེ།།

---

1 ཀྱིས་ཀྱང་ ལག་ཏིས།

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ རྗེའི་ཏོགས་བརྗོད། གཙང་དཔར། ཚོགས་གྲངས་ ༥༢༨༥

མཐའ་ཡས་འགྲོ་འདིའི་ཕན་བདེ་ཀུན་ཕལ།།
བསྐྱེད་དང་ཡུན་དུ་གནས་དང་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར།།
ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་ཏུ་གསོལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཛིང་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་མཐས་བླངས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ཤེས་སྙིག་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་དང་ཕྱི་མར་ཕན་པ་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་ལ། དམ་པའི་ཆོས་གང་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་པོ་བླ་མ་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། “ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཕྱོགས་གྱུར་པ།། དེ་འཛིན་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་བླང་དོར་མཁས་ན་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པས་བླང་དོར་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བླང་དོར་རྗེ་བཞིན་མཁས་པ་ཞིག་དགོས།[2] གཏུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བརྩེ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། མཁྱེན་བརྩེ་མཐར་ཐུག་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་ནི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཛིང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་པས། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཚ་བ་བསྐྱེད་པ་དང། ཡུན་དུ་གནས་པ་དང། སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་བསྐོར་དུ་གསོལ་ཞེས་གཏུང་ཤུགས་དཔག་ཡོས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། འདིར་མཁས་གྲub་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། “ཐོ་བཟང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྡེ་འཛིང།། ཀུན་ཁྱབ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་སྐུར་བསྟན་ནས།། ནམ་མཁའ་རྡེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་བརྩེར་དགོངས་ནས།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།།”[3] ཞེས་བརྗོད་ནས་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས། ཆོགས་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཚེ། དེགས་ལྟ་དང་སྦྱར་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གསོལ་འདེབས་འདི་ལྟར་ཡང་མཛད་དེ། “མེ་

---

[1] ཕྱེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཐོག་དགོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཨོག་གྲངས་ ༡༡༢བ༣

[2] མཁྱེན་དགོས་ཤིང། ལག་ཕྲེས།

[3] མཁས་གྲub་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྟོང་ཚ། ང ཐུ་མཆོད་དགོས་གྲub་ཀུན་འབྱུང། ཨོག་གྲངས་ ༡༥ཁ།

ལོང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས།། ཀུན་ཁྱབ་བདག་ཉིད་རིགས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ནས།། ནམ་མཁའ་ཏེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་བཙུན་དགོངས་ནས།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས།། ཀུན་ཁྱབ་བདག་ཉིད་རིགས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ནས།། ནམ་མཁའ་ཏེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་བཙུན་དགོངས་ནས།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས།། ཀུན་ཁྱབ་རྡོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ནས།། ནམ་མཁའ་ཏེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་བཙུན་དགོངས་ནས།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས།། ཀུན་ཁྱབ་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ནས།། ནམ་མཁའ་ཏེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་བཙུན་དགོངས་ནས།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།། བྱ་གླིང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བ་ལས།། ཀུན་ཁྱབ་འཕྲིན་ལས་རིགས་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ནས།། ནམ་མཁའ་ཏེ་སྲིད་འགྲོ་ལ་བཙུན་དགོངས་ནས།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་དུ་གསོལ།།”[1] ཞེས་བརྗོད་དོ།། འདིར། བསྐྱེད་དང་ཡུན་དུ་གནས་དང་སྲེལ་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་དུ་ཟླ་མ་ལས་གདམས་ངག་ལན་ཅིག་ཐོབ་པས་མི་ཚོག་གི། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉན་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཟླ་མ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་དང་མཆྱལ་སོགས་ཕུལ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་གདམས་ངག་ཉན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། གསུང་འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དག་སྟོན་ཅིང་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའོ།།

བཞི་པ་སྒྲ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི།

རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཚེ་མི་མངའ་ཡང།།
རྒྱང་འཇུག་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཟ་མ་ཏོག ।
བདག་ཅག་མོས་པ་ཏེ་བཞིན་སྲིད་མཐའི་བར།།

---

1 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། སྟོད་ཚ། ང བླ་མཚོད་དཀོན་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ནས།

སྒྲ་ངན་མི་འདའ་རྒྱ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ལམ་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། བླ་མ་མེད་ན་རང་གིས་ལམ་གོང་མ་བགྲོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་བླ་མ་ལ་གཏུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་གི་མཚན་དཔེའི་སྐུར་ཤར་བའི་རྟོ་རྟེའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འཚེ་མེད་པས། བདག་ཅག་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་ཤར་བའི་གཟུགས་སྐུ་རགས་པ་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུ་འདི་ལ་བརྟན་པར་བཞུགས་ནས། གཟུགས་སྐུ་རགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་ཇི་སྲིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ཅག་གི་མགོན་སྐྱབས་དབུང་གཉིན་དུ་རྒྱ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་འདི་ གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དགྲེས་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པའང་བྱེད་གསུང་སྟེ། འདི་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་སྟང་ངོ་།། འདིར་བཤད་པའི་རྟོ་རྟེའི་སྐུ་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྟེང་པོའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྟོ་རྟེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་མཐུས་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཆུང་སེམས་དབང་དུ་འདུས་ཏེ་དཔེའི་ཕོད་གསལ་བང། དེ་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་མའི་སྐུ་བང། སྐུ་དེ་ཕོད་གསལ་དུ་སྦྱངས་པ་ལས་དག་པའི་སྒྲུ་མའི་སྐུ་ཐོབ་ཅིང། སྐུ་དེ་ནི་ཤ་ཟུས་རྟོས་བཅས་ཀྱི་ཐུང་གོ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུའི་སྐུ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་མཚན་བཟང་གོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དགེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུས་སྦྱས་པ་འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་འགེངས་པ། ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སྦྱལ་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་ནུས་པ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ཇི་ཕྱིའི་སྐུ་ཞེས་བྱ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྐུ་དེའི་རྒྱུ[1]ལས་ཏེས་པ་ལྟ་ལྟན་

---

[1] རྒྱུན་ སོད་དཔར། ལག་ཟིས། དཔེ་དཔར།

ཀྱི་ལོངས་སྐུར་འཚང་རྒྱལ།། འདིར་མོས་པ་བྱ་བ་ནི་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ།། ཚུལ་འདི་དག་ལ་ལེགས་པར་བསམས་ནས་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྒྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡེ་གེར་བཀོད་པའི་རྗེ་རྗེའི་ཚོག་འདི་དག་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་བཅུད་ལྟར་བའི་གདམས་ངག་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ།། ཚོགས་མཆོད་དང་བཅས་ཆུ་མ་ལ་བཏུན་བཞུགས་བྱེད་པའི་ཚེ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་འདི་ལན་གསུམ་མཛད་དོ།།

ལྟ་བ་བསྟོ་བ་བྱ་ཚུལ་ནི།

ངེ་ལྡན་བསྐྱེན་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས།།
བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་རྗེ་བཙུན་ཆུ་མ་ཡིས།།
ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཅིང་།།
ཟུང་འཇུག་རྗོ་རྗེ་འཚང་དབང་ཕོ་ཕྱིར་བསྟོ།།

ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ནི་ཕོ་བ། ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་དང་ནི་མཇལ། དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་དལ་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ། ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ཆེར་ཡོད་ལ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕོ་བར་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཆུ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་མཚོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་དགེ་བའི་ཙ་བ་དེ་དག་གི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆུ་མ་སངས་རྒྱས་དང་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འབྲལ་ཞིང་གདམས་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་རྫོགས་ནས་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟོའོ། སྙོམ་དུ་འདུན་པ་ཡིན་པར་བྱའོ།། ཆུ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྟོ་བ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་མཆྱལ་རྒྱས་པ་ཞིག

ཕྱལ་ལ། དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གསོལ་འདེབས་བྱ་སྟེ། ལམ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་མྱུར་དུ་རྫུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་གྱས་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོ་སྟ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང་། ལམ་དེ་དག་རྫུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཕྱི་ནང་གི་བར་ཚད་རྣམས་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ཚང་སྟེ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་མྱུར་དུ་རྫུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་བྱའོ།། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་བསྡུ་ན་བསག་སྦྱང་སྤེལ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་བསག་སྦྱང་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་དག་རེ་རེས་ལམ་རྫུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སྤྲིན་པ་གང་དང་གང་སྤྱོང་བ་དང་། ལམ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གང་དང་གང་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་གང་དང་གང་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མཐའ་དག་བྲིར་མ་ནུས་པས། ལམ་ཁྲིད་རྒྱས་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་སྔགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་དང་གྱས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ་བཞི། ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་དང་གྱས་གསལ་བཏབ་སྟེ་མཚན་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་རྫུད་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ཕྱར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་དང་གྱས་གསལ་བཏབ་སྟེ་མཚན་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་རྫུད་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ་)ནི། ཐུན་མ་མཚོད་པའི་གཞུང་ཉིད་ལས།

དེ་ནས་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྫུད་ལས། "སྒོམ་དགོན་གྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུང།། སྐྱོན་

ནི་ནམ་ཡང་གཟུང་མི་བྱ། ཡོན་ཏན་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་འཐོབ། སྨྲོན་རྣམས་བཟུང་ན་དངོས་
མི་འགྲུབ།།”[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མའི་སྨྲོན་རྟོག་གི་ཐོ་ཡེ་མཁོན་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དན
ཀེས་ཡང་ཡང་བསྟེན་ནས་ཐུན་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། ཁ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས
མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་བཞིན་ལེགས་པར་བསམ། ཁྱད་པར་དུ་ཆ་བའི་ཐུན་མ་དེ་ཉིད
མཚན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང་། དྲན་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག
བསྔལ་སེལ་བ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་ཐུག་ཏུ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི
སྐྱབས་གནས་བསྟན་པ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ལ།
རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་ཐུགས་ཡིས་བཅས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་དམིགས་བརྩེ་མ་སོགས་ཀྱི
གསོལ་བ་གང་མང་བཏབ།

ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན
ན་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་སྒྲིབ་སྦྱང
དུ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ཚོགས་ཆུས་པོ་ཆེ་སྐད
ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ནུས་པ་དང་། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས
སྦྱང་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་ངན་འགྲོར་མི་ལྷུང་བ་དང་། གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད
ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་ཤིང་། གཙོ་བོར་ནི
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱང་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ།། དེ་ཡང་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས།
“སྨོན་དགོན་ལུས་སུ་ལེགས་གནས་ཏེ།། སྒྲུབ་པ་པོ་ལས་མཆོད་པ་ལེན།།”[2] ཞེས་དམ་ཚིག་དང
ལྡན་པའི་སྨོན་མས་ཐུན་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་ཚེ་ཏེ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་རྣམས

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ད ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད། ཨོཾ་གྲངས་ ༥༠ནས། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྨོན་དགོན་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་བཟུང་།། སྨྲོན་རྣམས་ནས་ཡང་གཟུང་མི་བྱ།། ཡོན་ཏན་འཇིན་ན་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཉེས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་གྲུབ་ཉམས།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ བདེ་མཆོག་ཚ་རྒྱུད། ལེའུ་སོ་གསུམ་པ། ཨོཾ་གྲངས་ ༢༦ནས།

བླ་མའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ཏེ་སྦྱིན་པ་པོ་དེའི་མཚོད་པ་བཞེས་ནས་ཚོགས་སྒྲུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་གསུངས། འདི་དང་འདྲ་བར་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་བླ་མའི་ལུས་ལ་བཞུགས་ནས་སློབ་མའི་མཚོད་པ་ཕུལ་བ་རྣམས་བཞེས་ཏེ་ཚོགས་སྒྲུར་དུ་རྫོགས་པ་དང། ཕྱིག་སྒྲིབ་སྒྲུར་དུ་དག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་ལུང་གི་སྡར་དྲངས་ཟིན་ཏོ།།། རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་ཡི་དམ་རེ་རེ་ཙམ་བླ་མའི་ལུས་ལ་བཞུགས་པ་ཙམ་དུ་མི་གཟུང་གི། དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟུང་བའི་སྒྲོན་མས་ལམ་མ་ཁོར་བར་སྟོན་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་མ་དེའི་ལུས་ལ་ངེས་པར་འཛུག་པ་ནི། བཀའ་རྒྱུད་རྗེ་རྒྱེ་བྱེད་པ་ལས། “དེ་བས་རྗེ་རྒྱེ་སྒྲོན་དགོན་གྱི།། ལུས་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཞུགས།། མཐོང་ན་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཀྱི།། ཕྱི་མའི་དུས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ།། དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ལྷ་ཡི་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས།། རབ་ཏུ་འབད་དེ་བླ་མ་བསྟེན།།”[1] ཞེས་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་། “གང་ཞིག་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྗེ་རྒྱ་ཁྱེད་པ་ཕྱིག་བྱལ་དེ་བདག་སྟེ།། དེ་ལ་གཤོད་པ་བྱས་པས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དགྱལ་བར་འགྲུར་ཏེ་འདི་ལ་ངོ་མཚར་མེད།། དེ་མཉེས་པ་ཡིས་བདག་ནི་མཏུ་སྟེ་དེ་ལ་ཁྲོ་བའི་མེ་ཡིས་ཁྲོས་པ་ཞེས་པ་ཆེན་པོ་འོ།། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་པ་བདེ་མཉམ་འབྲས་སྟེར་བྱ་རྣམས་དག་གི་ཕྱག་འོས་མཚོད་འོས་སོ།།”[2] ཞེས་བླ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་དགྱེས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་སྒྲུར་དུ་འཐོབ་པ་དང། བསྟེན་ཚུལ་ལོག་ན་གཙོན་མི་ཟ་བར་ཕུང་བར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “བླ་མ་སྟོན་པ་བླ་མ་མགོན།། བླ་མ་རྗེ་རྒྱ་འཇིན་པ་ཉིད།། བླ་མའི་ཞལ་སྔའི་བཀའ་དྲིན་ལས།། མཚོག་གི་གནས་ནི་ཆེད་པར་འགྲུར། ཚེ་འདི་ཡིས་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།། དངོས་གྲུབ་ཆེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། ས་བཅུ་ཡི་ནི་དབང་ཕྱུག་བདག ।དེ་ཡི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནི་བླ།། དེ་བས་བླ་མ་ལས་ལྷག་གཞན།།

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྗོར་ཐེང། ལེའུ་རེ་བཞི་པ། ཚོག་གྲངས། ༢༧༠བ༹

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལེའུ་ལྷ་པ་ཡེ་ཤེས་ལེའུ། ཚོག་གྲངས། ༡༢ཀ་ནས།

སྟོན་པ་ཆེན་པོ་གཤ་ལ་ཡོད།།”[1] ཅེས་བླ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱང་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཌཱ་མ་ལས་ལྷག་པའི་མཆོད་ཡུལ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་མཆོད་བྱེད་ཅམ་ཟིས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། མཚོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྟ་ལས་ཀྱང་། “བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་རིམ་ཞེས་པ།། ཀུན་ཇོག་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཌཱ་མའི་ཏིན་དག་གིས།། འཕོ་བར་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་རིམ།། གང་གིས་རྟེད་པར་མི་འགྱུར་བ།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་རིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཕོ་བར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་ཌཱ་མ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་དེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་ནས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཌཱ་མ་མ་བསྟེན་ན་མདོ་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་ངལ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་མཚོག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས། འཕགས་པ་ལྷའི་སེམས་ཀྱི་སྨྲིན་སྟོང་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཟུང་བར་བྱ།། སྨྲོན་ནི་ནས་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཟློན་དགོས་ལྷ་ཡི་མཚོག་ཡིན་ཏེ།། འབད་པས་མཚོད་པར་བྱ་བ་ཡིན།། དེ་ཉིད་རྗོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ།། མངོན་སུམ་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས།། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཆུ་དང་གིས།། རྟོག་མ་ཐམས་ཅད་དཔས་བྱེད་པ།། དེ་བཞིན་དུང་བའི་ནོར་བུ་ཡིས།། སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་རྣམ་པར་བྱང་།།”[3] ཞེས་བླ་མ་

---

1 སྟེ་བ་གཤ། རྒྱུད་འགྲེལ། ང ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ ༡༢༢ན་མ། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནི་སླ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུག ཇིམ་ལྟ། ཇིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༢ན། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་བྱིན་བརླབ་པའི་ཇིམ་ཞེས་པ།། ཀུན་ཇོག་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ།། དེ་ནི་ཌཱ་མའི་ཏིན་དག་གིས།། འཕོ་བར་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན།། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཇིམ།། གང་གིས་ཆེད་པར་མ་ཀྱུར་པས།། མདོ་སྡེ་རྒྱུད་དང་ཏོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརླབ་ཇིམ་ཐོབ་པའི།། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཚེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

3 སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌ ཐབས་པ་ལྷ། སེམས་ཀྱི་སྨྲིན་སྟོང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༡བ༧ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཟུང་བར་བྱ།། སྨྲོན་ནི་ནས་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ཟློན་དགོས་ལྷ་ཡི་མཚོག་ཡིན་ཏེ།། འབད་པས་མཚོད་པར་བྱ་བ་ཡིན།། དེ་ཉིད་རྗོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ།།། མངོན་སུམ་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས།། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་ཆུ་དང་གིས།། རྟོག་མ་ཐམས་ཅད་དཔས་བྱེད་པ།། དེ་བཞིན་དང་བའི་ནོར་བུ་ཡིས།།། སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་རྣམ་པར་སྦྱང་།།” ཞེས་སོ།།

ལ་དད་གྱས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་སྡུང་དུ་རྟོགས་པ་འཚར་བ་དགེ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་
གསུངས། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དམ་ཚིག་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས།། ཆུ་མ་མཆོད་པ་
མཆོག་ཡིན་ཏེ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག ।དགལ་ལྷན་འདུས་པའམ་གཞན་དུ་བསྟན།།
བཟུང་མིན་བརྗོད་པའང་མ་ཡིན་པ།། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡང་དག་གནས།། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་
བདེ་བ་ཡིན།། རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པ།། དག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ།། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཞེས་བྱན་པར་བྱ།། ཆུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས།། དེ་ནི་སྡུང་དུ་འཐོབ་པར་
འགྱུར།།”[1] ཞེས་དང་། “ཆུ་མ་རྡོ་རྗེ་མཉེས་གྱུར་པས།། དངོས་གྲུབ་བཟང་པོ་ཀུན་སྦྱིན་བྱེད།།”[2]
ཅེས་དང་། “དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། གུས་པས་ཆུ་མ་མཆོད་པར་བྱ།།”[3] ཞེས་ཆུ་མ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་ལས་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡུང་དུ་འཚར་བ་དང་། ཆུ་ས
ས་བསྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་ཆུ་མ་མཆོད་པ་ཉིད་ལ་འབད་དགོས་པར
གསུངས། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། “གང་ལ་ཆུ་མའི་དྲིན་ཡོད་པ།། དེ་ཡི་དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན
འགྱུར།། གཞན་དུ་བྱིས་པས་ཡུན་རིང་བུ།། རྣམ་པར་ཚོར་བས་ཉོན་མོངས་འགྱུར།། ཆུ་ས
ས་ངམ་ཀྱས་ཆོས་གྱུར་ཅིང།། དགེ་འདུན་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།། དེ་ཡིས་དྲིན་གྱིས་ཤེས་འགྱུར
བས།། དེ་བས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ནོ།།”[4] ཞེས་དང་། གཉིས་མེད་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་།
“ཁམས་གསུམ་ན་ནི་ཟློག་དགོན་ལས།། ཆེ་བར་གྱུར་པ་གཞན་མེད་ན།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་བཀའ

---

[1] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ངལལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་རྡོ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦བ༥ ལས་བྱང་
བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཚིག་དགེ་ཐམས་ཅད་ལས།། ཆུ་མ་མཆོད་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ།། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག ।དགལ་ལྷན་འདུས་
པའམ་གཞན་དུ་བསྟན།། གཟུགས་མིན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ།། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡང་དག་གནས།། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེ་བ་ཡིན།། རྣམ
རྟོག་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པ།། དག་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱན་པར་བྱ།། ཆུ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས།། དེ་ནི་སྡུང་དུ
ཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ངལལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་རྡོ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དགུ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༦བ᳘ ལས་བྱང་བ
ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆུ་མ་མཆོད་ཅིང་ཕྱལ་བྱས་པས།། ངངས་རྒྱས་དངོས་གྲུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

[3] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ངལལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བརྟན་རྡོ། གསང་གྲངས་ ༢᳘བ᳘

[4] སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཕི ཕེཏ་ཆུ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢᳘བ᳘᠄ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཁང་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ
སྟེ། “དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་མཆོག་རྟེན་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

དྲིན་གྱིས།། དངོས་གྲུབ་མང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར།། དེ་ཉིད་ཇོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད།། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ཀྱང་འཚལ།། སྨོན་དཔོན་མཚོད་པ་བླ་ན་མེད།། ཅི་ཙམ་ནུས་པས་མཚོད་པར་བྱ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཏེ། བླུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྤྱིར་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྦྱགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཚེ་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ནི་བླ་མ་ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལྟོས་པར་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་སོ།། མདོར་ན་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། "སྨོན་མ་ལ་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྣ་གཅིག་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱོན་སྣ་གཅིག་འགྲིབ་པ་ཡན་ཆད་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་དམ་པའི་བཤེས་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དེ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་གལ་ཆེ།"[2] ཞེས་དང་། "སྤྱིར་ཐེག་པ་ཀུན་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་བླ་མའི་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་བལྟས་པའི་སྨོན་ནས་མཚོད་དེ། མཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། མི་མཉེས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པ་ནི་གནད་དམ་པར་སྙང་ངོ་།།"[3] ཞེས་གསུངས་པས་པན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པ་གཉིང་ནས་འཇུངས་པ་ཞིག་བྱའོ།། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་བཤེས་གཉེན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ཡོག་ན་ནི་ཚེ་འདིར་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཚེ་བ་དང་། ཕྱི་མར་ངན་འགྲོར་ལྟུང་ནས་ཐར་པར་དཀའ་བ་དང་། བརྒྱ་ལ་ཐར་བའི་དུས་བྱུང་ཡང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་མཇལ་བར་དཀའ་བ་སོགས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཚབས་ཆེ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡ་ང་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞེག་ཕྱོང་བར་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་འདི་འཕྲུགས་ན་མདོ་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་དང་དཀའ་སྦྱང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པ་སོགས་ངལ་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཤེ་ལན་ཏྲི་ཀཱ། གཉིས་མེད་གྲུབ་པ། ཞོག་ཐང་། ཅ།ནན།

2 ཇི་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཞོག་ཐང་། ༢༠ན།

3 ཇི་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཏ རིམ་ལྷ་གསལ་སྨྲོན། གཙང་དཔར། ཞོག་ཐང་། ༢ཕ།དཔ།

བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་ནི། འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལས། "སྟེང་ནས་སྨོན་དགོས་སྨོད་པ་དག །བསྟུན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེ་དང་ཉེ་བའི་གོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། སྒལ་པ་རྣ་ཅན་བཞིན་དུ་རང་དང་ཉེ་བའི་གོགས་ཐམས་ཅད་ཟུང་བར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་རེས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རེས་པ་མ་འདྲོངས་ན་བློ་མ་ལ་དད་མོས་དང། མཆོད་པ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོག་ཙམ་དང་གཞན་གྱི་ལད་མོ་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་འོང། དེ་མ་བྱང་ན་བྱིན་རླབས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ལས་མི་འོང་ངོ།། ཚུལ་འདི་དག་ལ་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསམ་པའང་གལ་ཆེ་གསུང། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣག་ཏུ་དུས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་བླ་མ་ལྟག་པར་བལྟས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པ་ཆོག་པར་མ་མཛད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ལྷས་སྨོག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་ལྷོས་པ་མེད་པར་བསྟེན་ཅིང་མཆོད་པས་གཞན་དུ་བསླུ་ཆེན་མང་པོར་བསྟུན་དགོས་པའི་གོ་འཕང་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་དང་པོའི་བར་ལོ་ཁྲི་ཤས་ལ་ཐོབ་པར་གསུང། འདྲོམ་རིན་པོ་ཆེས་རྟེན་གང་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཇོ་བོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་བྱུང་གསུང་བ་དང། བྱ་ཡུལ་བས་སྒྲུན་སྦའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་འབད་དེ། ཚུ་ལེན་པ། མེ་གཏོང་བ། ཐལ་བ་འཕྱག་པ་སོགས་བསྟེན་བཀུར་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ན་ལན་ཅིག་གོ་ཁའི་ཐལ་བ་ཐུ་བར་བསྡམས་ཏེ་འདོར་དུ་བྱོན་པ་ན་སྐས་ཀྱི་གཏང་བུ་ལ་ཞབས་བཞག་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཕྱིལ་ཏེ་སོང། ལྟག་པའི་ལྟ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུང། གཞན་ལ་གཏམས་པ་མཛད་པ་ནང་"དེང་སང་གི་དགེ་བཤེས་འདི་

---

1 སྒེ་བ་ཀཱ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྒྱ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ (ཅ)བ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འཕྲ་སྟེ། "སྨོན་དགོས་སྨོད་པ་པོ་གཞན་དག །བསྟུན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར།།" ཞེས་སོ།།

དག་གིས་ངས་བློ་མའི་ཞབས་ཏོག་བྱས་པ་འདི་ཚོས་སུ་མ་གོ་བ་འདུ།”[1] ཞེས་པ་དང་། “བློ་མ་ལས་བཟང་བའི་རྟོ་རྗེ་འཛིང་ངམ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཞིག་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་བོ།།”[2] ཞེས་སོགས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་བློ་མ་ཁོ་ནའི་དྲིན་ལས་ཐོབ་དགོས་པར་ཡང་ཡང་གསུང་། རྗེ་བཙུན་ས་པཎ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྙུང་གཡོག་ལ་འབད་པས་བློ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེའི་མཐུ་ལས་བརྙེས་པར་གསུང་ཞེ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས། “མངོར་ན་ཉམས་རྟོགས་ཆེ་ཆུང་གང་སྐྱེས་ཀྱང།། དད་པ་ཆེ་ཆུང་བསྐྱེས་པའི་མཐུ་ཡིན་པས།། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས་དྲིན་ཅན་བློ་མ་ཡི།། ཡོན་ཏན་བསམས་ཤིང་སྐྱོན་ནས་མི་བལྟ་བའི།། གཏམས་པ་འདི་ཉིད་མཐོལ་དུ་འཇོན་པ་དང་།། དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་གེགས་མེད་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ।”[3] ཅེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བློ་མའི་དད་གུས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པར་གསུང་། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ལམ་གྱི་སྲོག་དམ་པ་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་འཕགས་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མིན་པར་བློ་མ་ས་ངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་དང་། དམིགས་སྐོར་ཆང་ཆུང་རེ་ལ་འབད་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་འདིའི་གནད་ཧྲིག་པར་མི་ཤུས་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། “དེ་ལྟར་ན་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཏམས་པའང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་ལ་སྒྲུབས་པས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་ལ།”[4] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བསྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ནས་དད་གུས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་སྐྱེད་ཞིང་། ལྷག་པར་བཀའ་དྲིན་གསུམ་

---

1 གཞུང་གང་ནས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུག

2 འདིའང་གཞུང་གང་ནས་དྲངས་ངོས་འཛིན་མ་ཐུག

3 དབེན་ས་བཀའ་འབུམ། ཀ ཐྲྭ་དཔང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་། ཤོག་གྲངས་ ཁ་ཅ

4 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ཅ།ཅ

ལྷན་གྱི་བློ་མ་དེ་ཉིད་མཚན་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་འཕྲོག་ཅིང། དྲན་པ་ཅམ་
གྱིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ། གསོལ་བ་བཏབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བདེ་བློ་ཏུ
སྟོལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲུབས་གནས་བསྟུ་བ་མེད་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད
དུ་བསམས་ལ། རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བཅས་ཏེ་གདུང་ཤུགས་ཏག་པོའི་སྒོ་ནས
གསོལ་བ་འདེབས། གཞན་ཡང་དགའ་ལྷན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་
རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང། ཐུགས་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་སོགས་འདོན
པ་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང། ལྷག་པར། དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང།།
དམིགས་མེད་བརྩེ་བའི་གཉེར་ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས།། དེ་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ
པའི་དབྱངས།། བདུད་དགྲའ་མ་ལུས་འཇོམས་མཛད་གསང་བའི་བདག །གངས་ཅན་མཁས
པའི་གཙུག་རྒྱན་ཐོ་བཟང་གྲགས།། སྒྲུབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཐུ་མ་སངས་རྒྱས་ལ།། སྒོ་གསུམ
ཀུས་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས།། རང་གཞན་སྨིན་ཅིང་གྲོལ་བར་བྱེད་གྱིས་ཏྲོས།།
མཆོག་དང་ཐུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྙལ་དུ་གསོལ།། ཞེས་པའི་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཙ་སོགས
བྱའོ།།ཨ། འདིའི་སྒྲུབས་སུ་ཐུ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཆེ་འབེབས
སྤྱང་བྱེད་ཅིང། ཚོགས་ཞིང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་བདུད་ཆེ་འབེབས་སྤྱང་བྱའོ།། དེ་ཡང
ཐུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་ཆ་ལས་བདུད་ཆེ་སྤ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས།
རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད[1]ནས་བསགས
པའི་སྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཐུ་མ་ཐའི་སྒྲ་ལ་བསྟོས་པ། གསུང
བཅུ་པ། ཐུགས་དགྱུགས་པ། མ་དད་བརྟན་སྟོད་བཀྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཐུ་མ་ལ
བཏེན་པའི་སྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁ་དང་སོལ་ཁའི་ནམ་པར་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤ་ལ་བ
ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ནས་སངས་ཀྱ་དག ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ

---

1 ཐོག་མ་མེད་ ལག་ཟིས།

གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཁྱད་པར་དབལ་ལྡན་ཟླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་མོ།། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་སྤྱན་གསོལ་འདེབས་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པའི་གསང་སྤྱན་ཟབ་མོ་དག་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་ཏེ། འདིའི་སྨོ་ནས་ཟླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐུལ་ཏེ་ནད་གདོན་ཕྱི་གསྲེག་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་བསྡུབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང། ཆར་འབེབས་པ་དང། ས་ནས་བསྡུང་བ། བུམ་པ་བསྡུབས་ཏེ་ས་བཅུད་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད[1]རིན་པོ་ཆེའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་སང་གི་བར་དུ་ཐུགས་ལེན་མཛད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་གང་རས་རིའི་ཁོད་ཀྱི་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱང་གསོལ་འདེབས་འདིའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ཏོ།།[2] ལྷག་པར་རྗེ་ཟླ་མ་ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ། “མ་དག་འཕྲུད་ཅིང་མི་ཤེས་བས་ལ།། སྐུ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་གསལ།། ས་བོན་མྱུར་བ་ཐུགས་མཚན་ཟབ།།ཀ ཟླིགས་བམ་རལ་གྲི་ཟླིགས་རལ་གྲིས།། འཛད་དང་ཅོ་དང་ཅོ་མ་པ་འོ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲི་ཤེས་རབ་ཏོ་འཕེལ་གྲི་གདམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཉམས་སུ་ཐུང་གསུང། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཟླ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ཏྲཾ་ཡིག་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་ཨཾ་ཏྲཾ་གིས་མཚན་པ་ལ་བྱེད་གསུང། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྒྱུད་ལས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷང་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཟླ་ལྷན་དང་པོ་ཡི་གེ་མ།། ཞེས་མཚན་སྤྱན་ཀྱི་དང་པོ་མ་ཡིག་ལྷང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ཞིང། གཙོ་བོར་ནི་མཚན་སྤྱན་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་འདིའི་

---

1 རྒྱུད་ སོད་དཔལ། དཔེ་དཔལ།

2 ཅོ།།ཀ ལག་བྲིས།

3 འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་དཔལ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལ་གསུངས་པ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་སྐོར། ཤེས་རབ་སྤྱང་བ་འཕེལ་བྱེད། ཤོག་གྲངས། ༢ན།

སྨོ་ནས་ཐུགས་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྡེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྱུར་ཆེན་འཛིན་དགལ་རྒྱ་མཚོ་དང་། མཁས་གྱུར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། བ་སོ་ཚོས་རྡེ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བཀའ་རྒྱས་བཏབ་ནས་གནང་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་གྱུར་ཆེན་ཚོས་རྗེ་རྡེ་ལ་རྡེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གནང་བ་ཡིན་གསུང་། སྒྲིར་རྡེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་འདིར་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་སྟེལ་བ་ལ་ཐུབ་དབང་རང་ཉིད་དང་མཛད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་མེད་ཡིན་པ་དང་། རྡེ་བཙུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་མིའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཡིན་པ་འཛམ་དཔལ་ཙ་ཀྲྀད་ལས་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་གཉིས་ཀྱིའང་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྐུ་ཡིན་པར་བཀའ་གདམས་གླེགས་བམ་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་མཚན་སྦྱགས་གསོལ་འདེབས་འདི་ལ། ཕྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད། ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར། གསང་བ་ལྟག་པའི་ལྟ་གསུམ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་སྐྱེབ། ནང་སྐྱེབ། གསང་སྐྱེབ། དེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་དགུ་སྐོར་གྱི་སྐྱེབ་ཐབས་ཐུན་མོང་མིན་པཱ་ཐང་ཡོད་དོ།། གཞན་ཡང་འདི་དག་ལ། “ཞེ་བ་དཀར་པོ་པད་དཀར་འཛིན།།”[1] ཅེས་སོགས་འཛམ་དབྱངས་ཚོས་སྐོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལས་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཞིབ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་བྱན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་ཙ་བ་དང་པ་སྒྲོང་ཞིང་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་(ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་ཙ་བ་དང་པ་སྒྲོང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་)ལ་གསུམ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཆུ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་

1 འཛམ་དབྱངས་ཀྱིས་དགའ་བོ་རྡེ་རྡེ་ལ་གསུངས་པ། འཛམ་དབྱངས་ཚོས་སྐོར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟའི་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒོམ་ཚོགས་ཀོག་གྲངས་ ༡༤བ།

པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ཆུ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆུ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་འོ།།

དང་པོ་(འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཆུ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་)ནི།

ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ།།
མང་ཐོས་ཏོར་བུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བལྟམས།།
དྲང་སྲོག་འཛིན་པ་ཐུབ་དབང་གཉིས་པའི་རྗེ།།
གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདུལ་བ་སྒོམ་བརྒྱ་པ་ལས། "ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་འདུལ་བའི་ཚོ་གཤེས།། ནད་པར་སྨྲིང་བཅུ་འཁོར་ནི་དགེ་བ་དང་།། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་ལ་བཅོན་ཞིང་།། དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་ཆུ་མར་བསྟན།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆུམ་པར་དག་པ་དང་། ཕྱིར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཁྱད་པར་དགེ་སྦྱོང་གནང་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ཆུམས་ཤེས་ཤིང་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ། ཕྱིར་སློབ་མ་ལ་ཕན་སེམས་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་ནད་པ་ལ་སྨྲིང་བཅུ་བ། ཉེ་འཁོར་དག་པ། ཚོས་སྟོན་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུམས་བསམས་ལ་དད་པ་སྨྲོང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ནི། བསྟན་པར་ཇོགས་ནས་སྟོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ། འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཤིང་བསླབ་བྱ་ཆུམས་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལྟ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེག་ལ་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུལ་བ་ལྷང་གི་བར་སྟོམ་ལས། "ལོ་བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཁས།།"[2] ཞེས་

---

1 སྡེ་བསྟན། འདུལ་བ། ཀུ ཀླུ་ཀློད། འདུལ་བ་སྒོམ་བརྒྱ་པ། བསླབ་པའི་གཞི་བཅུ་བཞི་པ། ཚོག་གྲངས། ༢༦བ༦

2 སྡེ་བཀའ། འདུལ་བ། ཀ འདུལ་བ་གཞི། བར་སྟོམ། ཚོག་གྲངས། ༢༢བ༤ ལས་འདི་ལྟར། "ལོ་བཅུ་འཛིན་དང་མཁས་པ་དང་། རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཛུག་དང་། སྨོན་པ་དང་སྨོན་འདུག་ཆུམ་གཉིས་དང་། ཐུན་སུམ་ཚོགས་གཉིས་ཆུམ་པ་གསུམ།། སྨོན་དང་མི་སྨོན་བྱེད་ཤེས་

སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། “ངའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་དེ། འཕོར་བཞིས་མདུན་དུ་བདར་བ་ཡིན། གདམས་ངག་དང་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པ་ཡིན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནང་གི་མཛོད་བསྡུད་པ་ཡིན། དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྲོ་བོ་ན་འདུག་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་བསླབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་དང་། “རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལེགས་པར་བསྡུངས་ཤིང་སྲུས་པ་ཡིན།། འཕོར་བཞིས་མཇོན་སྒམ་དུ་བསུ་བ་ཡིན། གང་ཟག་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་བཀུ་ཚ་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན། ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན།”[2] ཞེས་དང་། “འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ངས་སྟང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འོད་སྐྱེས་པར་མཚོང་། ཕྱོགས་དེར་ང་ཐུགས་ཁྲལ་ཆུང་དུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་ངས་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོང་ངོ་།།” ཞེས་བྱོང་ངོ་།།

[1] སྡེ་བཀའ། འདུལ་བ། གཉ། འདུལ་བ་གཞི། ཨོཾ་ཐུང་། ༣༥ཁ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ངའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕན་ཡོན་ལྔ་ཡོད་དེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འཕོར་བཞིས་མདུན་དུ་བདར་རྟེས་སུ་བསྟན་པ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ནང་གི་མཛོད་བསྡུད་པ་ཡིན། དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྲོ་བོ་ན་འདུག་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསླབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བཀའ། འདུལ་བ། གཉ། འདུལ་བ་ལུང་། ཨོཾ་ཐུང་། ༣༧ཆ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ལེགས་པར་བསྡུངས་ཤིང་ལེགས་པར་སྲུས་པ་ཡིན། འཕོར་བཞིས་མཇོན་སྒམ་དུ་བསུ་བར་བྱ་བ་ཡིན། གང་ཟག་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན།། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་བཀུ་ཚ་བ་མེད་པས་གནས་པ་ཡིན། ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཕྱིར་ཆོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

[3] སྡེ་བཀའ། འདུལ་བ། གཉ། འདུལ་བ་ལུང་། ཨོཾ་ཐུང་། ༣༧ཆ༦ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་ངས་སྟང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འོད་སྐྱེས་པར་མཚོང་། ཕྱོགས་དེར་ང་ཐུགས་ཁྲལ་ཆུང་དུར་གནས། ཕྱོགས་དེ་ངས་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོང་ངོ་།།” ཞེས་སོ།།

ལྷུང་ལས་མཁན་པོ་དང་གནས་ཀྱི་བླ་མར་རྒྱང་བ་ལ་ལྷ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་དགོས་པ་དང། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གནད་རྣམས་བསྡུས་པ་སྟེ་ཞེས་ཏུ་བཀལ་ནས་ཀྱང་ཆེའོ།། འདུལ་བ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པ་ནི། དཔལ་ཨ་ཏི་ཤའི་ཞལ་ནས།[1] "ངེད་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོའམ་བྱ་བ་གློ་བུར་བ་བྱུང་ན་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་རྣམས་ཆོགས་ནས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་ནས་མ་བཀག་གམ། སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། ངེད་བྱི་ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ་བ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནས་མ་བཀག་གམ། དེ་དང་མི་འགལ་ལམ་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། མདུན་མའི་ཞབས་འདུལ་བ་འཛིན་པས་འཇུག་པ་ཡིན།"[2] ཞེས་གསུང་། དེ་ལྟར་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་པར་སྟོ་སྟོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ། རྒྱས་ཆ་ལུགས་མ་ཉམས་པ། འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་གཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ཐོག་མར་ཐུ་མ་འཆོལ་བའི་ཆེ་གང་བྱུང་མི་བྱ་བར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བཙལ་ལ་སྟོམ་པ་དང་གདམས་ངག་གི་བཀའ་དྲིན་ཞུས། དེ་ནས་རྒྱུན་དུ་སྟོན་པར་བལྟ་ཞིང་རང་ལ་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བལྟ་བ་དང། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་སྙིགས་མའི་དུས་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་སུ་འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཞོན་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཇལ་བ་བསོད་ནམས་རེ་ཚེ་སྨན་དུ་དད་པ་ལྟང་ལྟང་བའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་ཕུགས་རྒྱ་ཏུ་གདབ་བོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི།

---

1 ནས་ཀྱང། ལག་ཏིས།

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ཅ་བ
ལྷུང་འདི་ཇོ་བོའི་གསུང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་དྲངས་པ་འདི་ལས་གཞན་དགེ་རོས་འཛིན་མ་ཐུག

གང་དང་ལྡན་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ།།
སྟོན་པར་འོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལྡན་པ།།
མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་གྱུང་འཚོའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ།།
ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། "བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ།། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག ।དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྣ་མཁས་ལྡན།། བཅོ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲོ་བ་སྦངས་ལ་བརྟེན།।"[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུལ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ། ཞི་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། ཉེ་བར་ཞི་བཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྟེ་བསླབ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟུག་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ། སྟེ་སྨོད་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གིས་ཕྱུག་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ། གདུལ་བྱ་ལ་གདམས་ངག་འཚང་བ་ལ་མཁས་པ། གྲྭིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟག་པར་སྨོན་མ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཆེ་བ། གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་ངལ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བཅུ་དང་ལྡན་པ་ཞེག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཞེན་པར་འདིར་བཀོད་ན་མང་བར་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདིམ་རིན་པོ་ཆེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བླ་མ་བྱ་བ་བཤད་པ་ན་འབྱམས་ཟླས་པར་གོ་བ་བསྟྲེད་ལ། ལག་ཏु་ལེན་པ་ན་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་གང་ཕན་དང་ཐད་ཀར་དོན་དུ་གང་འགྱུར་སྟོན་པ་ཞེག་དགོས་གསུང་།[2] དེ་ཡང་ཚོམས་ལས། "དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་།། ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས།། གཙོ་བོ་བསྟེན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་

---

1 སྟེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། པེ ཤ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ཤོག་གྲངས་ ༢༥བ༢ ལས་བྱང་བ་ཅང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་བ།། ཡོན་ཏན་ལྟུག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་ཕྱུག ।དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་སྣ་མཁས་ལྟུག།། བཅོ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲོ་བ་སྦངས་ལ་སྟེན།।" ཞེས་སོ།།

2 ལུང་འདི་དགེ་གང་ལས་དྲངས་པའི་གཞུང་གི་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།

བས།།[1] དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོར་གྱུར་བསྟེན་པར་བྱ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆ་ཕྲ་མོ་རེའི་ངོས་ནས་ལྡན་པས་མི་ཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཆ་མཐའ་དག་ནས་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། གཙོ་བོར་འདུལ་བའི་བཅས་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྐྱེས་སུ་བྱེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཏམས་ངག་ཡོད་ཅིང་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ཐེབས་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་མི་ཤེས་པར་ལམ་ལོག་པར་སྐྱོན་པ་དང་ཐད་ཀ་ནི་ལམ་ལོག་པར་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དང། སྤྱོད་ངན་རྣམས་གོས་ནས་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་གང་དང་ཉེ་བ་དེའི་སྤྱོད་པ་འགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྨོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཏི་ངན་གྱི་སྟོད་ལ་ཏི་ངན་བོ་བ་དང། ཀ་ལུར་དང་ཀུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་བཞག་པའི་སྟོད་ལ་ཏི་བཟང་གི་ངང་བོ་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྟང་བ་བཞིན་ནོ།། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་བླ་མ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏུང་འཚོ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་པས། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དེ་འདྲ་བའི་བླ་མ་ལ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་བཀུར་བར་མཛད་ན་སྨོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ཐོག་མར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་ཀ་ཞིག་འབད་པ་དུ་མས་བཙལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཞུས། དེ་ནས་སྨོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་ཤིང། ལྟག་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་གསུངས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྦྱོང་བ་དྲག་པོ་བཏོན་ནས་དད་པ་ཤུགས་དྲག་བསྐྱེས་ཤིང་གསོལ་འདེབས་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་སྐོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

སྐོ་གསུམ་ལེགས་བསྡུས་བློ་ཆེན་བཟོད་ལྡན་དང།།

[1] སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ས ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས། ཉེར་ལྔ་པ། ཥོག་ཐུངས། ཨ་ཅ།། བཅ

གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་སྤྲུལ་དང་རྒྱུད་ཤེས་ཤིང།།
དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་བྱི་དང་འཚང་མཁས་པའི།།
རྗོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བླ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། "བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་བློ་གྲོས་ལྡན། བཟོད་ལྡན་དྲང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད། སྤྲུལ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པར་ཤེས། སྟོང་བཅུར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། སྤྲུལ་བཤད་པ་ཡི་སྟོང་བཤེས། རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དབང་པོ་དུལ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ལེགས་པར་སྦྱོམ་པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གནོད་བྱེད་དང་། དཀའ་སྟྲུད་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ས་མས་ཅན་ཀུན་ལ་ས་མས་དྲང་བ། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ། སྤྲུལ་དང་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཀྱི་སྟོང་པས་བགེགས་བཟློག་ནུས་པ། ས་མས་ཅན་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ། སྙིང་རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་། ལྷག་པར་ནང་རིག་པ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ལ་མཁས་པ། དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་དང་ལྡན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་ཆོན་གྱིས་བྱི་བའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ། གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ལམ་འཚང་པ་ལ་མཁས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྦྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་དད་གུས་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ། དན་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྟོ་བསྟམས་པས་དུལ་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཉིད་བཅུ་ཟུང་ནི། རྗོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། "ཕྱིར་བཟློག་གཉིས་ཀྱི་ཚོ་གা་དང་། གསང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁ་སྦྱོར་འབྲེད་པའི་ཚོ་གা་དང་། གཏོར་མ་རྗོ་རྗེའི་བཟློས་པ་དང་། དགེ་ཕུལ་སྦྱིན་པའི་ཚོ་གা་དང་། རབ་ཏུ་གནས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱིན།། གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ།། དཀྱིལ་འཁོར་ཏེང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་།། སྔང་སྔགས་འདུག་སྔངས་བཟློས་བརྗོད་དང་།། སྒྲིན་སྲེག་མཚོད་པ་ལས་སྦྱོར་དང་།། ཟླར་ཐུད

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚུ ས྄ོད་པ་དགོན་དཔལ་འོ། ཟླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ། ཁོག་གྲངས་ ༡༠ནས་ ༡༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིགས་ཤད་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་དཔང་པོ་དུལ།།" ཞེས་སོ།།

པ་ཡི་རྣམ་པ་ནི།། ཕྱི་ཡི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་སྟེ། ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། བསྡུང་འཚོར་བསྒོམས་ནས་ཕྱིར་བཟློག་ལ་མཁས་པ་དང་། འཚོར་ལོ་བྱིས་པ་ལྷས་ལ་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཟློག་ལ་མཁས་པ་ཀུན་དབང་ངང་གསང་དབང་བསྐུར་བ་ལ་མཁས་པ་ཁོ་ན་ལ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ངང་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་བ་ལ་མཁས་པ་ཡང་ངོ། དགྲ་བོ་སྡུང་མ་དང་ཐལ་བའི་ཁ་སྦྱོར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡང་ངོ། གཏེར་མའི་ཚོ་གཡ་ལ་མཁས་པ་ཡང་ངོ། ཡིད་བཟློས། རྟོ་རྗེའི་བཟློས་པ། དམ་ཚིག་གི་བཟློས་པ། ཁྲོག་ཀྱི་བཟློས་པ། ཁྲོ་བོའི་བཟློས་པ། ཁྲོས་པའི་བཟློས་པ། གོང་བུའི་བཟློས་པ་སོགས་བཟློས་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ངོ། ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབས་ཀྱང་མ་བྱུབ་ན་སྦྱོག་ཚོག་བྱ་བ་དགེ་ཤུལ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ངོ། རབ་གནས་ཀྱི་ཚོ་གཡ་ལ་མཁས་པ་ངོ། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཚོད་ལ་མཁས་པ་མ་རྣམས་སོ།། ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བའི་ཚུལ་དང་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ངོ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ལ་མཁས་པ་ཁོ་ན་ལ། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མཁས་པ་ངོ། གཡས་བརྒྱང་དང་། གཡོན་བརྒྱང་དང་། ས་གཏ་དང་། ཟླུམ་པོ་དང་། མཉམ་པའི་སྟབས་ལ་སོགས་པ་སྟང་སྟབས་རྣམས་ལ་མཁས་པ་ངོ། རྟོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་ཀྲུང་ལ་སོགས་པ་འདུག་སྟངས་ལ་མཁས་པ་ངོ། བཟློས་བརྗོད་ལ་མཁས་པ་ངོ། སྒྲིན་སྲེག་ལ་མཁས་པ་ངོ། མཚོད་པའི་ཚོ་གཡ་ལ་མཁས་པ་ངོ། ལས་སྦྱོར་ལ་མཁས་པ་ངོ། གཤེགས་གཞོལ་སོགས་སླར་ལ་ལ་ལ་ལ་མཁས་པ་ངོ་ཁ་ལ་བཅའ།། དེ་ལ་རྒྱུད་ཁ་ཏོག་མའི་ཐོག་བདོན་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཚང་བགོས་ཤིང་། བླ་མེད་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་ཐོག་བདོན་བྱེད་པ་ལ་ནི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཚང་བགོས་པར་གསུངས་སོ།། བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྗེ་ལྷེང་བའི་ལེའུ་རེ་ལྟ་བ་ལས། “ཞི་བ་ལ་སོགས་ལས་ལ་བྱང་།། ཤུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཚོ་གཤེས།། ཚོ་གཉིས་ཀྱའི་བྱ་བ་བསྟན།། དེ་ནི་ཐུན་མར་མངོན་པར་

---

1 ཁྲི་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཚ རྟོ་རྗེ་ལྷུང་གི་རྒྱུད། རབ་མཚོག་བདང་པོ། ཤོག་གྲངས་ །(ཕ)བ།

བསྡུགས།། ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་ཅིང་སྲིན་པ་གཏོང་། བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་དང་ལྡན།། ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྨོས་ལ་ཞེན། ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་བཟོ་ལ་མཁས།། བླ་མའི་ཕྱིར་ནི་ཡོན་ཏན་ཚོགས།། དབལ་ལྡན་སྨོན་དཔོན་ཞེས་ནི་བརྗོད།། ནང་དུ་གསང་འདུས་ལ་རབ་དགའ། ཕྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོད་པ།། དེ་ལྟའི་མན་ངག་རིམ་པ་ཡིས།། སྨོན་མ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་བསླབ། དེ་ནི་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་གསུངས།།”[1] ཞེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྨོན་དཔོན་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྡོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྨོན་པ་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་མཚམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་ནང་དུ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གསོས་པར་གསུང་། རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། “རྡོ་རྗེ་སྨོན་དཔོན་མཚན་ལྡན་ཉིད།། དེ་ཡི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྡུགས།། སྣྲུབ་པ་པོ་ལ་འགྲུབ་པོ་ཀྱི།། བརྟན་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལྡན་དང་།། རིག་པའི་གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁས།། སྲིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་སྡུགས་ཤེས་ཤིང་།། རབ་གནས་གཏོར་མའི་ལས་ལོན།། དེ་ཉིད་བཅུ་པོ་རྣམ་པར་རིག ।ཉན་ཐོས་སྲོད་པ་སྲུང་ཁ་ལོ། ། ཐུགས་ཀྱི་ཏིམ་པ་ཀུས་པ་དང་། ། གཟུགས་ལྡན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཞིང་བླུས་པར་ལྡན།། ཆ་བའི་ལྷུང་བ་འཇོམས་པ་པོ། ། ཐུགས་དང་ལུས་ཀྱིས་ཀྱོང་ཁ་ཡིས།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་བདེ་བར་བཅེད།། དེ་ལྟན་ཟླ་མས་བཅས་ནས་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྡོར་ཕྲེང། ལེའུ་རེ་ལྔ་པ། ཤོག་གྲངས་ ২৮৭৯৯ ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་བ་ལ་སོགས་ལས་ལ་བྱང་། ཐུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེ་རྣམས་ཤེས།། ཆོ་ག་ཉེ་ཕྱ་བྱ་བ་བསླབས།། དེ་ནི་ཟླ་མར་མངོན་པ་བརྗོད།། ཚུལ་ཁྲིམས་དགེ་ཅིང་སྲིན་པ་གཏོང་།། བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་ཏུ་ལྡན།། ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྨོས་ལ་ཞེན། ཤེས་རབ་ལྡན་ཞིང་བཟོ་ལ་མཁས།། ཟླ་མའི་ཕྱིར་ནི་ཡོན་ཏན་ཚོགས།། དབལ་ལྡན་སྨོན་དཔོན་ཞེས་ནི་བརྗོད།། ནང་གི་གསང་འདུས་ལ་རབ་དགའ། ཕྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ལ་སྡོད་པ།། དེ་ལྟའི་མན་ངག་རིམ་པ་ཡིས།། སྨོན་མ་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་བསླབ། དེ་ནི་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་གསུངས།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ད རྡོ་རྗེ་གུར། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ৩১৭৫ ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྨོན་དཔོན་ཀྱི།། མཚན་ཉིད་ཡང་དག་རབ་བཤད་བྱ།། དེ་ཡི་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་སྡུགས།། སྣྲུབ་པ་པོ་ཡིས་ངེས་པར་འགྲུབ།། དཔལ་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཆོས་དང་ལྡན།། རིག་པ་ཀུན་ལ་མཁས་དང་བཅས།། སྲིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་སྡུགས་ཤེས་ཤིང་།། རབ་གནས་གཏོར་མའི་ལ་རོལ་སོན།། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་རྣམ་པར་རིག ।ཉན་ཐོས་སྲོད་པ་སྲུང་ཁ་པོ། ། ཐུགས་ཀྱི་ཏིམ་པ་ཀུས་པ་དང་། ། གཟུགས་ལྡན་མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་།། དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཞིང་བླུས་པར་ལྡན།། ཆ་བའི་ལྷུང་བ་འཇོམས་པ་པོ། ། ཐུགས་དང་ལུས་ཀྱིས་ཀྱོང་ཁ་ཡིས།། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་བདེ་བར་བཅེད།། དེ་ལྟན་ཟླ་མས་བཅས་ནས་

དང་། ལྷག་པར་སྤྲགས་ཀྱི་ཚ་ལྡུང་གིས་མ་གོས་པ་ཞེག་དགོས་པར་གསུངས། སྒོ་གསུམ་ལེགས་བསྡམས་བློ་ཆེན་བཟོད་ལྡན་དང།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་སྒྲ་འཕྲལ་དུ་བའི་རྒྱུད་དང་། ངོ་རྩེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་ཇོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་རྣམས་བློ་མ་ལྟ་བཅུ་པར་བསྡུས་པ་ལྟར་བཀོད་པར་སྟང་ལ། ཚོགས་གི་སྟོར་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་རྒྱུད་ཚོགས་རྩེ་བཞིན་དུ་མཛད་ཅིང། གསུང་འདིའི་དོན་མཐའ་ཚོད་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་ལྟར་བཀླལ་བ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའོ།། དེས་ན་ཐོག་མར་སྤྲགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཚེ། བཤད་རྒྱུད་ཇོ་རྩེ་ཕྱེང་བ་ལས། རྩེ་ལྟར་རིན་ཆེན་བརྟར་བ་དང།། གསེར་ནི་བསྲེག་དང་བཅད་པས་བརྟག ।དེ་བཞིན་དུ་ནི་སློབ་མ་ཡང།། ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བརྟག ।དེ་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་དེ་ལྟ་བུས།། དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་དེ་ལྟར་བརྟག ।[1] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱེ་བོ་ཐོ་བ་ཕྱད་པ་བཞིན་དུ་གང་བླུང་བླུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་མཚན་ཉིད་བོད་པ་ཞིག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང། དོན་དམ་སྟེ་མ་ལས། “ཅོ་ལྟན་ལྟན་དབང་གིས་ཐུ་མ་སྒྲོན་བང་ཡོན་ཏན་འཇེས།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོག་པ་མེད་པ་ཡོང་མ་ཡིན།། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྟག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་བཟྱད་ནས།། བུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཚང་བ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆ་ཙམ་འགལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མ་མཐའ་ཙམ་ཚང་བ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་ཤིང། དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། “ཐུང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི།། ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ།། གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི།། ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ།། རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་

ནི།།། གང་གིས་ཀྱང་ནི་སྟོང་མི་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུལ། ཅ ངོ་བཟོང། ལེའུ་གཉིས་པ། ཨོཾ་ཐུང། ༢༧༢ནས་༨ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཤུང་གཅིག་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་བཏར་བ་བདུ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ རིགས་ལྟན་བཟློ་དཀར་པོ། དོན་དམ་བསྟེན་པ། ཨོཾ་ཐུང། ཅ་བ། འདི་ལྟར་འཇིན་སྐྱེས་དོན་དམ་སྟེ་མ་ཞེས་གསལ་ཡང། བསྟན་འགྱུར་དུ་དོན་དམ་བསྟེན་པ་ཞེས་འབྱུང།

ཡང་རྒྱང།། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན།།”[1] ཞེས་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ཀྱི་ཐུང་དོར་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཐུ་མར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཐུང་དོར་མི་སྟོན་ན་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཡོད་པ་སྐད་བྱེད་པ་ལ་ཐོ་གཏད་མི་རྒྱང་བར་གསུངས། ཐུ་མ་ལྟ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། “ཐོ་ལྟན་སྟོག་མས་ཐུ་མ་ནི།། སྙིང་རྗེ་མེད་ཅིང་ཁྲོ་ལ་གདུག ।ཁེངས་ཤིང་ཚགས་ལ་མ་བསྟན་པ་དང།། སྟྲོམས་དང་བཅས་པར་མི་བྱའོ།།”[2] ཞེས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྡུག་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཐོ་ལྟན་ཆུས་ཀྱིས་ཐུ་མ་གང་བྱུང་བསྟེན་དུ་མི་རྒྱང་བ་དང། ལྷག་པར་སྟོམ་པའི་བཅས་མཚམས་མི་བསྲུང་བའི་བག་མེད་ཅན་བསྟེན་དུ་མི་རྒྱང་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་སྤྱིར་ཐུ་མའི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང། གང་མས་ངག་འདིར་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཚུལ་ཉིད་མཛད་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་དུ་མར་སྟན་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་རྟེན་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། བཀའ་རྒྱུད་ཏོ་རྟེ་ཕྲེང་བར། “དེ་ལྟར་ཆོ་ག་ཉི་ཤུའི་ལས།། གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྲོ་བའི་ཐུ།། དགེ་སློང་ཏོ་རྟེ་འཛིན་པས་བྱ།།”[3] ཞེས་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་ཏོ་རྟེ་འཛིན་པས་བྱ་བར་གསུངས། དུས་འཁོར་དབང་ལེའི་འགྲེལ་པར་བྱངས་པ་ལས། “དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ།། གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་འབྱིང།། དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་དེ་དག་ལས།། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཐ་མ་འོ།།”[4] ཞེས་དགེ་སློང་ཏོ་རྟེ་འཛིན་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དང། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་དང། དགེ་ཚུལ་དང། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་དབང་སྟེགས་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱ་བ

---

1 སྡེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅ དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ཨོཾ་ཀྱངས་ ༡༠༥བ།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ ཐོ་ལྟར་ལྡན་ཏོར་དབྱངས། ཐུ་མ་ལྟ་བཅུ་པ། ཨོཾ་ཀྱངས་ ༡༠ན། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཁང་གཅིག་ཕྱང་ཟད་མེ་འདུ་སྟེ། “ཐོ་ལྟན་ཆུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ།། གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་ཞིང།། འཕྲིན་ནི་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།། ཁྱིམ་གནས་དེ་ལས་ཐ་མའོ།།” ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ ཏོ་ར་ཕྲེང། ལེའུ་ང་བཞི། ཨོཾ་ཀྱངས་ ༢༥ཇ།

4 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ ཤེས་ལྡན་པཎ་ཏཱ་ཡི། དུས་འཁོར་དབང་ལེའི་འགྲེལ་པ། ཨོཾ་ཀྱངས་ ཇ/ན། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཁང་གཅིག་ཕྱང་ཟད་མེ་འདུ་སྟེ། “ཐོ་ལྟར་ལྡན་ཏོ་ཡོངས་ཤེས་པ།། གསུམ་ལས་དགེ་སློང་མཆོག་ཡིན་ཞིང།། འཕྲིན་ནི་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།། ཁྱིམ་གནས་དེ་ལས་ཐ་མའོ།།” ཞེས་སོ།།

དང་། དབང་དངོས་གཞི་ལའང་མང་ཆུང་མཛད་པ་སོགས་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས། འགྲེལ་ཆེན་ཏི་མེད་འོད་ཏུ་ཡུལ་དེར་དགེ་སློང་རྗེ་ཤཱཀ་པ་བཞུགས་བཞིན་ཏུ་ཁྲིམ་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐུར་དང། རབ་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་སོགས་བྱ་མི་རྩང་བ་དང། ཁྲིམ་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་དགེ་སློང་རྗེ་འཛིན་པས་ཕྱག་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་སོ་སོར་ཕར་པ་ལ་གཅེས་སྦྱས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་མང་བུ་གསུངས། རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ་ཁྱངས་ནས་བདག་ལ་མངས་སུ་དོགས་པས་བཞག་གོ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་རྗོ་བོའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྟོམ་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྗོད་དེ། ཚུལ་འདི་དག་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ།། དེ་ལྟར་སྦར་བཤད་པའི་རྗོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་ནས་གསོལ་བ་ཕུལ་གས་ཏུ་གདབ་བོ།།

གཉིས་པ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་འདུལ་བར་མ་ནུས་ཤིང་། བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱག་ནས་ཡལ་བར་དོར་བའི་སྙིགས་མ་ལྷ་བཏོའི་གདུལ་བྱ་དམྱ་ཁོད་བདག་འཇལ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་བཀའ་དྲིན[1]དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེའོ་སྙམ་དུ་གྱས་པ་ཆེན་པོས།

སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི།།
མ་རྩངས་གདུལ་དཀའི་སྙིགས་དུས་འགྲོ་བ་ལ།།
བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པ་ཡི།།

---

1 སྒྲ་དྲིན་ ལག་རྗེས།

སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བྱའོ།། དེ་ཡང་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་འདིས་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྟོང་པོའི་དྲུང་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང། རང་རང་གི་ཞིང་བཟང་བའི་ཚེ། ཕྱོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་སུས་ཀྱང་གཟུང་མ་ནུས་པར་དོར་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བྱམ་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡལ་བར་བོར་བའི་འགྲོ་བ་དམྱ་ཆོད་ཅན་དེ་རྣམས་བདག་གཅིག་བུས་གཏུལ་བར་བྱ་ཞིང། ཕྱོད་ལྡན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་དེར་བདག་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བརྒྱ་མཛད་ནས་ཞིང་འདིར་བྱོན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་སྐྱབས་མགོན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བྱོན་ཡང་དེ་ལན་ཚད་དུ་གསུང་དུ་མེད་པའི་མདོ་སྡེ་གསུང་གི་ལམ་ཆ་ཚང་རྫོགས་པར་བསྟན་པས་ན་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཡོ་བ་དང། མིག་ནས་མཆི་མ་འཕྲུག་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་དད་ཀུས་བསྐོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ནས།

ཐུབ་པའི་ཉི་མ་དུས་ཀྱིས་ནུབ་གྱུར་ཏེ།།
མགོན་སྐྱབས་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ།།
རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་མཛད་པའི།།
སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བརྗོད་ཅིང། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་ཀྱང་འདུལ་བར་མ་ནུས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤེང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་པཏ་གྲྭ་བཀྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུལ་བར་མ་ནུས་པར་ལུས་པ་སྟེགས་མ་ལས་ཀྱང་སྟེགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར་དམྱ་ཆོད་

གཏུལ་དཀའི་འགྲོ་བ་བདག་འདྲ་བ་ལ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྣྲུབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་
མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲུབས་
མགོན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པས་ན་བཀའ་དྲིན་ནམ་ཡང་འགོར་ཐབས་མེད་
དོ་སྙམ་དུ་གྱས་པ་བསྟེད་ནས་གསོལ་བ་ཕུལས་ནས་ཏུ་གདབ་བོ།།[1] བཀའ་དྲིན་རྗེས་བྱན་གྱི་
ཀུས་པ་སྨོས་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “འདི་ནི་བདག་གི་དགེ་བཤེས་ཆོས་
སྐྱ་བ།། ཆོས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྟོན་བྱེད་དེ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ལམ་ཡོངས་
སྟོན་པ།། ཡིན་ཞེས་སེམས་གཅིག་བསམས་ནས་འདིར་འོངས་སོ།། འདི་དག་བསྟེད་པས་
བདག་གི་མ་ལུ་བུ།། ཡོན་ཏན་འོ་མ་ལྡུད་པས་མ་མ་འདྲ།། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད
པ་[2]ཡིན།། དགེ་བཤེས་འདི་དག་གཞོད་པ་ནམ་པར་བཟློག །ཆུ་ཤི་ཐར་བྱེད་སྨན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།།
བདུད་རྩིའི་ཚར་འཕེན་ལྟ་དབང་བཏུ་བྱེད་འདྲ།། ཟླ་ཉ[3]ལྟ་བུར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱས།།
ཞེ་བའི་ཕྱོགས་སྟོན་ཉི་མ་གསལ་བ་འདྲ།། དགྲ་དང་གྲོགས་ལ་རི་བོ་འདྲ་བ་སྟེ།། རྒྱ་མཚོ་བཞིན
དུ་མི་འགྱུག་སེམས་དང་ལྡན།། ཡོངས་སུ་སྤྱོང་དང་མཉན་པ་འདྲ་བ་ཞེས།། དེ་འདྲའི་སེམས
ཀྱིས་ཏོར་བཟང་འདིར་འོངས་སོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་ཟླ་སྤྱེད་པ།། ས་ངས་རྒྱས
སྨས་པོ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་བྱེད་པ།། འདི་དག་བདག་བཤེས་ས་ངས་རྒྱས་བསྡུགས་པ་ཞེས།། དེ
ལྟར་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་འོངས་སོ།། འཇིག་རྟེན་སྤྱོས་པས་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ།། དེང
དགོན་མགོན་དང་སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན།། འདི་དག་བདག་ལ་བདེ་སྟོབས་མི་ཡིན་ཞེས།། དེ
འདྲའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་བཤེས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད།།”[4] ཅེས་སྟོན་གཞོན་ནུ་ཏོར་བཟང་གིས་བླ

---

1 ཕུགས་རྒྱ་ཏུ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ།། ལག་ཕྱིས།

2 སྤྱོང་བ་ དགེ་དགས། ལག་ཕྱིས།

3 ཟླ་ཉ་ བོད་དགས།

4 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དགས། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ན།

མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གསོལ་འདེབས་རྟེ་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ལྟར། ཧོར་བཟང་ཞེས་པ་རྣམས་
རང་ལ་འདོན་པ་བསྐྱར་ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་ང་རོ་དང་བཅས་མིག་མཆི་མ་འཕྲུག་བཞིན་དུ་འདོན་ཞིང་
དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གུས་པ་ཅི་སྐྱེ་བྱ་བར་གསུང་། འདིར་ཚོག
དེ་དག་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་ཀྱང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚེ་དོན་དེ་རྣམས་བསམས་ནས་བཀའ་དྲིན
རྟེས་དྲན་གྱི་གུས་པ་བསྐྱེད་དགོས་སོ།། རྗེ་རྟེ་འཆང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།
“འདས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པོས་སྒང་ཤེད།། ད་ལྟ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི།།
འཚོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས།། གདུལ་བར་མ་ནུས་མཁོན་སྐྱེས་མེད་པའི།།
བདག་ཅག་སྙིགས་མའི་འགྲོ་བ་དག་ལ།། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་བསྐྱེས་པའི།། རྟེ་བཅུན
བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།། བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།།”[1] ཞེས་པ་དང་།
“ཆོས་ཆོགས་བཅད་རེ་རེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར།། མེ་འབར་བའི་འོབས་སུ་མཆོངས་པ་དང་།། ལྷགས
གཟེར་རྩོན་སྟོང་གིས་ཕུག་པ་སོགས།། ཕྱོན་ཐུབ་པས་དཀའ་སྤྱད་རྟེ་ལྟར་མཛད།། ལར་དེང
སང་འབད་རྩོལ་ཆེར་མེད་པར།། ཆོས་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག །པ་ཁྲོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན
ཆེ་ལས་ཐོབ།། དེན་འཁོར་ཐབས་མ་མཆིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།། རྒྱ་དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི
བར།།ཨ། བདག་སྨོ་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་ཚོགས་བཅས།། རྟེ་ཁྲོད་མཁེས་བསྐྱབ་ཕྱིར་འབྱུལ
ལགས་ནི།། ཐུགས་བརྩེ་བས་དགྲེས་བཞིན་བཞེས་སུ་གསོལ།། ཕྱོན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད
པ་ནས།། པ་ཁྲོད་ཀྱི་ཐུགས་རྟེས་ཡང་ཡང་བསྐྱེས།།[2] ད་སྟེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར།།
སྐྱེས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཟླ་མ་རྟེ།། དུས་གཅིས་སྐྱེས་ཅི་འདྲར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། སྨྲ་བདག་གི
ཕྱིར་ཐུགས་ལེགས་ཉེས་ཀྱན།། རྟེ་ཟླ་མ་ཁྱེད་རང་མཁྱེན་ལགས་པས།། ཐུགས་བརྩེ་བའི་ལྷགས
ཀྱུས་གཟུང་དུ་གསོལ།། རྟེ་ཟླ་མའི་མཛད་པ་ཅིར་སྣང་ཡང།། ཟླ་ལོག་ཏོག་ཏུ་ཐུང་ཟད་མི་ཕྱེ་བར།།

---

1 བཀའ་ཚིན་ཟླ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ གསུང་ཐོར་བུ། གསོལ་འདེབས་ཐུགས་རྟེ་བསྐྱལ་བ། གཙང་དཔལ། ཝོག་གྲངས། ༡༥ཨཨ།

2 བསྐྱེས།། བོད་དཔལ།

ལམ་ཟབ་མོ་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།། དུས་གཏན་གྱི་མདུན་མ་བྱུབ་གྱུར་ཅིག །”[1] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་བསམ་མོ།། དེ་ནས།

དུས་གསུམ་སྒྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས།།
གང་གི་བ་སྤྱའི་བུ་གཅིག་ཙམ་ཡང།།
བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ལེགས་བསྟགས་པའི།།
སྐྱེས་མཚོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་སྨོན་རྗོགས་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐོ་དམའ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ལྷག་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་སྒྲོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བླ་མའི་བ་སྤྱའི་བུ་གཅིག་ལྷག་པར་གསུངས་སོ་སྙམ་དུ་དད་ཀུས་བསྐྲོམ་ཞིང། རང་གི་ངོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱས་ན་སྒྲོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིའི་མཐུ་ལས་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་སྙམ་དུ་གསོལ་བ་ཕུལ་གས་དྲན་ཏུ་གདོལ་བོ།། སྟོན་མའི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་བླ་མའི་བ་སྤྱ་གཅིག་ལྷག་པ་ནི། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། “འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་བཅུ་ན་ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཇི་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་བས་ཀྱང། སྟོན་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱའི་བུ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

---

1 པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཅ གསུང་ཐོར་བུ། རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྨོན་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། གཙང་དཔར། ཚོགས་གྲངས། ９９３９９

ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པའོ།། སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས[1]ཡིན་པའི་བར་དུའོ།།”[2] ཞེས་དང་། སཾ་བྷུ་ཏ་ལས་ཀྱང་། “རྒྱལ་བས་མཆོད་པའི་སྨོན་དཔོན་བློ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞུགས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་སྨོན་དཔོན་གྱི་བ་སྤྱའི་ཁུང་བུའི་རྩེ་མོ་ལ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་མཐོང་།།”[3] ཞེས་གསུངས། སཾ་བྷུ་ཏའི་འགྱུར་འགལ་ཞིག་ལས། “གང་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་པས།། སྨོན་དཔོན་བ་སྤྱའི་ཁུང་གཅིག་མཆོག ། དེ་ཕྱིར་སྨོན་དཔོན་མཆོད་བྱེད་པ།། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཟིགས།།”[4] ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མན་སྟེར་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྗེ་རྗེ་སྨོན་དཔོན་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་པའི་གནས་སུ་མཛད་ན་སྨོན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྨོས་དགོས་པར་གསུངས། གཞན་ཡང་རྒྱུད་མང་པོ་ནས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ་བཞི། ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། ནང་གི་

---

1 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་གནས་ བོད་དཔར།

2 སྒེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ཁ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལྟ་སྟེ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱོགས་བཅུ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣོ་རྗེ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྡོ་རྗེ་པ་དེ་བས་ཀྱང། སྨོན་དཔོན་ཀྱི་བ་སྤྱའི་བུ་གུ་གཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་སོ།། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ་བསྟེན་པ་གནས་པར་གྱུར་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་བར་དུའོ།།” ཞེས་སོ།།

3 སྒེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ སོ་ཟླུ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ཤ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱལ་བས་མཆོད་པའི་སྨོན་དཔོན་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམ་ཚིགས་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དམ་ཚིགས་གོས་ཏྲག་ཏུ་བཏོས་གྱུར་ཐུ་ཚོགས་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། བློ་བཏང་ལྡན་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུར་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ།། གང་གི་ཕྱིར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་གང་ཞིག་སྨོན་དཔོན་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁུང་བུའི་རྩེ་མོ་ལ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྨོན་དཔོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མཐོང་།།” ཞེས་སོ།།

4 སྒེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ང རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔའ་བོ་རྡོ་རྗེ། ཁ་སྦྱོར་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ཤོག་གྲངས་ ५२བ३

ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ཕྱི་འི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུང་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི།། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་དག་ལ་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་བྱོན་པས་མ་ཐུལ་བའི།། ཞེས་པ་ནས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་བར་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་། སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གསོལ་འདེབས་སུ་བྱ་[1]ཚུལ་དང་། ཡང་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་ཅེས་པ་ནས་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་བར་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སུ་མཛད་ཚུལ་དང་། ཡང་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་ཞེས་སོགས་འདི་ཡན་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུང་ཁམས་ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་གསོལ་འདེབས་སུ་མཛད་དེ། དེ་ལྟར་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་སྣང་ནའང་གདུལ་བྱ་རང་གི་མོས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་དོན་འདྲའོ།། འོན་ཀྱང་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འདི་དག་གི་བསྡུས་དོན་མཛད་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་མདོ་སྡུགས་

---

1 བྱེད་ ལག་ཟིས།

ཀྱི་ལམ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྤྱན་ཀྱི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལས་བརྩམས་ཏེ་གོ་བ་བསྟེད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་སྟང་ངོ་།། ཇི་ལྟར་ཡང་འདིར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྙིགས་མ་ལྟ་བདོའི་འགྲོ་བ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཅག་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་རྗོགས་པར་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེད་མེད་ངོ་སྙམ་དུ་གྱས་པ་བསྒོམ་ཞིང་།

བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི།།
ཐབས་མཁས་སྙུ་འཕྲུལ་དུ་བའི་འཇོ་སྒེག་ལས།།
ཐ་མལ་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་འདྲེན་མཛད་པའི།།
སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་བརྗོད་དོ།། བདེ་གཤེགས་སྐུ་གསུམ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨཾ་དང་། གསུང་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཨཱཿདང་། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཧཱྀུ་གསུམ་གྱིས་སྐུ་བརྒྱན་ཅིང་། སྤྱན་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལོངས་སྐུར་བྱེད་པར་གསུང་བ་སོགས་གསང་བ་མཚོག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་མ་སྨོས་སོ།། སྐབས་དོན་སྐུ་གསུམ་མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ལ་སྐུའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི། སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤུགས་འཚང་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དགུ་འདུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མཚོད་པ་དང་ཚོས་ཉན་དུ་འོངས་པ་ན།[1] དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུའི་

[1] ནི། བོད་དགས།

ཚད་དང་དབྱའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་མོ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་སྦྱར་ནས་བལྟས་པ་ན།[1] དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དཔག་ཚད་འབྱམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པར་མཐོང་ནས་སྐུའི་ཚད་མ་མཐོང་ཞིང། གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་མོ་བལྟར་མ་ཐུས་པ་ན།[2] ཇི་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཏྲིའི་གླང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་བྱེ་མ་སྟེང་འདས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརླ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཕྱིན་ཏེ་བལྟས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནམ་མཁའལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་དབྱའི་གཙུག་ཏོར་མ་མཐོང་ཞིང། སྐུའི་ཚད་མ་གཏོགས་སོ།། དེ་ནས་ཞིང་དེ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརླའི་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟེང་པོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུའི་ཚད་དང་དབྱའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་ཇི་ཙམ་ན་མཐོང་ཞུས་པ་ན། ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་མི་ཐུས་པར་གསུངས་ཤིང། “ནམ་མཁའི་ཚད་ནི་ཇི་ཙམ་པ།། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་སྟེ།། འཇིག་རྟེན་མཁོན་པོའི་དབྱའི་གཙུག་ཏྲོ།། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་པ་ལགས།། ནམ་མཁས་ཇི་སྟེད་ཁྱབ་གྱུར་པ།། སྐུས་ཏྲོ་དེ་སྟེད་ཁྱབ་པ་ལགས།། སྐུ་ཡིས་ཇི་སྟེད་ཁྱབ་གྱུར་པ།། འོད་ཀྱིས་ཏྲོ་ནི་དེ་སྟེད་ཁྱབ།། འོད་ཀྱིས་ཇི་སྟེད་ཁྱབ་གྱུར་པ།། གསུང་གིས་ཏྲོ་ནི་དེ་སྟེད་ཁྱབ།། གསུང་གིས་ཇི་སྟེད་ཁྱབ་གྱུར་པ།། ཐུགས་ཀྱིས་ཏྲོ་ནི་དེ་སྟེད་ཁྱབ།།[3] ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི། འཕགས་པ་མཱཏྲ་འགལ་གྱི་བྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་ཁྱབ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་དང། ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ཆུ་ཁྱུད་སོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཉན་པ་ན་གསུང་སྦར་བཞིན་དུ་ཐོས། དེ་ནས་ཇི་འགྱུར་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཏྲིའི་གླང་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུའི་བྱེ་མ་སྟེང་འདས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་སྣེག་ནས་ཉན་པ་ན། བྱ་ཏོད་ལུང་

---

1 ནི།། དཀེ་དཔར།

2 མི་ཐུས་པ་ནི། བོད་དཔར།

3 སྟེ་བཀའ། དགོན་བཅུགས། ཀ གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༠བ།

པོའི་རིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཉན་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ཐོས། ཞེང་དེ་ན་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཤིང་། དེའི་སྐུ་དཔག་ཚད་ཙམ་པ
ཞིང་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལུས་དཔག་ཚད་སྟེང་ཙམ་ཡོད་པས།[1] མོའུ་འགལ་གྱི
བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་ལྷུང་བཟེད་གྱི་སྣྲན་གཏུ་བུའི་ངོས་ལ་འཚག་ཅིང་འདུག
པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལ་ཕྱག་གིས་རེག་ཅིང། འདི་འདྲ
བའི་སྨོག་ཆགས་ཆུང་ངུ་དག་སྣོང་གི་གཟུགས་ཅན་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་གཏུ་བུའི་ངོས་ལ་འགྲོ་བ་འདི
ཅི་ཞིག་ཅེས་ཡ་མཚན་དུ་བྱེད་ཅིང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཞུས་པ་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་འདི་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཉན
ཐོས་རྣ་འཛིན་ཅན་གྱི་མཆོག་དེ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བརྟེས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་གསུང། དེ་ནས་མོའུ
འགལ་གྱི་བུས་རྣ་འཛིན་བསྟན་ཏེ་ཞིང་དེ་སྒྲོལ་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་པ་དང། སྟོན
པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཞིང་འདིར་འོངས་པ་སོགས་རྒྱས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ
པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ངོ།། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི། གཏན་ཕྱི་ལྟ་ཤེ
ས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྡུ་བདཀའི་ཐམས་ཅད་མེར་བསྲེགས
ཏེ་ཐལ་བ་རྣམས་གཏན་ཕྱི་ལྟ་ཤེ་ཤེ་ཆེ་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཆུགས་ནས
ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་དགྱུགས་ཏེ། དེ་ནས་བདེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐལ་བ་དེ་དག་གི
རྡུལ་ཕྲ་མོ་རེ་རེ་ནས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གི་ཡིན། ཡུལ་གང་གི་ཡིན། རྡུ་ཤིང་གང
དང་གང་གི་ཐལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཅིག
ཅར་གཟིགས་ཏེ། ཐལ་བའི་རྡུལ་ཕྲ་མོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཞེས
བྱ་བ་དང། ཡུལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང། རྡུ་ངོ་ཤིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང། ཆུ་བ་དང། ཐོང་བུ
དང་། ཡལ་ག་དང། ལོ་མ་དང། འབྲས་བུ་འདི་དང་འདིའི་ཐལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ་སོར་མ་འཇེས

---

1 ཡོད་པ། ལག་ཟིས།

པར་སྟོན་པར་མཛད་གསུང། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དགེ་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཚད་གཟུང་མི་ནུས་པ་ནི། བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད་ལས། "ཁྱོད་འབབ་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་ལགས་ཀྱི།། ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ཤེས་བྱ་ཁོ་ན་ལྟག་པ་ལགས།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པས་ཅིག་ཅར་དུ་ཁྱབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཚད་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཚད་གཟུང་བྱས་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་དང། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་ཤིང་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་པའོ།། མདོར་ན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། "ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི།། ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས།། རྟེ་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་ནོ།། ཚངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྨོས་ཅི་འཚལ།།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་བདག་ཅག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ལ་སྙང་དུ་རུང་བའི་མཚན་དགེས་བརྒྱན་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐུ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ནི། ཐུགས་རྟེ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྤྱུ་འཕྲུལ་ཚད་མེད་པས་བདག་ཅག་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་ཤ་རུས་རྟོས་བཅས་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་དང་གྱས་བསྟོམ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། འདི་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་ལྷེང་བར། "ཕྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་སྐྱོང།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ།། སངས་

---

1 སྡེ་བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ ལྷོན་དགོན་མཏིན་ཅི་ཏཱ། བསྟན་འོས་བསྟན་བསྟོད། ཤོག་གྲངས་ ১৫৯৪

2 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། སྐབས་གསུམ་པ། གཙང་དགེ། ཤོག་གྲངས་ ৭০৬৭

3 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྟོ་རྟེ་ལྷེང་། ལེའུ་རེ་ལྟ་པ། ཤོག་གྲངས་ ২৮৭৯২ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ།

རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟེགས་དུས་སུ་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་འཛིན་པ་ནི་བཏུག་གཉིས་དང་གྱར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་གསུངས་ཤིང་། ཡབ་སྲས་མཉལ་བའི་མདོ་སོགས་མདོ་སྡེ་མང་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བཀག་ཆེ་བ་དང་། མངས་སྒྲུབ་གས་པས་མ་བཀོད་དོ།། ཚུལ་འདི་དག་ལ་སྔོན་གྱི་གླེང་གཞི་ཀྱང་འགས་པ་བསྟེད་པར་བྱ་སྟེ། སྔོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སྒའང་གཏུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་མང་དུ་བསྟན་ཏེ། སོར་ལྷེང་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རང་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀླ་པེ་ན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ཡོས་བསྡུར་རྒྱལ་དུ་སྤྲུལ་ཞིང་། མོའུ་འགལ་བློན་པོ་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ཟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཟ་རང་བཞིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་སོགས་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་བཟང་ནས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོན་ལམ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་རྣམས།།
བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་མེམས་དཔའ་དང་།།
ཁོ་བོའི་དབང་པོའི་རང་བཞིན་མཆོག་གསུམ་གྱི།།
བདག་ཉིད་བླ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་བླ་མ་དེ་ཉིད་བདག་ཅག་བླུན་ཟོངས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ངོར་རང་དང་སྐྱེ་བ་མཉམ་པའི་ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་བཟུང་ཡང་ནང་གི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཐ་མལ་པ་མིན་པར་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་དང་མེམས་དཔའ་བཅུད་དང་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ངོ་སྣུམ་དུ་དད་གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞེས་པར་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་པའི་སྐབས་

"ཕྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ལ་སྨྲོང་བ།།" ཞེས་སོ།།

སྒྲ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྨོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི།།
དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ།།
རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཙོ།།
རྒྱང་འཕྲུག་དང་པོའི་མགོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསང་བ་ལྟར་ན་བཀའ་བྱོན་གསུམ་ལྷན་ཏེན་ཅན་བའི་བླ་མ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྗེ་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དང་སྤྱལ་བྱེད་དང་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང། མདོར་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུگས་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཞེས་མཚན་དུ་བཏགས་པར་བསམས་ནས་མོས་གུས་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། རྒྱང་འཕྲུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “ཕྱོག་འཇོན་ཆེས་ཐུ་ཧོར་བུ་ཚུ་ཤེལ་ནི།། ནམ་དག་འོད་གསལ་ལྟ་ཡི་ལམ་ལས་འོང།། རབ་དཀར་ཟླ་ཟེར་བྱེ་བས་འཕྲུང་བའི་སྐུ།། རྒྱང་འཕྲུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནང་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ནམས་རྩ་ཏྲི་ན་བསྡུས་ཏེ་ཕིམ་པ་ལས་དགེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནམས་རིམ་གྱིས་འཆར་ཞིང། བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ལས་རྒྱང་འཕྲུག་གི་སྐུ་འགྲུབ། སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱང་འཕྲུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་འོངས་སྦྱོང་རྫོགས་སྐུ་ཐོབ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རོལ་པ་ལས་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་འཆར་བར་གསུང། རིགས་བརྒྱའི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཉིས་ཤུ། རིན་འབྱུང་

---

1 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། ཏ གསུང་ཐོར་བུ། གསང་འཛིན་ལྟ་སོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ། གཙང་དཔལ། ཥཀ་གྲངས། ༡༥བ༧

གི་རིགས་ཉིད།ལ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཉིད།ལ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཉིད།ལ། མི་བསྐྱོད་པའི་ རིགས་ཉིད།ལ་སྟེ་བརྒྱའོ།། རིགས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔར་འདུ། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ གསང་བ་རིགས་གསུམ་དུ་འདུ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསང་ཆེན་རིགས་ གཅིག་སྟེ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་དུ་འདུའོ།། ཚུལ་འདི་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བའི་གནས་ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་འདི་ལ་གསང་བའི་ གསོལ་འདེབས་སུ་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི།

སྒྲིབ་མེད་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་བ་དང་།།
དབྱེར་མེད་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ཁྱབ་ཀུན་གྱི་བདག ।
ཐོག་མ་མཐའ་བྲལ་ཀུན་བཟང་དོན་དམ་གྱི།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ངེས་དོན་གྱི་བླ་མ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཞེས་ཀྱང་གསུང་། གསུང་འདིའི་དོན་ནི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “གཉིས་སྣང་སྤྲོས་པའི་ཀུན་རྟོག་དབྱེངས་སུ་ཐིམ།། སྲིད་ པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱང་གི་རྒྱུ་བ་བཅད།། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་མཚོག ।བདེ་ཆེན་ ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདིའི་གནད་ཞིག་པར་ རྟོགས་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཟློག་པ་ལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་ པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་མ་བྱས་བར་ གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་ལུགས་རྣམས་ལ་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ངེས་པ་གཉིང་ ནས་འཇུག་པ་ཞིག་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་འཁོར་འདས་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱང་གིས་བྱེད་ལུགས་དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་

---

[1] མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ། ཏ གསུང་ཐོར་བུ། གསང་འབྱུས་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས། ༡༥༧

བྱེད་ཀྱི་ཆུང་རྣམས་ཐིམ་དགོས་པ་དང། ཀུན་རྫོགས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་གི་རྒྱུ་བ་བཅད་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་འབྱུབ་ལུགས་དང། དེའི་མཐུ་ལས་བདེ་ཆེན་ཚོས་སྐུ་འབྱུབ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་དགོས་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡིན་ཞིང། མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་ནང་ནས་སྒོས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང། མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་ཏུ་གསང་བའི་གནས་འདི་རྣམས་པ་ལ་སྨྲོར་ཟློ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་དང། ཁྱད་པར་དཔལ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཞེག་དགོས་གསུངས་པོ།། ཆུ་མ་ཚོས་སྐུར་བལྟ་བ་ནི་ཐུགས་སུ་མ་ཟད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་རྟོ་ཐེ་གཅོད་པ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཡང་མདོ་སྟེ་མང་པོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།[1] བྱུབ་ཆེན་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཆུ་མ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དང། ངེས་དོན་གྱི་ཆུ་མ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་འདི་དག་རང་བཞིར་མཛད་པ་མིན་གྱི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལས། “རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།། རབ་འབྱོར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པའོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་ལམ་མོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་སྡོང་བའོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་སྦྲོན་མའོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་འོད་དོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་ཤྲོ་བའོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་སྐྱབས་སོ།།[1] ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་གནས་སོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་དགྱེ་གཉེན་ནོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་ཕྱིར་ཏོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་མའོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་ཕའོ།། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་

---

1 སྐྱབས་སོ།། བོད་དཔར།

པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའོ།།”[1] ཞེས་དང་། “ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཀུན་དགའོ་མངོར་ན་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བླ་མ་དང་སྟོན་པར་བལྟ་བར་མ་ཟད། ལམ་དུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ཀྱང་བླ་མ་དང་སྟོན་པར་བལྟ་བ་སྟེ། འདི་དག་ལ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཞེས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ།། ངེས་དོན་གྱི་བླ་མ་ཞེས་པ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་ཡི་དམ་ཞེས་པ་སོགས་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་མཐའ་བྱུག་གི་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བརྟན་གཡོ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་དང་། དེས་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་འདི་དག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་། མ་རྟོགས་ན་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོག་མི་རྟེད་ལ། རྟོགས་ན་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེའི་སྙིང་པོའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་མཐའ་ཚོད་པར་བཤད་དགོས་ནའང་བླུན་རྨོངས་བདག་འཛིན་བས་ནི་འདིར་ཐུང་ཟད་བརྗོད་པ་དག་ཀྱང་བཏེ་བར[3]རེགས་སོ།། འདི་ལྟ་བུའི་གསང་བའི་གནད་རྣམས་ནི་ལུང་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་དང་། རྟོག་གེའི་རིགས་པ་ལ་མཁས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཀྱི། བླ་མ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་ཏེ། བཏུག་གཉིས་ལས། “གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས།། གང་དུ་ཡང་ནི་

---

1 སྡེ་བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བཅུད་སྟོང་པ། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧༤བ། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ནི་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའོ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བཅུད་སྟོང་པ། ཤེར་ཕྱིན་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པའི་ལེའུ་ཉེར་བཅུད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༥༠ན།
ལུང་འདི་མ་དཀོན་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དེར་མ་རྟེད་པར་ལེའུ་ཉེར་བཅུད་པ་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པའི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་རོ།།

3 ཞེས་ཏུ་དགྱོ་བར་ དགེ་དགས།

མི་རྣྲེད་དེ།། ཐུ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་ཡིས།། བདག་གིས་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཇོ་རྗེ་འཚང་ཐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། “གཞན་གྱིས་བཟློད་མེད་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས།། གང་དུ་ཡང་ནི་རྣྲེད་པ་མེད་པ།། ཁྱོད་ཞབས་བསྟེན་ཅིང་ཁྱོད་གསུང་ཐོས་པས།། མངོན་སུམ་འགྲུར་མཛད་བཀའ་དྲིན་ཟ་མེད།། རྗེ་བཙུན་ཐུགས་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་སྙིང་ནས་དྲན་པས།། སྨོ་གསུམ་དང་བས་གསོལ་བ་འདེབས་སོ།། སྨྲིན་བྱས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྷན་སྐྱེས།། ཐུར་དུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག ।”[2] ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་ཕུར་ཚུགས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ནི།

ཁྱོད་ནི་ཐུ་མ་ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྟེ།།
དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ཁྱོད་མིན་སྐྱབས་གཞན་མི་འཚོལ་བས།།
འདི་དང་བར་དོ་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཐུགས་རྗེའི་ལྷུགས་ཀྱིས་གཟུང་མཛོད་ལ།།
སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་སྐྲག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྟོལ་གཏན་གྱི་གོོགས་མཛོད་བར་གཅོད་སྲུངས།།

ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་ཕུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ།། དེའི་ཚེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་ཐུགས་ལ་ཚོར་གྱིས་འཇུས་ནས་སྙི་བོས་གཏུགས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་གསུང། དེ་ཡང་དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་བླ་མ་ཁྱོད་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཉམ་ཐག་བདག་འཁོར་བ་དང་དན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལས་དྲངས་ཏེ། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ང བཏུག་གཉིས། བཏུག་པ་དང་པོ། ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠ནས།

2 བཀྲ་ཆེན་ཕྱོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཅ གསུང་ཐོར་བུ། ཕྱ་མའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐུགས་རྗེས་བསྐུལ་བ་གྲུབ་པའི་སྨོན་སྨྲ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༢༠ནས།

འཁྲིད་ཕྱིར་རང་དང་སྐྱལ་བ་འཚམ་པའི་བླ་མའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཡིན་པས། དཀྱུང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པས་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་སྣ་དང་དུ་གསོལ། ཁྱོད་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་བླ་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཡིན་པས་བདག་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱེར་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཁྱོད་ནི་ཡི་དམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བདག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེར་དུ་སྩལ་དུ་གསོལ། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པས་ན་ཁྱོད་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་མངའ་བདག་དང། མཁའ་འགྲོ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་སྐྱེར་དུ་བགྲོད་པའི་གྲོགས་[1]མཛད་དུ་གསོལ། དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དང་ཡུལ་ཉེར་བཞིར་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་འཕྲུལ་ཡིན་པས་ན། ཁྱོད་ནི་ཆོས་སྐྱོང་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་བར་གཅོད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྲུང་དུ་གསོལ། མདོར་ན་འདི་ཕྱི་བར་དོ་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ལས་ལྷག་པའི་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པས་ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་བཟུང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་གདབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཕྱར་ཚུགས་སྒ་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས།།
བླ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལས།།
བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་ཁ་གསུམ།།

---

1 བཞོད་པའི་ཕན་གྲོགས་ ལག་ཏིས།

རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བྱུང་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི།།
གནས་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཕྱིམ་པ་ལས།།
སྒྲིབ་བཞི་དག་ཅིང་རྣམ་དག་དབང་བཞི་ཐོབ།།
སྐུ་བཞི་ཐོབ་ཅིང་བླ་མ་གཉིས་པ་ཞིག །
དགྱེས་བཞིན་ཕྱིམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསམས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ཆེན་པོ་ཐུགས་གཏེར་ནས་དགྱེས་ཏེ་སྤྱི་པོའི་ཙཱ་ལས་བདུད་རྩི་དཀར་པོའི་རྒྱུན་བབས། རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་སྦྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྣང་སར། བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། སྨྲལ་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཀུས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། བླ་མའི་མཐྱོན་པའི་ཡུངས་ལས་བདུད་རྩི་དམར་པོའི་རྒྱུན་བབས། རང་གི་མཐྱོན་པར་ཞུགས། ངག་གི་སྦྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་ཆུང་སྦགས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྣང་ཞེན་སྣང་སར། གསང་བའི་དབང་ཐོབ། ལོངས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཀུས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ཕྱུ་ལས་བདུད་རྩི་སྔོན་པོའི་རྒྱུན་བབས། རང་གི་སྙིང་གར་ཞུགས། ཡིད་ཀྱི་སྦྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་གང་སྣང་བདེ་སྟོང་དུ་འཚར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཏེ་མ་སྣང་ས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ། ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཀུས་པ་བཞག་པའི་མོས་པ་བྱ། བླ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བབས། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཞུགས། སྦྲོ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། དབང་བཞི་པ་ཚོགས་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པའི་ཀུས་པ་བཞག་བྱང་སྣུམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱའོ།། བསྡུ་ན་དེ་ཙམ་དང། ཡང་དབང་བཞི་སོ་སོའི་བརྟ་དོན་འགྲོད་ཅེས་སུ་བྱ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཙམ་བྱེད་ན། ལྟར་ལྟར་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏु

བཏབ་ཅིང། བདག་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ཐུར་དུ་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། དེའི་སྨིན་བྱེད་དབང་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐུར་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ་མོས་པ་དང། ལྷག་པར་བུམ་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཤུགས་ཏྲག་བཏབ་པས། ཌཱ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀā་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས། ཌཱ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྡེ་འཚང་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། གླུ་གར་མཛད་ཅིང་རོལ་མོ་བཏུངས། མེ་ཏོག་དང་གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚར་འབེབས། ཕྱག་གིས་ཐུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར། གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གླུ་དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད། ཁོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་མཚམས་སུ་འགོད་ནས་བགེགས་བསྐྲད། ཨོཾ་སཏ་ཏ་ཐ་ཏ་ཨ་ཛྲི་ཏ་ཏ་ས་མ་ཡ་ཧཱུཾ་ཡེ་ཥྚཿ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཆུ་རྦབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་བས། བདུད་རྩིའི་ཆུས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང། སྲོག་གཅོད་པ་དང། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་ཕྱིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཇོག་པའི་སྡུང་ཞིན་ཀྱི་ཏེ་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། ལུས་དབས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ལྷའི་སྐུར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས། ཚུའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཡར་ལུད་པ་ལས་ཌཱ་མའི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བཏུན་པར་བསམ། ངེས་བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་ཏེ་མ་རྣམ་གསུམ་སྦར་བསགས་སྤྱོང་ཞིང་ཕྱི་མ་སྟོམ་པ་དང། ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཇོག་པའི་སྡུང་ཞིན་ཀྱི་ཏེ་མ་འཁྱུད་པས་ན་སྐུ་ངོ་རྡེ་སྤྱོང། བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་དབང། འབྲས་བུ་སྤྱལ་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཁུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་བྱང་སྙམ་དུ་བསམས་ཤིང། དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་

ལ་བསྟེན་པས་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ནས་སྨོན་ཡང་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྨོ་ནས་བདག་ལ་གསང་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་སྟོན་པས་པར་ཞུགས་པའི་སྨོན་མཚམས་དང་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱན་དངས། བླ་མའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྨོན་མཚམས་ནས་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་གྱི་ཚོགས་དང་། སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། རང་ལ་ཐིམ་པས་རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིས་གང་ཞིང་། ལྷག་པར་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་དཔག་མེད་ཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྟུན། ཐ་མ། ཚེག་རྩྭ། ངག་འཁྱལ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་སྨོ་ནས་བསགས་པའི་སྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་ཆུང་སྦྱགས་སོ་སོར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པའི་ཏྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ལུས་དྭངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ལྷག་པར་རྩ་ཆུང་ཐིག་ལེའི་ཁམས་ཆམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དག་མ་དག་གི་སྣུ་ལུས་སྨོས་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག གསང་དབང་ཐོབ་བྱང་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྐོམ། དེ་ནས་ཡང་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྨོ་ནས་བདག་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ། རང་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་དང་སྟོན་པས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ་དང་། ཁྱད་དགའ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོབ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོག་གཡོ་བྱེད་དང་བཅས་པ་འགགས་ཤིང་། སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་

སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་འདི་ནི་བློ་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་ གཟུགས་སྐུ་དང་ཚོས་སྐུ་གཉིས་ཀ་བསྡུད་ནས་པའི་ཐུན་མེད་ཀྱི་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཚེ་ གཅིག་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་བསྡུད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས། རྗེ་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པས་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་ནས་ནི་རབ་དང། དེ་མི་ནུས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཞུ་བདེ་བསྐྱེད་ ནས་ན་དེའི་སྟེང་ནས་བསྒོམ། དེ་ཡང་མི་ནུས་ན་མ་མཐའ་ཚོག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བའི་སྟེང་ ནས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཐོང་བ་བཏོན་ཏེ་སྤྲུལ་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་བཀ་ཆགས་ཅི་ཞེས་བྱ་གསུང་ངོ་།།[1] དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཕོག། བརྟན་སེམས། གཞོན་སེམས། ལོག་ལྟ་ལ་ སོགས་པ་ཕོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་ པར་གང་སྣང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཏི་མ་སྣང་། ལམ་འོད་གསལ་[1]སྒྲོམ་པ་ལ་ དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་བའི་ཆེན་ཚོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་བྱང་སྙོམ་ ཏུ་དགའ་བ་བསྒོམ། དེ་ནས་ཡང་ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་ཤུགས་དྲག་ པོའི་སྒོ་ནས་བདག་ལ་དབང་བཞི་པ་ཚོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐུར་ཏུ་གསོལ་སྙོམ་ཏུ་ཡིད་ཀྱིས་ གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གསུམ་ པ་ཐོབ་པའི་སྨྲས་སུ་ལུས་ལྟའི་སྐུར་སྣང་བཞིན་པའི་དུས་ན། སེམས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་ བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་འདི་གོམས་པར་ བྱས་པ་ལས་མཐར་ཆྱུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྱུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རང་ སྣང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྦྱོར་བའི་ལུས་ཅན་དང། དེའི་དུས་ཉིད་ན་ཐུགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ དགའ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་གཉིས་ ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དབང་བཞི་པ་ཆུང་འཇུག་གི་དོན་

---

1 ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་གཉིས་སྟོང་འབྲལ་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོངས། ལམ་འོད་གསལ་ ལག་ཟིས།

ལ་ངོ་སྤྲུད་ཅིང། ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཐུགས་ཤེན་ཏུ་དགྱེས་པའི་སྨོ་ནས་སྐུ་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་ཞེག་ཚད་དེ་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྨོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་གཉིས་སྣང་འཕྲུལ་པའི་བག་ཚགས་ཐམས་ཅད་དག་སྟེ་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་ངང་དུ་ཞུགས། འོད་གསལ་དེ་ལས་ཚུ་ལས་ཉ་ལྟང་བ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་ཟུང་འཇུག་དང་པོའི་མཚོན་པོའི་སྐུར་ལངས། ཆུ་མ་ཐུབ་དབང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་སྨོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོས་མཉམ་པར་འཇོག་ཅེ་ཐུབ་བྱ། དེས་དབང་བཞི་པ་ཚོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། སྨོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྦྱིན་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྦྱངས། ལམ་ཟུང་འཇུག་སྨོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་ངོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྣྱན་དུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་བྱང་སྒོམ་དུ་དགའ་བ་བསྟོམ་མོ།། དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ་དེ་ནི་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའམ། དེ་མིན་ཡང་སྒྲིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོའང་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ནས་སྐྱོང་ན།[1] ཆུ་མ་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐུའི་གནས་ལྟར་འཛིགས་བྱེད་རིགས་ལྟ་བཞུགས་པ་ལས་རིགས་ལྟ་ཆད་དེ་བུམ་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ནི་རྒྱལ་བ་དབེན་མ་པ་ཆེན་པོས་ངོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་པོ་མི་བསྐྱོད་ངོ་རྗེར་བསྐྱེད་ནས་འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་ན།[2] དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཚོགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་ངོ་རྗེ་འཛིན་ཆུ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསང་བ་འདུས་པའི་ཆུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་འགོར་ལོ་སྡོམ་པར་

---

1 བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ན། ལག་ཟིས།

2 ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལག་ཟིས།

བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱེད་ན། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་བདེ་མཆོག་གི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གྲྭ་ཆེན་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཡི་གེར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དོན་དུ་ན་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱའོ།། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ་འདི་དག་ལ་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་བསྟན་པ་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང། བདག་གི་བླ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྟག་ལམ་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་མེད་མི་རྟེད་དུ་མཛད་ཅིང་ཡང་ཡང་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང། མ་མཐའང་ཉིན་རེར་ཚར་རེ་མ་ཆག་པ་དགོས་ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་དོ།། དེ་ལྟར་ཏིང་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་བླངས་ནས་རང་རྒྱུད་འཇུག་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཛོ་རྗེ་འཆང་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཤེ་ངང་ནས་སྟག་བཟློ་བཅས། ཡང་བླ་མ་སྟེང་དབུས་སུ་བྱོན་ཏེ་ཤེན་ཏུ་ཐུ་བའི་ཕྱུང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བླ་མ་ཛོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཧཱྀུ་ཡིག་གི་མཐར་སྟག་ལྷེ་ཅན་གྱི་ནུ་བསྟན་ཅིང་གཡས་སུ་བསྐོར་བ་མར་མེའི་ལྷེ་བ་འཁྲིགས་པ་ལྟ་བུ་སྟག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཚགས་ལ་བཏབ་ལ། སྟག་ལྷེ་ཧཱྀུ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་མ་དག་པ་སྦྱངས་ཏེ་སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། ཡང་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་ས་སོའི་སྡིག་སྒྲིབ་རྣམས་སྦྱངས་ནས་རྟོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་གྱུར། རང་དང་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་སྟེང་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒོ་བསྡུ་དང། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འབེབས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་སྟག་བླ་བར་བྱའོ།། བླ་སྲས་བྱའི་སྟག་ནི་ཕོག་མར་བླ་མའི་མཚན་སྟག་བླ་བར་གསུངས་པས། བདག་གི་བླ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཨོཾ་ཨཱཿཀྱ་རྡ་ས་མ་ཏི་ཐ་ཏ་ན

སེམ་ཕྱི་ཀྱུ་ཀྱུ། ཞེས་པ་འདི་བཟླ་བར་མཛད་ཅིང། སྨོན་མ་ལའང་འདིའི་དམིགས་པ་སྟོན་ལ། ཐུན་དངོས་གཞིར་མ་ཟད་ཐུན་མཚམས་རྣམས་སྒའང་མཚན་སྦྱགས་འདི་རང་བཟླ་བར་མཛད་དོ།། དེ་ནས། ཚོ་སྒ་ནི་སྒ་ནི་མཏུ་སྒ་ན་ཡེ་སྣ་ཏུ། ཞེས་ཐུབ་དབང་གི་གཟུངས་ཅི་མང་བཟླ། དེ་ནས། ཚོ་ལྷཿབཏྲ་རྡ་ར་ཀྱུ་ཀྱུ། ཞེས་ཇོ་ཇེ་འཚང་གི་གཟུངས་ཅི་མང་བཟླ། དེ་ནས། ཚོ་ལྷཿཀྱུ། མང་དུ་བཟླ་བར་གསུང་དོ།། དེ་ལ་ཟླ་མའི་མཚན་སྦྱགས་བཟླ་བ་ནི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱི་ནུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། “སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཟླ་མའི་མཚན་སྦྱགས་འདྲེན་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བྱིན་རླབས་ཆེ།”[1] ཞེས་གསུང་།ཿ གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་སྣང་དོ།། དེ་ཡང་ཟླ་མའི་མཚན་སྦྱགས་ལ་བྱིན་རླབས་ཆེ་ཚུང་ནི་སྨོན་མ་རང་གི་དད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྨོན་མའི་ངོས་ནས་ཟླ་མ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་སྨྲིང་ཐག་པ་ནས་བལྟ་ཞིང་མོས་གུས་བཅོས་མིན་ཞིག་ཡོད་ན། ཟླ་མའི་ངོས་ནས་རྒྱུད་མཐོ་དམའ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྨོན་མ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་འཇུག་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་ཟླ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བྱིན་རླབས་སྐྱེར་བ་འབྱུང། སྨོན་མའི་ངོས་ནས་དད་མོས་མེད་ན་ཟླ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཡང་བྱིན་རླབས་གང་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། པོ་ཏོ་བའི་ཞེའུ་བུམ་ལས། “ཟླ་མ་བྱིན་རླབས་ཆེ་དང་ཚུང་བ།། དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས།། བྱས་གཟོ་མེད་ཅིང་ཡིད་མ་ཆེས་ན།། འཇམ་དཔལ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དངོས་བྱོན་ཡང།། དེ་ཡི་དོན་དུ་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར།། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གུས་ཤིང་བྱས་གཟོ།། ཡོན་ཏན་ཕྲོགས་པའི་ཟླ་མ་མིན་ཡང།། དེ་ལ་དེ་ཡི་བྱིན་གྱི་རླབས་འཇུག །”[2] ཅེས་གསུངས་

---

1 མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བོད་གཞིས་འདུག་པ་དེའི་ནང་བཅོལ་ཀྱང་མ་རྟོག

2 གང་མ་ཅན་རིག་བཏུའི་སྒོ་འབྱེད་ཕྱེ་མིག ཏེས་བཞུ་དྲུག་པ། ཝཱུ་ཏྲས་སྟོན་པོ། མི་རིགས་དགེ་སྐྱེན་ཁང། ༡༩༩༧ ལོག་ཐུང། ཤ།༧༥ ལས་ཐུང་བའི་ཚིགས་རྫོང་མཐའ་མ་ཐུང་ཟད་མི་འཇུ་སྟེ། “དེ་ལ་དེ་ཡི་བྱིན་ཀྱིས་རླབས་འཇུང།།” ཞེས་སོ།། བ་ཀའ་གདམས་པའི་མན་ངག་ཝཱུ་ཏྲས་སྟོན་པོའི་འགྲེལ་པ། ཇོ་བོ་ལྷ་འཕྲི་སྒང་པ། གཙང་དཔར། ལོག་ཐང། ༩༥བ།

པ་ལྟར་རོ།། འདི་དག་ལ་སྟོན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དད་པའི་ཏཱུན་མོ་ཞིག་ལ་མི་ཞིག་གིས་ཁྱིའི་སོ་ཞིག་བྱིན་ནས། འདི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚེམས་ཡིན་བྱས་པས། ཏཱུན་མོས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་རྒྱུན་དུ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས། ནམ་ཞིག་ན་སོ་དེ་ལ་རིང་བསྲེལ་དང་འོད་འཕྲོ་བ་སོགས་བྱུང་སྟེ། ཏཱུན་མོས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་གྲེང་གཞི་མང་དུ་སྣང་བས། སྟོན་གྱི་བྱང་བ་དེ་དག་བསམས་ནས་ཀྱང་དེས་པ་བསྐྱེད་དོ།། ཐུབ་དབང་གི་གཟུངས་སྦགས་འདི་ལན་རེ་བཟློས་པས་ཀྱང་བསྐལ་པ་ཁྲི་ཐུག་མང་པོའི་སྡིག་སྒྲིབ་འདག་པར་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྗོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་གཟུངས་འདི་ནི་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་དཔལ་འདུས་པ་ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།། ཨོཾ་ཞེས་བྱའོ། གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་གཟུངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་[1]ཅན་རྗེ་སྙིད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུས་མཐུ་འདི་ལ་ཡོད་དེ། གཟུངས་སྟོན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་གང་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་འདིས་ནུས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་འབད་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེལ་ཏེ་བསྒྲུབས་ན་རིས་པར་འགྲུབ་པར་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས། ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་རྗོ་རྗེ་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་ནུས་པར་མ་ཟད། ཡི་གེ་གསུམ་ཆུང་དང་སྦྱར་བའི་རྗོ་རྗེ་བཟློས་པའི་མཐུ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུར་དུ་བསྒྲུབ་ནུས་པས་ན། གསང་སྦགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྗོར་བཟློས་འདི་ལ་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅི་འདོད་སྟོལ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་བཟློས་པ་ཞེས་འདུས་པའི་རྩ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས་

---

1 ཟག་ཁྱད་ གོད་དགས། ཟར་ཁྱད་ དགེ་དགས།

རྒྱ་ཆེར་བསྡགས་སོ།། འདི་ནི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟྲོང་པོ་ཡིན་པས་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་བླ་མས་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། དབེན་ས་པ་ཡབ་སྲས་དང་རྗོ་རྗེ་འཛིང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་འདི་དག་ལ་མན་ངག་གི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་ཡོད་སྟང་བས། འཇམ་མགོན་སྟྲོན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་སྒྲུབ་པ་སྟྲོང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འདོན་ཤེས་པས་ཆོག་པར་མི་བྱ་བར། མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རྩད་བཅད་ལ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཙམ་མིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དངོས་ཏེ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲེད་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།། ||

། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། བཅུ་པ་ཆེན་པོས་ རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

བཞི་པ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཞུ་བ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དང། བསྟེན་ནས་བློ་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ལམ་མ་ཧོར་བར་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ནད་དང་གདོན་ལ་སོགས་པས་མི་གཙོད་ཅིང། གང་བསམས་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་རྒྱལ་བས་ཕན་ཡོན་རྣམ་སྟོང་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་དང། བསྟེན་ཚུལ་འོག་སྟེ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་སྟོང་སོགས་བྱས་ནས་ཕལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པར་འཁྱམས་དགོས་པ་དང། ཆོ་འཕྲིན་ནད་དང་གདོན་དུ་མས་འཚེ་བ་སོགས་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་བསྒྲུབ་ནས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་བློ་ཅི་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་འདུན་པ་བསྐྱེད།ཅ། དེ་ནས་དད་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་དང། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དངོས་སུ་སྟང་བ་རྣམས་དང། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་བློས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ། མདོར་ན་ཡང་དག་པར་

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཉམ་ཐག་བདག་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཡིན་པར་བསམས་ལ་སྨྲོན་རྟོག་གི་བློ་ཡེ་མཁོར་བ་བྱ་ཞིང། ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་བློ་སྦོ[1]ད་མ་ནས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་དང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་རང་ལ་སྡུར་ཕན་བཏགས་པ་དང། མ་འོངས་པ་ན་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་རྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། "འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཞིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བར་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་པས་ཚོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གཤོལ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པ་ཡིན་ནོ།།"[2] ཞེས་དང། "མཉན་ན་ཚོག་མི་ཟིན། བསམས་ན་དོན་མི་གོ། བསྒོམས་ན་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་བློའི་མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་དུས་སུ་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་མན་ངག་ཡིན།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་མཆོག་དམ་པ་འདི་འདྲ་དང་མཉལ་བཞིན་དུ་འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིགས་ཕྱིར་དགེ་བའི་ས་བོན་སྐྱེན་པར་མི་བྱེད་པར་ཡལ་བར་འདོར་བ་ནི་བདག་ཤིན་ཏུ་ཟློན་པའམ་སྟེང་རྒྱལ་བའི་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་ས། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདིའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བ་དང། ངག་གིས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་བརྗོད་པ་དང། ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོས་མཆོད་པ་དང། བཀའ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པས་མཉེས་པར་བྱའོ།། རྟེ་བཙུན་ཟླ་མ་ཐུགས་རྟེ་ཅན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགྱེས་བཞིན་རྟེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

---

1 ཡོན་ཏན་སེམས་དཔའི་བློ་སྦོ་ དཔེ་དཔར་ ལག་བྲིས།

2 རྟེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༢ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི·····" ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

3 རྟེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༠བ༨

ཞིང་མཆོག་དམ་པ་རྣམ་བཅུན་ཟླ་མ་ལ།།
མཆོད་ཅིང་གྱས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས།།
བདེ་ལེགས་རྒྱ་བ་མཛོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས།།
དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་འཕྲིགས་དགུ་ཏུ་བཏབ་པས་ཟླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦུ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱངས། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས། ཟླ་མ་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་བའི་དད་པ་དང་། བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གུས་པ་དང། མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་བསྟེན་ནས་ཟླ་ཏེ་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་དང། ཐུན་མོང་མིན་པ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྒྲིས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་དང། སྒྲིས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་དང། སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ།།ཀ། དང་པོ་སྒྲིས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་ཟླ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་དོན་གཉེར་གྱི་ཟླ་བསྐྱེད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་ཟླ་བསྐྱེད་པ་)ནི། འདིར་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་དམིགས་སྐོར་གཉིས་སྟེ་ལ་ནས་དམིགས་སྐོར་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི་རྡེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མགོན་

པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལུགས་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།[1] དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མཚོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་ཏུ་བསྡུས་ནས་འདོམས་པ་མཛད་དེ། དེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས། དེས་འབྱུང་སྒོམ་ཚུལ་ལ་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤེས་ལྷོག་པའི་ཐབས་དང་། ཕྱི་མའི་སྣང་ཤེས་ལྷོག་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་མཛད། དེའི་དང་པོ་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤེས་ལྷོག་པའི་ཐབས་ནི། “དལ་འབྱོར་རྟེད་དཀའ་ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པ།། ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤེས་ལྷོག །”[1] ཅེས་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པའི་དམིགས་སྐོར་ཟུང་དུ་སྦྱོལ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་གསུངས། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་སྐོར་སྟོན་ལ་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་སྲུན་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་ཟིལ་བ་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བཏུས་མཛད། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་ཟིལ་བ་བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་མཛད་དེ། གཞུང་དེ་གསུམ་གར་དལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་སྐོར་སྟོན་ལ་ཟུར་དུ་ཡོད་པས་ཤེད་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། འོན་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པས་དམིགས་སྐོར་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསལ་བར་གསུངས། ཇོ་རྗེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར་དམིགས་སྐོར་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱོང་ཚུལ་མཛད་པ་ནི།[1] རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པའི་གནད་ཡིན་པར་ཉམས་མཁྱར་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་མོར་ལས་ལྟག །འདི་འདྲ་རྟེད་པ་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན།། རྟེད་དཀའ་འཇིག་སྣ་ནམ་མཁའི་གློག་དང་འདྲ།། ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན།། སྒྲུན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཀྱང་ནས།། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དགོས།། རྣལ་

---

[1] རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བྱ། ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། གཙང་དཔར། ༢༦།ན། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཅིག་ཕྱང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤེས་ལོག །” ཅེས་འབྱུང་ངོ།།

འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྒྲུབ་འཚལ་ལོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདི་དག་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་དག་ཡིན་ཏེ། དལ་བ་དོན་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་དུ་འཇིག་ཅེས་པ་ཙམ་གོ་བ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམས། སོ་སོའི་དམིགས་པ་བསྒྲུངས་པ་ལས་ལག་རྗེས་གང་འབྱུང་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གསུངས་སོ།། རྗོ་རྗེ་འཚང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདམས་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ནྲེད་ཕྱིར་བློ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་དགྱོད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བྱེས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་པར་ནི་བཤེས་གཞེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ།། འདིར་དམིགས་རྣམ་དངོས་གཞི་སྒྲོང་ཚུལ་ནི་བློ་མ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྲིད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འཁོར་ཞིང་། ཁྱད་པར་ངན་སོང་གསུམ་སོགས་མི་ཁོམ་མུན་པའི་གྲྭིང་དུ་འཁྱམས་འཁྱམས་ནས་མདོ་སྡུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་དང་མཇལ་བའི་རྟེན་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་ཐོབ་མ་སྐྱོང་བ་ལ། ང་རེས་བློ་མ་དམ་པའི་ཐུགས་རྗེས་ལས་དགེ་སྦྱོག་གི་སྦང་ཐང་གོ་བར་ནུས་ཤིང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཁོམ་པའི་དལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ། ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཚང་བས་ན་འབྱོར་པ་སྟེ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་འདྲ་བ་ཐོབ། རྟེན་འདི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་རྟེན་དང་འཁོར་བའི་ཐུན་ཚོགས་རྗེ་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འདིས་བསྒྲུབ་ནུས།། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་རྟེན་འདིས་བསྒྲུབ་ནུས།། དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་རྗོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་ཚེ་ཐུང་འདི་ལ་བསྒྲུབ་ནུས་པས་ན་སྟོང་གསུམ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཧོར་ཐུས་བྱང་ཐུང་བཀང་བ་ཆུད་པས་ཀྱང་དཔེར་མི་རྟུང་བར་ལྟག་པས་དོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ང་རེས་ལན་ཅིག་ཆུད་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་འབད་ནས་སྟོང་གོ་མ་བླངས་ན་སླར་རྟེན་འདི་འདྲ་ཤིན་ཏུ་ཆུད་དཀའ་སྟེ། ཁབ་ཅེར་ཡུངས་ཀར་ཆགས་

---

1 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། ལམ་རིམ་ཉམས་མགྱུར། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༦༦ན།

པ་དང། ཤེལ་གྱི་ཁང་པའི་ངོས་ལ་སྒྲན་མ་གཏོར་བ་ཆགས་པ་ལས་ཀྱང་དལ་བའི་རྟེན་འདི་རྟེན་
པར་དཀའ། ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཚོས་བསྟན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་
བའི་རྟེན་འདི་འདྲ་རྟེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་དུ་གསུང། དེ་ཡང་རྟེན་འདི་འདྲ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང། གཞན་ཡང་རྒྱ་མང་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ན། རང་གི་ཁ
ཐབ་འདིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་ཐུབ་པར་མི་འདུག་ན
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི
སྐབས་སུ་མ་འབད་ན་སླར་རྟེན་འདི་འདྲ་ནམ་ཡང་འཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ
བློའི་འགྱུར་བ་ཅི་ཐོན་བྱའོ།།[1] དེ་ལྟར་བསམས་ནས་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྩ་རྟེའི་ལུས་རྟེན་ལན
ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་དོན་མེད་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང་བར་སྙིང་པོ་ཞིག་ཟང་བར་བྱའོ།། སྙིང
པོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་བློ་མ་སངས་རྒྱས་འབྲལ་མེད་དུ་བསྟེན[2]ནས། དེས་བསྟན[3]པའི་ཐེག་པ
མཚོག་གི་གཏམས་པའི་སྙིང་པོ་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ། ཚེ་གཅིག་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང
བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་བྱའོ།། དེ་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་མ་འབད་ན
རྟེན་འདི་ཡུན[4]རིང་མི་གནས་པར་འགྱེས་པར་འཆི། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག
མི་བྱེད། ཚེ་ལ་སྙོན[5]པ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ལྷུར་དུ་འཛད། གསོན་པའི་སྐབས་འདིར
ཡང་ཕྱི་ནང་གི་གཡེང་བ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་བྱ་ལོང་མེད། ཕྱིར་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཚེ་ལ་རེས
པ་མེད། འཆི་རྒྱུན་མང་ཞིང་གསོན་རྒྱུན་ཉུང། ལུས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བས་ན་དེ་རིང་རང་ཡང
འཆི་ཉེན་ཡོད། དེ་རིང་ལྟ་བུ་ཤི་ན་ནི་གཉེན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཞིང། འཆི
ཚེ་ཕན་རེས་པ་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྙིང་པོ་བསྡུ

---

[1] བྱ། དགེ་དགར། ལག་བྲིས།
[2] བརྟེན་ ལག་བྲིས།
[3] བརྟེན། ལག་བྲིས།
[4] རྟེན་འདི་ལ་ཡུན་ ལག་བྲིས།
[5] བསྟོན་ ལག་བྲིས།

བའི་དུས་ཡིན་པས་ལམ་ཟབ་མོ་བློ་མ་ལྷའི་རྒལ་འབྱོར་གྱི་སྨོ་ནས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་གདམས་པའི་སྙིང་པོ་ཉམས་སུ་ཐུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཐུ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་རྟེད་པའི་དལ་འབྱོར་འདི།།
རྟེད་དཀའ་ལྷུར་དུ་འཇིག་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས།།
དོན་མེད་ཆོ་འཕྲིའི་བྱ་བས་མི་གཡེང་བར།།
དོན་ལྡན་སྙིང་པོ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་ཐུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྨྲ་ལྡན་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས། དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མར་བདེ་བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། ཐུ་མ་ལྷ་ཚོགས་སྨོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ལན་ཅིག་རྟེད་པའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་སྤྱར་དུ་འཇིག་ཅིང་ཤི་ནས་གང་སྐྱེ་ལ་རང་དབང་མེད། ལས་དཀར་ནག་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་གསྲངས་ན་བདག་གི་སྤྱོད་པ་འདིས་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མ་འདས། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ན་ནི་ཚ་གྲང་བཏེས་སྐོམ་བགོལ་སྤྱོད་[1]ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེ་འབར་བའི་གློང་དཀྱིལ་དུ་ཚུད་པ་ལྟ་བུ་བཟོད་ཟློགས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུང་། གནས་དེར་སྐྱབས་བཅལ་ཡང་མི་རྟེད་པས། འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ད་ལྟ་འཚོལ་དགོས། དགེ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་ན་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་མེད་པས། སྙིང་ཁོང་རྒྱས་པའི་གཏེར་ནས་ཐུ་མ་དགེ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་མཐོང་གཏོང་

[1] སྤྱད་ དགེ་དགར། ལག་བྲིས།

དམར་གཏོང་ཅི་བྱེད་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་པའི་བློ་ལྟོས་འཚའ་ཞིང་སྐྱབས་ཤུ་འགྲོ། སྐྱབས་ཤུ་སོང་ནས་བསྟན་བྱ་རྣམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་བསྲུང་ཞིང། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་དཀར་ནག་གི་ཐང་དོར་ལ་མ་འབད་ན་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལས་ཐར་མི་ནུས་པས། སྨོ་གསུམ་ལ་ཏན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ཕྱིག་སྲོང་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཐུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་འབར་བའི་མེས་འཇིགས་ནས།།
སྙིང་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང།།
ཕྱིག་སྲོང་དགེ་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྟུན་པ་ལ།།
བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་རྒྱ་ཏུ་བཏབ་པས་ཐུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲེང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་ཆོ་སྒྲོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་དང། ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་འོ།།

དང་པོ་(ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་)ནི། ཟླ་མ་ལྟ་ཚོགས་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་དཀར་ནག་གི་ཐང་དོར་ལ་འབད་ན་ངན་སོང་གི་གཡང་ས་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཞིག་ཐོབ་ནུས་མོད་ཀྱང། འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་མ་ཐར་བས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྲིད་ཙེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལས་ཉོན་

གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་རང་དབང་མེད་པར་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་སྤྲུག་བསྡལ་དང། འགྱུར་བའི་ སྤྲུག་བསྡལ་དང། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྡལ་གསུམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་མནར་ ཞིང་། ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བས་གཏི་ང་མཐའ་མི་ མངོན་པའི་སྲིད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཏི་ནས་སྐྱོ་ཞིང་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། བཙོན་རར་ ཚུད[1]པའི་མི་གནས་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་ཤུགས་དྲག་ བསྐྱེད་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་སྤྲུག་བསྡལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ ལའང་ཡོད་ཅིང། འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྡལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྡུག་པ་ནི་ཕྱི་ ཏོལ་པའི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས་བསམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་འདོད་མཚན་ཉིད་ཚང་ བར་མི་འགྱུར་བས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་པ་ རྣམས་ལའང་གཏི་ནས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་འབྱུང་བ་[2]ཞིག་དགོས་པས་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ ས་མས་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་ བའི་རྒྱུས་[3]ལྟར་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བློ་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་བར་བྱ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་ བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྨྲས་བ།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣ་གློང་དྲག་ཏུ་འཁྱག ।
སྤྲུག་བསྡལ་གསུམ་གྱི་ཆུ་སྲིན་མང་པོས་གཅོས།།
མཐའ་མེད་འཛིགས་རྩང་སྲིད་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས།།
ཐར་འདོད་ཤུགས་དྲག་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣྲ་ ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་

---

1 ཚུད་ དགེ་དགར། ལག་བྲིས།

2 རྣམས་ལའང་གཏི་ནས་ཡིད་སྐྱོ་ཞིང་འབྱུང་བ་ ལག་བྲིས།

3 གླུགས་ ལག་བྲིས།

ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། ཆུ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམས་པས་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཚོང་བ་ཐོན་ཏེ། དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཤུགས་དྲག་སྐྱེས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འདིའི་རྩ་བ་ཅི་ཞིག་གུ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། “བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས།། བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཇོན་དང་སྡང།། འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འཛིན་ལས།། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་ན་བདག་འཇོན་ལྟན་སྐྱེས་འདི་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཇོན་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། བདག་འཇོན་འདི་བཟློག་པ་ལ་འདིའི་འཇོན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་བ་ནས་སུན་ཕྱུང་བའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཞིག་དགོས། དེ་འབྱུང་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས། དེ་འོང་བ་ལ་མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་བ་སྟེ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྐོ་བཞི་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་ཐུན་ཤེས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་བྱ་ར་ཡེང་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནོར་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོམ་རྐུན་གྱི་གནོད་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་བསྲུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པར་ཆུ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

བཟོད་དཀའ་བཅོན་ར་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་འདི།།
དགའ་བའི་ཚལ་ལྟར་མཐོང་བའི་བློ་སྦྱངས་ནས།།

---

[1] སྟེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ །།དཀ།།

བསླབ་གསུམ་འཕགས་པའི་རྩོར་གྱི་མཛོད་བཟང་སྟེ།།
ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པར་བྱེད་གྱིས་རྟོགས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱོགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྱ་ལྡན་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྟུངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། འདིར་བསླབ་གསུམ་འཕགས་པའི་རྩོར་གྱི་མཛོད་བཟང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། འཕགས་པའི་རྩོར་ནི་བདུན་ཏེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ངོ་ཚར་ཤེས་པ་དང་། ཁྱིལ་ཡོད་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་བདུན་ནོ།། འདི་དག་ལའང་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་སློར་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་སྣང་ནའང་མང་བས་མ་སློས་སོ།། སྒྲིས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས[1]སྤྱི་བདེན་འགོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཀུན་འབྱུང་འགོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་ཚུལ། འགོག་བདེན་ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་སློབ་ཚུལ། དེ་ལ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་དང་ངོ་བོ་ལ་སློབ་ཚུལ། དེའི་ནང་ནས་སྒྲུབས་འདིར་གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་རྣམས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཚོག་ཉུང་དུར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཞེས་ཏུ་བཀྲས་ན་དོན་ཡིན་ཏུ་རུང་ཚེའོ།།

གསུམ་པ་སྒྲིས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་བོ།། དང་པོ་(བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཆ་བ་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཐོ་སྟོང་དོན་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བཏེ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་སེམས་

---

1 འདི་གཉིས་ལ་ ལག་རྗེས།

བསྒྲེད་སྒོམ་ཚུལ་དང། སྨོན་ལམས་དང་འཇུག་སྡོམ་ལེན་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཕེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་ཚུལ་)ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་གཙམས་ངག་གི་བདག་པོ་ནི་ཇོ་པོ་རྟེ་དབལ་ལྡན་ཨ་ཏིཥཱ་ཡིན་ལ། དབལ་ལྡན་ཨ་ཏིཥཱ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཙམས་ངག་ཁྲུད་པར་ཅན་གཉིས་སྣང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་དང། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་གཉིས་སོ།། དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་བས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་ཤིང། སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ནི་མིའི་སྲོག་གི་དབང་པོ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ། སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན་ཏེ། སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ཡང་གནས་པའི་གཞི་མེད་པར་གསུངས། མདོ་ལས་རྟེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར། དབལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་མང་པོར་གསུངས་ཤིང། སྨོན་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་བཀྲོད་པ་ལ་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བ་འཇུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ།། སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང། འདི་ལའང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་ལ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་ཐབས་གང་གིས་བསྒྲེད་པ་ལ་མན་ངག་གི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་བསྒོམས་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྒྲེད་པ་ནི་ཤེས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས་གསུངས་ཤིང། དེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྟོང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང། ཙཏྟ་གོ་མི་དང། མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མར་བསྒོམས་ཏེ་དེའི་ཏིན་བསམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྒྲེད་པར་མཛད་ལ། ལྷག་པར་སྟོན་དགོན་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལས་དབུ་མ་སྒོམ་རིམ་དུ་ལམ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་བསྒྲེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ།། ཡང་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་དང།

གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྨོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་
ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་སུ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་ལ།
ཚུལ་དེ་ནི་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་
དང་། རྒྱ་ལམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏམ་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་མན་
ངག་གཉིས་པོ་དེ་ཇོ་རྗེ་འཚང་ཐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར་གཅིག་ཏུ་
བསྲེས་ནས་ཉམས་ལེན་ལུས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ། ཐོག་མར་མར་ཤེས་དྲིན་བྱས་དྲིན་གཟོ་གསུམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས། དེ་ནས་བདག
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་པའི་སྨོ་ནས་ཡིད་འོང་གི
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་ཚུལ་སྔར་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་པ་དང་བརྟན་པ་བསྒྲུབས་ཏེ
བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྨོ་དུ་མ་ནས་བསྒོམ། དེ་ནས་དམིགས་སྐོར་དེ་དག་གི་མཐུ་ལས་ལྷག
བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པཥ་ཀྱང་རྗེ་ཆེན་པོ
ནས་ཀྱིས་བཀླལ་བའི་ལམ་གྱི་གནད་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཇི་གསལ་བ་ལ། ཇོ་རྗེ་འཚང
ཐོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་གནད་ནས་དགེས་ཕྱིན
པར་རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་སྟེང་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པའི
ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཆེད་ན་གདམས་ངག་འདི་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེའོ།། དེས
ན་འདིར་དམིགས་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ཐུ་མ་ལྟ་སྐོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ།
བདག་གིས་དལ་འབྱོར་ཆེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས
ནས་བསམས་པས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་གིས་རྒྱུད་བསྒྱལ
ནས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་ནུས་མོད་ཀྱང
ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཏིན་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་མ་ཏྲན་ནམས་འཁོར་བའི་གཙོར་རོང་ན་ཉམ་ཐག་པ

མཐོང་བཞེན་དུ་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་རང་གཅིག་པུ་ཅི་ཐར་བྱེད་པ་ནི་ཁྲེལ་མེད་མ་རབས་ཀྱི་ཚོས་ལུ་སྣང་ཞེང། རང་ཡང་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མི་འཐོབ་པར་དམན་ལམ་དུ་ལྟུང[1]བར་འགྱུར་ཞེང། སྨར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཇི་ཙམ་བསྐུལ་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཛུག་དཀའ་བར་གསུངས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་ནས་བསམས་རྩུང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཛུག་དགོས་པར་འདུག་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཛུག་པར་བྱའོ།། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛུག་སྟོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞེང། སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་དགོས། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་གཉེན་དུ་བསྐོམ་དགོས། གཉེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ནི་མ་ཡིན་པས་མར་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཐོག་མར་བཏང་སྟོམས་བསྐོམ་པར་བྱའོ།།[2] སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྟོམས་པའི་བཏང་སྟོམས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉེན་དུ་མཚུངས་པར་བལྟས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྲ་གཉེན་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམ་ཐག་པར་མཚུངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས་བསྐྱེད་པ་སོགས་རིགས་པའི་སྟོ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གང་མས་ངག་འདིར་ནི་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ཞེས་གཅོ་བོར་ཉམ་ཐག་པར་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དེ་བསམས་ནས་བཏང་སྟོམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཡང་བསྟན་བཏུས་ལས། “ཁྱོན་མོངས་ཀྱིས་སྨྱོ་གཏི་ཕུག་ལྟོངས།། གཡང་ས་མང་པོའི་ལམ་དུ་ནི།། གོམ་པ་རེ་རེ་བཏེག་འཚའ་བ།། བདག་དང་གཞན་རྣག་ཆུ་ངན་གཞི།། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱུག་བསྟལ་མཚུངས།།”[2] ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉམ་ཐག་པར་ཚུལ་བསམས་ནས་ཆགས་ལྡང་མི་བྱ་བར་སེམས་སྟོམས་པ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་དམིགས་ལ་དེ་དག་གི་ངང་ཚུལ་ལ་བལྟས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་གཏི་ཕུག་གི་ལོང་ཏོག་འཕྱག་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྟོངས་པས་གར་འགྲོའི་གཏོལ་ནི་མེད།

---

1 ལྟུང་ ལས་ཉིས།

2 ལྷ་བསྟན། དབུ་མ། ཤ ས྄ོས་དགོན་ཞི་བ་ལྷ། བསྟན་བཏུས། ཤོག་གྲངས་ ༡༥༠ནས།

ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྟོ་ནས་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པར་གཡང་ས་ཆེན་པོར་གོམ་པ་ནི་ཕྱོགས། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ནི་མནར། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་བསམས་ནས། འདི་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཐག་འདི་རྣམས་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བཟུང་། འགའ་ཞིག་ལ་རིང་བར་བཟུང་ནས་ཆགས་སྡང་བྱེད་དོན་མི་འདུག་པས་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སེམས་སྟོམས་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་དུ་བཏང་སྟོམས་བསྒོམ་མོ།། སེམས་སྟོམས་པ་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་བདག་གིས་ཡལ་བར་འདོར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་བདག་གི་ཅིར་མི་འོང་བ་[1]མིན། བདག་གི་མ་ཏྲན་ཀ་སྟུག་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་བསྒོམ། དེ་ཡང་མདོ་ལས། “དགེ་སློང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལན་བརྒྱར་ཁྱེད་ཀྱི་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཕ་དང་མར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།།”[2] ཞེས་སོགས་ལུང་དང་། འཕོར་བའི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱོན་པའི་རིགས་པ་ལ་བཉེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མར་ངོ་འཛིན་པར་བྱ། དེ་ནས་མ་ཏྲན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་ཡང་ཡང་བྱས། མ་ནམ་བྱས་རེས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་མས་ཇི་ལྟར་ཏྲེན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟར་ཏྲེན་གྱིས་བསྐྱངས་པས་ཏྲེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་མ་ཏྲན་ཏྲེན་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གིས་འཕོར་བའི་གཙོར་རོང་ཉམ་ཐག་འདི་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཏྲེན་གཟོ་བསྒོམ། དེ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་མར་ཤེས་ཏྲེན་ཏན་ཏྲེན་གཟོ་རྣམས་བསྒོམས་པས་ཇི་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་གཅིག་བྱ་ལ་མ་དེ་[3]སྟེང་དུ་གཅེས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བཙུ་བ་ཇི་ཙམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ།[4] དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་སྐྱེས་པ་ན་སྙར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕོར་བའི་གནས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཚུལ་ཡང་ཡང་བསམས་པས་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་

---

๑ འདི་དག་བདག་གི་ཅིར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ ལག་བྲིས།

๒ གང་ལས་བྱང་བས་བའི་མདོ་ཁ་ཅེ་ལ་ཆ་ཆེད།

๓ གཅིག་བྱ་ལ་མས་ ལག་བྲིས།

๔ རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས། ལག་བྲིས།

བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱི་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྒྲུབ་བྱ།

ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་བདག་གི་མ།།
ཡང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་བསམས་ནས།།
སྡུག་པའི་བུ་ལ་བརྩེ་བའི་མ་བཞིན་བྱ།།
བཅོས་མིན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་བཟང་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། འདིར་སྡུག་པའི་བུ་ལ་ཞེས་པ་དང་། བཅོས་མིན་སྙིང་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པའི་ཚད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྨོན་རིམ་ལས། “གང་གི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་མི་བདེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་བྱང་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཚུངས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ།”[1] ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། “ལུས་ཅན་མཐའ་དག་དྲིན་ཅན་མར་ཤེས་ནས།། ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲན་གྱུར་ཏེ།། རང་བདེ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ལས་ཡིད་ལོག་སྟེ།། སྙིང་རྗེ་རྩོལ་[2]མེད་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།”[3] ཞེས་

---

1 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཀི ཟློས་བསོན་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ལ། བསྟོམ་རིམ། བར་པ། ཤོག་གྲངས་ ཅ།རབ། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་གི་ཚེ་བུ་ཆུང་དུ་སྙིང་དུ་སྡུག་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པའི་མ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཀུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལས་འདོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

2 རྩོལ་ བོད་དབར།
ཟློལ་ ལག་ཏིས།

3 རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཕོར་བུ། ཅེ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་མཁྱེན་སྲིད་མ། གཙང་དབར། ཤོག་གྲངས་ ཅདཀ ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ཅན་མཐའ་དག་དྲིན་ཅན་མར་ཤེས་པས།། ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དྲན་ནས།། རང་བདེ་འབའ་ཞིག་སྤྱོད་ལས་ཡིད་ལོག་སྟེ།། སྙིང་རྗེ་རྩོལ་མེད་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།” ཞེས་སོ།།

གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་སྒོ་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒོམ་ཚུལ་ལ། དོན་ཚན་བདུན་སོ་སོར་ས་བཅད་བཀོད་ནས་ཞེབ་ཏུ་བཀྲལ་ན་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་དོགས་པས་བྱེ་མ་ནུས་ཤིང། དོན་གྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་མ་ཚད་པར་གཙམས་བཀའ་འདིའི་ཚ་ཚོག་དང་བསྡུན་ནས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་ན། བློ་སྦྱོང་གི་གཙམས་བཀའ་འདི་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛོན་པོ་འཕགས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། པལ་པོ་ཆེ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མང་པོའི་དོན་གྱང་བསྟོགས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེ་སྒོམ་ཚུལ་རྩལ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པ་དེའི་མན་ངག་རྣམས་འཚོལ་ཕྱིར་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤས་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་ལ་གྲྭ་གཟིངས་བཅས་ནས་དཀའ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསེར་གྲྭིང་དུ་བྱོན་ཏེ། ཌ་མ་གསེར་གྲྭིང་པ་ལ་ཡོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་གསན་པས། བུམ་པ་གང་བྱོར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་གནང་བས་བཀའ་གཏམས་གོང་མའི་ཕྱོགས་ཚོས་སུ་གྲགས། དགེ་བཤེས་འཚད་ཁ་བ་ལ་དེ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བའི་བཀའ་བབས་པས་དོན་ཚན་བདུན་དུ་ས་བཅད་མཛད་ནས་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བས་བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས། དོན་ཚན་བདུན་ནི། སྔོན་འགྲོ་རྐེན་གྱི་ཚོས་བསྟན་པ། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བ། རྒྱུན་བན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྡུར་བ། ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དེལ་ནས་བསྟན་པ། བློ་འབྱོངས་པའི་ཚད། བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱ་རྣམས་སོ།། དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་རྐེན་གྱི་ཚོས་ནི། དལ་འབྱོར་རྒྱུད་དཀའ། འཚེ་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བསམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྔོན་འགྲོའི་ཚོས་བཞིར་གྲགས། ཚུལ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། དངོས་གཞི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་ལ། སྔོན་གྱི་བློ་སྦྱོང་མང་པོར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་ཚུལ་སྔོན་དུ་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་ཚུལ་མཛད་དེ། དེ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྟོག་འགལ་

ཞིག་ལ་སྟོན་ལ་ལྟ་བ་བསྒོམས་ནས། དེ་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་སེམས་སྒོམ་ཚོག་པ་ཡོད་ཀྱང། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་ནི་སྟོན་ལ་ཐབས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པར་ལྟ་བ་བསྒོམས་ན་གོ་དཀའ་ཞིང་ཉན་ཆེ་བ་དང། གནད་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། ཇོ་བོས། ལམ་སྒྲོན་དུ། “ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས།། གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྒོམ་པ།།”[1] ཞེས་དང། “ཆོ་སྒྲོང་ཙ་ཚོག་ཏུ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་སྤྱད།།”[2] ཅེས་སྟོན་ལ་ཐབས་བརྟན་པར་བྱས། དེ་ནས་གནས་ལུགས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་ཡང་དལ་འབྱོར་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་སྟོན་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིན་བྱུག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་གདམས་ངག་འདིར་ཡང་ལྟ་བ་སྒོམ་ཚུལ་སྟོན་དུ་མ་གསུངས་པར། སྟོན་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་བསྟན་ནས་ལྟ་བ་སྒོམ་ཚུལ་འོག་ཏུ་མཛད་དོ།། དོན་ཚན་གཞན་རྣམས་ནི་གཞུང་གི་ཚོག་ཟིན་ལྟར་རིམ་ཀྱིས་གསལ་བར་འགྲུར་རོ།། དེས་ན་འདིར་བདག་གཞན་མཉམ་བཏེ་སྒོམ་ཚུལ་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང། བདག་གཞན་བཏེ་བ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང། དང་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཤྲུག་བསྡལ་ཐུ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང།། ཞེས་སོགས་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པའི་ཚུལ་དང། དོན་དམ་དུ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང། བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་ཀར་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་ཤིང། མདོན་ཏོགས་རྒྱན་དུའང་དོན་དམ་པར་མཉམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པའི་ཚུལ་དང་བདག་གཞན་བཏེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཆེ་སྟོར་གྱི་སྐབས་ལས་འབྱུང་རོ།། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་ཚུལ་

---

1 སྡེ་བསྟན། བདུན་མ། ཁི དཔལ་མར་མེ་མཛད། ལམ་སྒྲོན། ཟོག་གྲངས། ༢༠༥༩ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐབས་བསྒོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས།། གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྒོམ་པ།།” ཞེས་སོ།།

2 རྗེ་པ་བོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ ཆོ་སྒྲོང་ཙ་ཚོག ཟོག་གྲངས། ༢བ་༣ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་བསྟན།།” ཞེས་སོ།།

ལྟ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ནས་མངས་སྒྱ་དོགས་པས་མ་སྤྲོས་ཤིང་། གཙམས་ངག་ འདིར་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་དག་གནད་བསྡུས་ཏེ་མཇུད་པས། དེའི་དམིགས་པ་ སྒྲོང་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་གི་མཐའ་སྒོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། རང་དང་མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་ཤེས་སྟག་ཏུ་མཚུངས། ཐ་ནས་ཤིན་ཏུ་འཚལ་བ་ཆེ་ལམ་ ཀྱི་ནང་ཚུན་ཆད་དུའང་སྡུག་བསྔལ་གཏན་ནས་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་ཁོ་ན་འདོད། སྡུག་བསྔལ་ ཇི་ཙམ་ཆུང་ཡང་མི་འདོད། བདེ་བ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་མི་ འདོད་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྩོངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱིས་སྟོ་བས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ མི་འཇུག་ཅིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལ་བསམས་ནས། མ་རྒན་སེམས་ ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྟེ་རེ་མཐོང་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་བློ་བསྐྱེད་དེ། མ་རྒན་འདི་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། དེ་ལྟར་ལྡན་ པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྟེམ་བུ།

སྡུག་བསྔལ་ཐོ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང།།
བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་ནི།།
བདག་དང་གཞན་ལ་ཕྱུད་པར་ཡོད་མིན་ཞེས།།
གཞན་བདེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྟེ་ ལྟ་བུའོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཕྱུད་པར་ཅན་གཞན་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། དེ་ནས་བདག་གཞན་བཟེ་བ་སྒོམ་པ་ ལ། ཐོག་མར་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོན་བསམ་པ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་

འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། “གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི།། ང་ཞེས་རྒྱ་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར།། ཞེན་པས་བདེ་ལ་སྡེད་འགྱུར་ཏེ།།[1] སྡེད་པས་སྲོག་རྣམས་སྨྲིག་པར་བྱེད།།[2] ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྡེད[2]པ།། ང་ཡི་ཞེས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལེན།། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ།། དེ་སྲིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་གཉིན་ཆེན་འདིས་ཐོག[4]མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྒྱར་ཞིང་། ད་དུང་གཉིན་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་སླར་ཡང་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོང་བ་ལས་འོས་མ་འདས་ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འདི་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལས་བྱུང་། ཚེ་འདིར་ཡང་མི་འདོད་པ་ཅི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་གཉིན་ཆེན་འདི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་། མདོར་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་འདིས་སྟོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་བཞིན་དུ་ཆུད་ཟོས་པར་བྱེད་དེ། ཐོ་ངན་འདིས་ཟིན་པའི་དབང་གིས་དགེ་རྩ་ཅི་བསགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབར་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ནས་ཐར་འདོད་སྐྱེས་ཀྱང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་འདིའི་དབང་གིས་རྩ་ཅི་བྱས་དམན་ལམ་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་པས་ན་སྟོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐོ་ངན་འདི་ལ་ཕུང་བྱེད་ཉུག་པའི་མགོ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་ཐོ་ངན་འདིའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏོང་སྙམ་དུ་ཞེ་དམ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ནུས་པར་ཆུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙོང་ནད་འདི།།
མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས།།

---

1 བྱེད་ཅིང་།། ལག་ཟིས།
2 སྲོད་ གོད་དགར།
3 ཕྲེ་བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཟློན་དགོན་ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༥ན།
4 གཉིན་ཆེན་འདིའི་དབང་གིས་ཐོག་ ལག་ཟིས།

ལེ་ལན་བདས་ལ་ཁོན་དུ་བཟུང་བྱས་ཏེ།།

བདག་འཛིན་གཏོན་ཆེན་འཇོམས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དྲག་ཏু་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྱ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྟངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། དེ་ནས་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་ནི། ཐུན་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་ཉིད་ལས་འབྱུང་བས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་ཕྱིན་ཆད་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་ལས་རྗེ་ལྟར་འབྱུང་སྙམ་ན། གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱན་ཡང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲྭ[1]ལས་ཐོབ་དགོས། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲྭ[2]ལས་འབྱུང་། ཚེ་རིང་བ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ་དང་། དབང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཕོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དྲྭ[3]ལས་འབྱུང་ངོ།། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྲོག་གཅོད་སོགས་གནོད་འཚེ་བྱས་པས་དམྱལ་བར་སྐྱེ། དེ་ལས་ཐར་ཏེ་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་། ནད་མང་བ་དང་། གནོད་འཚེ་ཆེ་བ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་བདེ་[4]འགྲོ་ཐོབ་པ་དང་། ཚེ་རིང་བ་དང་གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་བདེ་སྐྱིད་ཁོ་ན་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་

---

1 ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲྭ་ ལས་ཐེག

2 ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲྭ་ ལས་ཐེག

3 ཁོ་ནའི་བཀའ་དྲྭ་ ལས་ཐེག

4 ཐར་བར་བྱས་ཤིང་ཐན་བཏགས་ན་བདེ་ ལས་ཐེག

ཅན་ལ་མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་སྟེར་མི་ཀུས་པར་སེར་སྣ་བྱས་པ་ལས་ཡི་དྭགས་ཐུ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་། མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་གི་ཕན་བཏགས་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ཆེ་བ་སོགས་བདེ་སྐྱིད་ཁོ་ན་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་ལས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་དམའ་བ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཙུས་པ་དང་། དབང་ཕྱུང་ཞིང་ཉམ་ཐག་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་འབྱུང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་མཁྱ་བར་བྱས་ཤིང་བཟོད་པ་བསྒོམས་པས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་རིགས་མཐོ་བ་དང་། དབང་ཆེ་བ་དང་། ཀུན་གྱིས་གོང་དུ་འཛིན་བ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྐྱིད་ཁོ་ན་འབྱུང་། མདོར་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་། ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན[1]ལས་འབྱུང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན[2]ལས་འབྱུང་སྟེ། མ་ཏྲན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་ཡལ་བར་དོར་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ།། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱོད་འཇུག་ལས།[3] “སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས།། སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ།། རྒྱལ་ལ་ཀུས་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ།། སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་ཚུལ།།” ཞེས་དང་། མཁོན་པོ་ལྷ་སྲུབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ་ཡང་། “སེམས་ཅན་བཏེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།། གོ་འཕང་བླ་མེད་རྙེད་འགྱུར་ན།། ལྷ་དང་མི་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་གང་།། ཚངས་དང་དབང་པོ་དག་པོ་དང་།། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་བསྟེན[4]དེ་དག ।སེམས་ཅན་ཕན་པ་ཙམ་ཞིག་གིས།། མ་དྲངས་པ་ནི་འགྲོ་གསུམ་

---

[1] བཀའ་དྲིན་ ལས་བྲིས།

[2] བཀའ་དྲིན་ ལས་བྲིས།

[3] སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ་དྲུག་པ། ཚོག་གྲངས་ ༡༥ནས།

[4] རྟེན་ ལས་བྲིས།

འདིར།།[1] འགའ་ཡང་མེད་ལ་མཚར་ཅི་ཡོད།།”[1] ཅེས་གསུངས། དེས་ན་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་ཅིང། ཆུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལྷ་བུའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་ཐོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། “འདི་དག་ཡིད་བཞིན་རོར་བུ་སྟེ།། བུམ་པ་བཟང་ཡིན་འདོད་འཇོའི་བ།། དེ་ཕྱིར་ལྷ་དང་ཆུ་མ་བཞིན།། དེ་དག་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན།། ལུང་དང་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བལྟས་ནས་ནི།། སེམས་ཅན་ཀུན་ནི་བདག་གི་སྙམ་ཆོས་པའི།། དམ་པའི་ལག་ཏུ་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ནི།། ཡུན་མི་རིང་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།།”[2] ཞེས་དང། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བླ་ཆེ་ཐང་པའི་ཐོ་སྦྱོང་ལས། “བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།། ཡིད་བཞིན་རོར་བུ་ལས་ལྷག་པའི།། དོན་མཚོག་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས།། ཏྲ་ཏུ་གཅེས་པར་འཇོན་པར་ཤོག ।”[3] ཅེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཤུས་པར་ཆུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

མ་རྣམས་གཅེས་བཟུང་བདེ་ལ་འགོད་པའི་ཐོ།།
མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་སྨོན་མཐོང་ནས།།
འགྲོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་དགྲར་ལངས་ཀྱང།།
སྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཇོན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་ཆུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་

---

[1] ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏི མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ᠔᠑ནས᠓

[2] ཐེ་བསྟན། ཕྱིང་ཡིག ཁ། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། ཆེ་ལམ་ཡིད་བཞིན་རོར་བུའི་གཏམ། ཤོག་གྲངས་ ᠓᠓᠓བ᠒

[3] ཆེ་ཚོགས་ཕྱིང་ཚོས་སྦྱོང། ཀ དགེ་བཤེས་གཉེན་རི་ཐང་པ། ཐོ་སྦྱོང་ཚོགས་བརྒྱད་མ། བོད་དཔར། ཤོག་གྲངས། ᠓᠑ནས᠓

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། དེ་ལྟར་བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་
དང་། གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་སྤོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཏེ་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ན། བདག་གིས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་
འཁོར་བའི་གནས་ནས་སྒྲོལ་བ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
འདུག་ཀྱང། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དེ་བསྐྱེད་པར་[1]ནུས་སམ་མི་ནུས། མི་ནུས་ན་ནི་འབད་ཀྱང་
ངལ་བ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ནུས་ན་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བརྟག་དགོས་ཏེ། ཆུས་པོ་
རྣམས་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཆེར་བའི་ཚོགས་ཅམ་གྱི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཐོ་གོས་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ནི་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཚོགས་ཅམ་གྱི་རྟེས་སུ་མི་འཇུག་པར། བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་མེད་དང། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་གིས་བསྒྲུབ་ནུས་མི་ནུས་བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་
ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་བསམ་པ་ངེས་པར་བསྐྱེད་ནུས་ཏེ།
དགེར་ན་རང་གི་དགྲ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཀྱང།
ཕྱིས་མཐུན་ནས་ཤེན་ཏུ་མཛའ་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་མེད་པར་སྣང་ཅིག་ཀྱང་སྟོད་མི་ཚུགས་པ་
ལྟ་བུའི་ཤེན་ཏུ་གཅེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་བས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་དོན་
ནི། རང་གི་ལུས་དང་གཞན་གྱི་ལུས་བརྗེ་བ་དང། རང་གི་སེམས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་བརྗེ་
བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
ཐོ་དང་གཞན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་ཐོ་གཉིས་གོ་ས་བརྗེས་ཏེ། རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་
གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐོ་བསྐྱེད་པའོ།། མདོར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བར་མཛད་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་འདྲ་ཕོ།
བདག་ཅག་ཏྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ཡལ་བར་དོར་ནས་རང་གཅེས་པར་བཟུང་བས་འཁོར་
བ་མཐའ་མེད་དུ་ལུས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བཏྱུད་མར་ཐོང་བ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ད་བདག

---

1 སྐྱེ་བར་ ལག་ཌེས།

གཱིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་རི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་བཟེ་ཁུས་པར་ཆུ་
མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང།།
ཐུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ཡི།།
སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་རྣོག་པའི་ཚོགས།།
བདག་གཞན་མཉམ་བཟེ་ཁུས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་ཆུ་མ་ལྟ་ཚོགས་ནམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཅི་སྣ་
ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་
ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། ཚུལ་དེ་ནི་སྦྱོང་འཇུག་ལས། “འཇིག
རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ།། དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང།། འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད
པ།།ཀ། དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང།། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས།། བྱིས་པ་རང་གི
དོན་བྱེད་དང།། ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ།། འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས།། བདག
བདེ་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག །ཡང་དག་བཟེ་བར་མ་བྱས་ན།། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར
ཅིང།།ཁ། འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།།”[1] ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་བདག་གཞན
བཟེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་བཟེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ནས་བདག་གཞན་མཉམ
བཟེ་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་ཤུགས་དང་། བསམ་པ་དེ་གོམས་ནི་ངེས་པར་བསྐྱེད་ཁུས་པར་མཐོང་ནས
བདག་གཞན་མཉམ་བཟེ་ངེས་པར་སྒོམ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་པ་ན། ཆུ་མ་ལྟ
སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད
ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ནི་བདག་གཅིག་འཇིན་འདི་ཡིན་པར་འདུག

---

[1] སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ ཀླུ་སྒྲུབ་ཞི་བ་ལྷ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ་བཀྲད་པ། ཥོག་ཁང་། ཤ།བཅ

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་གཅེས་འཛིན་འདི་ཡིན་པར་འདུག་པས། ངའི་བདག་གིས་སྟེང་གི་དགྲ་བོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདིའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང[1]བར། རང་གཅེས་འཛིན་སྤང་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་མི་སྐྱེད། སྐྱེས་པ་རྣམས་རྒྱུན་གཅད་པར་བྱ། མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་རྣམས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྤང་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད། སྐྱེས་ཟིན་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལ་ཉམས་ལེན་སྟེང་གོར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཆུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ངང་ཉིད་གཅེས་འཛིན་རྒྱུད་པ་ཀུན་གྱི་སྒོ།།
མ་རྣམས་གཅེས་འཛིན་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི།།
དེ་ཕྱིར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།།
ཉམས་ལེན་སྟེང་གོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་ཆུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦུ་ལུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། ཚུལ་དེ་དག་ནི་བློ་སྟོང་རྩ་ཚོག་ལས། “ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་བདའ།། ཀུན་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བསྟོམ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་བསམས་པས་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་སྤང་ལས་ཀྱང་ཤུགས་དྲག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་ཅིང་། མ་ཏྲན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་ན་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་བསམས་པས་སྟོང་རྟེ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་འཕེལ་ཏེ། བདག་གིས་ཐབས་གང་བྱས་ན་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་

---

1 བཏང་ ལག་རྗེས།

2 རྟེ་པ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ ཆོས་སྟོང་གི་རྩ་ཚོག ཤོག་གྲངས་ ཨན།

རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱེད་ནུས་སྙམ་དུ་བསམས་པ་ནི།[1] སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ནི་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་རེ་སྐྱེ་བཞངས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ནམ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་དུས་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག་པས། དེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་བླངས་ཏེ་མ་རྒན་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཅན།།
མ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་ཀུན།།
མ་ལུས་ད་ལྟ་བདག་ལ་སྨིན་པ་དང་།།
བདག་གི་བདེ་དགེ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིས།།
འགྲོ་ཀུན་བདེ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྟོ་ལྟ་ཁོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་བློ་སྦྱོང་གི་སྙིང་པོའི་ཡང་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་འདི་བསྟེད་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བླ་མ་ལ་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ཞིང་འགོད་པའི་ཚིག་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པ་བདང་། དེ་ཡང་མ་མཐའ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསོལ་འདེབས་བྱེད་དགོས་པར་གསུང་སྟེ། ད་ལྟའང་རི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་འདེབས་འདི་ལན་གསུམ་དུ་མཛད་རྒྱུན་ཡོད་དོ།། དེས་ན་

---

1 ནི། བོད་དཔར།

རྒྱབས་འདིར་གཏོང་ལེན་སྒོམ་ཚུལ་ནི། ཟླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་
མ་ཀྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་གསལ་བར་དམིགས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གི་མ་ཀྱན་
འདི་རྣམས་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་སྙིང་རེ་རྗེ་སྙམ་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཤུགས་དྲག
པོའི་སྒོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒོམ་པ་ལ། སྔར་མ་གོམས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ
ཡང་མི་བཟོད་པ་འདི་འདྲ་ན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྗེ་ལྟར་ལེན་ཀུས་སྙམ་དུ་འཇིགས་སྣག་བྱུང
ན། ཟླ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་ལ་རང་གི་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལེན་གསུང་། དེའི
ཚུལ་ནི་སྔ་དོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཕྱི་དོ་རང་ལ་ཚོང་རྒྱའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ད་ལྟ་རང་རྒྱུད་ལ་ཟླང་།
སང་ཚོང་རྒྱའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དེ་རིང་གི་ཐོག་ཏུ་ཟླང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་དང་། ལོ་དང་། ཚེ
མཏུག་དང་། མ་འོངས་པའི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོང་རྒྱའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ད་ལྟའི་རྒྱུད
སྟེང་དུ་ཟླང་ངོ་།། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཟླ་སྟོབས་རྒྱས་པ་ན་ཐོག་མར་རང་གི་ཚེ་འདིའི་མ་མདུན་དུ
བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་གི་སྙ་བུག་གཡས་ནས་ཟླང་སངས
ཀྱིས་འབྲུད་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་སོང་བ
མ་དེའི་སྙ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་པས་མ་དེ་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལྷན
པར་བྱས་སོང་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམ། ཟླང་ཚུར་རྡུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་མ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྲེག་པ
དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གྲིས་སྐྱ་བཞར་བ་བཞིན་དུ་ནག་ལིང་ལིང་ཆད་ནས་མའི་སྙ་བུག
གཡས་པ་ནས་ཐོན། ཟླང་གིས་ཚུར་ཏྲབས་ཏེ་རང་གི་སྙ་བུག་གཡོན་པ་ནས་ཞུགས་སྟེང་ནང་དུ
གཅེས་འཇོན་གནས་པའི་ཐོག་ཏུ་བབས་པས་གཅེས་འཇོན་ཐུལ་གྱིས་བཏགས། མ་དེ་སྡུག་བསྔལ
དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བྱལ་སོང་སྙམ་དུ་དགའ་བ་བསྒོམ། དེ་ལ་ཟླ་འབྱོངས་པ
ན་ཕ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་གཞན་རྣམས་ལ་གཏོང་ལེན་དེ་ལྟར་དུ་བསྒོམ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱ
ཇེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་ལེན་དེ་ལྟར་དུ
བསྒོམ་མོ།། དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འོད

དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བཏང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚུར་ཟློང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡིག་སྒྲིབ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བསམ། དེ་ནས་སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་བཏང་ཞིང་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཚུར་ཟློང་བས་སྟོང་ཐམས་ཅད་དག་ནས་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ཤར་སྡུག་ཏུ་གྱུར། བ་ཞི་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་[1]ཐུབ་པས་རེ་དགའ་སྙམ་དུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེམ། འདི་དག་ཀྱང་སྙིང་པོ་བསྡུས་ནས་ཕྱང་ཟད་ཅིག་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་རྒྱས་པོ་ཆེའི་སྒོ་ནས་གཏེར་ལེན་སྒོམ་ཚུལ་ནི་ཤེས་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་ངག་སྟེ། འདི་ལ་དམིགས་པའི་གནད་མང་དུ་ཡོད་ཅིང། འདིའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་ཚུལ། བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་མན་ངག་གི་གནད་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་བློ་སྦྱོང་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ཟིན་ཏོ།།། སྤར་བཤད་པའི་གཏེར་ལེན་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ནི་བློ་སྦྱོང་གི་རྩ་ཚིག་ཏུ། “གཏེར་ལེན་གཉིས་པོ་སྟེལ་མར་སྦྱང།། ལེན་པའི་གོ་རིམས་རང་ནས་བརྩམ།།[2] དེ་གཉིས་ཆུང་ལ་བསྟོན་པར་བྱ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། བློ་སྦྱོང་གི་དོན་ཚན་གསུམ་པ་ཏྲེན་དན་ལམ་དུ་བསྡུར་བ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་དགེ་བཅུའི་བདག་འབྲས་ཤིན་ཏུ་བདོ་བས་གང་ཞིང། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་རྒྱ་ཁྱོན་མོངས་ལས་མེད་བ་རྒྱ་ལས་ངན་གསོག་པ་ལས་མེད། དེའི་དབང་གིས་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་ཀླུ་འབྱུང་པོ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས། ཕྱིར་ཆོས་བྱེད་ཡོངས་ལ་གནོད་འཚེ་མང། ཁྱད་པར་དུ་ཞིག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐོ་ཚོ་ཆོགས་ནས་རྒྱན་དན་རྡུ་འཇོངས་པའི་སྐབས་འདིར་བློ་

---

1 ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་གནས་ནས་སྒྲོལ་ ལག་བྲིས།

2 བརྩམས།། ལག་བྲིས།

3 རྗེ་པ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྦྱོང་གི་རྩ་ཚིག ཤོག་གྲངས་ ༢༨༢

སྟོང་གི་ཚོས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ཉམས་ལེན་མེད་ན་ཚོས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཤེས་ཏུ་དཀའ་ལ། ཐོག་
སྟོང་འདིའི་སྨོ་ནས་འགལ་རྒྱུན་རྣམས་མཐུན་རྒྱུན་དུ་བསྟུར། བར་ཚད་ཐམས་ཅད་གྲོགས་སུ
བསྟུར། གཞོན་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བསྟན་མ་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ
བུར་བསམས་ནས་ལམ་དུ་འཕྲེར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རྒྱུན་ངན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་པའི
གྲོགས་སུ་འཚར་བར་གསུངས་པས། རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་འཕྲེར་བའི་ཉམས་ལེན་ཤེས་པ་ཤེས་ཏུ
གལ་ཆེའོ།། དེས་ན་རྒྱུན་ངན་གྲོགས་སུ་བསྟུར་བ་འདི་ལ་བསམ་པས་བསྟུར་བ་དང་། སྟོར་བས
བསྟུར་བ་གཉིས། བསམ་པས་བསྟུར་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྨོ་ནས་ལམ་དུ་བསྟུར་བ
དང་། ལྟ་བའི་སྨོ་ནས་ལམ་དུ་བསྟུར་བ་གཉིས་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྨོ་ནས་རྒྱུན་ངན
ལམ་དུ་བསྟུར་བ་ནི། རང་ལ་གཞོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གང་བྱུང་ཡང་གཞན་སུ་ལའང་ལེ་ལན
བདའ་ས་མེད་ཀྱི། བདག་འཛིན་འགོང་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་གིས་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མི་འདོད
རྒྱུ་མེད་དེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཚེ་རབས་སྔ་མའི་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་གི
ལས་ངན་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་འདུག་པས། བདག་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོ་འགག་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་མའི
ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ལས་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་འདིར་ཟད་པར་འདུག་པས་ཁོ་བཅད་དོ
སྙམ་པ་དང་། ཡང་འདི་ལྟར་དུ་གཞོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ
ཡོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་རྒྱུད
སྟེང་དུ་སྨྲིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་གཏོང་ལེན་བསྐོམ་མོ།། ཡང་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་བྱེད
རྣམས་ལ་འདི་དག་བདག་གི་ཚེ་རབས་སྔོན་མའི་ཕྱིན་ཅན་གྱི་མཁན་སྦྱིན་ཡིན་པ་ལ། བདག་གི
ལས་ངན་པས་བསྟུལ་ནས་བདག་ལ་གཞོན་པའི་ལས་བྱས་པས་འདི་དག་དགྱེལ་བར་འགྲོ་བ
འདུག བདག་ལ[1]འདི་དག་གིས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བསྟུལ་མ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲོགས་སུ་འགྲོ
བར་འདུག་པས། དོན་དུ་ན་འདི་དག་བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་སོང་། བདག་འདི་དག་ལ་གཞོན

---

1 བདག་ནི་ སོད་དགས། དགེ་དགས།

བྱེད་དུ་སོང་འདུག་པས་བདག་གི་མ་ཏན་འདི་རྣམས་སྟེང་རེ་རྗེ་འདི་དག་གི་ཕྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྨིན་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་དགེ་འདི་དག་ལ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ། ཡང་གཞོད་བྱེད་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་ནི་རང་གི་ལུས་ལོངས་ཀྱིས་བློས་བཏང་ལ། སྲོག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སྒོས་ཆོས་མཛད་ཡོངས་དང་། ཡང་སྒོས་དབལ་ལྷན་ཟླ་མ་དམ་པའི་སྐུ་གླུང་དུ་ངའི་ཨ་ཁྲག་རྗོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་ཁྱེད་ཅག་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་སྟེར་བ་ཡིན་པས། ཨ་ལ་དགའ་བཨ་ཝོ། ཁྲག་ལ་དགའ་བ་ཁྲག་འཐུངས། རྩས་པ་ལ་དགའ་བ་རྩས་པ་ཐུར། ཅི་འདོད་པ་ཁྱེར་ཞིག ཅེས་བཟློད་ཅིང་ལྷོས་མེད་དུ་བློས་བཏང་ལ་ཁྱེད་ཅག་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པའི་གོཏམ་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་རེ་ཆེ། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངའི་གཅེས་འཛིན་འདིའི་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཟློད། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བལྟ་བར་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་ཚུལ་སྦྱོད་འཇུག་ལས། “གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི།།། སྐྱོ་བས་ཏེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད།། འགོད་པ་པ་ལ་སྟེང་རྗེ་སྐྱེ།། ཕྲིག་ལ་འཛིམས་ཤིང་དགེ་ལ་དགའ།།”[1] ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བསམས་ནས་ཆུན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོཏམ་སུ་བསྒྱུར་ཅི་ཐུབ་བྱའོ།། ལྷ་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། “ཕྱོན་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར།། གདོན་རང་གི་སྟེང་ལ་གནས་བཅས་ནས།། ཡུལ་བདག་མེད་གཅིག་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་།། འཐལ་ཕན་པའི་ཐོལ་གྱིས་བསྒྲུས་བྱས་ཏེ།། ང་དགྱལ་བར་བསྲེགས་པའང་བགྱང་ལས་འདས།། དུས་དེ་རིང་ཟླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས།། དགྲ་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་མཚང་རིག་པས།། སེམས་སྟོས་བྱལ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མཐོང་།། བུ་རང་བྱང་རིག་པའི་གཞོན་ནུ་དང་།། ཡུལ་འོད་གསལ་ཆོས་དབྱིངས་མཛེས་མ་མཉལ།།། དབྱིངས་རིག་པ་དབྱེར་མེད་ཐབས་ཤེས་འབྲེལ།། འདི་འདུ་འཐལ་མེད་པའི་ཐོག་ལ་

---

[1] སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ ཆུལ་སྒས་ཞེ་བ་ལྷ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ་དྲུག་པ། ཥོག་ཀྱངས་ །།ཡ་ཅ

བཟང་།[1] ཞེས་དང་། “ཡང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀུན།། སྣང་ཙམ་གྱིས་སྟུ་མའི་རོལ་
པར་མཐོང་།། དེ་མཐོང་བས་ཨ་འཐས་འཆིང་བ་གཞིག ।”[2] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་སྟུག
དང་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ
བུར་བལྟས་ཏེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཚར་ཅི་ཐུབ་བྱའོ།། མདོར་ན། “སྲོག་འཚོ་འཆི
འཇིགས་རྒྱུ་བདེ་སྟུག་དང་།། ཡང་བསྟོད་སྨད་སྣྲན་དང་མི་སྣྲན་སོགས།། གང་བྱུང་ཡང་བློ་མའི
བྱིན་རླབས་ཡིན།། ཨ་ལ་ལ་ཅི་བྱས་གློ་བ་དགའ།།”[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱན་བཟང་ངན་ཅི
བྱུང་ཡང་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བསྒྲལ་མ་དང་ཚོས་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱན
བཟང་ངན་གང་གིས་ཀྱང་བརྟེ་མི་ནུས་པར་ཕེགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱེར་དུ་བགྲོད་པར་བྱའོ།།
སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱེར་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས།། ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟེ། ཚོགས་གསོག་པ། སྲོག་པ་སྦྱོང་བ། གདོན་བཅོགས་ལ་གཏོར
མ་སྟེར་བ། ཚོས་སྐྱོང་ལ་འཕྲིན་ལས་འཚོལ་བའོ།། དེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་ངན་ལམ་དུ་འཁྱེར
ཚུལ་ནི། ནད་གདོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ངན་བྱུང་བ་ན། སྦྱོག་བསྡལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད
ན་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་གསོག་ཨཱཡུ་ཥ་ཅེས་བླ་མས་བརྡ་མཛོད་པར་འདུག་སྟམ་དུ་བསམས་ལ།
བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་མཆོད་པ་དང་མཉན་ཐུལ་ལ། བདག་ན་བ་ལེགས་ན་ན་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ
ཏུ་གསོལ། གསོས་[4]པ་ལེགས་ན་གསོས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཤི་བ་ལེགས་ན་འཆི
བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་བྱའོ།། སྲོག་པ
སྦྱང་བའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱེར་བ་ནི། ཁྱོད་སྟུག་བསྡལ་མི་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུ་སྲོག་པ་སྦྱོངས་ཤིག
པའི་བཏང་མཉོད་པར་འདུག་སྟམ་དུ་བསམས་ལ་སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་བསྡམ[5]ལ་འབད་དོ།།

---

1 པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཀ བང་རྒྱས། ཨོཾ་གྲངས། ༥༠ནས།
2 པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཀ བང་རྒྱས། ཨོཾ་གྲངས། ༥༠བཅ
3 པཊ་ཆེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ཀ བང་རྒྱས། ཨོཾ་གྲངས། ༥༠ནས
4 སོས། ལག་བྲིས།
5 སྡོམ། ལག་བྲིས།

གཏོན་བགེགས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བ་ནི། གཞོད་བྱེད་གཏོན་བགེགས་
རྣམས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ལ། བདག་ཚེ་འདིའི་གཡོག་ར་ལ་གཡེངས་ནས་ཆོས་མ་དྲན་པ་ལ་
ཁྱེད་ཅག་གིས་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བསྐུལ་མ་བྱས་པས་བཀའ་དྲིན་རེ་ཚེ། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མི་འདོད་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པ་དང། བྱང་ཆུབ
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་བསྐུལ་མ་མཛོད་ཅིག་བྱས་ལ་གཏོར་མ་སྐྱེར་རོ།། ཆོས་སྐྱོང་ལ
འཕྲིན་ལས་འཚོལ་བ་ནི། མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ལ་སྡང་ཟློ་མ་ལྟ་ཚོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ
ལྟར་རེ་དོགས་འགོག་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་འཚོལ་ལོ།། དེ་ལྟར་བསམ
པ་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་སྐྱུར་ཚུལ་དེ་དག་ལ་མ་གོམས་པ་དང། སྙིང
སྟོབས་ཆུང་བས་དེ་ཙམ་མི་ནུས་ན་རྒྱུན་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཤེས་པར
བྱས་ནས་བསགས་སྐྱང་ལ་འབད་ཅིང། ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བར་ཚད་མི་འབྱུང་བའི་གསོལ་འདེབས
སོགས་བྱའོ།། རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་བསྐྱུར་བའི་མན་ངག་འདི་ལ་ནི་གང་རས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྟོན་བྱོན
པའི་དམ་པ་མང་པོས་རོ་སྙོམས་ཀྱི་གདམས་པ་དང། ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་ཀྱི་གདམས་པ
དང་། སྐྱེད་སྦྱོག་ལམ་འཁྲེར་དང། ཐུག་ཐད་ལམ་འཁྲེར་ཞེས་པ་སོགས་ཟབ་ཁྲོད་ཅན་གྱི
བསྟན་པ་མང་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལྟག་ངང་བཅས་པ་འདུ་བ་ཡིན་པས། རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི
སྙན་རྒྱུད་འདི་ལ་སྙིང་ནས་སྐྱབ་པ་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མན་ངག་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་གཏིང
ཚུགས་པར་བྱའོ།། བློ་སྦྱོང་གི་དོན་ཚན་བཞི་པ་ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དྲིལ་ནས་བསྟན་པ་ནི།
མདོར་ན་བཟང་ངན་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཡང།། ཆོས་ཀུན་སྨིང་པོ་སྟོང་པས་ལྡན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས།།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཚེ་གང་གི་ཉམས་ལེན་དང། འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ཡོད་པས།
འཆི་ཁའི་ཉམས་ལེན་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ཞིང། ཚེ་གང་གི་ཉམས་ལེན་སྟོང་པས་ལྡན་པ་ནི།
འཕེན་པའི་སྟོང་པས། གོམས་པའི་སྟོང་པས། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོང་པས། ཟུན་འབྲེལ་པའི་སྟོང་པས།
སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོང་པས་རྣམས་སོ།། དང་པོ་འཕེན་པའི་སྟོང་པས་ནི། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ།

ཁྱད་པར་མཁའ་བར་དང་། ལྷག་པར་དེ་རིང་ཉིན་ཞག་ཕྱུགས་འདི་ལ་དགྲ་བོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང་བར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་སྨོས་པ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་གཏོང་བའོ།། གོམས་པའི་སྟོབས་ནི། དཔལ་ཛ་ཏི་ཥ་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་བྱས་ནས་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐོག་སྦྱོང་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།། དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་ཟིན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་ཕྱིར་ཚོགས་གསོག་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པའོ།། སྔོན་འབྱུང་པའི་སྟོབས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་འབྱུར་འཇོམས་བྱེད་པའོ།། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ནི། དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཕེལ་བའི་རྒྱུར་བསྟོ་ཞིང་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའོ།། སྟོབས་ལྔ་པོ་འདི་ནི་ཚེ་གང་གི་ཉམས་ལེན་ཐུན[1]གཅིག་ཏུ་ཏེལ་བའི་གཏམས་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ།[2] དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འདི་ལྔ་བྱའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཏམས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་དུ་འཚོལ་ས་མེད་པས་ཉམས་ལེན་ལ་བློ་རྩེ་ཆེ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ།། བློ་སྦྱོང་གི་དོན་ཚན་ལྔ་པ་བློ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འཕེལ་བའི་ལམ་བསྒྲུར་ཏེ།། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཆོག།། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་བློ་སྦྱོང་རྩ་ཚིག་ལས། “ཚོས་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ།། དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཟུང་།། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན།། ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན།།”[3] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ། མདོར་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྦྱོང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྒྱུན་བཟང་བན་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྲུར་མི་ཐུབ་ཅིང་། གནས་

---

1 ཉམས་ལེན་ཐུན་ཏེ་ དཔེ་དབར།

2 གསུངས་ཏེ། ལག་ཕྲིས།

3 ཇི་པ་སོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྦྱོང་རྩ་ཚིག ཚོག་གྲངས་ ༢བ༣ ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཚོས་ཀུན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཟུང་།། ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་དུ་བསྟེན།། བྱང་བའི་ཚད་ནི་ལོག་པ་ཡིན།། འབྱོངས་རྣམས་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན་ཡིན།། ཡེངས་ཀྱང་ཐུབ་ན་འབྱོངས་པ་ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ[1]པ་ལས་མི་ཉམས་པའོ།། དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། "དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་གཞན་གྱིས་སྡུག་བཟང་པོ་བཤམས་པ་དང་། གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་སོགས་ཇི་ཙམ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་དུས་དེའི་སྐབས་རང་དུ། འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ། སྲུ་མའི་བསྟུ་བྱེད་དང་འཕྲ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྟང་བ་བུན་ལོང་དུ་ཐོངས་པ་ཡིད་གཏིང་ནས་འགྱུར་བ་རྒྱུན་རིང་པོ་རེ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་སྡུག་དང་བཟང་ངན་སོགས་སྟང་བ་གང་ཤར་ཡང་འབད་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བློ་སྦྱོང་གི་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུངས། འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྐོམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བློ་སྦྱོང་རྩ་ཚིག་ལས། "ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་ཙ་གསུམ།། སྦྱོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚོག་གིས་སྦྱང་།།"[3] འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྐོམ་ལ་སྦྱར།།"[4] ཞེས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དེ་འདིར་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་བཞིའི་སྐོ་ནས་རྒྱུན་བསྒྲུར་ཚུལ་དེ་ལའང་དོན་གྱི་ཚང་ཡང་། བློ་སྦྱོང་དང་གདམས་ངག་འདི་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ལྟར། ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ནི་ནང་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱི་ནས་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་བཟང་ངན་གློ་བུར་བ་ཅི་འབྱུང་ཞིག་བྱུང་ཡང་། དེའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང་བར་སྦྱོར་དགེ་སྦྱོར་གྱི་གྲོགས་སུ་འཁྱེར་ཅི་ཐུབ་དང་། ལྟག་པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འཛིལ་བའི་ཐབས་དང་གྲོགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང

---

1 བསྐྱོམ་ ལག་བྱིས།

2 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཀ མཁས་གྲྭ་རྗེ། རྣམ་ཐར་དང་པའི་འཇུག་ངོགས། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ནས།

3 རྗེ་བ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྦྱོང་ཙ་ཚིག ཤོག་གྲངས་ ༢ནས། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "ཡུལ་གསུམ་དུག་གསུམ་དགེ་ཙ་ གསུམ།། རྗེས་ཀྱི་མན་ངག་མཁོར་བསྡུས་པ།། དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར།། སྦྱོང་ལམ་ཀུན་ཏུ་ཚོག་གིས་སྦྱང་།།" ཞེས་སོ།།

4 རྗེ་བ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྦྱོང་ཙ་ཚིག ཤོག་གྲངས་ ༢བ། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "སྦྱོང་བཐུང་ཕྱིག་པས་གང་བའི་ཚེ།། ཀུན་བདག་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་བསྐྱུར།། འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་བསྐོམ་དུ་སྦྱར།། སྦྱོར་བ་བཞི་ལྟན་ཐམས་ཀྱི་མཚོག །" ཅེས་སོ།།

ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་གློ་བུར་དུ་ཐུད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནང་དུ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ན། དེ་མ་ཐག་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང། དེའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་སྦྱོང་བའི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག བདག་གི་བདེ་དགེ[1]ཐམས་ཅད་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་གཏོང་ལེན་བསྒོམ། ཡང་གློ་བུར་དུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་ཚོག་ངན་སྨྲ་བ་སོགས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་ཐུད་པ་ལས་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བར་འོགས་པ་བྱུང་ན། རྒྱུན་དེའི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཏང[2]བར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ལེན། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བའི་གཏོང་ལེན་བསྒོམ། ཡང་ཡུལ་བཏང་སྟོམས་པ་ལ་དམིགས་ནས་གནས་ལུགས་མི་གསལ་བའི་གཏི་མུག་གི་དབང་དུ་སོང་ན།[3] ནམ་མཁའི་མཐའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏི་མུག་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཚུར་ལྡང། རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་ཕར་གཏོང། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གློ་བུར་བ་གང་དང་གང་བྱུང་ཡང་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་བསྒྱུར། རྒྱུན་གློ་བུར་བ་ལམ་དུ་སྒྱུར་ཚུལ་བརྒྱུ་སྟོང་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ནད་དང་གདོན་དང་མུ་གེ་དང་གཡང་ས་དང་གཅན་གཟན་གྱི་གནོད་པ་སོགས་རྒྱུན་གློ་བུར་བ་གང་བྱུང་ཡང། དེ་ལ་སྒྲག་པར་མི་བྱ། དངངས་པར་མི་བྱ་བར་དང་དུ་ལྡངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་གློ་བུར་བས་གནོད་པ་དབགས་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་འདིས་གོ་ཆོད་པར་གྱུར་ཅིག བདག་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ལུས་འདི་གཅན་གཟན་གྱིས་ད་ལྟ་ཐོས་

---

1 བདེ་ལེགས། ལག་ཕྱིས།

2 གཏོང། སོད་དགས།
   བཏང། ལག་ཕྱིས།

3 སོང་བ་ན། ལག་ཕྱིས།

ཀྱང་། དེ་ལ་དགའ་བཞིན་དུ་སྨྲིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་གཅན་གཟན་དང་མུ་གེ་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པ་སྡུག་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྟོང་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་ཞིང་སྟོན་ལམ་གཙབ་བོ།། འདི་དག་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡང་འགྲོ་འཚག་ཉལ་འདུག་གི་སྟོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་མལ་པར་མི་གཏང་[1]བར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་བསྒྱུར་ཅི་ཐུབ་བྱ། སྟོང་ལམ་གྱི་མན་ངག་རྒྱས་པར་སྟོང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་སྨྲིན་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། “དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་རྟེན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་མེ་ཏོག་གམ། བདུག་པའམ་སྦོས་གསོལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཏི་ང་བ་བསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཏི་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ།། དེ་ཕྱག་བདར་དང་ཞལ་ཞལ་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ལམ་མི་ལྷུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོང་ལམ་མཇེས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ།། དེ་མེ་ཏོག་གི་གཏུགས་གསོལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཏུང་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོའོ།། དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འགྲོ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཟུང་བོ་སྙམ་དུ་[2]སེམས་བསྐྱེད་དོ།།། དེ་ཕྱིར་འབྱུང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ནས་གཏོན་ཏེ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་གནས་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་ན། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕེ་ཁེས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་དབྱེའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་སྒོ་གཅོད་ན་འདི་ལྟར་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་བཅད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་འདུག་ན་འདི་ལྟར་

---

1 གཏོང་ ལག་ཏིས།

2 གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཟུང་བོ་སྙམ་དུ་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་དགོངས་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ཟླ་
གཡས་བས་ཉལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟློག་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་དེ་ནས་ལྟང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ལྟང་བ་རྣམས་ལས་བསྒང་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་
ལྟས[1]ཀྱི་ཆེད་ལ་འགྲོ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་འགྲོས་སུ་འགྲོ་བར་
གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་དེར་འདུག་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་རྒྱུ་དབྱུང་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་བཀྲ་
ཤིས་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱི་ནས་རྒྱས་ནས་བཀྲའི་
སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ལཱ་བ་སྙལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཏི་ཏ་ཀ་རྣམས་བསལ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ཀུ་ཤ་ལ་ཁ་ན་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཏི་ང་ཀ་རྣམས་བསལ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ཤཱ་ཡ་ལ་ཁ་ན་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པའི་རྡུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་སོ་ཥིང་ཟ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཏི་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་བོ་སྙམ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་
བདེ་བར་ཡོངས་སུ་བསྡོད།། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་འདི་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་ཤོག་ཅེག་སྙམ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་བསྡོ་བའི་ཐབས་
མཁས་པ་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ་ཞིབ་པར་མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

---

1 དེ་ནས་ལུས་ ལག་ཕྲེས།

2 སྟེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ཨ་ མདོ་སྟེ་དགོོན་མཚོག་སྨྲིན། ཤོག་གྲངས་ ༢༥ན་༣ ལས་བྱུང་བ་ཕྱང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཚོད་རྟེན་ནམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ལ་མེ་ཏོག་གམ། བདུག་པཎམ། སྒོས་གསོལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བདག
པའི་ཕྲེ་ང་བ་བསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྲེ་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྡོའོ།། དེ་ཕྱག་དར་དང་ཞལ་ཞལ་བྱེད་ན་སེམས་ཅན
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་མི་ཤུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོན་ལམ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྡོའོ།། དེ་མེ་ཏོག་གི་གདུགས
གསོལ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྡོའོ།། དེ་གཙུག
ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འགྲོ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གཟུགས་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་ཕྱིར་འབྱུང་

བློ་སྦྱོང་གི་དོན་ཚན་དྲུག་པ་བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བློ་སྦྱོང་ཁས་བླངས་དང་མ་འགལ་བ། ཐོ་ཅོར་མ་ཤོར་བ། ཕྱོགས་རེར་མ་ལྷུང་བ། བསམ་པས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་རྣམས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ། གཞན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མི་བྱ་བ༔ གཞན་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་རྟོག་པ། ཉོན་མོངས་གང་ཆེའི་གཉེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟེན་པ། བློ་སྦྱོང་བྱས་པས་རྟེན་བཀུར་སྟན་གྲགས་འོང་དུ་རེ་བ་སོགས་རང་དོན་དུ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ། དགེ་སྦྱོར་ལ་མཆན་འཛིན་དང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དུག་མ་འདྲེས་པར་བྱ་བ། གནོད་བྱེད་ལ་ཁོན་འཛིན་མི་བྱ་བ། གཤེ་བ་ལ་ལན་དུ་གཤེ་བ་སོགས་མི་བྱ་བ། གནོད་ལན་མི་བྱ་བ། གཞན་གྱི་ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པའི་ལས་མི་བྱ་བ། རང་གི་སྐྱོན་དང་ཁག་ངན་གཞན་ལ་མི་འགེལ་བ། སྤྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་རང་སྒོས་ཀྱི་དབང་བྱར་བྱེད་པའི་བསམ་སྦྱོར་སྤོང་བ། བློ་སྦྱོང་འདྲེ་གདོན་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་ཙམ་དུ་མི་བྱ་བ། བློ་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་ང་རྒྱལ་དང་ཞྒོམ་སེམས་མི་བྱ་བ། རང་སྐྱིད་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་སྡུག་པར་འདོད་པའི་བསམ་ངན་སྤོང་བ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།། དོན་ཚན་བདུན་པ་བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱ་ལ་ཉེར་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ནས་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ། གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་འདིས་བྱ་བ་ལ་བསླབ་པ། དགེ་སྦྱོར་གང་བྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཤམ་དུ་བསྔོ་

ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བརྩོན་ར་ནས་འདོན་ཏོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་གནས་ཁང་གི་སྒོ་འབྱེད་ན་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་དབྱེའོ།། སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་སྒོ་གཅོད་ན་འདི་ལྟར་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་གཅད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་འདུག་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་དགོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་གློ་གཡས་པས་ཉལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ༔ དེ་དེ་ནས་ལྡང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་རྣམས་ལས་བསླང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་ལུས་ཀྱི་ཆེད་ལ་འགྲོ་ན། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་འགྲོས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་དེར་འདུག་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ནྲུག་ཧྲུ་དབྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་བཀྲུ་བཤལ་བྱེད་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མའི་སྐྱོན་རྣམས་བཀྲུའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་ལག་པ་བསྙལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་ང་བ་རྣམས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་རྐང་པ་འཁྲུ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་སོ་ཤིང་ཟ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དོ།། དེ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་ཡོངས་སུ་སྨོའོ།། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་ཤོག་ཤིག་སྙམ་དུ་སེམས་སྐྱེད་དེ༔ རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་སྨོ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

བས་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་བསྟན་པ། རྒྱུད་སྡུག་གང་བྱུང་ཡང་བློ་སྦྱོང་གི་གོགས་སུ་འཕྲེང་བ་ལ་
བསྟན་པ། ཕྱིར་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག་སོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྡུང
བ་ལ་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་སྐྱེས་མ་ཐག་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཅིང་ཕྱིན་ཆད་རྒྱུན་གཅོད་པ་ལ་བསྟན
པ། ཚོས་སྐྱབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བླ་མ་བསྟེན་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ལས་སུ་རྙེད་བར་བྱེད་པ་དང་
ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པའི་མཐུན་ཕྱིན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྟན་པ། བླ་མ་ལ་མོས
གུས་མ་ཉམས་པ་དང་། བློ་སྦྱོང་ལ་སྦྱོ་བ་མ་ཉམས་པ་དང་། སྡོམ་གསུམ་གྱི་བསྟན་བྱ་མ་ཉམས་པར
བསྡུང་བ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ། སྒོ་གསུམ་དགེ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་པ། ཐམས་ཅད
ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྟན་པ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བློ་སྦྱོང་གིས་ཁྱབ་པར་བྱེད
པ་ལ་བསྟན་པ། རང་གི་འཁྲན་ཟློ་སོགས་སྐྱེ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཕུག་སྟེ་བྱམས་སྙིང་རྗེ
བསྒོམ་པ་ལ་བསྟན་པ། ཆུན་བཟང་ངན་ལ་མ་ལྟོས་བར་དུས་ཏཱ་ཏ་ཀ་ཏ་བློ་སྦྱོང་བསྒོམ་པ་ལ་བསྟན་པ།
ཕྱིང་པོ་བསྡུས་ནས་གཙོ་བོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བསྟན་པ། དགེ་སྦྱོར་མི་ཀུས་ཤིང་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ
ལ་སྡུག་རྩུས་ཆེ་བ་སོགས་གོ་ལོག་རྟུག་སྦྱོང་བ་ལ་བསྟན་པ། ཉམས་ལེན་ལ་རེས་འཇོག་མི་བྱ་བར
རྒྱུན་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྟན་པ། ཚམ་ཚོམ་མི་བྱ་བར་བློ་ཅེ་ཆིག་ཕྲེལ་དུ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྟན་པ། ཏོག
དཔྱོད་ཡང་ཡང་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བ་ལ་བསྟན་པ། གཞན་ལ་ཡུས་མི་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པ།
ཚོག་ངན་ཐུང་ཟད་རེ་ལ་ཀོ་ལོང་མི་བྱ་བ་ལ་བསྟན་པ། ཚོས་བྱས་པ་ལ་འོར་ཆ་འདོད་པ་སོགས
གཏམ་སྙན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་མོང་བ་ལ་བསྟན་པ། ཐུང་ཟད་རེ་ལ་འགྱུར་ལྡོག་སྟོན་པ་དང་དགེ
སྦྱོར་ལ་དང་པོར་གསར་སྤང[1]ཐུང་ཟད་བྱས་ནས་འགོར་བའི་ཡུད་ཙམ་པ་མི་བྱ་བར་སྦྱོད་པ་ཏཱ
ཐུབ་པ་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་མཉམ་བཟློའི་སྒོ་ནས་གཏོང་ལེན
བསྒོམས་ཤིང་། དོན་ཚན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་སྦྱོང་གི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་དལ
འབྱོར་ལན་ཅིག་ཐོབ་པ་འདི་ཚུན་མ་ཐོས་པར་དོན་ལྟན་དུ་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྟས
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

---

1 སྤང་ ལག་ཐིས། དགེ་དགར།

སྟོང་བཅུད་སྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཡོངས་གང་སྟེ།།
མི་འདོད་སྡུག་བསྔལ་ཆར་ལྟར་བབས་གྱུར་ཀྱང།།
ལས་ངན་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས།།
རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་ལོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
མདོར་ན་བཟང་ངན་སྣང་བ་ཅི་ཤར་ཡང།།
ཆོས་ཀུན་སྟེང་པོ་སྟོབས་ལྡའི་ཉམས་ལེན་གྱིས།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འཛིལ་བའི་ལམ་བསྒྲུར་ཏེ།།
ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
སྟོང་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས།།
འཕྲལ་ལ་གང་ཐུག་སྒོམ་ལ་སྟོང་བ་དང་།།
བློ་སྟོང་དམ་ཚིག་བསླབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱིས།།
དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དྲག་ཏু་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་ལྟག་བསམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དེ་ལྟར་མར་ཤེས་ཏེན་ཏན་ཏེན་གཟོ་རྣམས་བསྒོམས་པས་ཡིད་ཧོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་ཅིང། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་གཞན་གཅེས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་པས་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཧོར་བུ་ལྟར་གཅེས་ཤིང་ཕངས་པ་དང་། མ་རྒན་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བསམས་པས་བཟོད་བླགས་མེད་པའི་སྟོང་ཟླ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྒོམས་པས་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཟླས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་པ་ན། བདག་

གིས་མ་ཏྲན་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ལྷག་བསམ་བསྐྱེད། འོ་ན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ནི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ཇི་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ནུས་པ་མི་འདུག ཅེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉེ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ནུས་པ་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་སྤུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་ཇི་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དགེ་གསལ་ཇི་གས་ཀྱིས་སྤྱས་པ། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཡན་ལག་བྱུག་ཐུ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་སྐད་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྐད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་པ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་པས་གདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་འདའ་བ། འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཧོད་ཟེར་རེ་རེ་ཙམ་སྟོས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ། མདོར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་། སྤྲོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཇི་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་པས། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྨྱོར་བ་སྨྱོར་བར་ཡང་དག་པར་ཇི་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ།།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྨྲས་དུ།

གཏོང་ལེན་རྒྱང་ལ་བསྐྱོན་པའི་འཕྲལ་འདེགས་ཅན།།
བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡིས།།

འགྲོ་རྣམས་སྒོ་མཚོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་འབྱོར་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཤྱུགས་རྒྱ་ཆུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

བཞི་པ་སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སྡོམ་ལེན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་ཐོང་བ་དྲག་པོ་ཐོན་པ་ན་སྨོན་སེམས་གཟུང་བའི་ཚོ་ག་བྱའོ།། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། མཚོད་པ་ཅི་འབྱོར་བཤམས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྡོན་དུ་བཏང་སྟེ་སྨོན་པ་དམ་བཅའ་ཅན་གཟུང་བར་བྱའོ།། ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚོ་གཤི་ཚུལ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསལ་ཞིང་། ཕྱག་ལེན་མཐོང་བ་རྒྱུད་པ་ལྟར་མ་ཉམས་པར་བྱའོ།། སྨོན་སེམས་བཟུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་ཤུགས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དངོས་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་རེར་ལན་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བློས་མི་སྤྱོང་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་སྟེ། ཚེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་སློབ་པ་དང་། ཕྱི་མར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤོང་ཞིང་། དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་བསྟེན་པ་སྟེ་སྨོན་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསླབ་བྱ་བརྒྱད་ལ་སློབ་ཅིང་། ཇོ་བོ་རྗེས། "ཐེག་ཆེན་ཚོས་སྡོར་འཇུག་འདོད་པས། ཐུན་སེལ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་པ། ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། བསྐལ་པར་འབད་པས་སྐྱེ་ཡང་རུང།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་།

---

1 ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨཏིཤ་ཤའི་གསུང་འབུམ། བཀའ་གཏམས་དཔེ་དགོན་གཅིག་བཏེས་བཏུས། (*1*) ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཡི་གེར་བསྡུས་པ། ཀུང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་། ཤོག་གྲངས་ ༢༤༠།༩༩

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྨྲོད་པ་ལ་བསྐུལ་བའི་རྟེན[1]དམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གྱང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦེལ་བ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྨོན་པའི་ཁུར་གཟུང་བར་ནུས་པ་ན་འཇུག་སྨོན་བླངས་ལ་དེའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ[2]པོ།། འཇུག་སྨོན་ལེན་པའི་ཚེ་གা་ལ་རྒྱས་བསྡུས་དང་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ། བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྨྲོད་འཇུག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཙམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལེན་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་རྗེ་བཙུན[3]འཛམ་པའི་དབྱངས་སྲོན་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁར་གྱུར་པའི་ཚེ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གা་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་སྒྲོན་དུ་བཀོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་རྒྱས་བསྡུས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚོགས་གི་ཁྲིད་པར་མ་གཏོགས་དོན་ནི་འཇུ་སྟེ།ཿ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་སྤར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསླབས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སློབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སློབ་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་མ་རྟོག་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྨྲོད་པ་མཐའ་དག་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཞིང་། འཇུག་སྨོན་བཟུང་ནས་ཙ་ལྟུང་བཅོ་བརྒྱད་

---

1 བསྟན་ ལག་བྲིས།
བཏེན་ སོད་དཔར། དཔེ་དཔར།
རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པ ལམ་རིམ་ཆེ་བ། གཙང་དཔར། ཨོཾ་གྲངས་ ༡༥༤བ་ ལས་ "རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྨྲོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་ བསྐུལ་བའི་རྟེན་དམ་པ་" ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་འཇོག་གོ།

2 ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་ ལག་བྲིས།

3 བཙུན་པ་ལས་འབྱུང་བ་རྗེ་བཙུན་ ལག་བྲིས།

དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་གིས་མ་གོས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྨྲོད་པ་མཐའ་དག་བསྡུ་ན་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བ་ཚོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་འདུ་བས། དེ་དག་ལ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཐུབ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཀྲོད་གཅིག་ལམ།།
རྣམ་དག་རྒྱལ་སྲས་སྡོམ་པས་རྒྱུད་བསྡུམས་ཤིང་།།
ཐེག་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ།།
བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་ཐུ་མ་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦུ་ལུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེགས་གང་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་འདི་འདས་པར་ལེན་དགོས་ཤིང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡོམ་པ་འདི་བཞེས་ནས་དེའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་གདམས་ངག་འདིར་ཡང་། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཀྲོད་གཅིག་ལམ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། སྡོམ་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་བཤད་ནས་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོ་གོས་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་འདིའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཙམ་མི་ནུས་ན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ངེས་པར་བལྟས་ནས་སློབ་དགོས་སོ།།[1]

---

1 སློབ་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། ལས་ཁྲིས།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་བོ།། དང་པོ་(རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་)ལ་དྲུག་ སྦྱིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ། བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་སློབ་ཚུལ། བསམ་གཏན་ལ་སློབ་ཚུལ། ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ་བོ།།

དང་པོ་(སྦྱིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མ་བསླབས་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མྱུར་དུ་སྒྲོལ་ཞེས་ཁས་ལྷངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསླབས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སློབ་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཤིན་ཏུ་སླད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “བདག་གིས་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས།།ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་མ་བྱས་ན།། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་བསྒྲུས་པས།། བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མཐའ་ཡས་མྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། བསྟན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་འདུ་བར་རྟེ་བཅུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་དྲངས་ཞིབ་ཏུ་གསུངས། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ལྷས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། དགེ་རྩ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་གཏང་བ་དང་། སྡུང་བ་དང་། དགག་པ་དང་། སྟེལ་བ་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་པོ་[2]དེར་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གང་མས་ངག་འདིར་ཡང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཏུ་བསྟུ་བར་མཛད་དེ། འདི་ལའང་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་། ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལའང་དམ་བ་

---

1 སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ་བཞི་པ། ཥོག་གཉིས། ཤནད ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཆུང་དང་པོ་ཐུང་ཟད་མི་འབྲས་སྟེ། “གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས།།” ཞེས་སོ།།

2 པ་ བོད་དཔར།

དྲྭ་ལྟན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པས་མངའ་འཕེན་མི་ཀ་ལ་སྣ་བ་ལྟ་བུར་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་ནི་གཏམས་ངག་འདིའི་ཚོག་དོན་འདི་དག་སྣ་སྣ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་། མདོའི་དོན་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀླལ་བ་ལྟར་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་འདི་ལྟར་སྨོན་དགོས་སོ་ཞེས་ཁྱིད་ན་ནི་སྒྲིད་ལུག་པ་དང་ཞུམ་པར་འགྱུར་བ་ཆེས་མང་བས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཏམས་པའི་སྙིང་པོ་འདི་དག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་དེས་པ་དྲངས་ནས་སྒྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པ་ན་བླ་མ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་སྒྲིན་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་སེར་སྣ་སྦྱངས་པ་ཙམ་དང་། གཞན་ལ་རྟོག་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། གཏོང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་རྫོགས་པས་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་གཏོང་སེམས་སྟེལ་བའི་མན་ངག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་ལུས་གཏོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་། དགེ་རྩ་གཏོང་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། ལུས་གཏོང་བ་ནི་རང་གི་ལུས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་སུ་བསྒྱུར་ནས། དེ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ལ[1]གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚད་མེད་པར་སྦྱིན་ཏེ་གཏོང་བའི[2]མོས་པ་སྤྱོང་། དེ་ཡང་ཚ་དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་བསིལ་བའི་ཆུ་དང་། ཟས་གོས་དང་། གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་སྦྱིན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དག གཞོན་བྱེད་གཤིན་རྗེ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར། རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་ནས་བདེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་གྲང་དམྱལ་བ་རྣམས་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་དང་། དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་མི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལུས་ལས་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྦྱིན་ཏེ་

---

1 ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གང་ལ་ ལག་བྲིས།

2 ཚད་མེད་པར་སྦྱིན་ཏེ་སོ་སོ་ལ་གཏོང་བའི་ ལག་བྲིས།

བཏང་བས་དེ་དག་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་དག ཚོས་སྣྲབ་བའི་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཀྱུར་བའི་མོས་པ་བྱའོ།། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཚད་མེད་པ་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་སྤྲུལ་ཏེ་བཏང་བས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་བློ་དང་མཐུན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བསམ། དེ་ནས་དགེ་རྩ་གཏོང་བ་ནི། རང་གི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་བས་སོ་སོའི་སྡེ་ཁྲི་བ་ཁག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་སེམས་རྒྱུད་གྲོལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་བསམ་མོ།། ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་།། དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར།། ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ།། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདས།། བདག་ཏྲི་མྱ་ངན་འདས་པ་སྐྱེས།། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཚལས་གཅིག་ལ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག །”[1]ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། འདི་དག་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཚང་སྟེ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ། སོ་སོའི་འཇིགས་སྐྲག་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ཞི་བར་བསམས་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ། དགེ་རྩ་གཏོང་བ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་པོ།། བྱང་ས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་དཔག་མེད་སྤྲུལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཨེས་རབ་ཅན་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས། བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་གཉིས་སུ་ནི་གཏོང་བ་སྐོམ་ཚུལ་བདེ་ལ་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་སྒྱུར་དུ་རྫོགས་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མན་ངག་ཏུ་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་གཏོང་སེམས་སྟེལ་བའི་མན་ངག་གི་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྒྱུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བླ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྨྲས་དུ།

---

1 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ ཚུལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ་གསུམ་པ། ཝོཀ་ཁྲངས་ ༢ནས། ལས་ “ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་།། དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཕྱིར།། ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ།། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདས།། བདག་ཏྲི་མྱ་ངན་འདས་པ་སྐྱེས།། ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཚལས་གཅིག་ལ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག །” ཅེས་འབྱུང་བ།།

ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་བཅས།།
སེམས་ཅན་རང་རང་འདོད་པའི་དངོས་བསྒྲུར་ཏེ།།
ཆགས་མེད་གཏོང་སེམས་སྒོལ་བའི་མན་ངག་གིས།།
སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་འཕྲགས་དགེ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྨན་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྐྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུང་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ།། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མོ།། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྤོང་བདུན་འཚོར་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་ལ་སྡོམ་གྱིས་བསྡུས་པ་བླངས་འདས་སོ་དྲུག ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའོ།།[1] དགེ་སློང་ལ་སྡོམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ། གཞན་ཡང་གཞི་བསྡུས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཡས་པ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ[1]གནད་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའོ།། བྱང་སེམས་ལ་སྡོམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྩ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག གཞན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་

---

1 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལའང་དགག་སྒྲུབ་ ལག་ཟིས།

ཕྱོགས་ཉེས་པ་ཐུ་རགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བསྡུང་བའོ།། སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་དེ་དག་སོོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྡུང་བ་ནི་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ནི་དགེ་བ་ཆོས་སྦྱོང་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་བས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསླབས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ཆུས་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྔགས་སྤོམ་པ་ཡི།།
བཅས་མཚམས་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ཞིང་།།
དགེ་ཆོས་སྦྱོང་དང་སེམས་ཅན་དོན་བསྡུས་པའི།།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕུལཿགས་ཏྲ་ཏ་ཏ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྲ་ལྟ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། ཆོ་ག་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ།།། བཟོད་པ་གསུམ་ནི། གནོད་བྱེད་ལ་རྗེ་མི་སྙོམ་པའི་བཟོད་པ། ཐུག་བསྟལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་རྣམས་སོ།། བཟོད་པ་དེ་དག་སྒོམ་པ་ན་བཟོད་པའི་

ཕན་ཡོན་དང་ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ནས་སྤྱོ་བ་ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་
བསྟོམ[1]པ་ཞིག་དགོས་པས། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁྱད་
པར་ཅན་དང། རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། ཀུན་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་མཐོ་
རིས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཕལ་ཆེར་བཟོད་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང། འབྲས་བུ་རྣོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐུ་མཚན་དགེས་སྦྱས་པ་བལྟ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཟོད་
པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་ལ། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་
མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐབས་མེད་དོ།། ཁོང་ཁྲོའི་ཉེས་དམིགས་ནི། ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོའི་དབང་དུ་སོང་ན
ནད་དང་གདོན་འཇུག་ཅིང། དེའི་དབང་གིས་ཚེ་ཐུང་བ་དང། བསོད་ནམས་ཉམས་པར་འགྱུར
བ་དང། ཤི་ནས་དམྱལ་བར་ལྷུང་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་ཤིང། ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ
ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན། ཁོང་ཁྲོའི་དབང་དུ་སོང་ན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད
པ་ལ་སློབ་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་རོ།། ཚུལ་དེ་དག་ལ་བསམས་ནས་བཟོད་པ་སྨོ་མ་པ་ནི
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པ་ལ་མེད་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་བསམས་ཏེ། སྤྱི་ཤུགས
ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་དགྲར་ལངས་ཏེ། གཤེ་བ
དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང། བསྡིགས་པ་དང། ཤ་སེན་མོ་ཅམ་རེ་རེ་ནས་བཅད་དེ་བཏེག་འཚོག
དུ་མས་མནར་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད
ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་མ་ཉམས་པ་དང། བྱང་ཆུབ་སྦྱོར་པ་ལ་སྤྱི་ཤུགས
མ་ཉམས་པར་བྱེད་ན། གཞོན་བྱེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐ་མོ་ཅམ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས
སྙམ་དུ་ཁྲོ་བ་འགོག་པ་དང་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ཡང་གཞོན
བྱེད་ལ་ཁྲོ་བ་མི་བྱ་སྙམ་པའི་སེམས་ཆུང་ཐུག་ཅམ་ཀྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན་པས། ཐབས་མཁས
ཀྱི་འཕྲུལ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་གི་ལུས་སྲོག

---

1 གོམས་ ལག་ཟིས།

ལོངས་སྤྱོད[1]ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དགེར་ན་རང་གི་མ་ཏྲན་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཞོན་གྱིས་བརླམས་པས་དྲན་པ་ནལ་དུ་མི་གནས་པར་སྤྱོད་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་གཉེན་ཆམས་ལ་ལྷག་པར་གཞོན་པ་བྱེད་ཅིང། བུ་རང་ལའང་ཚོག་བན་སྦྱ་བ་དང་བཏེག་འཚོག་སོགས་བྱས་པ་ན་མ་ཏྲན་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མི་སྐྱེ་བར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་ནས་བའི་མ་ཏྲན་མོ་འདི་ཐབས་གང་གིས་ནད་གཞོན་འདི་ལས་ཐར་བར་ནུས་སྙམ་དུ་དེའི་ཐབས་ལ་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་ལྟར། བ་ལྟ་རང་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་ཆམས་ཀྱང་རང་གི་མ་ཏྲན་ཨ་ལྷག་ཡིན། མ་ཏྲན་འདི་ཆམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞོན་གྱིས་བརླམས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱོད་ངན་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། བདག་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེད་དུ་གཅོད། ལྷག་པར་ཡང་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་འདུག་པས། ཐབས་གང་གིས་མ་ཏྲན་འདི་ཆམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞོན་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱ་སྙམ་དུ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་སོ།། ཡང་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བ་འདིས་བདག་གི་སྲོན་གྱི་ལས་ངན་ཆམས[2]ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང། གཞོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་བཟོད་པར་བྱས་པས་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དོན་དུ་བདག་གི་སྲོག་གྲོལ་སྤྱོང་བ་དང་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་འདུག་པས།[3] གཞོན་བྱེད་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ནི་བླ་མའི་སྦྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་རྟེ་ལྟར་ཡང་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུག་སྟམ་པ་དང། འདི་དག་ནི་བདག་ལ་ཕན་བྱེད་དང་བདག་འདི་དག་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་སོང་འདུག་སྟམ་དུ་བསྒོམ་མོ།། སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། “ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ།། སྨན་པ་འཕྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར།། ཐུབ་པས་ཉོན་མོངས་དགྲར་གཟིགས་ཀྱི།། ཉོན་མོངས་དང་འཕྲེལ་གང་ཟག་མིན།།”[4]

---

[1] ལུས་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད། ལག་བྲིས།

[2] ལས་ངན་པ་ཆམས། ལག་བྲིས།

[3] ཐབས་སུ་གྱུར་པར་འདུག་པས། ལག་བྲིས།

[4] སྲེ་བསྟན། དབུ་མ། ཚ ཤས་གས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་བྱེད་ལྔ་པ། ཚོག་གྲངས། ཁ૨૭ ལས་བྱུང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བཟུང་བ་ལ།། སྨན་པ་འཕྲུག་པ་མིན་པ་ལྟར།། ཐུབ་པ་ཉོན་མོངས་དགྲར་གཟིགས་ཀྱི།། ཉོན་མོངས་དང་འཕྲེལ་གང་ཟག་མིན།།” ཞེས་སོ།།

ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་། “འདི་འདིར་སེམས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཀྱི།། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྐྱོན་ཞེས།། རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་མཁས་པ་རྣམས།། སེམས་ཅན་དག་ལ་འཚུག་མི་བྱེད།།”[1] ཅེས་པ་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས། “གང་ཞིག་རང་གི་ཚོས་ཉམས་མི་སེམས་པར།། བདག་གི་སྟོག་སྦྱང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདུ་ལ།། འདི་ལའང་བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན།། དེ་ལས་གཞན་པ་དེན་མེད་ཅི་འདུ་ཞིག །”[2]ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། ཡང་རང་གི་རྟེད་བཀུར་སྟན་གྲགས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་གཙོད་བྱེད་བྱུང་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མི་བྱ་བར་མ་ཟད་འདི་ནི་བདག་རྟེད་བཀུར་སྟན་གྲགས་ཀྱི་འཚེང་བས་བཅིངས་པ་འགྲོལ་བྱེད་དང་། བདག་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ལས་ཐྲུར་དུ་ཐར་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འདུག་པས་དེན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྦྱོང་འཇུག་ལས། “དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི།། གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉེར་གནས་པ།། དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ།། ལྷུང་[3]བ་བསྲུང་ཕྱིར་ཞུགས་མིན་ནམ།། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ།། རྟེད་དང་བཀུར་སྟེས་འཚེང་མི་དགོས།། གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོལ་བྱེད་པ།། དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ།། བདག་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་འདོད་ལ།། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བྱིན་བརླབས་བཞེན།། མི་གཏོང་སྒོ་འཕར་ཉིད་གྱུར་པ།། དེ་ལ་བདག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྲོ།།”[4] ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ།། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་མ་ཀུན་སེམས་ཅན་སྙ་ལའང་ཁྲོ་བའི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ཅིང་། གཙོད་བྱེད་ཅི་བྱུང་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་བོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བལྟས་ལ་མཚོད་པ་དང་གཙོད་ལན་དུ་ཕན་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་མ་ཀུན་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་སྒྲིབ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རང་

---

1 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཡ སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། བཞི་བཏུ་པའི་འགྲེལ་པ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བ། ཥོག་གྲངས། ཁ૬૭ཅ

2 སྡེ་བསྟན། སྐྱེས་རབས། ཏ བྱ་ཕིང་རྡོ་མོར་སྐྱེས་པའི་རབས་སོ་བཞི་པ། ཥོག་གྲངས། ། རེ૨૪ན། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཀུང་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “བདག་གི་སྟོག་སྦྱང་ཕྱིར་ནི་ཞུགས་འདུ་ལ།།” ཞེས་སོ།།

3 ལྷུང་ ལག་བྲིས།

4 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཡ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སློབ་འཇུག ལེའུ་དྲུག་པ། ཥོག་གྲངས། ། ཅ૧૨ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚོགས་ཀུང་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “ཉོན་བང་བཀུར་སྟེ་འཚེང་མི་དགོས།།” ཞེས་སོ།།

གི་རྒྱུད་སྟེང་དུ་ཟློང་།[1] རང་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་མ་ཏྲན་ནམས་ལ་བྱིན་ལ། ཐོན་ཐུབ་པའི་ དབང་པོས་གཙོད་སྨྱིན་སྦྱན་ལྡ་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་གཙོད་བྱེད་ནམས་ལ་ལྷག་ པར་ཡང་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ་ནམ་པ་ཀུན་ནས་ཕན་འདོགས་ཤིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ ཡང་བདུད་ཙི་ཐོག་མར་སྨྱིན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཕན་སེམས་དང་སྙིང་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ ནས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྟར་དུ་ཇོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་པར་ཟླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ བཏློབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་དགུ་མ་ལུས་ཁོས་གྱུར་ཏེ།།
གཤེ་ཞིང་མཚང་འབྲུ་བསྲེགས་ཤིང་ཐོག་གཅོད་ཀྱང་།།
མི་འཚུག་གཙོད་ལན་ཕན་པ་སྨྲས་བྱེད་པའི།།
བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཇོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕུལགས་དགེ་ཏུ་བཏབ་པས་ཟླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ནམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་ཙི་སྦྲ་ ལྡ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲངས། དེ་དང་དེའི་ཇོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། འདིར་ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་དགུ་ཞེས་ གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་དང་། འདོད་ ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཁམས་ནས་ཁམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ་སྟེ་དགུ་ལ་བྱེད་པར་ཐོན་གྱི་དམ་པ་ འགལ་ཞིག་གིས་གསུང་འདུག་པས་དེ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འགལ་མེའི་ འཁོར་ལོ་དང་། ཐོ་ཆུན་རྒྱུད་མོ་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ངལ་བསོ་མེད་པར་འཁོར་ ཞིང་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་དགུ་ཞེས་པ་མང་ཚོག་ཏུ་བྱའོ།། གཙམས་ངག་འདིར་རྒྱལ་

---

1 ལེན། ལག་ཏིས།

སྲས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྒོམ[1]པའི་སྙིང་སྟོབས་རྒྱས་པོ་ཆེ་སྐྱེད་ཚུལ་ཉིད་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་བཟོད་པ་གསུམ་གྱི་གཙས་དང་མིང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཚང་སྟེ། གཞོན་བྱེད་ལ་རྗེ་མི་སྣམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གཉིས་ཚང་བཤེན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་རྣམ་དུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། གོང་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཚང་བར་ཡོད་དོ།།

བཞི་པ་བཙོན་འགྲུས་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། བདག་གིས་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ།། བཙོན་འགྲུས་གསུམ་ནི། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས། དགེ་བ་བསྡུ་བའི་བཙོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཆོ་འཕྲིའི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྩ་ལྟར་འོང་སྙམ་དུ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསམས[2]ནས་བཙོན་འགྲུས་བསྒོམ་པ་ལ་སློ་ལྷགས་བསྐྱེད། སྒོམ་ཚུལ་དངོས་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་དང་ཡུན་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྱིས་མེད་པ་གསུམ་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འཕོད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་སློ་བར་བྱས་ཏེ་ཇི་གས་བྱང་གི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པར་བྱེད་ལ། བཙོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་མི་གཏོང་ན། དུས་ཀྱི་ཡུན་དེ་ལས་ཐུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཆེས་ཆུང་བས་ལྟ་ཅི་སློས་སྙམ་དུ་གོ་ཆ་གྱོན། དེ་ནི་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཅོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཡང་བློ་གོས་

---

1 བསྒོམ་ ལག་རྒྱས།

2 ཉེས་དམིགས་ལ་བསམས་ ལག་རྒྱས།

མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་དང་། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡོར་བྱས་པའི་ཡོ་འབྱུམ་སོང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་ལ། དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཝ་ཏུ་ལ་ཀློག་ཏུ་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྦྱོང་པར་ཤེས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོང་པར་བར་བྱ་དགོས་ཀྱང་ཞུམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེད་པར་བརྩོན་པ་མཐར་ཐུག་པར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ལས། “སྤྱ་ཕྱིར་འཕོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཪྱམ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཆུ་ཚེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་མཚན་གྱུར་ལ།། དེ་འདྲ་བསགས་པས་ཡོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི།། བསྐལ་པ་ཆུ་མཚོའི་ཆུ་ཕིགས་གྲངས་སྟེང་ཀྱིས།།[1] བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་འགྱུར་ལ།། དེ་འདྲའི་ནམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་།། བསྐྱེད་དགོས་གྱུར་ཀྱང་སྟེང་རྟོས་སྐྱོ་བ་མེད།། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྐྱེད་ལུགས་མེད་པར་བསྐྱེད།།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་དང་སྟེང་སྟོབས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅིང། འདི་ལའང་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ཡུན་རིང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ན་ནི་སྟེང་སྟོབས་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་ཤིང། སྐྱེད་ལུགས་པའམ་ཞུམ་པར་འགྱུར་ལ། དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ཚ་བས་གདུངས་པའི་གླང་ཆེན་པད་མཚོར་འཇུག་པ་ལྟར་ཤེས་ཏུ་སྟོ་བ་དང་། ཡུད་ཙམ་ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུད་པ་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཁས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བཀྲང།། གལ་ཏེ་རིང་བར་འདུ་ཤེས་སྤྲུག་བསྟལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ།། ཡང་དག་ཚོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚེ་ཡུན་རིང་སྤྲུག་བསྟལ་འགྱུར།། དེས་ན་བཙོན་འགྱུས་ཤ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་ལེ་ལོ་ཅན།། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ།། བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར།། ཉིན་མཚན་གཅིག་ཙམ་དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་བྱེད་ན།། མཁས་པ་

1 སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ཤི ལྷན་ལྷུར། པར་ཕྱིན་བསྟན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༢༨བ༨ ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱ་ཕྱི་འཕོར་བའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཪྱམ་ཙམ་དུ།། ཆུ་ཚེ་རིང་བའི་ཉིན་དང་མཚན་གྱུར་ལ།། དེ་འདྲ་བསགས་པས་ཡོར་གྱུར་དུས་རིང་བའི།། བསྐལ་པ་ཆུ་མཚོའི་ཆུ་ཕིགས་གྲངས་སྟེང་ཀྱིས།། བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་འགྱུར་བ།། དེ་འདྲའི་ནམ་པས་ཚོགས་གཞན་དེ་རེ་ཞིང་།། བསྐྱེད་དགོས་གྱུར་ཀྱང་ཞུམ་པ་ཐ་ཆད་ཙམ་ཡང་ཡོ་ཅ་ཙ།། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་སྐྱེ་ལུགས་མེད་པར་བསྐྱེད།།” ཅེས་སོ།།

གསལ་བས་བཙོན་འགྲས་བཙུམས་པར་རིག་པར་བྱ།། གལ་ཏེ་འགལ་ཞིག་འདི་སྐད་རི་རབ་རི་བཤིག་པའི།། རྟེས་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་བ[1]ལས།། ཅི་སྟེ་སྲོག་བའི་ཆོ་བསྐྱེད་ཚད་ཀྱང་སེམས་བྱེད་ན།། དེ་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་ཡིན།། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་འདི་ཙམ་ཚོད་ལྟ་ཅི་དཀའ་ཞེས།། སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་རི་རབ་ཐལ་བར་བརླག་སེམས་བསྐྱེད།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་བཙོན་འགྲས་བཙུམས་པ་སྟེ།། རིང་པོར་མི་ཐོགས་འཇིན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འཐོབ་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་འད�sལེས་བསྐྱེད། འདི་ལ་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་དཀའ་སྡུག་མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་སྙམ་པ་བྱང་ནི་དེས་པར་སྒྲིབ་ལྷག་པ་དང་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས། དོན་ལ་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བར་ཁོང་ནས་སློ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྒྲོད་འཇུག་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་ཁོན་ནས།། བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་ལ།། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྲིད་ལྷག་འགྱུར།།”[3] ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། “སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དུས་ཐུང་ཡང།། བཟོད་དཀའ་ཡུན་རིང་སློས་ཅི་དགོས།། སྡུག་བསྔལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ།། མཐའ་ཡས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་གཞོད།། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མེད།། ཡིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གা་ལ་ཡོད།། དེ་ནི་སྙིང་རྟེས་འཇིག་རྟེན་སྡུག ।དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས།། དེ་བས་སངས་རྒྱས་རིང་ཐོགས་ཞེས།། ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྒྲིད་མི་ལུག ।ཉེས་ཟད་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་ནི།།ཀ། འདི་ལ་རྒྱ་ཏུ་འབད་པར་བྱ།།”[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདི་ལྟ་བུའི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེས་པར་བསྐྱེད་ནུས་ན་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བདེ་བར་འཚར་བ་དང་། དེ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་ཧོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ་གང་སྟང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཚར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། “ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་

---

[1] སྒྲུས་པ་ ལག་ཕྱིས།

[2] སྟེ་བཀའ། ཁྱེ་བཀྲྀད་སྟོང་པ། གা ལེའུ་གྱ་བཞི་པ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ཁ།

[3] སྟེ་བསྡུན། དབུ་མ། ལ ཆུལ་ཐམ་ཞི་བ་ལྟ། སྒྲོད་འཇུག ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༨༡ན།

[4] སྟེ་བསྡུན། སྐྱེས་རབས། གི མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡ཁ།

སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས།། རྒྱལ་སྲས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟ་ཐུབ་རྣམས་ལ།། ཞེ་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ནོ།། ཐམས་ཅད་བཏང་བཏང་བས་ལྟ་ཞེག་སྟོས་ཅི་དགོས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་ས་དང་པོ་པ་ཡན་ལ་རང་གི་དབུ་གློང་བ་བྱུང་ཡང། དེས་ཐུགས་ལ་བདེ་བ་འཚར་བ་དེ་ཙམ་ཉན་རང་རྣམས་ཞེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་ལའང་བདེ་བ་དེ་ཙམ་མེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གོ་ཆ་བྱོན་ཞིང་སྟེང་སྟོབས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་བཙོན་འབྲས་ཙོམ་པ་ན་མན་ངག་གི་འཐུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚང་དགོས་ཏེ། མན་ངག་གི་གནད་མེད་ཅིང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མ་ཚང་ན་བཙོན་འབྲས་གཅིག་བུ་ལ་འབད་ཀྱང་ས་ཐྱོད་མི་འོང་བ་ནི། དཔེར་ན་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་འདུལ་བ་འདི་རང་གལ་ཆེ་སྙམ་ནས་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཟློང་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཟོན་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པས་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་གང་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་པར་ཉེས་ལྟུང་གིས་རྒྱུད་བཅོམ་ནས་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཚེ་དབྱུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པར་བྱས་ཏེ་ཕར་དགྲ་བོ་འཇོམས་པ་དང་ཚུར་ལུས་སྲོག་ལ་མི་གཅོད་པ་གཉིས་ཀའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ལྟར། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་བཙོན་འབྲས་ཙོམ་པའི་ཚེ་ཡང་མོས་པའི་སྟོབས་དང། བརྩན་པའི་སྟོབས་དང། དགའ་བའི་སྟོབས་དང། དོར་བའི་སྟོབས་བཞི་བསྐྱེད་ནས་ལེ་ལོ་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཕར་ལ་འཇོམས་པ་དང་ཚུར་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཐ་མོ་ཞེག་གིས་ཀྱང་མི་གཅོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བཙོན་འབྲས་ཙོམ་པར་བྱེད་དོ།། དེའི་ཚེ་སེམས་ལ་སྟོ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིག་ལུག་དང་ཞུམ་པ་འགོག་ཅིང། སྟེང་རྟེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱོ་བར་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ལྟར་ཐུབ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ལྷུར་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཆུ་མ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

---

1 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ༥ སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ། ཥཱི་གྲངས། ༢༠༢ནས།

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་མནར་མེད་བའི།།
མེ་ནང་བསྐལ་བ་རྒྱ་མཚོར་གནས་དགོས་ཀྱང་།།
སྙིང་རྗེས་མི་སྐྱོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་བརྩོན་བའི།།
བརྩོན་འགྲུས་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དགུ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྱ་ལྡན་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་[1]ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། འདི་ལའང་དངོས་སུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་རྣབས་པོ་ཆེ་ཉིད་སྐྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་གཞན་གཉིས་ཚོགས་ལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཚང་སྟེ། དགེ་བ་བསྡུ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེ་ཡིན་ཞེང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚང་བ་ནི་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ།། གསུང་འདི་དག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྨྲེ་ལུག་ཅིང་ཞུམ་པའི་ལེ་ལོ་གསུམ་སྤྱོ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་འགོག་ཚུལ་སོགས་གལ་ཆེ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་མང་དུ་སྟོང་སྟེ། འདིར་ཚོག་མངས་སུ་དོགས་པས་བློ་ཁོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམས་ངག་འདི་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་མཐའ་ཚོད་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྡུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱའོ།། བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་ལ་གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་དང་། ལུས་གནད་

---

1 ཐམས་ཅད་ ལག་རྡེས།

ཏེ་ལྟར་འཚའ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤར་ཕྱོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང། བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱལ་བས་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང། མདོར་བསྡུ་ན་ཏེ་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང། ཏེ་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཤིང། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་ཚོག་ལ། དེ་ཡང་ནང་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་དམིགས་རྟེན་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྟེའུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ནི་སེམས་བྱང་དྲན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། ནང་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲུ་བ་ཡིན་གྱི། ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྟེན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཚར་བ་མིན་ནོ།། དེས་ན་འདིར་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང། དེ་ཡང་བློས་བྱས་དང་ཉེ་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་མིན་པར། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་དམིགས་པའོ།། དམིགས་ཡུལ་གནས་ལུགས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཉིང་འཛིན་སྟོམ་པ་ན།[1] ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟོག་པ་དང། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པའོ།། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་བ་དང་ཆོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་དེ། ཆེ་གཅིག་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་ཆོད་པས་བར་དུ་གཅོད་ཅིང། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ངར་ངང་ལྡན་པ་ལ་བྱེད་བས་བར་དུ་གཅོད་དོ།། དེ་ལ་བྱེད་བ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བའི་ངར་ངང་ལྡན་པར་སྐྱོང་བའི་ཚེ་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བའི་ངར་ཐུང་ཟད་ཞན་དུ་སོང་བ་ནི་བྱེད་བ་ཕ་མོས་ཟིན་པ་དང། དྭངས་ཆ་ཐུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བའི་ངར་ཤོར་ཏེ་མེད་ནི་བྱེད་བ་རགས་པ་དང། དྭངས་པ་ཙམ་དེ་ཡང་མེད་ནི་བྱེད་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བར་དུ་བཅད་པ་ཡིན་གསུང་ངོ།། ཆོད་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། “ཆོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲུག་པའི་མཚན་མའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞེ་

---

1 ནི། བོད་དཔར།

བ་སྟེ། ཞེ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་ནས་རྒྱུག་པའི་སེམས་བྱུང་ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། ས་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་པལ་མོ་ཆེར་ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པ་ལ་གེགས་བྱིང་རྩོད་གཉིས་འགོག་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུ་ཚུལ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་ལ། རྒོ་རྗེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདམས་ངག་འདིར། བྱིང་རྩོད་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒྲོན་ཞེས་བྱིང་རྩོད་གཉིས་ལས་འོག་ཤུ་རྣམ་གཡེང་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མགོན་པོ་འཛམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་གནས་སྒྲོང་ཚུལ་དེའི་བརྡ་མཚོན་པ་ཅམ་ཞིག་མཛད་པར་མངོན་ཏེ། དེར་ནི་སེམས་གནས་སྒྲོང་བའི་ཚེ་རྣམ་གཡེང་འཕྲོ་བ་འགོག་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མཛད་དོ།། འོ་ན་རྩོད་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། རྣམ་གཡེང་འཕྲོ་བ་འགོག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། རྩོད་པ་ཉིད་འཕྲོ་བ་ཡིན་པས་རྩོད་པ་ལས་འོག་སྒྱ་འཕྲོ་བ་ཡང་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྩོད་པ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཡང། རྩོད་པ་ལས་འོག་སྒྱ་འཕྲོ་བ་མང་དུ་ཡོད་པས་འཕྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའོ།། དེ་ཡང་རྩོད་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་སེམས་བྱུང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཕྲོ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཞེ་སྡང་གི་སྒོ་ནས་འཕྲོ་བ། ང་རྒྱལ་དང་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཕྲོ་བ། ཡང་ཉོན་མོངས་མིན་པར་དགེ་བའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མིན་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་འཕྲོ་བ། ཡང་དབང་པོ་བྱུག་གི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ།། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་དེ་དག་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ནི་དགའ་ལྡན་སྟྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སེམས་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་དོ།། ཚུལ་

---

[1] སྡེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། རི ཁམགས་པ་ཐོགས་མེད། མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཤོག་གྲངས་ ༥༧ན་༥

འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བཤད་མཚོན་པ་ཅམ་ཞིག་ཡང་ཡང་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཏོད་པ་ངོས་འཛིན་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། "འོ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྨོ་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་འཕྲོ་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཏོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཏོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་ཤའི་ཤིག་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱི་སྨོ་ནས་གཡེང་བ་ནི་ཏོད་པ་མིན་གྱི། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའི་ནང་ཚན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམ་གཡེང་ཡིན་ནོ།། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་སུ་འགྲོ་བས་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཏོད་པ་མིན་ནོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཏེ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་ཡང "ཏོད་པ་དང་འཕྲོ་བ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག མི་གཅིག་ན་ཁྱད་པར་གང་ཡིན།[2] ཞེས་ཏེ་བ་མཛད་ཅིང། དེའི་ཏེས་ལན་ཏློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། "འཕྲོ་ཏོད་མི་གཅིག་ཏོད་པ་ནི།། འདོད་ཆགས་ཆར་གཏོགས་མ་ཞི་བར། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན།། འཕྲོ་བ་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་སྟེ།། ཞེ་སྡང་སོགས་ཀྱི་འཕྲོ་བཞར་ཡོད།། གཉིས་ཀས་འཇོག་སྨོས་མ་ཟད་ཀྱི།། དབྱུད་སྨོས་ལ་ཡང་བར་དུ་གཅོད།།"[3] ཅེས་གསལ་བར་གསུངས། འཕྲོ་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་ནི་དཀའ་ལྟན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་བྲིས་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྦྱོས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱིང་བ་དང། ཏོད་པ་དང། རྣམ་པར་གཡེང་བ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་དྲན་པ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྨོ་ནས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ནང་ཉིད་དུ་འཇོག་པ། རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ།ཿ ཐུན་ཏེ་འཇོག་པ། ཉེ་བར་འཇོག་པ། དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། མཉམ་པར་འཇོག་པའི་བར་སེམས་གནས་དགུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་ཏེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་དུ་ཇོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཐུན་མ་ལྟས

---

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ཨོཾ་གྲངས་ ༣༠ཅན་

2 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཕོར་བྱ། ཏེ་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར། ཨོཾ་གྲངས་ ཅ༢བ་

3 པཏ་ཆེན་ཐོག་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང ཏེས་ལན་ཐོག་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། ཨོཾ་གྲངས་ ༡བ།

བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

བྱིང་ཆོད་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒྲོན་སྣང་ནས།།
ཚོས་ཀུན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་གནས་ལུགས་ལ།།
རྩེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས།།
བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་འཕྲུགས་དེ་ཏུ་བཏབ་པས་ཐུགས་རྗེ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། བསམ་གཏན་ལ་ཚེ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་དང་། ངོ་བོའི་སྟོང་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས། ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དག་གི་གྲངས་རྣམས་མ་གསུངས་པ་ནི་གང་མས་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཚེ་འདིར་ལུས་སེམས་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བསྒྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་འབྱུང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་པོ་དེ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཁྱད་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀ་རྣལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་དོ།།

དྲུག་པ་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་འོ།། དང་པོ་(མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། བློ་མ་ལྟ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་

ཕྱིར་དུ་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་ཏིང་འེ་འཛིན་སྨོས་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར། "ཉེས་པ་ལྡ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་འོ།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཏིང་འེ་འཛིན་གྱི་གེགས་བྱིང་རྩོད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྡ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་སྨོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བསྨོས་པ་ལས་སེམས་གནས་དགུ་རིམ་གྱིས་བྱུབ་སྟེ། མཐར་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དང་བཅས་པའི་ཏིང་འེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུབ་ལ། དེ་ནི་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་མི་ནུས་པས། སྨར་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་དེ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་དཔྱོད་པ་གཅིག་བུ་བྱས་ན་སེམས་ཕྱིར་གཡེང་ནས་སྤར་གྱི་གནས་ཆ་གཞིག་ཅིང། གསར་དུལང་གནས་ཆ་མི་ཐོབ་པས་ཞི་གནས་ལས་ཉམས་ཏེ་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་འབྱུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ།[2] ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་གཅིག་བུ་བྱས་ན་སྤར་གྱི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུན་སློང་བ་ལས་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་ཚུལ་མེད་པས་དེའི་རྒྱུན་ལ་ཇི་ཙམ་བཞག་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་འབྱུབ་མི་སྲིད་པས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྤར་གྱི་གནས་ཆ་དེ་མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་ཆུ་མི་གཡོ་བའི་ནང་དུ་ཉེ་ཏུ་ཆུང་འཚུག་པ་ལྟར་ཝོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་ཅིང། དཔྱད་མཐར་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་བརྟན་པོའི་ངང་དུ་ཆུང་ཟད་འཛིག། ཡང་དཔྱོད་པ་སྟེ་དཔྱད་འཛིག་གཉིས་སྟེལ་མར་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་བསྲིངས་ནས་བསྒྲངས་པས་མཐར་དཔྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ཆ་འབྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང། དེ་ནས་ཀྱང་བསྒྲངས་པས་དཔྱད་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པ་ངང་མཉམ་དུ་ཤིན་སྦྱངས་འབྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་

---

[1] སྟེ་བསྟན། སེམས་ཙམ། ཞི ཟླ་བཅུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ཤོག་གངས་ ཅ རྡན་ཟ ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། "ཉེས་པ་ལྡ་ཕྱོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།། བསྟན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བའོ།།" ཞེས་སོ།།

[2] རོ།།། ལག་ཕྱིས།

པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་འེ་འཛིན་དེ་ལ་ཞེ་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འེ་འཛིན་ཞེས་གསུང་།། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེ་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་སྣྲོབ་ཚུལཡེས་ན་ནི་ཡིན་ཏུ་བསྟན་ཏེ། རྗེའི་ཉམས་མཁྱུད་བུ། “རྩེ་གཅིག་བསམ་གཏན་ཙམ་ལ་འཕོད་བ་ཡི།། ཟུ་བ་གཅོད་པའི་ནུས་པ་མ་མཐོང་ཞིང།། ཞེ་གནས་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཡེས་རབ་ཀྱིས།། རྗེ་ཙམ་དབྱུད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་བཟློག་པས།། ཡིན་ལུགས་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པའི་ཡེས་རབ་དེ།། གལོ་མེད་ཞེ་གནས་རྒ་ལ་བསྟོན་ནས་ནི།། མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་རིགས་པའི་མཚོན་རྟོན་གྱིས།། མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པའི།། ཚུལ་བཞིན་དགྱེད་པའི་ཡང་ལས་པའི་ཡེས་རབ་ཀྱིས།། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།།”[1] ཅེས་དང་། “རྩེ་གཅིག་གོམས་པས་ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པ་ནི།། སྟོས་པར་ཅི་འཚལ་ཚུལ་བཞིན་དགྱེད་པ་ཡི།། སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་ལ།། གལོ་མེད་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡི།། ཏིང་འཛིན་བསྟེད་པར་མཐོང་ནས་ཞེ་ལྟག་གཉིས།། ཟུང་འབྲེལ་བསྟན་ལ་བརྩོན་རྣམས་ཡ་མཚན་ནོ།། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྟུང་འཚལ་ལོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ནས་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟུངས་ཏེ་སྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་མཐར་ཐུག་ཞེ་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་འེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟུར་དུ་འགྲུབ་པར་བློ་མ་ལྟས་བྱེན་གྱིས་བརྩམ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་བུ།

> **དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེས་རབ་ཀྱིས།།**
> **དབུས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་བདེ་ཆེན་དང་འབྲེལ་བ།།**
> **དོན་དམ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།**
> **ཡེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བློས།།**

---

1 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཕོར་བྱ། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༦༥བ༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིགས་ཀྱང་མཐའ་མ་ཐུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཉིད་རྟོག་པའི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ།།” ཅེས་སོ།།

2 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཕོར་བྱ། ལམ་རིམ་ཉམས་མགུར། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༥བ༦

ཞེས་གསོལ་བཤགས་དགེ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་རྟེས་ཐོབ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་ཚུལ་ནི། བླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྔོང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྔོང་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཤང་དང་། ངེས་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་སྔངས་དམ་པོ་གཉིས་ཚོགས་སུ་བསྒྲངས་ནས། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་རི་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་དང་། མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་སྔོང་བ་གང་ཤེར་ལ་བལྟས་པ་ན། སྔོང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་བའམ། དེ་མིན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་བོ།། དེ་ཡང་རྫུན་པ་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་དགེའི་རྩམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། བྲག་ཅ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གདམས་ངག་འདིར་སྤྱི་མ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགེ་གསུམ་གསུངས། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྨི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགེ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། དགེའི་སྟོང་དུ་རང་ལ་ཉམས་ཚོར་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། རང་ཅག་བོད་ན་སྤྱི་མ་བྱེད་པ་མ་དང་བས་བླ་མས་བསྟན་པའི་ཆོག་གི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ཅམ་ལས་རང་ལ་སྤྱི་མ་ཇི་ལྟར་སྔོང་བའི་ཉམས་ཚོར་ཡོད་ལ། རྨི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་འཆར་བཞིན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་ཚོར་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འཆར་བ་དེའི་སྟོང་ནས་བསམས་ན་འཆར་སླའོ།། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དགེས་བསམས་པ་ནི་སྔོང

སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ལ་ངེས་པ་འཇིན་པ་ལ་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་གཞུང་མང་པོར་གསུངས་ཤིང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་འདི་ཁྱད་ཆེ་བར་གསུང། དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗོ་རྗེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་འདིར་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་གཅོ་པོར་གསུང། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚོ་ནང་གི་ཟླ་གཟུགས་བཞིན་དུ་བསྟོན་མེད་དུ་སྣང་ཞིང། རྟེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་ན་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པ་ཇུན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ངེས་ཤེས་རྟེན་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པར་ཟླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ཕྱི་ནང་ཚོས་རྣམས་སྒྱུ་མ་མཱ་ཡམ་དང།།
དང་བའི་མཚོ་ནང་ཟླ་གཟུགས་རྟེ་བཞིན་དུ།།
སྣང་ཡང་བདེན་པར་མེད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ནས།།
སྒྱུ་མའི་ཏིང་འཛིན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕུལཀས་དགེ་ཏུ་བཏབ་པས་ཟླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། ཟླ་མ་ལྷ་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་བཅོལ་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང། སྟོང་འཇུག་ལས། “ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུན་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་

---

1 སྟེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྟོང་འཇུག ལེའུ་དགུ་པ། ཥོག་ཁང་། ཅ๐བ།

བས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེ་སྙིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། “སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི།། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་པོ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་ཤིང། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གཏི་མུག་འདི་ཡིན་པས། གཏི་མུག་བཅོམ་ན་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ནི་གཅིག་བཅོམ་པས་ཅིག་ཤོས་མི་འཇོམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་ཞེ་སྡང་མི་འཇོམས། ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོ་བསྟེན་པས་འདོད་ཆགས་མི་འཇོམས་པ་ནི་ཚོག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།[2] གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ནུས་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྟས། “ལུས་ལ་ལུས་དབང་རྗེ་བཞིན་དུ། གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་གྱུར་ཏེ།།[1] དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང།། གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར།།”[2] ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེ་ལྟ་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཀྱང་ཤེས་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས། འདི་རྟོགས་པ་ཤེས་ཏུ་དཀོན་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་འདི་འཆོལ་དགོས་ཀྱི། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་རྟེད་པར་མི་ནུས་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། “སྟོན་དགོན་གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།། ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་

---

1 སྡེ་བསྡུས། མདོར་བ། ཀུ ས্ট্ট-དགོན་དཔྱིད་གཅེན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད། གནས་དང་གོ། ཤོག་གྲངས་ ২৪৭

2 སྡེ་བསྡུས། དབུ་མ། ཚ ལས་གས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱ་པ། རབ་ཏུ་བྱེད་རྡུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ১৮৭

བའི་ཐབས་མེད་དོ།། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།། དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་
འགྲུབ་ཡོད་མིན།།”[1] ཞེས་གསུངས། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའི་གདམས
པ་ཟབ་ཟབ་སྙན་སྙན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྟེན
འབྲེལ་ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ནི། དེ་བ་ལྟ་བསམ་རབ་དཀར་གྱི་དོས་ལན་བློ་བཟང
བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས་ཀྱང། “མདོར་ན་གླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་གི། ལྟ་དང་འགལ་བའི་ལྟ
བ་དེ།། ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྡན་ཞེས།། ཅི་འདྲས་རྗེ་ཙམ་བརྗོད་ན་ཡང།། ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་གི།། ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅེས།། མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།། ཆུ
བའི་ཞབས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞིན།། ལེགས་པར་གསུངས་ཞེས་ཐལ་མོ་སྦྱོར།།”[2] ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ།། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ལ་དགྱེད་པ་གཅིག
ཏུ་བྱལ་གྱི་རིགས་པ། རྒྱུ་ལ་དགྱེད་པ་རྣོ་རྩེ་གཟིགས་མའི་རིགས་པ། འབྲས་བུ་ལ་དགྱེད་པ་ཡོད
མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང།
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཡིན
ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས
ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བསྟན་དེ། སྟང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ
ངེས་པ་དངོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེད་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཚ་རྣམས་ལ་ལྟག་པར
ཡང་བཙོན་པ་དང། སྟོང་པ་ལ་ངེས་ཤེས་དངོས་པས་མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང
གིས་ཀྱང་འཆིང་མི་ནུས་པ་དང། དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་སྟང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་དངོས་པ
ན་རྒྱ་ཆད་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས
འཆར་བ་དང། སྟོང་པ་ལ་ངེས་ཤེས་དངོས་པས་སྟང་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འཆར
བ་སྟེ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པར་འཆར་བ། སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང

---

1 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། འ སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། ཥོག་གྲངས་ ২০১৯

2 པཾ་ཚེན་བློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ང ངེས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས་ ১০৯৫

སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཞིག་ཏོང་གསུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོའི་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་ཡབ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཚོད་པ་ཚད་མེད་པ་ཕུལ་ཏེ། གསོལ་བ་འཕྲིན་དུག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་འདེབས་པར་མཛད་པས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་སྤྱིར་མདོ་ལྟགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་རྣེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་འདི་མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྟེང་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ལྟར་གདམས་པའི་ལྟ་བའི་གནད་རྣམས་ཚོགས་བཅད་དུ་མཛད་པ་ནི། “གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། རྒྱ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང།། དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀུན་ཞིག་པ།། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས།། སྟང་བ་རྣེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པ་དང།། སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྱས་བའི་གོ་བ་གཉིས།། རྗེ་སྲིད་སོ་སོར་སྟང་བ་དེ་སྲིད་བྱ།། ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྣོགས་པ་མེད།། ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་བྱ།། རྣེན་འབྲེལ་མི་སླུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས།། འགལ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་འཇོན་སྟངས་ཀུན་འཇིག་ན།། དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དབྱངས་པ་རྣོགས་པ་ལགས།། གཞན་ཡང་སྟང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང།། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞེས་ན།། མཐར་འཇོན་ལྟ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།”[1] ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ལས། “འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་པ་ཇི་སྟེད་པ།། དེ་ཡི་ཚ་བ་མ་རིག་སྟེ།། གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པ།། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གསུང་།། དེ་ཚེ་བློ་དང་ལྡན་པ་ཡིས།། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལམ།། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ།། ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་མི་

---

1 རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བུ། ལམ་གཅོ་རྒྱས་གསུམ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༢༦༧ནས།

འགྱུར།།”[1] ཞེས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་གཏི་ང་ནས་ཕྱོགས་བཞི་བསྡུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ལྟར་རོ།། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་འགལ་མེད་དུས་ཤར་བ་ལ་ནི་རྒྱལ་བས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་རྒྱ་ཆེར་བསྡུགས་ཤིང་། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། “ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས།། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཐད་པ་གང་། ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར།། ཟད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་ཟད་བྱང་།།”[2] ཞེས་དང་། “གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་།།”[3] ཞེས་སོགས་དང་། “གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར།། གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི།། ས་ངམ་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།”[4] ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་གསུང་བ་འདི་ཉིད་རབ་དང་། ཕུལ་དང་། མཆོག་ཏུ་བསྡུགས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་མེད་དུ་འཚར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐོག་བྱས་དང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་ཤིང་། སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་གཅིག་ལ་ཚར་བ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀླལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་སྙུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་ཐུན་ཁ་ཕན་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

འཁོར་འདས་རང་བཞིན་རྟུལ་ཙམ་མེད་པ་དང་།།
རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པ་གཉིས།།
ཕན་ཚུན་འགལ་མེད་གཅིག་ཏུ་འཚར་བ་ཡི།།

---

1 རྡོ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བྱ། བསྟོད་པ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། གཙང་དཔལ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ན།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། འི མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ཤོག་གྲངས་ ༩༧བ། ལམ་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འཇུ་སྡེ། “ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས།། ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྡེན་པ་གང་། ངེ་ནི་ངོ་མཚར་བས་ངོ་མཚར།། ཟད་དུ་བྱང་བས་ཟད་དུ་བྱང་།།” ཞེས་སོ།།

3 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། ཆ་བཤེས་རབ། རབ་ཏྲེད་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༧ན༢

4 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། ཙོང་བཟློག ཤོག་གྲངས་ ༢ཀ།ན།

ཟུང་སྐྱེས་དགོངས་དོན་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་རྣམ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྱ་ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྲུངས། དེ་དང་དེའི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།། དེ་ལྟར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་ཥཱི་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞིང་། མ་རྟོགས་ན་མདོ་སྡེགས་གང་གི་སྐབས་སུའང་ལམ་གྱི་སྲོག་མི་རྟེད་ཅིང་། སྤྱོད་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་ལ་ཇི་ཙམ་བསླབས་ཀྱང་མིག་དང་བྲལ་བའི་མི་བཞིན་དུ་ལམ་བགྲོད་མི་ནུས་པར་གསུངས་ལ། གཏམས་ངག་འདིར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟུང་སྐྱེས་བཀྲལ་བའི་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་པར་ཁོང་དམིགས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་མཛད་ནས། ལྟ་བ་དེ་འཚོལ་བའི་ཚུལ་དང་། བཙལ་ནས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བར་མ་མཛད་པ་ནི། དགའ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱད[1]རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྲོལ་ཕྱག་ཆེན་ཙ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་དུ་ལྟ་བའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནི་བླ་མ་མཆོད་པའི་གཏམས་ངག་འདི་དང་ཟུང་དུ་སྦྱོར་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྒོམ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ།། དེ་ལྟར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞེ་ལྟག་གམ། དབུ་མའི་ལྟ་བའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་གཏམས་ངག་འདིའི་ཆོག་གི་ཁུས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོན་པ་དང་། མན་ངག་ཞལ་ཤེས་རྣམས་ཡི་གེ་ཕུང་དུའི་སྒོ་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་དེ་དག་གི་གནད་རྣམས་རྒྱས་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཚུལ་ལ་གསུམ། སྤྱིགས་ལམ་ཟབ་མོའི་སྟོད་རྩང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་རིམ་

---

[1] རྒྱུད་ གོང་དགས། དགེ་དགས།

གཉིས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་འོ།།

དང་པོ་(སྒྲགས་ལམ་ཟབ་མོའི་སྟོང་རྩང་དུ་བྱ་བ་)ནི།

དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི།།
ཏིན་ལས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་བཤལ་ཏེ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཅོས་གཉན་བསྟན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱངས་པས་སྲིད་པ་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས[1]ལྟར་མཐོང་སྡེ་ཤའི་དབང་ཕྱུག་གི་དཔལ་ལའང་རྨེ་ལམ་དུའང་འདོད་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་བློ་ཤུགས་དྲག་དང། མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་མ་རྒན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང། རང་ཉམས་ལ་དཔགས་ཏེ་མ་རྒན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་བསམས་པ་ན། མ་རྒན་རྣམས་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་ཚུད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ལྷག་མེད་པས་མནར་བའི་ཚུལ་དེ་མཐོང་བས། དེ་དག་ལས་ཤས་མི་བཟོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་ཅིང། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལ་སློབ་ཅིང། རང་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་བསྐལ་པ་མྱ་མེད་པའི་བར་དུ་དམྱལ་བར་གནས་དགོས་ཀྱང་ཞུམ་པ་མེད་ཅིང་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའི་སྙིང་སྟོབས་ཡོད་ཀྱང། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བསམས་པ་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེན་ཏུ་རིངས་ནས། མ་རྒན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་བཅོན་ར་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར་སྨྱར་བ་སྨྱར་བར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་དམ་པ་བླ་མེད་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།། བླ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་ཏོད་དགོས་ཏེ། དབང་མ་ཐོབ་པར་རྒྱུད་དོན་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱས་ཀྱང་མཚོག་མི་འགྲུབ་པར་

---

1 ཐུགས་ ལག་རྒྱས།

མ་ཟད། སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་ཟབ་མོ་ལ་དབང་མེད་པར་རང་དགར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པས་
མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བར་རྒྱུད་དང་གྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ལས་གསུངས། དབང་རྣམ་པར་
དག་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཐོག་མར་རྗེ་རྗེ·
སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འབད་པ་དུ་མས་འཚོལ་དགོས་ཏེ། ཉིན་གཅིག་འཇིགས·
སར་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་ལ་མ་ལའང་བློ་གཏད་ཐུབ་མི་ཐུབ་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ན། ཕྱིད་ཞིའི·
འཇིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྱིད་པའི་ཐུན་མ་ནི་གང་བྱུང་གི་མི·
ཚོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ནོར་བུ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ·
མཁས་པ། ལམ་རྒྱུས་ཡོད་པ། ཤྱིང་ཤོག་པར་ལྡན་པ། ཐོ་གཏད་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས·
པ་ལྟར། གསང་ཆེན་རྒྱུད་ཤེ་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་ཟུང་འཇུག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལེན་པར·
བྱེད་པ་ལ། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་བྱིན་ཆློས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པ། སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུས་ཡོད་པ།
མན་ངག་དང་ལྡན་པ། རང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བསྟུ་བའི་ཐོ་གཏད་ཐུབ་པ·
ཞིག་དགོས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཞིག་རྟེད་པ་ན་སྤྱར་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ལྷག·
པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་བྱས་ཏེ། དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ། རྗོ་རྗེ་སློབ་དཔོན·
གྱིས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་སྟོང་དུ་རྩེ་མོ་རྩེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྟོང་དུ་རྩེ་བར་མཐོང་ན·
རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། ཐོག་མར་བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པའི་གདམས་ངག་བྱིན། སློབ་མ་དེས་ཀྱང་བླ་མ་ལྟ·
བཅུ་པ་མཉན་ཏེ་ཚོག་བཟུང་ཞིང་དོན་ལ་བསམས་ཏེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན·
ཚུལ་ལ་འབད། དེ་ནས་དབང་བསྐུར་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ཐོག་མར་དགྱེལ་འཁོར་དུ·
འཇུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། རིགས་ལྟའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཁས་ལེན་དགོས·
ཤིང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྟུང་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་དགྱེལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱམ·
དབང་གི་སྨོན་ནས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་སྨོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱལ་པའི་སྐུ·
དང་ཞིང་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག ཤེ་ནས་དབང་གྱི་མ·

གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཤིང། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། ཆོས་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུལམ། ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་རྣམས་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག གཞན་ཡང་དབང་བཞི་པོའི་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པ་དང། ཕྱི་ནང་གི་བགེགས་བར་ཚད་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཐམས་ཅད་ཕབ་སྟེ[1]ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་མྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ།། དེས་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོ་ཙམ་དུ་མི་གཟུང་གི། ལམ་རིམ་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གནད་མཐའ་དག་དབང་གི་སྐབས་སུ་གཞི་ཐིངས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དང་པོར་སྤྱན་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་ནས་བཟུང་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དབང་གི་ཁོག་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་དོ།། དེ་ལྟར་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་ལམ་རིམ་གྱི་གནད་རྣམས་འཚོལ་དགོས་སོ།། དེ་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གང་དུ་ཡོད་ས་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མཚོན་ན། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་བཞུགས་ཀྱང། མཐའ་དྲུག་དང་ཚུལ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པས་ཟླ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་[2]སྟེང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་མི་རྟེད་ན། གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ཕྱི་ལྟ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་རྗེ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྣམས་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཤད་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དཀའ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་རྟེད་མི་ནུས་པས། བཤད་རྒྱུད

---

1 པཙས་ཏེ་ ལག་ཕྱིས།

2 རྒྱ་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ ལག་ཕྱིས།

ལ་བརྟེན་ནས་ཙ་རྒྱུད་འཚང་ཤེས་པའི་སྒྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ།། དེས་ན་སྒྲན་
རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་མན་ངག་དེ་ལ་སྦྱངས་པས་རྒྱལ་བས་གསུངས་
པའི་མདོ་རྒྱུད་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ངེས་པ་ལྟག་པར་དུ
བསྟེན་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང
ནམས་ན་མེད་པའི་མན་ངག་ཟུར་པ་ཞིག་ཆེ་མའི་ངག་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པར་གོ་ཞིང་། བཀའ་དགོངས
འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་མི་མཐུན་ཡང་མན་ངག་འདི་ཉིད་མཚོག་གོ་སྟམ་དུ་བཟུང་ན་ནི་རང
ཉིད་ལམ་བཟང་པོ་ལ་བགྲོད་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་རྣམས་ནུབ་པའི
རྒྱུན་དུ་ཆེ་བས། ཆོ་གོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི
མཐུན་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་ཡིད་མི་རྟོན་པར་ཙ་བཤད་སྤྱང་བའི
ཆ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཉིད་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་གཟུང་བར
བྱའོ།།[1] དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། “རྒྱུད་སྡེ་དང་དེའི[1]དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེ
བ་རྣམས་ཕྱིའི་སྟོས་པ་གཅོད་པའི་ཚོས་རྒྱབ་ཅམ་དུ་མཐོང་ནས་དེ་དག་ཏུ་སྒོམ་ནས་མ་བཤད
པའི་གདམས་ངག་ཟུར་དུ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་[2]ནི། ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ
རྣམས་ལ་ཞེ་གཅོགས་མེད་ཅིང་སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ
དག་གདམས་ངག་ཏུ་འཚར་བའི་གེགས་བྱས་ནས་དེ་རྣམས་ཐུར་དུ་ནུབ་པའི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡིན
པས་དུག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ལ། ཆུ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས
གདམས་ངག་ཏུ་འཚར་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱ།”[3] ཞེས་དང་། “ཟབ་གནས་མཐར་ཐུག་པ
རྣམས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཙ་རྒྱུད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་གོ་བ་ལ་ཆུ་མ་དགོས་ཤིང། ཆུ
མས་ཀྱང་གང་བྱུང་བྱུང་ནས་བཤད་པས་མི་ཚོག་གི། བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས

---

1 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཁ ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༩ན། ལས་ “རྒྱུད་སྡེ་དང་དེ་དག་གི་” ཞེས་འབྱུང་བ།།

2 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཁ ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༩ན། ལས་ “སྒོམ་དུ་འཛིན་པས་”ཞེས་འབྱུང་བ།།

3 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཁ ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣༥༩ན།

ནས་ཆ་རྒྱུད་བཤད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ།། དེའི་ཕྱིར་མན་ངག་ནི། ཆ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་བཤད་དེ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཟེར་བས་ཞལ་ལས་ཤེས་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་གོ་བར་བྱ་ཡི། རྒྱུད་རྣམས་སུ་བྱེ་བར་ཕངས་ནས་དེ་དག་ཏུ་མ་བཀོད་པར་རྣ་ཁུང་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་གཟུང་ངོ།། དེས་ན་མན་ངག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལ་རིང་དུ་སྒྲུབས་ནས་རྒྱུད་སྟེ་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལ་བལྟས་པ་ན་རྒྱུད་དོན་དུ་མ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་དགོས་ཀྱི། གདམས་ངག་ཁྱེར་ནས་རྒྱུད་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ན་ངེས་པ་ཅི་ཡང་སྟེར་མི་ནུས་པར་སྣང་ན་ཐོ་སྒྲོན་དང་དོན་སྒྲོན་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་བའི་རྟགས་སོ།། སྤྱགས་དང་མཚན་ཉིད་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་རྒ་རྒྱུག་པའི་སྟོན་དུ་གང་དུ་རྒྱུག་པའི་རྒྱུག་ས་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་དང་བོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་ཆེན་མཁས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང། ཐེངས་ནས་སྣྲབ་པ་བྱེད་འདོད་པས་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ཆགས་ལ་སྒྲུབས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བལྟ་ཞིང། རྒྱུད་སྟེ་ལ་མང་དུ་སྒྲུབས་པ་དང་མ་སྒྲུབས་པ་གཉིས་ཉམས་ལེན་ལ་མང་ཉུང་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་བའི་དུས་སུ་སྣང་བས་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བློ་ཞིབ་མོས་ལེགས་པར་བརྟག་པར་བྱོས་ཤིག"[1] ཅེས་གསུངས། ཡང་བོད་ཀྱི་སྒོམ་ཆེན་ཆགས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་དབང་གིས་སྒོམ་བྱེད་པ་ལ་ལམ་མ་ནོར་བ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་ཞེས་སྙན་བསྐུལ་མཛད་པའི་ཏེ་བ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་དུ། གདམས་ངག་ཏུ་གཟིགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་བ་མཛད་པ་ན། དེའི་ཏེས་ལན་བློ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལས། "རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང།། དགོངས་འགྲེལ་མཁས་གྲུབ་གཞུང་ལུགས་དོན།། འདོད་པ་བདག་ཅག་ཆེ་ལམ་དུ།། མི་འདོད་ཕྱིར་ན་མན་ངག་ཏུ།། གཟིགས་པ་ཆགས་ཀྱང་གསུང་རབ་དང།། མཐུན་ན་ལེགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཚེ།། འདོད་སྤྱས་

---

1 རྟེ་ཅོ་ང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཀ སྤྱགས་རིས་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས་ ༣༥ཆན།

གཙམས་ངག་རྣམས་ལ་འབབ།།”[1] ཅེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་བཀའ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ཆེད་པའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མཁོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟྲེད་རིམ་སྟོན་པ་ལ་མངོར་བྱས་དང་མདོ་བསྡེ། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་ལ་རིམ་ལྔའི་གཞུང་མཛད་དེ། མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་མཛད་པའི་སྤྱོད་བསྡུས་སྒྲོན་མེ། བླ་བ་བྱགས་པས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་སོགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ད་ལྟའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བར་མཛད་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་པུ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསང་བ་ཀུན་གྱི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སོགས་རྗེའི་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། སྤྱགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོང་ནས་བསྒྲུབ་པ་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་མན་ངག་གི་མཚོག་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་དོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ངེས་པར་ལེན་འདོད་ན་ལམ་རྒྱས་ཅན་གྱི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་པ་བཞིན་བྱ། ཟབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནོར་བུ་ངེས་པར་འཚོལ་བར་འདོད་ན་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་ནས་འཚོལ་དགོས་སོ་ཞེས་གཙམས་ངག་འདིར་གསུངས་ཏེ།། དེ་ནས་རྗེ་རྗེ་འཇོན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི།། ཉིན་ལས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་འཇིང་བཏུལ་ཏེ།། ཞེས་པ་འདིས་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ཁུངས་མ་ནས་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་བསྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གོ་ཡུལ་ཟུ་ཐག་ཆོད་པ་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ།། དེས་ན་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཐོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྗེ་རྗེའི་ཆོག་འདི་དག་གི་གསུང་གི་ཟུར་རེ་རེས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནད་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་སྟོན་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་

---

1 བཀའ་ཆེན་ཐོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབུམ། ང ཉིས་ལན་ཐོ་བཟང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས། གཙང་དཔལ། ཚོག་གྲངས་ ༡༨༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་མཐའ་མ་ཐུང་ཟད་མི་འདུ་སྟེ། “འདོར་སྤྱས་གཙམས་ངག་རྣམས་ལ་འབབ།།” ཅེས་སོ།།

ཅང་མཁྱེན་པའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་སྟེང་དུ་འབབ་པའི་ཚུལ་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟོག་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།

དངོས་གྲྭབ་རྩ་བ་དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་རྣམས།།

སྒོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྡུངས་ནས་སྦ་གས་ལ་ཞུགས་ཏེ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དངོས་གྲྭབ་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་ན་དངོས་གྲྭབ་ངེས་པར་ཐོབ་ཀྱུས་པ་ནི། ཀུ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ་ལས། “སྦ་གས་པས་དེ་དག་སྦངས་ན་ནི།། དངོས་གྲྭབ་ངེས་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རབ་ཚེ་འདི་དང་། འཕྱིར་བར་དོ་དང་། ཐ་མའང་སྐྱེ་བ་ཁམས་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཚེ་འདིར་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་ཆེར་མ་བྱུང་ཡང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་ཏེ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ས་ར་ཧས་ཐོད་པའི་འགྲེལ་པར་དྲངས་པའི་གསང་བའི་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། “དབང་བསྐུར་ཡང་དག་ཐོབ་ལྟན་ནམ།། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐུར་འགྱུར།། དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི།། མ་བསྒོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲྭབ་འཐོབ།། གང་ལ་སྒོམ་པ་བང་ལྟན་ཞིང་།། གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས།། སྐྱེ་འདིར་ལས་དབང་གིས་མ་གྲྭབ།། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲྭབ་འཐོབ།། རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ན།། དངོས་གྲྭབ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅིག་གི།། མི་ཡི་སྐྱེ་བཞང་རྟེད་པར་དཀའ།།”[2] ཞེས་དང་། དམ་ཚིག་ལྟ་བ་ལས་ཀྱང་། “གལ་ཏེ་ལྷུང་བ་མེད་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌ ས྄ོན་བཡོན་རྩ་དགྱེས། ཀུ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ། ཥོག་གྲངས། ༡༥ཀ།ཁ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་དག་རྣམ་པར་སྦངས་པ་ཡི།། སྦ་གས་པས་བསད་དཀྱེས་ཀྱང་ཉེ་བར་འཐོབ།།” ཅེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ར ས྄ོན་བཡོན་སར་ཏ། ཐོད་པའི་འགྲེལ་པ། ཥོག་གྲངས། ༢༠ཁ།ཁ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་

གྱུར་ན།། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ།།”[1] ཅེས་དང་། ཆོས་གྲོལ་ཟླ་བས་ཀྱང་། “མ་བསྐོ་མས་
གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན།། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ།།”[2] ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་དང་གྲུབ
ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ
བསྲུངས་པར་ཡལ་བར་དོར་ན་ནི། དངོས་གྲུབ་མི་འཐོབ་པར་མ་ཟད་འདི་ཕྱི་ཀུན་ཏུ་ཕུང་བར
འགྱུར་ཏེ། ཙ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པ་ལས། “གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན།། ཉམས་པ་བདུད
ཀྱིས་གཟུང་བར་འགྱུར།། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆོང་འགྱུར་ཞིང་།། ཕུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དམྱལ་བར
འགྲོ།།”[3] ཞེས་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་ནི་ཚེ་འདིར་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་འཚེ
ཞིང་ཡ་ང་བ་དུ་མས་མནར་ཏེ་སྡུར་དུ་འཆི་བ་དང་། ཤི་ནས་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་བར་གསུངས།
དམ་ཚིག་ཉམས་པས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་ཀྱང་མི་བཞེས་པ་ནི། ཟླ་གསང་ཕོག་ལེའི
རྒྱུ་ལས། “སྤྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དོན་འདོད་པས།། དམ་ཚིག་སྲུང་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།། གཞན
དུ་བྱས་ན་སྤྱགས་མཁན་གྱིས།། སྤྱགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་འགྲུབ།། ལྷ་ཆེས་ཀྱང་ནི་དམ
ཚིག་གི།། གསོལ་ཡང་བཞེས་སུ་མི་གནང་སྟེ།། འཇིག་རྟེན་འདི་ར་སྡུག་བསྔལ་ཆེ།། འཇིག
རྟེན་པ་ངོལ་དམྱལ་བ་ཆེས།། དམ་ཚིག་སྲོད་པ་འདས་པ་ཡི།། ཆོས་པའི་བཤགས་ཏེ་ཉམས
སོ།།”[4] ཞེས་གསུངས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་སྤྱགས་ཀྱི་སྐོམ་བ་ཟླས་ཅེ་བྱས
ཀྱང་ཡི་དམ་དང་སྲུང་མ་མཉེས་པའི་ཐབས་མེད་ལ། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེ་ལ་མཁན་འགྲོ་དང་ཤ

བསྐྱར་ཡང་དག་སྟོན་ལྟན་ན།། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ།། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བཏུན་ལ་ནི།། མ་བསྐྱེས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།། གང་ཡང
བསྐོ་མ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།། གལ་ཏེ་དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས།། སྐྱེ་འཕེར་ལས་དབང་གང་མ་གྲུབ།། རེ་ཞིག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ལ།། དངོས་གྲུབ
ཐོབ་པ་ལྟ་ཅོག་གི། མི་ཡི་སྐྱེ་བཞང་རྟེན་པར་དཀའ།།” ཞེས་སོ།།

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ཟླ་བ་དགོན་དགའ་བཟང་འབྱུང་གནས། དམ་ཚིག་ལྟ་བ། ཤོག་གྲངས་ ২১৭২

2 གཞུང་གང་ཡིན་ཤེས་རྟོགས་མ་གྱུར་པས་ལུང་འདི་འཚོལ་ཐབས་མ་བྱུང་།

3 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌ ཟླ་བ་དགོན་དགའ་བཟང་འབྱུང་གནས། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཙ་ཝའི་ལྟུང་པ་བསྟན་པ། ཤོག་གྲངས་ ১৮৫৬৯ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཟད་
མི་འདྲ་སྟེ། “གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན།། ཉམས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཟུང་འགྱུར་ཏེ།། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཆོང་འགྱུར་ཞིང་།། ཕུར་དུ་བལྟས
ཏེ་དམྱལ་བར་འགྲོ།།”ཞེས་སོ།།

4 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཇ ཟླ་གསང་ཕོག་ལེའི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ ২১০৯৫ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོགས་ཤད་གཅིག་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ
ཚིག་སྲོད་པ་འདས་པས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

ཐ་དུ་མས་འཚེ་ཞིང། དེ་ལ་ཡི་དམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་བྱེད་པ་ནི། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས། “དམ་ཚིག་འཇོམས་ཤིང་དན་སྤྱོད་པ།། བྱམ་ཆེ་གསོད་པར་ཕེ་ཚོམ་མེད།། སྲིག་སྤྱོད་ཟོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།། བསྟན་འགྱུར་ངན་པའི་བདག་ཉིད་དེ།། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡིས་ཐོས་གྱུར་ཀྱང།། དེ་ལ་ང་ནི་སྐྱོབ་མི་བྱེད།། གསང་བ་པ་ཡི་ནང་ན་ནི། སྨྲས་པོ་དེ་ནི་ལྷུགས་དང་འདྲ།།”[1] ཞེས་དང། གཤིན་རྗེ་གཤིད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་བདུན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།། དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྲུང་[2]བར་གསང་སྦྱགས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཕྱི་མཇེས་ཀྱང་ནང་རྒྱལ་བཤིང་ཐོག་ཀུན་མན་དེ་དང་མཚུངས་པར་མན་ངག་སྟེ་མར་གསུངས། སྨོན་དཔོན་ཆུ་ན་པོ་ཉིས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མི་སྲུང[3]བར་གསང་སྦྱགས་ཀྱི་ཆོ་གས་ལས་སྟ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་མཇོ་ཅན་ནང་འབྲུས་ཁེངས་པ་ལ་ཕྱི་གོས་དང་རྒྱན་གྱིས་བཀབ་པ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་གནས་སུ་གསུང། དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་གྲྭབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མཐའ་དག་ནས་དམ་ཚིག་མི་སྲུང[4]བ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྨད་ཅིང། དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྒྲེད་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བསྲུང་དགོས་པ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། “ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་ན།། སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་ཟླ།། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་ཟློའི།། ཏིག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ།།”[5] ཞེས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སྲོག་དང་བསྡོམ་ཏེ་བསྲུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྲུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ངོ་མཚན་ནི་བསྲུང་རྒྱ་མེད་པས། རྒྱུད་དོན་ལ་

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཀ བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་སོ་བཏྲུད། ཤོག་གྲངས་ ༢༦ཨ་བས། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིགས་ཤད་གཅིག་ཐུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “དམ་ཚིག་འཇོམས་ཤིང་དན་སྤྱོད་དེ།།” ཞེས་སོ།།

2 བསྲུང་ ལག་ཏིས།

3 བསྲུང་ ལག་ཏིས།

4 བསྲུང་ ལག་ཏིས།

5 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཁ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང། ལེའུ་ཉིར་བདུན། ཤོག་གྲངས་ ༣༠༢ནས་ཨ་ལས་བྱུང་བ་ཐུང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཚོག་འདོད་ན།། སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་ཟླ།། འཆི་བར་མཉམ་པར་འགྲོ་ཡང་ཟློའི།། ཏིག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

མཁས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་སྤྱན་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འདིར་བསྡུས་དོན་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ན། དེ་ལ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། རྒོ་རྗེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱན་ཀྱི་སྒོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བཅས་པ་དང་། འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱར་མི་རུང་ཞེས་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་བསྡུང་ཞིང་སྡོང་བ་ནི་སྡོམ་པ་དང་། རྒོ་རྗེ་འཛིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཚིག་ཡིན་པས། ལྷོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མིན་ནོ།། དམ་ཚིག་དེ་ལ་རིགས་ལྔ་སྟྲིའི་དམ་ཚིག་དང་། སོ་སོའི་དམ་ཚིག་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་ལྔ་སྟྲིའི་དམ་ཚིག་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་བསྡུ་ན་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའམ། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག བསྡུང་བའི་དམ་ཚིག བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་གསུམ་དུ་བསྡུའོ།། འདིར་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། བཟའ་བཏུང་ཤ་ལྟ་དང་བདུད་རྩི་ལྟར་མོས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དང་། རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་སོ།། བསྡུང་བའི་དམ་ཚིག་ནི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་། སྡོམ་པོ་བརྒྱད་སོགས་སྤྱན་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་བསྡུང་ཞིང་སྡོང་བའོ།། དེ་ཡང་ཉེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ནས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས་སྡོམ་སེམས་བསྟེན་ཅིང་། ལྷག་པར་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་འབྱུང་ཉེ་བ་རྣམས་ལ་ཏན་ཚེས་བསྟེན། ལྟུང་བས་མ་གོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ་ལས། “དེ་བས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་ནས།། བདག་ཉིད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གྱོས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་བ་སྟེ། ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་པོ་དེ་བཀག་ནས་བསྡུང་བའོ།། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ནི་སྤྱན་པའི་རྒྱས་རྒྱ་ཆེ་དང་།

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌི ཙ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ། ས་གོག་གྲངས། ༡༥ཀ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་བས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ནི།། རང་གི་འཁྲུལ་བཤེས་བྱས་ལ།།” ཞེས་སོ།།

རྡེལ་བུ་དང་། བཟང་ཐེང་དང་། ཅང་ཏེ་ཀློ་དང་། ཁ་ཏྭཾ་གཱ་དང་། ཀ་ཎ་ལ་དང་། དགང་གཟར་ཆུགས་
དང་། བུམ་པ་དང་། རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་རྣམས་འཚང་
བའོ།། འདི་ལ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་འབྱུབ་ན་རབ། མ་མཐའ་རྗོར་རྡེལ་དང་བཟང་ཐེང་དེས་པར་
དགོས་ཤིང་། དམ་ཚིག་གི་རྫས་གཞན་རྣམས་རི་མོར་བྲིས་པ་ཙམ་ཞིག་དེས་པར་འཚང་དགོས་
པར་བདག་གི་ཆུ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་གསུང་བོ།། རིགས་ལྡ་སྨྱིའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཚ
བའི་དམ་ཚིག་ཚ་ལྡུང་བཅུ་བཞི་སྟོང་བ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཚ་ལྡུང་ནི་སྤྱན
པ་གཅིད་པའི་ཕམ་པ་ཡིན་པས་དེས་མ་གོས་པར་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་ནས
བསྟེན་དགོས་པ་ནི། ཆུ་མ་ལྡ་བཅུ་པ་ལས། "དེ་ནས་སྤྱན་སོགས་བྱིན་པ་ཡིས།། དམ་ཚོས
སྟོང་དུ་བྱས་ནས་སུ།། ཚ་བའི་ལྡུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི།། བཟློག་དང་འཇོན་པ་ཉིད་དུ་བྱ།།"[1] ཞེས
དང་། ཚ་ལྡུང་བཅུ་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་། "གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན།། སྤྱན་པས་འབད་དེ
གཟུང་བར་བྱ།།"[2] ཞེས་ཚ་ལྡུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། གལ་ཏེ་གོས་ནའང་དེ་མ་ཐག
བཤགས་ཏེ་སླར་ཡང་སྟོམ་པ་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས། ཚ་ལྡུང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་དང
པོ་བླ་མ་སློབ་པའི་ཚ་ལྡུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་ལྷག་པར་དུ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། དམ་ཚིག་ཐམས
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བླ་མའི་དམ་ཚིག་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་བླ་མ
ཉིད་ཡིན་པས་འདིའི་ཐད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཕྲུགས་པ་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་ཚལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བྱ
དགོས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། "དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་སྲོག་དང་བསྟོས
ནས་བསྲུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འབད་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཚ་ལྡུང་གིས་གོས་ན
རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་ནས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ཏུ་སྐྱེ་དཀའ་བར་གསུངས་པས་དེས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་པ
དགོ་བྱ་ཞིང་། ལྡུང་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ལ། བྱང་ན་ཡང་སླར་ཚོས་བཞིན

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཚ། སློབ་དཔོན་རྡུ་བཏབས། ཆུ་མ་ལྡ་བཅུ་པ། ཨོཾ་ཐྲང། །།བཅུ་ལས་བྱང་བ་ཅང་ཟད་མི་འཕྲ་སྟེ། "དེ་ནས་
སྤྱན་པ་སོགས་སྨྱིན་པ་ཡིས།། དམ་ཚོས་སྟོང་དུ་བྱས་ནས་སུ།། ཚ་བའི་ལྡུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི།། ཟློག་དང་འཇོན་པ་ཉིད་དུ་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌ ཚ་ལྡུང་བཅུ་བཞི་པ། ཨོཾ་ཐྲང། །བ།ཤ།ཅ། ལས་བྱང་བ་ཅང་ཟད་མི་འཕྲ་སྟེ། "གལ་ཏེ་
བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན།། སྤྱན་པས་འབད་དེ་ཟློ་བར་བྱ།།" ཞེས་སོ།།

དུ་བཤགས་བསྡམ་གྱིས་ཕྱིར་བཅོས་པར་བྱའོ།།”[1] ཞེས་དང་། “རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མ་དངོས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པ་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྨོན་པ་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པ་ཡང་རྩ་ལྟུང་དང་པོའི་སྐོར་རྒྱས་པར་འཆད་པ་བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་འདུ་ཞིང། དེ་ཉིད་བསྟན་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།”[2] ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། རིགས་ལྟ་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྟོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པ་སྤར་སྟོན་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་རིགས་ལྟ་སྦྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་མ་མཆོད་པའི་གདམས་ངག་འདིར་གཙོ་བོ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚང་སྟེ། ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱར་སྐྱབས་འགྲོ་དུས་བྱུག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། རྣམ་སྣང་གི་དམ་ཚིག་སྐྱབས་གསུམ་འཛིན་པ་དང་། སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་སེམས་བསྐྱེད་དུས་བྱུག་ཏུ་གཟུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་ལྟའི་སྟོམ་གཟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་གཟུང་བར་ཁས་ལྷན་པར་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་འོ།། དེ་ནས་ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་བྱམས་པ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་ནས་མི་འཇིགས་པ་དང་བྱམས་པའི་སྤྱིན་པ་འདིས་འགྲུབ་ཅིང། ཟང་ཟིང་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་བྱུག་གི་སྤྱིན་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ངོ།། དེ་ནས་རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་རྗེས་གཟུང་བ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གསུམ་སྐྱོང་ཚུལ་འོ།། དེ་ནས་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨོན་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་གཟུང་བ་དང་། བླ་མ་ལྟ་བཅུ་པའི་དམ་ཚིག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་འོ།། དེ་ནས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་སྨོན་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱར་ཉིན་རེར་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། སྨོན་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་

---

1 རྡོ་རྗེ་བཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཙ་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙང་དཔར། ཚོག་གྲངས། ཅ๓๙ན๬

2 རྡོ་རྗེ་བཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཙ་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། གཙང་དཔར། ཚོག་གྲངས། ཅ๫๐ན๓

ཕྱག་མཆོད་སོགས་ཚོགས་གསོག་པ་དང་། རིགས་ལྡའི་དོན་གྱིས་དམ་ཚིག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། དེ་ནས་སྟོམ་གཟུང་བྱ་བས་ནི་རིགས་ལྡའི་དམ་ཚིག་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱ་བ་འགྲུབ་བོ།། དེ་ནས་སྟོམ་གསུམ་སོ་སོའི་བསླབ་བྱ་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱ་བས་ནི་དོན་གྱིས་དམ་ཚིག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་བསླབ་བྱ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱ་བ་འགྲུབ་པ། ལྷུང་བཤགས་འདོན་པས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། “ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང།། རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟེན་པས།། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེ་ཞི་བྱ།།”[1] ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་གསུངས་པ་དེ་འགྲུབ་བོ།། བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་ལ་མཆོད་འབུལ་བ་ནི། བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས།། སྙོན་པ་བླ་མ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང།།”[2] ཞེས་བླ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱའོ།། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། རྒྱུད་དང་བླ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་ནས་བླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པའོ།། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་སྒོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ནི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་ལོ།། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་པས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བསྡུད་བ་དང་། ནམ་སྣང་གི་དམ་ཚིག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པ་འགྲུབ་བོ།། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པས་ནི་གཅོ་བོར་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། ཆ་ལྡུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལྷག་ཀྱི་དམ་ཚིག་མང་པོ་འགྲུབ་བོ།། དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་གཅོ་བོ་ནི། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་བ[3]དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ཉིད་དུ་བལྟས་ནས་སྲོག་ལས་

---

[1] སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ ཆུལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག ལེའུ་ལྔ་པ། ཚོགས་གྲངས། ༡༥ནས། ལས་བྱང་བ་ཚིགས་ཆད་མཐའ་མ་གཉིས་ཅང་ཐད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆུལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏེན་པས།། ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

[2] སྡེ་བསྟན། ཆུད་འཛིལ། ཆུ ས྄ོན་དགོས་ཏ་དབྱངས། ཐ་མ་ལྔ་བཅུ་པ། ཚོགས་གྲངས། ༧༠ནས།

[3] དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་གཅོ་བོ་ནི། དབང་ནམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ནས་དམ་ཚིག་བསྡུང་ཚུལ་འཛིན་པའི་སྐབས་འདིར་

ཀྱང་གཅེས་པར་བསྟུང་བའི་ཞེ་དམ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་གསོལ་འདེབས་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་གཏམས་ངག་འདི་ལ་སྦྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དག་ཚང་བའི་ཚུལ་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགྱུད་ནས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བ་དང་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་དད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ།། གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་དག་ནི་སྦྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཐུན་དུག་ཏུ་སྐྱོང་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་འགལ་ཞིག་སྟོན་ལ། རིགས་ལྡ་སྦྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལག་ལེན་དུ་སྐྱོང་ཚུལ་འདི་དག་ནི། རྡེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གང་ས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྟོན་མེད་པའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱི་བ་བོད་ལ་གསེར་ཆོས་སུ་ཀྱགས་པ་དག་གིས་བསྟན་དུ་མེད་པ་བཀའ་རྒྱུད[1]འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མན་ངག་ཡིན་ལ། ཆུ་མ་མཚོད་པའི་གཏམས་ངག་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀུན་གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་དང་། སྦྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་མི་སྟོན་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་གནད་རྣམས་ཚང་བར་སྟོན་པས་ན་རེ་རེ་ནས་ངོ་སྤྲད་དེ་དམ་ཆོག་སྲུང་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད[2]ན་གཏམས་ངག་འདིའི་སྒོ་ནས་སྦྱགས་ལམ་ལ་བཞོད་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་འོང་ནའང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་བས་འཇིགས་ནས་བྲི་མ་ནུས་པས་བློ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏམས་ངག་འདི་རྡེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་སྦྱར་ཏེ། མོས་བློ་ཅམ་མིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དཔགས་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཞིག་རྟེད་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྙུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ། དབང་དུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་རྣམས་སྲོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བསྟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་ཆུ་

---

[1] མཚོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ ལག་ཁྱེས།

[2] བརྒྱུད་ ལག་ཁྱེས།

[3] རྒྱས་པར་བྱས་ ལག་ཁྱེས།

མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

དེ་ནས་རྗེ་རྣེ་འཛིན་པའི་དེད་དཔོན་གྱི།།
ཏིན་ལས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་འཛིང་བཤལ་ཏེ།།
དངོས་གྲུབ་ཙ་བ་དམ་ཚིག་སྟོམ་པ་རྣམས།།
སྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་འཕྲིན་དགས་བཏུ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྱ་ལྡན་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྐྱང་ས། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་དངོས། བསྒོམས་ཀྱང་བཙན་ས་མ་ཟིན་ན་འགོ་བ་བྱ་བའི་ཚུལ། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་སྨོན་ཅིང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(རིམ་གཉིས་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང། རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་)ནི།

སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ།།
བསྐྱུར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་དགོས་ཤིང། གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་མཚོག་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱོན་དུ་མ་སོང་བར་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་བློ་བྱས་ཀྱང་རྟེགས་པ་རྣེས་མཐུན་ཕ་མོ་འདྲ་སྐྱེ་བ་སྲིད་

ཀྱི། རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲུ་བ་མི་སྲིད་དོ།། དེ་ལ་རྟོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་ཡིན་ལ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྱུ་གསུམ་ལམ་འཁྲིར་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་འབྲལ་ཐབས་མེད་དོ།། བཤད་རྒྱུད་རྣོ་རྩེ་ལྟར་བར་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་རྟོགས་རིམ་བསྟོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྟར། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་།། རྟོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ།། ཐབས་འདི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།། སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།”[1] ཞེས་སྐྱས་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་སྐྱས་ཀྱི་གདང་བུ་འོག་མ་ནས་ཡར་རིམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པ་ལྟར། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལའང་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས། འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་སུ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་སྒོང་བ་ཐོན་ནས་དྲན་པ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་སྒོང་བ་ཐོན་ནས་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་སྒོང་བ་ཐོན་ནས་ལུས་དབེན་ལ་བསླབ་པ་ནས་མཐར་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དགོས་ཚུལ་དང་། ལམ་སྦ་མ་སྦ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་བགྲོད་ཐབས་མེད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བཙས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་ཡང་རིམ་གྱིས་སློབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་གདམས་ངག་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རིམ་པ་དང་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་ཚེགས་གྱི་ནུས་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ལམ་གྱི་གོ་རིམས་ལ་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་རོ།། ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་འདི་དག་ནི་འཁྲུལ་ས་ཆེ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས། ཇོ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷ་

---

1 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇ མགོན་པོ་གླུ་སྒྲུབ། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ᠔᠕ན᠓

གཅིག་གི་སྐུར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཟེར་བ་མིན་གྱི། སྦྱང་གཞི་ལ་སྟོང་བཅུད་རྟེ་ལྟར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལའང་ཐོག་མར་སྟོང་བཅུད་གཞིག་ཅིང་སྟོངས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་འཆི་བ་ཆོས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང། དེ་ནས་བར་དོ་ལོངས་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་དང། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་འཁྱེར་རྣམས་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་འདྲེས་ངེས་བསྒོམས་ལ། སྟོང་བཅུད་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་དེ་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ། མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་ཚང་བར་དགོས་སོ།། འདི་ལའང་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ལས་རྒྱས་པ་ནི་འདུས་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་བསྟེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་སྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་དང། བསྡུས་པ་ནི་ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། “ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་བཞི་དག་གི་སས།།[1] བརྒྱལ་ཞུགས་བརྟན་པས་བསྟེན་པ་བྱ།།” ཞེས་རྡོ་རྗེ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་བསྡུས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ།། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་པའི་ལྷས་རྟེས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ཆུང་ཟད་ཅིག་སྔར་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང། གཞན་ཡང་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐ་མི་དང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཚང་མེད་པ་ཕུལ་བས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལྷུར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ཆུས་ཆེན་རྫོགས་པ་དང། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་སྤྲུན་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་དང། གཙོ་བོར་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཉོན་གནས་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཥོག་ཐང་། །།བཅ

གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཚེ་བར་དོ་གསུམ་ཡིད་ངོར་སྣུ་གསུམ་དུ་བསྡུར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣུ་གསུམ་ལམ་ཁྲེར་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་ཤིང། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱང་གཞི་དང་སྤྱོང་ཕྲེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཚང་བར་བསྟོགས་ཏེ་ཡིད་ངོར་སྣུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཚོར་བ་ཐོན་རེས་སུ་བྱས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྣུ་གསུམ་སྒྱུར་དུ་འགྱུར་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འདོད་ལྷ་ཡན་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ཅིང། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྟང་བཏུན་པོའི་སྨོ་ནས་གསང་མཆོད་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་མོས་པ་བཏུན་པོ་བསྐྱེད་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ཀྱས་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་བཀག་སྟེ་དག་པའི་རྟེན་དང་བཏུན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྟང་བཏུན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ། མཐར་ཆུང་འཇུག་གི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་རྟེན་དང་བཏུན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལངས་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ།། འདི་དག་ཀྱང་གདམས་ངག་འདིའི་གསུང་གི་ཁྱས་པ་དང་བསྟན་ཏེ་གོ་བ་བསྐྱེད་ལུགས་ཐུང་ཟད་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་གོ་རིམས་སོགས་ཞིབ་པར་རྒྱལ་བ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་དེ་ལན་ཆད་དུ་གསུང་དུ་མེད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པས། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་དང། སྤྱགས་ལམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་མཐའ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང། རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་པ་དང། སྟོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྷ་དང་ལྷ་མོའི་རྣམ་རོལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཤར་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་ཀྱས་པར་བློ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྨྱམ་དུ།

སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུམ་དུ།།
བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།
ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་ཏེ་མ་ཀུན་སྣང་ར་ཏེ།།
གང་སྣང་ལྷ་སྐུར་འཛར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དགེ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྣ་ལྔ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྣང་ར། དེ་དང་དེའི་རྟེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་རྟོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། སྟེང་གཤེ་འདབ་བརྒྱད་རྒྱ་ཁྱེའི་དབུས་དག་ཏུ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོགས་རིམ་ལ་དོན་ཚན་དུ་བསྡུ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོར་མཛད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་ཚན་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་མཛད་དེ། རིམ་པ་ལྔར་བསྡུ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བཞིར་བསྡུ་བ་དང་། དགའ་བ་བཞིར་བསྡུ་བ་དང་། སྤྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་སོགས་དོན་ཚན་མང་ཉུང་སྣ་ཚོགས་ཤེས་གཅོད་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་ཀྱི་དོན་འདྲ་ཞིང་། གཙམས་ངག་འདིར་ནི་འདྲུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེའི་རིམ་ལྔ་ནི་འདྲུས་པའི་ཚ་རྒྱུད་ལེའུ་དྲུག་པ་ལས། “སྔགས་ལ་དཔེགས་པའི་ལུས་དང་ནི།། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྱལ་ནས་སུ།། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མཁྱ་བ་ཡིས།།[1] དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་བསྒྲུབ་པར་བྱ།།” ཞེས་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་གསུངས། རྟོ་རྟེའི་ཚིག་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཐ་མལ་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མཚོན་པར་མི་ནུས་པ་ལ། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་ཐེང་བར་ལམ་རིམ་པ་ལྔའི་ངོས་འཛིན་སོགས་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད། བཤད་རྒྱུད་དེའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོ་གླུ

---

1 སྟེ་བ་ཀཱཀ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༦བ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “སྔགས་དཔེགས་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི།། ངག་དང་ཡིད་ལ་བསྒྱལ་བྱས་པས།། བསྒྱལ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་།། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཁྱེས་པ།།” ཞེས་སོ།།

སྒྲུབ་ཀྱིས་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རིམ་ལྔའི་གཞུང་མཛད་དེ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ།། དེའི་རིམ་པ་ལྔ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ། སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ། བདག་བྱིན་བརླབ་ཀྱི་རིམ་པ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ། ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་སོ།། རིམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གདམས་ངག་འདིར་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རིམ་པ་ནི་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྲོག་རྩོལ་གྱི་མིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བཏགས་པར་གསུངས་ཤིང་། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རིམ་པ་ནི། སྙིང་གའི་འདབ་བརྒྱད་རླུ་ཏླིའི་དབུས་དག་ཏུ།། མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བ།། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྙིང་གའི་གནད་དང་། དེར་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་རྣམས་གདམས་ངག་འདིའི་ཚིག་འདི་དག་གིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།། འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ།། ཞེས་པས་རིམ་པ་ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་ཏེ། འོད་གསལ་དེ་ལ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྒྱུ་ལུས་ནི་བདག་བྱིན་བརླབ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་སྟེ། རིམ་པ་ལྔ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།། འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་[1]སྒྲོན་མེར་ལུས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་ཟུར་དུ་མཛད་དེ། དེ་ནི་ངག་དབེན་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སླ་བའི་ཕྱིར་དུ་ སྔོན་ལ་འོག་སྒོར་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་ལུས་དབེན་བསྒོམ། དེ་ནས་སྙིང་གར་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གདམས་ངག་འདིའི་བླ་མ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར། སྔོན་ལ་འོག་སྒོའི་ཐྲ་མོ་བསྒོམས་ནས་ལུས་དབེན་ལ་བསླབ། དེ་ནས་སྙིང་གར་སྟགས་ཐིག་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་གསུང་། དེ་ན་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་མཐུན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་མོའི་སྟེང་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་

[1] འཕགས་པ་ལྷའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྡུས་ ལག་བྲིས།

འདྲེལ་ཆེ་བ་དང་སྐྱེ་སྨྲ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའང་ལེགས་མོད་ཀྱང། གདམས་ངག་འདིའི་
གསུང་གི་ཚིགས་ཕྲེན་ལ་སྟོན་ལ་འོག་སྒོར་དམིགས་པ་གཏོད་པ་མ་གསུངས་ཤིང། གསུང་ཕྲེན
ལྟར་ཐོག་མ་ནས་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྡུན་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་དེ། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན
པོས་ཀྱང་ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་སྒོ་ནས་རྗོགས་རིམ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་སྙིང་གར་གནད
དུ་བསྡུན་ཚུལ་འདི་ཉིད་གསུང། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་དུའང་ཐོག་མ
ནས་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྡུན་པར་གསུངས། བླུབ་ཆེན་ཏྲི་ལ་བུ་པས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་རིམ་ལྔའི
རྗོགས་རིམ་དུ་ཐོག་མ་ནས་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྡུན་པར་གསུངས་ཤིང། མན་ངག་དེ་དག་ལ
བརྟེན་ནས་བླུབ་པ་བཟློས་པའང་མཐའ་ཡས་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་བྱོན་ནོ།། དེས་ན་རྒྱུད་དང་བླུབ
ཆེན་གྱི་མན་ངག་རྣམས་ལས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་ཡང། དེ
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་གནད་ནི་རླུང་ཏིའི་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་རོ་རྒྱང་གི་ཕྱུང་རླུང་ཏིར་བསྡུས་པ
ལས་བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་[1]བསྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བཞོན་པ་དང་བཅས
པ་ལས་འོད་གསལ་དང་སྐྱ་ལུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད
མཐར་ཐུག་འདིར་འབབ་པས། ཚུལ་དེ་ཤེས་ན་རྒྱུད་དང་བླུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་གདམས་པར
ཤར་ཏེ་རྒྱུད་དོན་ལ་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་འོང་གསུངས་ཏེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།
“ལུས་ཀྱི་ཙ་འཁོར་གྱི་དབུས་སམ་ཏྲ་ཏིའི་མར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་ས་རྣམས་སུ
ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ
རྣམས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས། དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཅིན་ན་ཏྲང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི
གནད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཏྲང་སྒོམ་པ་མེད་ཀྱང། ཏྲང་[2]ཏྲ་ཏིར་ཚུད[3]པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ
མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཁྱད་པར་ཐུབ་ཀྱི་རྗོགས་རིམ་གྱི་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་གི་གནད་ཤེས

---

[1] ཡེ་ཤེས་དེ་ ལག་བྱིས།

[2] རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥ཁ་༢ ལས་ “ཏྲང་གཉིས།” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

[3] ཚུད་ ལག་བྱིས།

ནས་དེ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ།།”[1] ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ལྟར་རྗོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་སྨོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྗོ་རྗེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཏམས་ངག་འདིར་སྟེང་གར་གནད་དུ་བསྡུན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྗོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་ཐབས་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གནད་མཐར་ཐུག་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ནི་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་གྱིས་ལམ་དུ་བསྒྲུར་ཏེ་ཐུར་དུ་མཚོག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཆགས་པའང་ཐོག་མར་སྟེང་གར་ཆགས་ཤིང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་། མཐར་འཚེ་བའི་ཚེ་ནའང་རྒྱུ་དང་རྣམ་ཤེས་སྟེང་གར་བསྡུས་ནས་འཚེ་ཞིང་། འཚེ་བའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོའི་ལུས་འགྲུབ། བར་དོ་བ་དེས་ལུས་རགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་དོ།། གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་དུས་སུའང་རྗོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པའི་སྨོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེང་གར་གཞོལ་བགོས་ཤིང་། རྒྱུ་སེམས་སྟེང་གར་བསྡུས་པ་ལས་འོད་གསལ་འཚར། དེ་ལས་སྣང་མའི་སྐུ་དང་། སྐུ་དེས་ལུས་རགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྒྲུར་ཏེ། སྐུ་གསུམ་རང་གི་རྒྱུད་ཐོག་ཏུ་ངོ་སྤྲད་ནས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་མཚོག་འགྲུབ་པར་བྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་མན་ངག་གི་མཐར་ཐུག་དང་། རྒྱལ་བ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡུང་བའི་གཏམས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་ལྟ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས། “དེ་ལྟར་ན་འབས་གས་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྡུན་པའི་གནས་དམ་པ་ནི་སྟེང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡིན་པས་འདི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཟུངས་ཤིག གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་འཚེ་བ་ཚོས་སྐུ་བར་དོ་ལོངས་སྐུ་སྐྱེ་བ་སྤྱལ་པའི་སྐུར་བསྡུར་བའི་ཐབས་མཁས་

[1] རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ང རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༥༥བཅ

ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདི་དང་། དེའི་ཐབས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་ལ་རང་ཚས་སུ་གནས་པའི་རྒྱང་འབྲུང་འཇུག་ཉིད་ལ་མན་ངག་ངོ་སྤྲོད་པས་ཚོག་པའི་སྲོག་ཕྱོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྟོ་རྟེ་འཛིན་ཆེན་པོ་གླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་གླུ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་ནོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་གང་མས་ངག་འདིར་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྡུན་ཚུལ་ནི། རང་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ཏོ་རྟེ་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལུས་ཀྱི་དབུས་བྲང་པོར་སྲོག་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་ཙ་གསུམ་དང་། རླུང་ཏྲི་ལ་ནོ་ཏྲང་གིས་དཀྱིས་པའི་མདུད་མཚམས་རྣམས་ན་ཙ་འཁོར་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྲོ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཙ་འདབ་སོ་གཉིས་པ། མཁྲིན་པ་ལོངས་སྤྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཙ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ། སྙིང་ག཮་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཙ་འདབ་བཅུ་བཞི་པ། ལྷུ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཙ་འདབ་རེ་བཞི་པ་སྟེ། ཙ་འཁོར་ཆེ་བ་བཞི་གསལ་གདབ། རྒྱས་པར་ན་སྟེང་འོག་གི་ཙ་འཁོར་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་གདབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཙ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏབ་སྟེ་གསལ་སྟང་ཅི་རྣྱེད་བྱའོ།།[2] དེ་ཡང་རླུང་དང་གླུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེ་ནས་བསྟེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མཚམས་འདིར་བློ་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཏུ་བྱས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་། ང་ལྟའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་ཆེ་བ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པ་རྗེ་མ་རྗེ་བཞིན་བསྟེད་མི་ནུས་པར་སྦྱགས་ལམ་ལ་བཀ་ཆགས་འཛོག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐུན་སྟོད་ལ་བསྟེད་རིམ་བསྒོམ། དེ་ནས་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་རེ་སྤྲོང་གསུང་། དེ་ལྟར་ཙ་གསལ་བཏབ་ནས་གསལ་སྟང་ཅུང་ཟད་རེ་རྣྱེད་པ་ན་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་འཚོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རིམ་ལྟ་བསྟུས་པ་ལས། “ཡུལ་དང་དུས་དང་ལུས་རྣྱང་གི། གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ།།”[3] ཞེས་རྟོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་

---

1 རྟེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ང རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔལ། ཥོག་གྲངས་ ༢༠ན།

2 བྱ་གསུང་ངོ་།། ལག་ཏིས།

3 སྟེ་བསྟན། རླུང་འགྲེལ། ཞི ནྱོར། རིམ་ལྟ་བསྟུས་པ། ཥོག་གྲངས་ ༢༨ན། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་དང-

གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པས། དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་གནད་མ་རྟེད་ནས་ཇོགས་རིམ་སྟོམ་པའི་གཞི་མེད་དོ།། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་སྟེང་གི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པའི་ཏ་ཀྱེའི་དབུས་སུ་བླ་མ་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་སེམས་འཛིན་ནོ།། འདི་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནས་བླ་མ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ལ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐུ་གཅིག་བུ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་གསུང་། རྗེ་དེ་ཉིད་ནས་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་རིག་གྲོལ་ལ་བརྒྱད་པ་ལ་སྐུའི་ཐུགས་ཀར་ཨ་ཐུང་བཀོད་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་གསུང་། སྟྲིང་དམིགས་པའི་གནད་མ་འཕྲུགས་ན་ཡི་གེ་དང་སྐུ་དང་ཐིག་ལེ་གང་ལ་སེམས་བཟུང་ཡང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། སྟྲོད་བསྡུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཨ་ཐུང་ལ་སེམས་འཛིན་པར་གསུང་། འདིའི་གནད་ཞིབ་པ་ནི་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་སེམས་བཟུང་བས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱུ་བ་འགགས་ཏེ་རླུང་ཏིང་ཞུགས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞུགས་པའི་རྩགས་སུ་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་འབྱུང་། གནས་པའི་རྩགས་སུ་རྒྱུ་བ་འགགས ཐིམ་པའི་རྩགས་སུ་སྟོག་རྒྱ་དུ་བ་མེ་ཁྱེར་མར་མེ་འབར་བ་[1]ལྟ་བུ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས་དཀར་དམར་ནག་པའི་སྟང་བ་རྣམས་འབྱུང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟོང་ཆེན་ཐོབ་པར་བསྡུས་ན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྟང་དང་། ལོགས་སུ་བྱས་ན་ཉེར་ཐོབ་དྲན་མེད་སངས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འཆར་བར་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་བའི་སྟོང་གི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅེ་ཐུབ་བྱ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུ་མའི་སྐུར་ལྟང་བའི་མོས་པ་བྱ་ཞེང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅེ་ཐུབ་བྱ། དེ་ནས[2]སྨན་ཡང་རགས་པའི་སྐུ་

ཡུལ་གྱི་ནི།། གནད་ནི་བཞི་རྩ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

1 མར་མེ་ལྟ་འབར་ ལག་བྱིས།

2 དེས་ དབེ་དཔར། ལག་བྱིས།

འཛིན་ཏེ། སད་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་དུས་སུ་བསྟེ་བ་གསུམ། འཆི་དུས་སུ་
བསྟེ་བ་གསུམ་སྟེ་བསྟེ་བ་སྒོར་དགུའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད། དེ་ལྟར་སྤྱགས་ཐིག་ལ་ནུས་པ་རྟེད་
ནས་ཙ་མདུད་ཐུང་ཟད་ལྷོད་དུ་སོང་བ་ན། དཔལ་འདུས་པ་འཕགས་ཡུགས་ཀྱི་མན་ངག་གི་
མཐར་ཐུག་སྲོག་རྩོལ་གྱི་རླུང་པོ་ཆུང་སྤྱགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྩོར་བཟློས་ལ་བསླབ། དེ་ལ་
འབད་པས་ཚྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པ་ན་སྤྱད་རིམ་གཉིས་དང། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆུང་གི་རྩོར་བཟློས
སོགས་ལ་འབད་པས་གཞིའི་འཆི་རིམ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་ཙ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཆུང་ཐམས་ཅད
སྟོང་གའི་མེ་ཤེགས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱད་ནུས་པ་ཞིག་འོང་གསུང། དེ་ལྟར་འབད་པས་སེམས
དབེན་དགེའི་འོད་གསལ་འགྱུར་ཏུ་ཉེ་བ་ན་ཟླ་མའི་ཆུལ་འཕྲོར་ལ་ལྷག་པར་ཡང་འབད་ཅིང། ཟླ
མ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་དེ་གདམས་ངག་ཉན་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ
བསླབས་པས་དགེའི་འོད་གསལ་འགྱུར། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་ཆུང་འོད་ཟེར་ལྟ་བས
ཉེར་ལེན་དང། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཁྱད་པ་ལས།
གཞིའི་འཆི་སྲིད་ལས་བར་དོ་གྱུར་པ་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་དུ་ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་རིམ་པ་གསུམ
པའི་སྒྲུ་མའི་སྐུར་དངོས་སུ་ལྷང་བར་བྱེད་གསུང། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་ལུས་པ་དེས་གཞི་ལ་བར་དོས
རགས་པའི་ལུས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམ་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཟླ་མའི་རྒྱལ་དང་སྤྱད
རིམ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཐུགས་དམ་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་འགྱུར་ཏུ་ཉེ
བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་ཟླ་མ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་བཅས
ཕུལ་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་ནས་དེ་ལ་བསླབས་པས་ཆུ་འཛིན་མཁའ་དབྱིངས་སུ
ཡལ་བ་ཇི་བཞིན་དུ་ཕྱི་དང་ནང་གི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྣང་བ་མཐའ་དག་ནུབ་སྟེ་ཕྱིའི་མངོན
བྱང་གི་དུས་དང་མཐུན་པར་ནང་གི་མངོན་བྱང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ
བྱེད་གསུང། དེའི་ཚེ་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར
ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། ཡེ་ཤེས་དེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ས་

བོན་དང་བཅས་པ་རྣ་བ་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པས། དེ་ལ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་འབྱོར་ཞེས་ཀྱང་གསུང་། དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བ་ན་དག་པའི་སྣུ་མའི་སྐུར་ལྷང་ཞིང་། དེས་སྣར་ཡང་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སྐུ་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་ཀུ་ཚོགས་པའི་རྒྱང་འཇུག་ཐོབ་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། “དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་དུ། ཏོ་རྡེ་འབར་བའི་འོད་དག་གིས། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི། དག་པའི་བདག་ཉིད་སྣང་བར་འགྱུར། ཚངས་པ་ཏྲ་པོ་ལ་སོགས་ལྟས། ནམས་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།།”[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚན་བཟང་པོ་སྲས་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དགེ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་འགེངས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྣུལ་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེག་གོ། སྐུ་དེ་ཐོབ་ནས་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྟོང་བ་ལས་གསར་དུ་སྐུ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་ནི། མགོན་པོ་གླུ་སྐྱེད་ཀྱིས། “ཟུང་འཇུག་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས།། ལྷར་ཞིང་གང་ལའང་མི་སྟོན་པོ།།”[2] ཞེས་གསུངས། སྐུ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་མི་སྟོན་པའི་ཟུང་འཇུག་འབྱུན་ཏུ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ནི་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཏོགས་ཤིང་བདུད་རྣམས་སྤྱ་བཀོང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་སྟོན་བདུད་བཏུལ་བའི་ཚེ་ལྟས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་སོ་བདུན[3]ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་མང་པོར་གསུངས། དེ་ནས་མཚན་མ་དེ་བྱུང་ནས་མི་སྟོན་པའི་ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་མཛད་པས་ཕྱི་འི་མངོན་བྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དུས་སུ་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་ཟུང་འཇུག་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། སྐུ་དེ་ལས་རྣམ་ཡང་མི་གཡོ་ཞིང་གསུང་ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྦྱོང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རེས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ

---

1 སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་ཀ་རྒྱུད། ཕེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༠༥བ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔག་ཚད་བརྒྱར་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ།། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་དེས་ནི།། ལྷང་འགྱུར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ།། རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི།། ཚངས་པ་ཏྲ་པོ་ལ་སོགས་ལྟས།། ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།།” ཞེས་སོ།།

2 ཐེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཌ མགོན་པོ་གླུ་སྐྱེད། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ৩৫བ།

3 ཚེ་བློ་ཏེ་ ལག་ཟིས།
ཚེ་ཐུ་ཏ་ བོད་དགས། དགེ་དགས།

བཞུགས་བཞིན་པ་ནས་སྣྲལ་སྐྱ་བྱེ་བ་འབུམ་ཐེར་འགྱེད་པར་མཛད་པ་ཞིག་འབྱུང་གསུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་གནད་དེ་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་བཅུད་ཕྱུང་བ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐུན་པོ་བདག་འདྲ་བས་གསང་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་རང་སྟོངས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མཚོན་མི་ནུས་ཀྱང་། ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་བྱུབ་ཆེན་དབེན་ས་པའི་གསུང་དང་། ཐུ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་སྒོ་སྟོན་པ་ཙམ་ཞིག་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། གསང་བ་མཐར་ཐུག་དེ་དག་ཐུ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྗེ་ཇི་ལྟེང་བ་ལས། “དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། བདེ་བས་ཐུ་མ་བརྒྱུད་པ་ལས།།[1] མན་ངག་དག་ནི་བསྟན་པར་བྱ།། གང་ཕྱིར་བརྒྱུད་པའི་ལུང་གིས་ཁྱབ།། བརྒྱུད་པའི་རིམ་པས་གནས་པར་བྱེད།། དེ་ནི་ཆལ་འགྱོར་མ་ཞལ་དང་།། ཐུ་མའི་ཞལ་ལས་འབད་པ་ཡིས།། དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་བསྟན་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་དང་། མགོན་པོ་ཀུན་སྐྱེད་ཀྱི་རིམ་ལྟ་ལས། “དཔལ་ལྟན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི།། དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་གནས།། བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེས་འབྲངས་ནས།།[2] ཐུ་མའི་ཁ་ལས་ཇོགས་པར་བྱ།།”[2] ཞེས་གསང་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་དག་ཐུ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པས། རྒྱུད་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐུགས་སྙིང་རྟེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་ནས་སྨྲས་པ་སྙིང་པོར་བྱ་འདོད་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛོད་ཅིག་ བདེ་ལྟར་གང་མས་ངག་འདིར་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཚེ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱེན་གྱིས་རློབས།། ཞེས་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་རིམ་གྱི་ལམ་མཐོན་པོ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྨོན་ལམ་དུ་མཛད་ཀྱང་། དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏོ།། བདེ་ལྟར་ན་དབང་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱགས་ལམ་ཟབ་མོའི་སྨོད་རྩང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྨོད་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་སོ་ཐར་ལྟར་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་རིམ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྒོམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་སུ་རྒྱུད་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲུམ། ཅ ཏོར་ཕྲེང་། ལེའུ་དྲུག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༢༧᳀᳀

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ མགོན་པོ་ཀུན་སྐྱེད། རིམ་ལྟ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ᠔᠕᠓᠓

དོན་མཐའ་དག་བསྡུས་ནས་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་དོན་སྡུད་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་དང་གྱུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་སྡུད་པར་མཛད་པ་ཉིད་ངོ་མཚར་བར་གཟིགས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱུད་དོན་སྡུད་ཚུལ་འདིའི་སྨོན་ནས་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་གང་ཟག་ཀུན་དུ་བསྡུས་ནས་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་རྗེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང། ཐོག་གོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་འདིར་བསམས་ནོ་རྗེ་འཛང་ཐོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདམས་ངག་འདི་ལ་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་དད་པ་སྐྱེའོ།། ཚུལ་འདི་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་འཛང་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས། "དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྡུད་པའི་ལུགས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྩད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།།"[1] ཞེས་དང། "ལམ་སྡུད་པའི་སྒྲིའི་ཆིངས་བྱས་པ་ནི། རྒྱུད་རྣམས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གོང་འོག་དགུགས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་ཀུན་དུ་འདྲེལ་ཤེས་པའི་སྨོ་ནས་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་གདམས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཆར་བའི་ཐབས་ཡིན་པས། དོན་ཚན་གང་དུ་བསྡུས་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྒྲིགས་པ་དེར་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་སྡུད་ཤེས་པ་ཞིག་ཤེན་ཏུ་གལ་ཆེ།"[2] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མྱུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་བླ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་སྟེང་དབུས་ཀྱི་བླ་མ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དང། བླ་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའི་བཟློས་པའི་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོ་རྡོ་རྗེ་བཟློས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་

---

1 རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཉ་སྡུགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་ལྷ་པ། གཙང་དགར། ཤོག་གྲངས། ༢༢༥བ་༣

2 རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། གཉ་སྡུགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་ལྷ་པ། གཙང་དགར། ཤོག་གྲངས། ༢༢༥ན་༥

གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེའི་བོད་གསལ་དང་། བོད་གསལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་
གསུམ་པའི་སྒྲ་མའི་སྐུ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་བོད་གསལ་དང་། རིམ་པ་ལྔ་པའི་ཟུང་འཇུག
རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བླ་མ་ལྷས
བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ལྷོངས་གཤི་འདབ་བརྒྱད་རྒྱ་ཏྲེའི་དབུས་དཀར་ཏུ།།
མགོན་ཁྱོད་ཞབས་སེན་བཀོད་པ་ལས་བྱུང་བའི།།
བོད་གསལ་སྒྲ་ལྷས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ།།
ཚེ་འདིར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དགུ་ཏུ་བཏབ་པས་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་ལས་བདུད་རྩི་སྦྱ
ལྷ་བོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས
ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྦྱངས། དེ་དང་དེའི་ཏོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབས་ཀྱང་བཅོན་ས་མ་ཟིན་ན་འཚེ་ཁར་འཕོ་བའི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་ནི། ལམ
སྣ་མ་ཟིན་འཚེ་བའི་དུས་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས
ཀྱིས་འཕོ་བའི་རྣམ་གྲངས་དང་། མཚན་གྱི་འདོགས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དོན
བསྡུ་ན་ཐུན་མོང་བ་ཐེག་ཆེན་བློ་ལྡོང་གི་སྒོ་ནས་འཚེ་ཁའི་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་མ
ཡིན་པ་སྔགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་གཙམས་ངག་འདིའི
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་ལྷའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྟོན་པས་ལྷའི་ཉམས་ལེན་དེ
གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། དེ
ལྟར་འཚེ་ཁའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་ལས། ང་ལྷའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་ནི་ཐེག་ཆེན་བློ་ལྡོང་གི
སྒོ་ནས་འཚེ་ཁའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཤེན་ཏུ་ཕན་ཆེའོ།། ཚུལ་དེ་ནི་བཀའ་གདམས་བློ

སྨྲོང་ལས། “ཐེག་ཆེན་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་ནི།། སྟོན་པས་ལྷ་ཉིད་ཡིན་སྨྲོང་ལམ་གཅེས།།”[1] ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་པས་ལྷའི་སྐོ་ནས་འཕོ་བ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བར་ཕྱོགས་པ་ན་ཡོ་བྱད་ཅི་ཡོད་བླ་མ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་སོགས་ལ་ཕུལ་ནས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བྱ་བ་ནི་དཀར་པོ་ས་བོན་གྱི་སྟོན་པས་དང་། དེ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྲོམ་པ་གསོ་ཞིང་བླ་མ་ལྷ་ཚོགས་མདུན་དུ་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ་ནས། ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ལ། བདག་འཆི་ཁ་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྨྲོང་བ་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནས་ཡང་མི་བཟློད་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བླ་མས་རྒྱ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོན་པས་དང་། བདག་གཅེས་འཛིན་འདིས་ཐོག་མེད་ནས[2]ད་བར་ཕུང་དུ་བཅུག་ཅིང་། ད་དུང་འདིའི་དབང་དུ་སོང་ན་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གནས་སུ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། བདག་གཅེས་འཛིན་ལ་དགྲར་བལྟས་ནས་སྨྲོང་ཅི་བྱེད་པ་ནི་སུན་འབྱིན་པའི་སྟོན་པས་དང་། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཅིར་གྱུར་ཀྱང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྐྲོམ་པ་དང་ནས་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ནི་འཕེན་པའི་སྟོན་པས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་བློ་ཁུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྐྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་གོམས་པའི་སྟོན་པས་ཏེ་སྟོན་ལྷ་པོ་དེ་གཤེ་ངང་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྲོ་ནས་གཏོང་ལེན་བསྐྲོམས་ཤིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་ཙམ་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྟོག་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་གདེང་དང་ལྡན་པར་བྱས་ལ་དེའི་ངང་ནས་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱའོ།། དེའི་ཚེ་སྨྲོང་ལམ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་གཞོགས་གཡས་པ་འོག་ཏུ་ཕབ། ལག་པ་གཡས་པ་འགྲམ་པ་ལ་གཏད་དེ་སྲིན་ལག་གིས་སྣ་བུག་གཡས་པ་བཀག ཤད་པ་གཡོན་པ་གཡས་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ་བཤུངས། ལག་པ་གཡོན་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་ལ། སྟོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྨྲོང་ལམ་འདི་ལྟ་

---

1 རྗེ་པ་སོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ བློ་སྨྲོང་དོན་གདམ་མ། ཥོག་ཀྱང་། ༢བཅ

2 བདག་གཅེས་འཛིན་འདིའི་དབང་གིས་ཐོག་མེད་ནས་ ལག་ཕྱེས།

བྱས་ཐུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་དྲན་བཞིན་དུ་གནས་ན་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་
དྲན་པའི་མཐུས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་མི་སྲིད་གསུང་ངོ་།། མདོར་ན་ལམ་ཐུན་མོང་བའི་ཉམས
ལེན་གྱི་སྟེང་པོ་ཅེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི
ཉམས་ལེན་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་འཆི་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་ཁྱོས་ནས་ཤིན་ཏु
བསྟན་ཏེ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་འཆི་ཁར་དགེ་སེམས་ཐ་མོ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ།
དེའི་ངང་ནས་ཤི་ན་བན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བར་གསུངས་ན། བསམ་པ་ཆེས་ཕོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ངང
ནས་ཤི་ན་བན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་ལམ་ལ་སྦྱོང་བའི་རྟེན
ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏु་སྐྱེ་ཅེས་ཤིང། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཤུགས
དྲག་པོའི་ངང་ནས་ཤི་ན། རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བག་ཆགས
སྐྱུར་དུ་སད་པ་ཞིག་ཅེས་པར་འོང་། ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲན
ན་དེ་མ་ཐག་ངན་སོང་ལས་ཐར་བ་ནི་དམྱལ་བའི་གྱད་དུ་འཁྱེངས་པའི་འཁྱེངས་རབས་ལས
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ན་འཆི་ཁར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཤུགས་དྲག་དྲན་ན
ངན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ནི།
སྦྱོང་འཇུག་ལས། “གང་ལ་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ།། སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ
ཞིང་།།། གང་ལ་གཤོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ།། བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ
མཆི།།།”[1] ཞེས་སོགས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར
རོ།།། ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐོར་ནས་འཕོ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། ལམ་རིམ
པ་གཉིས་ལ་སྦྱངས་པས་རང་དབང་ཐོབ་ན་འདི་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་འཆི
བའི་མཚན་མཥིར་ན་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྟོན་དུ་འཆི་བའི་མཚན་མ་རྣམས
ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་བྱང་ན་འཆི་ཟློའི་སྐོར་ནས་ཟློག་པའི་ཐབས་བྱེད་དགོས་ལ། འཆི་ཁྲག

---

1 སྡེ་བསྟན། དབུ་མ། ལ རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བ་ལྟ། སྦྱོང་འཇུག ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ३४३

བརྟག་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚན་མ་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟག་ཚུལ་དང་། གྲིབ་མའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟག་ཚུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་འཛིན་སྒོ་ལ་བརྟག་ཚུལ་དང་། རྨི་ལམ་ལ་བརྟག་ཚུལ་སོགས་སྔོན་འབྱུང་དང་། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། གདན་བཞི་སོགས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་བརྟག་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱང་ལྟས་བརྟག་པ་འདི་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སྔོན་འབྱུང་ལས་ཟླ་བ་རེ་རེའི་ཡར་ངོ་ནས་བཟུང་སྟེ་བུག་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྒྱང་ལྟས་ལོག་པ་བྱང་ན་འཆི་ཟླ་ལ་འབད། འབད་ཀྱང་མི་ཚུགས་པར་འཆི་བའི་མཚན་མ་འདས་པར་ཤར་ན། ཟླ་མའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུས་ཚོད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འགོ་བ་བྱ་དགོས་ལ། དུས་ལ་མ་བབ་པར་འགོ་བ་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “དུས་ལ་བབས་ན་འགོ་བྱ་སྟེ།། དུས་མིན་ལྟ་རྣམས་གསོད་པར་འགྱུར།། ལྟ་རྣམས་བསད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི།། དམྱལ་བར་འགྲོ་ལ་ཕྱིག་པར་འགྱུར།། དེ་བས་འཆི་བའི་མཚན་མ་ནི།། མཁས་པས་འབད་དེ་ཤེས་པར་བྱ།།”[1] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གསུངས། དུས་ལ་བབས་ནས་འགོ་བ་བྱ་ཚུལ་ལ་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱེའི་འགོ་བ་དང་། ལོངས་སྐྱེའི་འགོ་བ་དང་། སྨྲུལ་སྐྱེའི་འགོ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་མང་བ་དེ། དོན་ནི་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྲིར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྲེ་བ་སྒོམ་པ་དང་། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་ཞིང་ལ་སོགས་པར་འགོ་བའི་དམིགས་པ་སྤྱོང་བའོ།། ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྲིར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྲེ་བ་སྒོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐོད་པ་ཆེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཆི་དུས་སུ་ཆུང་གི་སྤྱད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་མ་བུ་བསྲེས་པའི་མཉམ་གཞག་ཅི་ནུས་སུ་བསྐྱེངས། དེ་ལས་ལྟང་བ་ན་ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱར་དངོས་སུ་ལྟང་བའམ། དེ་ལྟར་མ་ནུས་ནའང་ལྟང་བར་མོས་ཤིང་། མཁའ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་

---

[1] སྔོ་བ་ཀཱཀ། རྒྱུད་འབུམ། ཀ རྗེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ཤོག་གྲངས་ ༥༠ན།

སྐྱེ་བ་འཛིན་གོ།། རྟོགས་རིམ་གྱི་ཐོད་པ་མེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། འཚེ་
བའི་ཚེ་རགས་པ་ཉེར་ལྔའི་ཕིམ་རིམ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་བདེ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་སྐྱོང
ཅི་ཐུབ་བྱ། དེ་ནས་སྟང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤེར་བ་ན་འོད་གསལ་ལྷུར་དུ་འཚར་བ
འདུག་སྟམ་དུ་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོའི་སྨོ་ནས་སྟང་བ་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་ལ་འཇུག་ཅི་ཐུབ་བྱ
ཞིང་། དེ་ནས་འོད་གསལ་ཤེར་བ་ན་བདེ་སྟོང་གི་ངང་དུ་འཇུག་ཅི་ཐུབ་བྱའོ།། དེ་ལས་ལྟང་བ་ན
དང་པོའི་མཚོན་པོར་ལྟང་བའི་མོས་པ་དང་། དེ་ནས་སྔགས་[1]སྦྱོང་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ
སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ།། འདི་དག་ལ་འཕོ་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་དོན་ནི་སྐུ
གསུམ་གྱི་ལམ་འཁྱེར་དང་བསྲེ་བ་སྒོམ་པ་ཉིད་ཡིན་གོ།། ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ
དངོས་སྦྱོང་བ་ནི། སྟོམ་འབྱུང་དང་། རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང་། རོ་རྗེ་གདན་བཞི་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ
འབྱུང་ཞིང་། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང
ངོ་།།[2] འཕོ་བ་ལ་ནི་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། “ཉིན་རེ་བྱམ
ཆེ་གསོད་པ་དང་། མཚམས་མེད་ལྟ་ནི་བྱེད་པ་དང་། ཀུ་འཕྲོག་འདོད་པ་སྦྱོང་པ་ཡང་། ལམ
འདི་ཡིས་ནི་དག་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་གསས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ས྄ིད་པའི་སྐྱོན་ལས་རིང་དུ
འགྲོ།།”[2] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གདན་བཞི་སོགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། “ཆོ་ག་འདི་ཡིས་མེམས་ཅན་གང་། མཚམས་མེད་བྱེད་ཅིང
ཆོངས་པ་ཡི། སྐྱེ་བོ་བྱམ་ཆེ་གསོད་པ་ཡང་། དེ་ཡིས་མི་འགྱུབ་ཅུང་ཟད་མེད། དེ་བས་བཀའ
ལུང་རབ་ཐོབ་ནས། དམ་སྟོམ་རྣམ་པར་བསྲུང་བྱས་ཏེ། སྐུ་གསུམ་འགྱུབ་པར་ཞེ་ཚོམ་མེད།
གལ་ཏེ་སྐུ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན། རིག་པ་འཇིན་པའི་གཙོར་གྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར
འགྱུར།།”[3] ཞེས་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོག་པ

---

[1] སྔགས་ལ་ ལག་བྲིས།

[2] ཕྱེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཁ རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད། ལེའུ་ཉེར་གཅིག ཚོག་གྲངས་ ཅ๐ན།

[3] ཕྱེ་བསྡུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ས྄ོན་དགོན་སར་རས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཚོག་གྲངས་ ༡༥ན།

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཤོད་མི་ནུས་པར་ངན་སོང་གི་སྒྲེ་སྒོ་བཀག་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ།། འཕོ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་སྟོབས་ལྡའི་ཉམས་ལེན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང། ལྷག་པར་སྦྱོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་སོར་ཆུད་པར་བྱས་ལ་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཟློ་བདེ་སིང་རེ་བ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བོའི་ཟླ་མ་ལ་གསོལ་བ་འཕྲིགས་དགེ་ཏུ་བཏབ། བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུར་འཕོ་འདོད་ན་ཞིང་དེའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམས་ལ་མོས་པ་དང། རང་ཉིད་ཀྱང་ཞིང་དེར་སྐྱེ་དུ་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་འཕྲིགས་དགེ་སྦྱར། དེ་ནས་འཕོ་བ་དངོས་གཞི་ལ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམཤེས་ཐོན་པའི་སྒོ་དགུ་ཡོད་པས། སྤྱི་བོ་གསེར་གྱི་སྒོ་མ་གཏོགས་གཞན་བརྒྱད་པོ་ལེགས་པར་བཀག་ གསེར་གྱི་སྒོ་ཕྱེ་ནས་འཕོ་བ་སྤྲོད་དགོས་ལ། རྒྱུན་དུ་དེ་ལྟར་མ་འདྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཆི་ཁར་དམིགས་པ་མང་པོ་འཆར་དགའ་བས། རྗེ་རྗེ་འཚང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འཕོ་ཁྲིད་དཔའ་བོ་གཡུལ་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཙ་དབུ་མ་གསལ་བཏབ། སྤྱི་བོ་ཚངས་པའི་བུ་གཅིག། ཕྱོགས་གཞན་གང་དུ་ཡང་བུ་གཅིག་པར་བྱས་ལ། སྙིང་དབུས་སུ་རང་གི་རྣམཤེས་ལྟའི་རྣམ་པཉམ། ཐིག་ལེའི་རྣམ་པ་གང་རུང་དུ་གསལ་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་དམིགས་པ་འཛིན། རབ་ཏུ་ཆུང་བུམ་པ་ཅན་བཟུང་སྟེ་ཆུང་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་བ་ཞིག་བྱ། མ་མཐའང་འདྲུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པས་འཕོ་འདྲུན་དགོ་བྱས་ལ། ཆུ་མའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷུགས་ཀྱུ་རང་གི་སྤྱི་བོའི་ཚངས་བུག་ནས་ཏྲཱ་ཏྲའི་ནང་དུ་ཞུགས། རང་སེམས་ལྟ་སྣུལམ་ཐིག་ལེར་གསལ་བ་ལ་བཏབ་ནས་ལྷུགས་ཀྱུས་བཟུང་བ་ཅི་ཀ་གི་སྦུགས་དང་ཆུང་ཀྱེན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུ་མའི་ཐུགས་ཀར་འཕོ། དེ་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་འཕོ་བར་བྱའོ།། ད་དུང་འདི་དག་གི་གནད་ཞིབ་པར་ཆུ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དགའ་ལྡན་དུ་འཕོ་བར་འདོད་ན་དེའི་འཕོ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྗེ་རྗེ་འཚང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་ཟུར་དུ་མཛད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་སུ

བློང་ངོ་།། མདོར་ན་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྷུར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དལ་འབྱོར་ཚང་བའི་རྟོ་རྗེའི་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་ རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱའོ།། གལ་ཏེ་བཅོན་ས་མ་ཟིན་པར་འཆི་དགོས་ པ་བྱུང་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཁའ་སྟོང་རིག་པ་ འཛིན་པའི་རྟེན་ནས། དག་པའི་ཞིང་དུ་བགྲོད་པཱན། ཚངས་སྟོང་བསྟན་གསུམ་ལྷན་པའི་དལ་ འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཞིག་བཟུང་སྟེ། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་རིམ་གཉིས་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་བྱའོ།། དེ་ ལྟར་བྱེད་ནུས་པར་བློ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྙམ་དུ།

ལམ་སྟོ་མ་ཟིན་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་ན།།
བཅོན་ཐབས་འཚང་རྒྱ་བློ་མའི་འཕོ་བ་ནི།།
སྟོང་ཐམ་ལྷ་ཡང་དག་སྦྱར་བའི་གདམས་ངག་གིས།།
དག་པའི་ཞིང་དུ་བགྲོད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།

ཞེས་གསོལ་བ་ཕུལས་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། བློ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུའི་ཚ་ལས་བདུད་ཅི་སྟ་ ལྷ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་བབས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ ལ་ཞུགས་པས་དེ་དང་དེའི་གེགས་བྱེད་སྤྱངས། དེ་དང་དེའི་རྐྱེགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གཞན་ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བློ་མས་རྡེས་སུ་འཛིན་པར་སྨོན་ཅིང་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་ ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བློ་མས་རྡེས་སུ་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་བྱས་ ཏེ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དང་། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བློ་མས་རྡེས་སུ་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་བྱས་ཏེ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་)ནི། མདོར་ན་སྐྱེ་ ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ།། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལས་ཤར་སྨོན་ ཀྱི་སྨོ་ནས་བགེ་ཆགས་ཅི་ཐེབས་དང་། ཐུན་མའི་ཐུགས་རྗེ་བསྐུལ་ཞིང་བྱིན་རླབས་ཞུ་བ་ནན་ཏན

དུ་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་ཚེ་འདི་ལ་ལམ་དེ་དག་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་ན་སྒྲེ་བ་གཅིག་གམ། གསུམ་མམ། བདུན་ནམ། ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་སྒྲེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ།། དེའི་བར་ལ་བླ་མ་སངས་རྒྱས་དང་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འབྲལ་[1]ཞིང་གངས་པ་ཟབ་མོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པ་དང། དེའི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མྱུར་དུ་རྫོགས་ནས་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བླ་མ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྨོན་པ་དང། དེན་ཅན་ཙ་བའི་བླ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིན་ཀྱང། ད་དུང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་པར་དུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང། ལ་ལར་སྒྲ་བལྟམས་པ་དང། ལ་ལར་ཁབ་ནས་འབྱུང་བ་དང། ལ་ལར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་དུས་གཅིག་དང། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་མེད་པར་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན། ཞིང་ཁམས་གང་དང་གང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དེ་དང་དེར། བདག་ཀྱང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྒྲེས་ནས་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་འཛིན་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་སྨོན་དུ།

ཨཱོ་ན་ནས་ཞེས་ཞིང་སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ།།
མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་རྗེས་བཟུང་ནས།།
སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་འཛིན་པའི།།
སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
མགོན་ཁྱོད་གང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི།།
འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཏེ།།

---

1 མི་འབྲལ་ བོད་དཔེ།

གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དགོས་འདོད་མ་ལུས་པ།།
འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྟོལ།།

ཅེས་གསོལ་བ་ཕྱིགས་དགེ་ཏུ་བཏབ་པས། ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང། རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་ཆུ་མའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་སྡིག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱུང།། དེ་ནས་མཚམས་འདིར་མཚོད་གཏོར་འབུལ་བར་མཛད་དེ། གཏོར་མ་ནི་མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཀོགས་ཞེ་བ་དང་། འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན་པས། ལྷག་པར་ཆུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ནམས་ལས་གང་བསྒྲུབ་ཀྱང་གཏོར་མ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། རབ་ཏུ་ཐུན་གྱི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལ་གཏོར་མ་འབུལ། དེ་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ་ཐུན་སོ་སོའི་མཐར་འབུལ། ཐུན་རེ་རེའི་མཐར་འབུལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་ངེས་པར་འབུལ་དགོས་པར་གསུང། གཏོར་མའི་ཟས་དང་སྨོད་གང་དུ་བྱ་བ་དང། བསྐྱེད་ཚོག་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང། འདས་མ་འདས་ཀྱི་མཁྱོན་ལ་ཇི་ལྟར་འབུལ་བའི་ཚུལ་ཆུ་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐལ་ཆེར་ལ་སྦྱར་དུ་རུང་བ་རྒྱས་པ་ནི་སྟོན་ཅན་བ་དང་མན་ངོ་གཉིས་ལུ་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་ལ། ཡི་དམ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱའོ།། དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་མཚོན་ན་འདུས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་མཚོད་དང། གཏོར་མའི་བསྐྱེད་ཚོག་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་བཤད་རྒྱུད་རྗེ་ཕྱེད་བ་གཉིས་ཀྱང་བསྟྲིགས་ན་ལེགས་པར་ཐོན་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།། ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་ཡོད་པས།

སྒྲུབ་ཐབས་གཅིག་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱར་ན་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་མཚན་དོན་རྣམས་འཕྲུག་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་གསུང་། དེས་ན་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་གཏོར་བྱིན་རླབས་རྣམས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལྟར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་སོགས་གཞན་ལའང་སོ་སོའི་ཚིག་ལྟར་བྱའོ།། གཏོར་མགྲོན་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། རང་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་དུ་རུང་བར་གསུང་། དེ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོའི་ནང་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ།། གདམས་ངག་འདིར་ནི་རང་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་ནང་མཆོད་དང་མཆོད་གཏོར་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། སྔར་ཚོགས་ཞིང་དུ་གསལ་བཏབ་པའི་བླ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བར་མཛད་དོ།། གཏོར་འབུལ་གྱི་ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་ནི་སྐབས་དང་བསྟུན་པས་ཆོག་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟོགས་པ་མཐོ་དམའི་དབང་གིས་གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་དང་མགྲོན་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མང་པོ་བཤད་དེ། ཚིག་མང་བས་མ་སྤྲོས་སོ།། དེ་ལྟར་གཏོར་མ་ཕུལ་ནས་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་འཕྲིན་ལས་འཚོལ་བ་སོགས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བླ་མ་མཆོག །
བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་དགྱེས་བཞིན་སྤྱི་བོར་བྱོན།།
སླང་ཡང་སྙིང་གའི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ།།
ཞབས་སེན་འོད་ཆགས་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བློ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོད་པ་ཕུལ་ཏེ། ལམ་དེ་དང་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བྱས། དེ་ནས་བློ་མ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་གསལ་སྟང་འདོན་ཅི་ཐུབ་བྱ་ཞིང་དད་གུས་ཤུགས་དྲག་ཏུ་བསྐྱེས་པས། དེན་ཅན་ཙ་བའི་བློ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མཐའ་སྐོར་ན་བཞུགས་པའི་ཞི་བྲོ་རབ་འབྱམས་རྣམས་ལ་ཡོག་པས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་དེན་ཅན་ཙ་བའི་བློ་མ་ཐུབ་དབང་རྗེ་རྗེ་འཚང་ཆེན་པོ་དགྱེས་བཞིན་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོར་བྱོན། སྤྱི་བོ་ནས་དབུ་མའི་ནང་བརྒྱུད་དེ་སྙིང་དབུས་ཀྱི་རང་སེམས་ལ་ཐིམ་པས། ཐུབ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་རང་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མེ་ཕྱེད་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ཅེ་ཐུབ་བྱ། དེའི་ངང་ནས་དགའ་ལྟན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའམ། ཇོག་རིམ་ཟིམ་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐོམ་པ་ལ་འཛུག་གོ། འདིར་ཇོག་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་མཐུན་པར་རྟེས་གཞིག་གི་སྡུད་རིམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཚོགས་ཞིང་བསྡུ་ཚུལ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། ཚུལ་འདི་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་སྣྲུབ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་སྟེ། ཞིབ་པར་བློ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེའི་སྙིང་པོ་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐེལ་བྱིན་བླངས་ཀྱི་ཚན་ཀ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་ལམ་འདི་མངོན་དུ་མཛད་པའི་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང། ལྷག་པར་གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་ཞལ་བསྟན[1]ཏེ་མདོ་སྡེགས་ཀྱི་མན་ངག་མཐའ་ཡས་པ་དང། ཁྱད་པར་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅུགས་ཅན་འདི་གནད། གྲུབ་ཆེན་ཆོས་རྗེ་རྗེས་ཀྱང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་མཛད་པས་འཛའ་ལུས་ཏོ་རྗེའི་སྐུ

---

1 གཟིགས་ ལག་ཟིས།

བརྟེས། རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྐུ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་བློ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདིའི་ཟབ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ཡང་ཡང་གསུང་ཞེས་བདག་གིས་བློ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། བློ་མ་མཚོད་པའི་ཚེ་གা་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཞིང་བསྡུས་ནས་དགའ་ལྟན་བཀའ་བརྒྱད[1]རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩལ་ཕྱག་ཆེན་ཙ་བ་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ་འདོན་པར་མཛད། གཅིག་པུར་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ཞིང་གཅིག་པུར་སྐྱོང་བཅམ། ཚོགས་སུ་འདོན་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་མཇུག་ཏུ་བཟང་པོ་སྨྲོད་པ་དང། གསང་འདུས་སྨོན་ལམ་དང། དགའ་ལྟན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་སྨོ་ནས་གནས་རྣམས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྨོན་གནས་རྣམས་སུ་འདུན་པ་བྱག་པོས་བསྟོ་སྨོན་རྒྱས་པར་བྱ་བ་དང། བསྟན།

འདི་ལྟར་བཀྲིས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ཡང།།
དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
མཇོད་པ་སྨོན་ལམ་མ་ལུས་བསྐྲུབ་པ་དང།།
ལུང་རྟོགས་དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྣ་བསྟོ།།
དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག ।
ཐེག་མཚོག་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང།།
ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང།།
རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག ।

བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར།། བཀྲིས་དང་བཀྲིད་འགྱུར་དགེ་བ་ཅི་

[1] རྒྱུད་ སོད་དགས། དགེ་དགས།

བསགས་པ།། ཞིང་འདིར་རྟེ་བཅུན་ཟླ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ།། འགྱུར་མེད་རོ་རྟེ་ལྷ་བྱང་བརྒྱན་
ཕྱིར་བསྟོ།། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་ཟླ་མ་དང་།། འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་
ཅིང་།།[1] ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱས་ནས།། རྒྱ་རྟེ་འཛང་གི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །
ཅེས་བསྟོ་སྨོན་བྱའོ།། རྒྱ་རྟེ་འཛང་ཟླ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདིར་བསྟོ་སྨོན་མཛད་
ཚུལ་འདི་ནི་ཤེས་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། བསྟོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་བྱ་ཚུལ་ལ་མདོ་སྡེ་ལས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག
གསུངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག
བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ནི་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ཡིན
པར་གསུངས་ཤིང་། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས་པ་ནི། “འཇམ་དཔལ
དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།། དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྟེས
སུ་བདག་སློབ་ཅིང་།། དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ།། དུས་གསུམ་གཤེགས་པའི
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།། བསྟོ་བ་གང་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྟགས་པ་དེས།། བདག་གི་དགེ་བའི་ཚ
བ་འདི་ཀུན་ཀྱང་།། བཟང་པོ་སྤྱོད་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱི།།”[1] ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད
གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས། བཟང
སྤྱོད་ཀྱི་སྨོན་པོ་ཆོགས་བཅད་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ནས་གདམས་ངག་འདིར། འདི་ལྟར
བཤད་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བ་ཡང།། དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།
མཇུག་པ་སྨོན་ལམ་མ་ལུས་བསྒྲུབ་པ་དང།། ཞེས་གསུངས། ཡང་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།
“རྒྱལ་སྲས་སྨོན་ལམ་གཏུགས་ཀྱང་རྣམས་ནི།། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ནང་འདུས་པར།།
གསུངས་ཕྱིར་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་བསགས་པ་ནི།། ཀུན་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ།།
ཚུལ་འདི་བསམས་ཤིང་མདུན་མ་ལེགས་ནས་གདན།། བཀའ་དྲིན་ཆེའོ་རྟེ་བཅུན་མཁྱེན་པའི་

---

1 སྡེ་བཀའ། མདོ་སྡེ། ཞ མདོ་པལ་པོ་ཆེ། ཥོག་ཐང་། ར૬૭བཅ། ལས་བྱང་བ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། “འཇམ་དཔལ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཅིང་དཔལ
བ་དང།། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།། དེ་དག་གི་ནི་རྟེས་སུ་བདག་སློབ་ཅིང།། དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྟོ།།” ཞེས་སོ།།

གཏེར།།"[1] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟོ་བ་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་ཚིས་འཛིན་པའི་བསྟོ་སྨོན་ཉིད་མཚོག་ཏུ་བསྡུགས་པ་ལྟར། གཙམས་ངག་འདིར་ཡང། ལུང་རྟོགས་དམ་ཚིས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྣ་བསྟོ།། ཞེས་དམ་ཚིས་འཛིན་པའི་བསྟོ་སྨོན་མཛད། ཡང་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་སྨོན་ལམ་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐུགས་གཏིང་ནས་མཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྨོན་ལམ་ཡིན་པས། གཙམས་ངག་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་མཛད་པ་ནི། དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏु་བདག །ཐེག་མཚོག་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང།། ངེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང།། རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཟོག །ཅེས་གསུངས། འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་མགོན་པོ་ཀུ་སྲྭ་ཀྱིས། "མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང།། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན[2]པ་དང།། བདག་ཉིད་ལེགས་སྨོན་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས།། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ།།"[3] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཆུས་ཀྱིས་རྟོག་ཅིང་ཆུ་ཚན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རྟོ་རྟའི་ཚོགས་རྒྱར་རེ་རེས་ཀྱང་མདོ་སྡུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོག་འཁྱལ་བ་འདི་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཆེད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐུན་མཚ�་སུ་རྟེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། གཙམས་ངག་འདིའི་གཞུང་ཉིད་ལས། **སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་གང་སྣང་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ལྟ་དང་ལྟ་མེའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་སོགས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང།** ལམ་གྱི་རིམ་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློ་སྟོང་གི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བློ་སྟོང་བ་རྣམས་ཡ་མ་བྱལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བྱ།

---

1 རྟེ་ཅོང་ཁ་བའི་གསུང་འབུམ། ཁ གསུང་ཐོར་བྱ། རྟེའི་རྟོགས་བརྗོད།། གཅང་དཔར། ཚོག་གྲངས་ ༥༥ན།

2 བསྟེན་ བོད་དཔར།

3 ཐེ་བསྟན། སྒྲོང་ཡིག ངེ མགོན་པོ་ཀུ་སྲྭ། བཤེས་སྒྲོང། ཚོག་གྲངས་ ༥ན།

ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་སྟོང་པོ་དེས་འབྱུང་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང། ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་དྲན་ཤེས་ནར་མར་བསྟེན་བཞིན་བའི་ངང་ནས་དབང་པོའི་སྟོབ་ཕྲན་བ་དང། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང། མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཉལ་བའི་ཚེ་རྟེ་ལྟར་བྱ་བ་དང། ཁྱོས་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་བའི་ཁྲིད་ལས་རྟེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང། ལམ་ཐུན་མོང་བའི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་སྒྲོང་བ་གཞིར་བཞག་ནས། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱ་[1]ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པས་ལུས་སེམས་དུབ་པར་གྱུར་ན་ངལ་བསོ་ཞིང་ལུས་རྟས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོང། དེའི་ཚུལ་ནི་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི།། སྲོ་བོར་དགྱེལ་འཁོར་བཏྲག་པར་བྱ།། ཚོ་ནི་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།།། བདུད་ཅི་ལྟ་བོ་དབབ་པར་བྱ།། རྩ་རྡེའི་སྒྲོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྣད་ཅིག་གིས་ནི་གཟེ་ཅན་འགྲུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྲུར་བ་འདི་ལ་དོགས་པ་མེད།།”[2] ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྲོ་གཙུག་ནས་མཐོ་གང་ཙམ་འཕགས་པའི་ནམ་མཁར་ཕོ་[3]ལས་ཟླ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོ་དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་མགོ་ཐུར་དུ་བསྟན་ནས་ཡོད་པར་བས་བསམས་པའི་ཟླ་བ་ཚོ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རིགས་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་དྲངས་

---

1 བྱེད་ ལག་རྒྱས།

2 སྲེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༥ཁ། ལས་བྱང་བ་ཆུང་ཟད་མི་འཕ་སྲེ། “མཐོ་གང་ཙམ་གྱིས་དཔགས་པར་ནི།། མགོ་བོར་དགྱེལ་འཁོར་བཏྲག་པར་བྱ།། ཚོ་ཡིག་དབུས་སུ་གནས་བསམས་ནས།། བདུད་ཅི་ལྟ་བོ་དབབ་པར་བྱ།།། རྩ་རྡེ་སྒྲོར་བ་འདི་ཡིས་ནི།། སྣད་ཅིག་གིས་ནི་གཟེ་ཅན་འགྲུར།། ལུས་དང་ངག་སེམས་བདེར་གནས་པར།། འགྲུར་བར་འདིར་ནི་ཟེ་ཚོམ་མེད།།།” ཅེས་སོ།།

3 ཕ་ ལག་རྒྱས།

ནས་ཟླ་བ་ཚོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ། དེ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས། རང་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ནས་ཤུང་མཐིལ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་པས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས། ལུས་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་འཆི་མེད་ཚེའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམས་ཤིང་། ཁ་སྦྱོར་བྱུམ་པ་ཅན་ཐུང་ཟད་འཛིན། འདི་རྒྱུན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་སྐྱ་དཀར་དང་གཉེར་མ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞོན་ཤ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་སྦྱོར་ལ་སྦྱོ་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་ལུས་མི་ངལ་བ་དང་། ཚེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ཟས་ཐུང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་ལྷེ་བའི་ཁ་སྦྱོར་བྱུམ་པ་ཅན་ཐུང་ཟད་རེ་བཟུང་ན་ཟས་འཇུ་ཞིང་ནད་མི་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ཡུན་དུ་གོམས་པ་ལས་ཚེ་རིང་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་མང་དུ་གསུང་། དེ་དག་ནི་དགེ་སྦྱོར་ལ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་སྐྱོང་བའི་ཚེ་ལུས་སེམས་དུབ་པ་གསོ་ཞིང་ལུས་རྩས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་པོའི་སྟོ་ཕྱོགས་ཚུལ་ནི། རང་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་རྗོ་རྗེ་འཛིན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞིན་བཀག་སྟེ། དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ནས་འཆར་བ་ལ་བསླབ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ། དེ་ལ་གོམས་ནས་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་ལ་བསླབ་པོ།། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལྟར་འཆར་བ་ལ་སློབ་ཚུལ་དེ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱ་བོད་ལས། “གཟུགས་སྣ་ཏི་སོགས་སྤྲུགས་པ་ཡིས།། ལྟ་ཉིད་དུ་ནི་ཏ་ཏ་ཏ་སྦྱོམ།། ཡང་ན་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ནི།། དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་བསྟོམ།།” ཞེས་སོ།།

---

[1] སྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ གསང་འདུས་རྒྱ་རྒྱུད། ལེའུ་བདུན་པ། ཚོགས་གྲངས། ༧༠༠བ། ལས་བྱང་བ་ཐུང་ཟད་མི་འཇུ་སྟེ། “གཟུགས་སྣ་ཏི་སོགས་སྤྲུགས་པ་ཡིས།། ལྟ་རྣམས་ཉིད་དུ་ཏ་ཏ་ཏ་བསྟོམ།། ཡང་ན་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་ནི།། དབྱེ་བ་རྣམ་པར་བསྟོམས་པས་བསྟོམ།།” ཞེས་སོ།།

གང་ཤེར་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྣང་དང། སྒྲའི་སྣང་བ་གང་ཤེར་ཐམས་ཅད་རིན་འབྱུང་དང། ཏིའི་སྣང་
བ་གང་ཤེར་ཐམས་ཅད་འོད་དཔག་མེད་དང། རོའི་སྣང་བ་གང་ཤེར་ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ་དང།
རེག་བྱའི་སྣང་བ་གང་ཤེར་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པར་བལྟ་ཞིང་ལྟ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་འཚར་བ
ལ་བསླབ། དེ་དག་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་མང
བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།། ཡང་རེས་འགའ་དབང་པོ་རྣུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་ཤེར་ཐམས་ཅད
མཚོད་པའི་ལྷ་མོར་བལྟས་ནས་རང་རྟོ་ཏེ་འཚང་དུ་གསལ་བ་ལ་མཚོད་པའི་མོས་པ་སྤྱོང། དེ
ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་གང་ཤེར་ཐམས་ཅད་གཟུགས་རྟོ་ཏེ་མ་དང། སྒྲ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྟོ་ཏེ་མ
དང་། ཏྲ་ཐམས་ཅད་ཏྲ་རྟོ་ཏེ་མ་དང། རོ་ཐམས་ཅད་རོ་རྟོ་ཏེ་མ་དང། རེག་བྱ་ཐམས་ཅད་རེག་བྱ
རྟོ་ཏེ་མ་དང། ཡིད་ཡུལ་དུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་རྟོ་ཏེ་མར་བལྟས་ནས་རང་རྟོ་ཏེ
འཚང་དུ་གསལ་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣུག་ལ་མཚོད་པ་བྱེད་པར་བསམས་ལ་བདེ
སྐྱོང་གི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱང་དོ།།[1] ཚུལ་འདི་དག་ནི་གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསང་བ
བླ་མེད་ཀྱི་སྟེང་པོ་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཡིན་ཞིང། དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྟོགས་མེད་ཀྱང
བླ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་སློན་ལམ་གྱིས་ལམ་གཏད་དགོས་པར་རྟེ
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་འགྲོ་འཚག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ
ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་པར་མི་གཏང[2]བར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྐྱུར་དགོས་ལ།
དེའི་ཚུལ་ཡང་རང་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པའི་ངང་ནས་འགྲོ་འཚག
ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱའི་རྣམ་པར་འཚར་ཅི་ཐུབ་དང། ངག་གི་སྒྲ་བ་ཐམས
ཅད་སྟག་ས་ལ་ཅི་ཐུབ་ལ་བསླབ། དེ་ལྟར་གོམས་ནས་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བ་ན་ལུས
ངག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྟག་དང་ཐུགས་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན
གྱི་རྒྱུད་རྟོ་ཏེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་ལས། “མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུག་ན།། ལུས་ཀྱི་ཏེ་ཙམ་བསྐྱོད་པ

---

1 སྒྲུབ་ས། ལག་ཟིས།

2 གཏོང་ དགེ་དགར།

དང་༔ ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་རྣམས།། དེ་དག་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱར་འགྱུར།།"[1] ཞེས་གསུངས་སོ༔ ཟབ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བཟའ་བཏུང་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁ་ལྷ་དང་བདུད་རྩི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་རང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་དང་། སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟེ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། སྙིང་ག་རྣམས་སྦྱངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས། ལག་པ་དགང་གཟར་ བླུགས་དང་། བཟའ་བཏུང་སྲེག་རྫས་སུ་མོས་ཏེ་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཙོ་བོར་བཟའ་བཏུང་གང་བྱེད་སྙིང་དབུས་ཀྱི་བླ་མ་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་བསམས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོན་སྤྱོང་ཞིང་བུ་ལོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་གང་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཐབས་སུ་[2]འགྱུར་བ་སོགས་ཕན་ཡོན་མང་པོ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་གོས་གྱོན་པའི་ཚེ་ནའང་བླ་མ་ལྷ་ལ་འབུལ་བའི་མོས་པ་བྱ། འདི་དག་ལ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནས་རོལ་པ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ༔ འདིར་བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཞེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱོང་། དེ་ལྟར་གོམས་ན་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱིས་ཚེ་དོན་མེད་དུ་འདའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བསྒྱུར་ནས་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པས། སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཅས་པ་འདི་དག་གནད་ཆེ་བར་གཟུང་ངོ་།། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། རགས་པ་ཉེར་ལྡུའི་ཐིམ་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་བསྡུས་ཏེ་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་གནས་པའི་མོས་པ་བྱ་སྟེ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྲེ་བ་བསྒོམ་པའོ།། ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི། སྙིང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་གླུ་དབྱངས་དང་ཌཱ་མ་རུའི་སྒྲ་སོགས་ཀྱིས་བསྐུལ་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་བའི་མོས་པ་བྱའོ།། ཁྲུས་ཀྱི་

---

༡ སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཆ རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ ༩༩ན༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིགས་རྐང་གཅིག་ཙམ་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ༔ "ཚིག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་རྣམས།།" ཞེས་སོ།།

༢ ཐབས་ཆེན་པོར་ ལག་བྲིས།

རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་སྦྱིན་མ་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གླུ་དབྱངས་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་བཅས་བྱམ་ཆུས་དབང་བསྐུར་བའི་མོས་པ་བྱའོ།། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲིར་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཚམས་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ཅིང་། ལྷག་པར་སྤྱན་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཕྲེར་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གཅེས་སྐྱས་བྱེད་པ་དོར་ཏེ་ལྷའི་གསལ་སྣང་དང་ང་རྒྱལ་ཅམ་ཞིག་ལ་རེ་བ་ནི། ཆ་བ་བོར་ཏེ་ཡལ་གཱ་འཚོལ་བ་ལྟར་ས་ཕྱོད་ཤེན་ཏུ་ཆུང་གསུང་བོ།། དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྲུང་བ་ལ་བསླེམས་ནས་འབད་ཀྱང། ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱིས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་གོ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྩ་ལྟུང་ཕོག་ན་ནི་བཤགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། ཆུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་ཞུ་བ་དང། ཡུལ་དུས་ཀྱིས་དེ་མ་གྲུབ་ན་བདག་འཇུག་གི་སྨོན་ནས་གསོ་དགོས་ལ། བཟའ་བ་དང། བསྲུང་བ་དང། བསྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་གཞན་རྣམས་གསོ་བ་ལ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་ནས་གསོ་བ་དང། དཔལ་བོའི་སྟོན་མོའི་སྨོན་ནས་གསོ་བ་དང། གཏོར་མའི་ཚ་གཱའི་སྨོན་ནས་གསོ་བ་དང། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་བཀླག་པའི་སྨོན་ནས་སྟོང་བ་དང། ཁྱས་དང་གཟུངས་སྡུགས་ཟབ་མོའི་བརྒྱས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོག་ལྟུང་སྟོང་བ་དང། ངན་འགྲོ་དགུག་བྱལ་གྱི་ཚ་གཱའི་སྨོན་ནས་སྟོང་བ་དང། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི[1]སྨྲིན་སྲེག་གི་སྨོན་ནས་སྟོང་བ་དང། རྡོ་རྗེ་ས་མས་དཔའི་སྨོན་བརྒྱས་ཀྱི་སྨོན་ནས་སྲོག་སྒྲིབ་སྟོང་ཞིང་དམ་ཚིག་གོ་བ་དང། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བརྒྱས་པའི་སྨོན་ནས་གསོ་ཞིང་སྟོང་བ་སོགས་མང་དུ་གསུང། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཚོད་ཀྱི་སྨོན་ནས་སྟོང་བ་རྣམས་གལ་ཆེ་བར་གསུང། རྡོ་རྗེ་ས་མས་དཔའི་སྨོན་

---

1 ཚ་གཱའི་སྨོན་ནས་སྟོང་བ་དང། ཏིལ་ནག་པོ་སྦྱིག་པའི་གཟུགས་སུ་བསྐོགས་ཏེ་ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་ ལས་ཁྱིས།

བཟླས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡི་གེ་བཏུ་བ་འབྲུམ་བཟླས་ན་ཙ་ལྷུང་ཡང་སྤྱོང་ནུས་པ་དང་། ཉེ་ཤུ་ཙ་གཅིག་རེ་བཟླས་ན་སྟོག་ལྷུང་གི་འཕེལ་ཁ་གཅོད་པར་གསུང་། དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེའི་བཟླས་པ་ནི། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དང་གཞུང་མང་པོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྱུབ་པ་ལ་དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེའི་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་འགྲུགས་པའི་ལྷ་ཞེས་པ་དང་། དམ་ཚིག་གྱུབ་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་སོགས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྤྱོང་བ་ལ་ཤེན་ཏུ་བསྟན་པའི་ལྷར་གསུངས་ཤིང་། དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེའི་བཟླས་པ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་པཎ་དང་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཏྲ་ལས་རལ་གྲི་འཛིངས[1]གཟུང་ལ་ཏྲས་མཚན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དམ་ཚིག་རྗེ་རྗེ་སྐུ་མདོག་ལྟར་ཁུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་བཅས་བསྐྱེད་ལ་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་བསྟེམ། དབང་བསྐུར་ཡབ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཡུམ་ལ་དོན་གྱུབ་ཀྱིས་རྒྱས་གཏབ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའི་ལྷེ་བར་ཏྲ་ལྟར་ཁྲིས་གསོར་བར་བསམས་ལ། ཨོཾ་ཞྭཿཏཱ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ། ཞེས་པའི་སྔགས་བཏུ་སྟོང་སོགས་ཅི་ནུས་སུ་བཟླ་ཞིང་། སྔགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པས་རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤྱའི་བུ་གཅམས་ཅད་ནས་ནག་ཉིལ་ཉིལ་འཐོན། ལུས་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར། ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་པར་བསམ་མོ།། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྨྲིན་སྲེག་ཀྱང་ཐུག་ལེན་མཐོང་བ་རྒྱུད་པ་ལྟར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་བསགས་སྤྱང་གི་སྒོ་དུ་མ་ལ་འབད་པ་དང་། གདམས་པ་འདིའི་ལམ་གྱི་གནད་ཆེམས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ལམ་འདི་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་གདམས་པ་ཡང་ཡང་ཉན་པ་དང་། ལམ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྒྱ་ཁུ་འགྲོགས་ཤིང་། ལམ་འདི་ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་བྱིན་ཆློས་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་མ་ཆེམས་ལ་དམ་ཚིག་གི་སེལ་ཡོད་པ་

---

1 ཚངས་ སོད་དཔར། ལག་བྲིས།

སོགས་གྲོགས་ངན་སྤོང་བ་ཤེས་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་སོགས་ལམ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། “དགེ་བ་ཤེས་དོལ་བའི་ཞལ་ནས། ཞར་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྤྱིན་པ་སྤྱོང་། ལྷ་དང་ཆུ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་རྒྱས་ཤིང་དང་བཅས་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བསམས་ན། ལོ་བརྒྱར་མི་སྐྱེ་སྙམ་པ་ཞིག་ཀྱང་འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་སྡོད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན།”[1] ཞེས་གསུང་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གདམས་པ་འདི་གནང་བའི་ཚེ། ཆུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང། བསགས་སྦྱང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འབད་པ་དང། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་དཔྱོད་པ་རྣམས་གསུམ་སྒྲོལ་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུན་བསྲེངས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཞེས་གདམས་པ་ལྟར། བཀའ་བརྒྱུད་[2]འདིའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་དེ་བཞིན་དུ་མཇད་པས། དགའ་ལྡན་ལྷན་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བཟང་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་གཞན་ཏེང་མི་འཇོག་པའི་ངེས་པ་བཅོལ་ནས་རྣམ་ཐར་འཕྲོངས་པ་དགོས་ཀྱི། བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྨྲྭ་བ་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སེམས་འདུལ་བ་མ་གཏོགས་གཞུང་ལ་བལྟ་བ་སོགས་སྤོས་པ་བྱ་མི་དུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཤེར་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་གང་མས་ཤའི་ཆོག་ཏु་མ་སོང་བར་ཕྱིའི་ཆོག་གི་སྤྱོས་པ་ཅམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་[3]འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་ཏོག་ཏु་འགྱུར་གསུང་ངོ་།། གཞན་ཡང་གང་མས་དག་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ཆུ་མ་ལྷའི་གསང་གསུམ་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཛིན་བ་ལ་བསླབ་ཅིང། བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་དབྱུས་ཀྱི་ཆུ་མ་དབང་པོར་བཞག་སྟེ་བྱེད་པ་དང། ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ཆུ་མ་མཚོད་པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འགྱུར་བྱེད་པ་སོགས་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་བསྒྲངས་

---

1 རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། བ ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༦༢ན།

2 རྒྱུད་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

3 རྒྱུད་ བོད་དཔར། དཔེ་དཔར།

པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེ་འཚང་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གཏམས་ངག་རྗེ་རྗེའི་ཚིག་ལྟ་བུ་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་འི་མན་ངག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ངག་གི་དོན་བསྡུ་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ངམ་པའི་མགོན་ལ་བཏེན་ནས་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱངས་ནས་རྒྱུད་ལ་སྒོང་བ་ཐོན་ངེས་ཤེག་བྱ། དེ་ནས་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རིངས་པ་ན་ངབང་རྣམ་པར་ངག་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། ངབང་ཏུས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་ངམ་ཚེག་ངང་སྟོམ་པ་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་མྱུར་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྒོག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པས། ངག་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངང་ནས་ཐུན་མོང་ངང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་འཛིན་ངེས་ཤེག་བྱ། དེ་ནས་རིམ་པ་ངང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ། དེ་ནས་སྟོད་བཅུད་ངང་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་གསལ་བཏབ་ལ་སྒྲུབས་གསུམ་མ་ལུས་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་བརྟན་པོའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆྱལ་དང་བཅས་པས་མཆོད་ཅིང་། དེ་ངག་གི་སྐབས་སུ་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཐུ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངེས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ངང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཕེབས་བྱའོ།། དེ་ནས་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྷན་ཚ་བའི་ཐུ་མ་སྒྲུབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ལ་གསོལ་འདེབས་བརྒྱ་ཚ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་ཕྱོགས་དྲག་ཏུ་གདབ་ཅིང། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བསམ་པ་དང། བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་ཕྱོགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་བཏབ་སྟེ་དབང་བཞིའི་བྱིན་རླབས་ཞུས། དེ་ནས་ཐུ་མའི་ཐུགས་བསྐྱལ་བའི་མཚན་སྦྱོགས་ཀྱི་བཟློས་པ་རྒྱུན་རིང་དུ་བྱ། དེ་ནས་ཐུ་མ་ལྟ་ཚོགས་སྒོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མདོ་སྦྱོགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཤར་སྒོམ་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལས་ཤར་སྒོམ་གྱི་སྒོ་ནས་དད་གུས་ཕྱོགས་དྲག་བསྐྱེད་ལ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེད་དཀའ་བ་དང་

རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་བསམས་ཏེ་ཚེ་འདི་ལས་བློ་ཡོག་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་བསམས་ཏེ་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད། དེ་ནས་འཁོར་བ་སྤྱི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ཏེ་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལས་བློ་ཡོག་པ་ཞིག་བྱ། ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་བསླབ། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དང་གཞུང་ཤེས་བདག་པས་གཅིན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད། དེ་ནས་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བས་ཏེ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆུབས་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གི་གནད་བསྡུས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་ཅིང། ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་སྤྱོང[1]ཞིང་སྙོར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ།། དེ་ནས་དབང་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱན་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱོང་ཆང་དུ་བྱ་བ་དང། སྦྱོང་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབས་པས་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་དགེ་རྩ་སྨིན་པ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་ལམ་རིམ་པ་ལྟ་ལ་རིམ་གྱིས་བསླབས་ཏེ་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ལ་སློབ་ཅིང་ལམ་དེ་དག་སྙོར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་ཤུགས་དྲག་ཏུ་གདབ་བོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཚང་ལ་མ་ཧོར་བ་ཡིན་གསུང་།། དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་མིན་ཡང་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་དེ་དག་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་དང་སློན་ལམ་ངེས་པར་གདབ་དགོས་ཏེ། ཤིང་ཏུ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྟེ་རྣམས་སུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཐུ་མོ་རེས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་བསླབ་དགོས་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང། ལྟག་པར་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐེལ་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། འབྱོམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། “བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཕྲེར་ཤེས་པ་ངའི་བློ་མའི་བཀའ་བརྒྱད[2]མིན་པ་

---

1 ལྟ་བ་ལ་ལྟག་པར་ཡང་སྦྱོང་ ལག་རྒྱས།

2 རྒྱུད་ གོང་དགས། དགེ་དགས།

ལ་མེད།”[1] ཅེས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་འདི་རྣོ་བོ་ཙ་ཏེ་ཥ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བར་གསུང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་མཐེལ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཡང་ཡང་འབྱུང་སྟེ། རིམ་ལྟ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ལས། “བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རེ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོར་ཆགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་བགྱོད་པའི་གཞི་ཚང་བར་ཐེངས་པ་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ།”[2] ཞེས་གསུངས། རོ་རྗེ་འཛིན་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་། “ལམ་ལ་ཐོག་མར་སློབ་པ་ནས་མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བར་ཡོངས་རྫོགས་གསུངས་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ལ་སྦྱངས་ནས་རྒྱུད་འོས་སུ་གྱུར་པ་ན་བླ་མ་མཁྱེས་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་ལམ་ཟབ་མོའི་རྟེན་དུ་སྒྲུབ་པར་ཞུས་ངོ་མཚོས་པ་བླངས་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་། དེ་ནས་སྐབས་དེ་དང་གཞན་དུ་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྦྱས་སུ་བྱས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་བསྟུང་བ་གཞིར་བཞག་ནས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིམ་པ་དང་པོ་བསྐྱེམས་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུ་བའི་དཀོ་ཙ་སྨིན་པར་བྱ། དེ་ནས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྱུ་བསྒྱུས་ན་མངོ་སྤྲེ་དང་རྒྱུད་སྤྲེ་མཐའ་དག་གི་གནད་རྣམས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚ་ཏྲེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་ནས། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རང་གིས་འཇོན་ཅིང་གཞན་ལའང་སྟེལ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ།།”[3] ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉམས་མགུར་དུ་ཡང་། “དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི།། ལམ་མཚོག་གཉིས་ཀར་དགོས་པའི་ཐུན་མོང་ལམ།། ཇི་

---

1 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། པ ལམ་རིམ་ཆེ་བ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ཅདཀ ལས་ “བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞི་ལམ་གྱིས་ འཁྲིར་ཤེས་པ་ཏའི་བློ་མ་” ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

2 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཇ རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ༣༡ནཀ

3 རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཀ སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ཥ০ཅནཅ

བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱི།། མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེར།། ཞུགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་ངག་བསྟེན་པ་དེས།། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས།།[1] རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བགྱིས།། ཐར་འདོད་ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འཚལ་ལོ།།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེས་ན་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དངོས་སུ་མན་ངག་ཞུས་ཀྱང་སྤར་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ལྷག་པ་གསུང་བུ་མེད་པས། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོ་རྟེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མན་ངག་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཚང་བ་འདི་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྡུང་བའི་མན་ངག་ཡིན་པར་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱའོ།། མན་ངག་འདི་ལ་ནི་རྟོ་རྟེ་འཛིན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། གཏམས་ངག་འདིའི་གཤམ་དུ།

དེ་ལྟར་ཞག་རེ་བཞིན་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉམས་སུ་ཟློང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱུད་དམ་པའི་མན་ངག་འོ་མའི་མཚོ།། རྣམ་དབྱྱོད་ས་འཛིན་དབང་པོས་བསྡུབས་པ་ལས།། སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཀ་ལས། །སྐལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་ཚོགས་ཀྱི་ཉེར་འཚོར་གྱུ།། གང་འདི་གྱས་ལྟན་སྨོན་མ་མཐའ་དག་གི།། སྙིང་མྱུན་མ་ལུས་སེལ་བའི་སྨོན་མེ་དང་།། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ནི།། མཐའ་དག་མྱུར་དུ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱུའང་ཡིན།།

ཞེས་མདོ་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙད་བསྡུས་པ་ཡིན་པ་དང་། འདིའི་གཙད་ཟེས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མྱུར་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཁྲིད་པའི་ཐབས་མཚོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐ་ན་སྨོན་ལམ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འབད་དགོས་པ་ནི། བར་ཁད་

---

1 རྟེ་ཅོ་ང་ཁ་པའི་གསུང་འབུམ། ཁ ལམ་རིམ་ཉམས་མཁྱུད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་ ५७८

རྒྱུད་རྗེ་རྡེ་ཐེང་བ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་འདི་ལ་འབད།།”[1] ཅེས་དང་། འདུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་འཛིན་དཔལ་ཞལ་ལྷང་ལས་ཀྱང་། “མཆོག་གི་དེ་ཉིད་རབ་གསང་གསང་།།ཤ ལྷོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐ་ན་འགྲུབ།། སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགོད།།”[2] ཅེས་གསུངས་སོ།། ལམ་ཡོངས་རྫོགས་འདི་དག་ལ་ལྷོག་པའི་ཚེ་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཐོབ་འདོད་ཆེར་འགྱོ་བ་ཞིག་དང་། གོང་མ་མཉན་པའི་ཚེ་འོག་མ་ལ་བསྟན་འདོད་ཆེར་འགྱོ་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། གཞན་ཡང་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། བཀའ་གདམས་བླ་སྒྲོང་ལས། “བརྟག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་ཐར་བར་བྱ།།”[3] “ཉོན་མོངས་གང་ཚེ་སྤོན་ལ་སྒྲང་།།”[4] ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་སྒྲང་པོས་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ་ཆུང་བར་སྣང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆད་པས་དགེ་སྦྱོང་ལ་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ས་ཕྱོད་མི་འབྱུང་བས། ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྣམ་པའི་ལྷོ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་རྒྱ་ཏུ་བྱ་ཞིང་ཆེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་རྩལ་དུ་འདོན། ཡང་གཉེན་ཉེ་དུ་རང་ཡུལ་གྱ་ཇོགས་གྲོགས་མཆེད་བཟའ་བཏང་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཆེ་ན་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ནས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཟེལ་ཀྱིས་གནོན་ཅི་ཐུབ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་ན་ཕྱི་མ་མི་དགེ་བས་ཚོས་བྱ་འདོད་རྣམ་དག་མི་འབྱུང་། དད་པ་ཁ་ཞེ་མེད་པ་མི་སྐྱེ། སྐྱབས་གནས་ལ་བློ་ལོང་སྐྱུར་མི་ཡོང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྣང་བློང་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་ཡོན་ཏན་གོང་མ[5]ཡང་སྐྱེ་ཐབས་མེད་དོ།། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་འང་དམིགས་སྐོར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་བློས་མི་འདོར་

---

1 སྡེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ རྗོར་ཐེང། ལེཥ་དགུ་པ། ཨོཾ་ཐུང་། ༡༩བཅུ ལས་བྱང་བ་མི་འཛིན་སྟེ། “སྣང་ས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་ཞིང་།། རབ་ཏུ་འབད་པས་བསྒོམ་པར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

2 སྡེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ ལྷོན་དགོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འཛམ་དཔལ་ཞལ་ལྷང། ཨོཾ་ཐུང་། ༡༥ནཅ ལས་བྱང་བའི་ཚོགས་བཅད་མཐའ་མ་ཅུང་ཟད་མི་འབྱེ། “བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབད།།” ཅེས་སོ།།

3 རྡེ་པ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ ཏློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ། ཨོཾ་ཐུང་། ३ན३

4 རྡེ་པ་གོང་ཁའི་གསུང་འབུམ། ཅ ཏློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ། ཨོཾ་ཐུང་། ५བ९

5 གོང་མ་གང་ ལག་ཏིས།

བར་མ་མཐའ་ཡིངས་ཀར་ཅམ་གྱི་སྨོ་ནས་བཀ་ཆགས་ཅི་ཐེབས་དང་། རྒྱུད་ལ་སྦྱར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་ལམ་རེ་དེས་བར་བྱ་དགོས་གསུང་། དེས་མཚོན་ནས་དམིགས་སྐོར་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་པར་ཅུང་བ་དང་། དེ་དང་དེ་དག་གི་ཚེ་གེགས་སེལ་བོགས་འདོན་རྣམ་པར་བྱ་དགོས་པ་སོགས་ལམ་ལྟར་སྦྱང་དང་ཕྱོགས་རེར་མ་ལྷུང་བར། ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱི་དོན་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཞིབ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཞན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བླ་མ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་རབ་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཐུན་བཞིའམ་བྱུག་ཏু་སྐྱོང་། མ་མཐའ་ཐུན་གཅིག་ཏু་ཡང་བྱས་ཏེ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྒོང་བ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་མཚོག་ཏু་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།། དེ་ལྟར་དགའ་ལྟན་སྣན་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་སྐལ་བ་བང་ལྟན་པ་གཞན་ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བར་བྱའོ།། རབ་འབྱམས་ཞིང་ན་ཟླ་མེད་པད་དཀར་ལྟར་བསྟན་གཅིག་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྩོད་དུས་འགྲོ་བའི་མགོན་བང་སྒྲབས་གཅིག་མཉམ་མེད་ཤུགས་ཀྱི་ཏོག །རབ་འབྱམས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་གང་སྐུའི་ཆར་ཤས་ལས་བྱུབ་ཁྱབ་བདག་དབལ་ལྟན་རྗེ་རྡེ་འཚང་།།། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྟུས་བྱང་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་སྨོན་མེ་འཛམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བླ་བཟང་གྲགས།། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀུན་སྲོ་གཟུགས་བླ་མ་མཆོག་གི་ཞབས་སེན་འོད་དཀར་བདག་སྙིང་ཀུན་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་ཅུ་ཁ་ཏུ་བཞུགས།། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་མཐའ་མེ་མཏོན་ཞིང།། ཟབ་དོན་ཧོར་བུ་ཕྱོགས་ཅམ་མཐོང་བར་དཀའ།། ཐོ་མིག་ལྟོངས་ཤིང་སྦྱངས་པ་དམན་ལྡུར་པ།། བདག་འདྲས་ལམ་བཟང་རིན་ཆེན་ཏེ་ལྟར་ཆེད།། ཉམ་ཆུང་སྦྱང་བྱ་ཐེ་མོའི་གཤོག་ཆགས་ཀྱིས།། ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་དགྱེ་བར་ཙོལ་བ་བཞིན།། ཆུན་པོ་ཉམ་ཆུང་བདག་འདྲས་ཟབ་མོའི་གནས།། འབྱེད་པར་ཙོམ་པ་མཁས་རྣམས་ཁྲིལ་བའི་གཞི།། དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱལ་བས་བྱིན་བརླབས་ཆེ།། སེམས་མེད་ལྟོན་ཤིང་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྒྲ་འབྱུང།། ལྟ་མི་ཐ

མལ་འགས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་གནས།། བགྲོ་ཞིང་གླེང་བར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་འབྱུང་།། དཔལ་
ལྡན་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས།། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་གསུང་གི་འོད་སྣང་གིས།།
བདག་བློ་བརློའི་གེ་སར་རབ་ཕྱེ་བས།། ལེགས་བཤད་སྣང་ཚེ་གསར་པ་འདི་ཐོན་མོ།། བློ་བཟང
གསུང་རབ་ཡིད་བཞིན་དགའ་ཚལ་དུ།། རྒྱུད་ལྡན་དམ་པའི་བྱིན་ཆབས་ཆན་གཤེར་ལས།། ཐོན
པའི་སྒྲུབ་རྒྱུད་མན་ངག་སྟོང་ཕོ་ལ།། ལུང་དང་རིགས་པའི་ཡལ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས།། ཆ་ཚང
ལམ་གྱི་འདབ་སྟོང་རབ་བཞད་པ།། ལེགས་བཤད་དཔག་བསམ་འདོད་དགའི་ལྷོན་ཤིང་འདི།།
ཐར་འདོད་ཁང་དྲུག་ཡོངས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་།། ཐུབ་བསྟན་དགའ་ཚལ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ
བསྒྲུབས།། ད་ནི་གངས་ཅན་བློ་གསལ་བྱང་བའི་ཚོགས།། སྒྲུབ་རྒྱུད་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་འདི
འཐུངས་ལ།། དར་དིར་ལེགས་བཤད་དབྱངས་སྒྲུབ་སྟོང་དག་གིས།། ཕྱོགས་ཀུན་ནས་བའི་བཅུད
ལེན་རྒྱས་པར་མཛོད།། ཆུ་མ་ལྷ་ལ་རྒྱུན་རིང་གསོལ་བཏབ་ཅིང།། ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་དྲི་མེད
རིགས་པ་ཡིས།། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྦྱར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང།། ཁོངས་པར་གྱུར་ན་ཆུ་མ
ལྷ་ལ་བཤགས།། སྤྱི་བའི་བུ་ཆུང་འཁྱལ་ལམ་སྟོ་ཀྱུར་ཀྱང།། བཅེ་ལྡན་ཕ་མས་ཡལ་བར་མི
འདོར་བཞེན།། ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཆུ་མ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས།། བདག་གི་ཁོངས་པ་རྒྱུ་བཅས
དག་པར་མཛོད།། ཚང་ལ་མ་ཁོར་ལམ་བཟང་འདི་འདྲ་དང།། མཇལ་ཡང་ད་དུང་ཚེ་འདིར
མངོན་ཞེན་པ།། སྙིང་མེད་བདག་ལ་ཆུ་མས་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས།། ཚེ་ལྷག་དོན་ལྡན་ནུས
པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།། ཚེ་ཐུང་འདི་ཡི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཆུ།། ལམ་བཟང་འདི་འདྲ་ཕྱིས་ནས་ཆེད
དགའ་བས།། རྒྱལ་བས་བསྟན་པའི་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་དུ།། གཡེང་མེད་རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ
པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་དུང་དང་ཀུན་ལྡན།། རབ་དགར་དགེ་བ་གང་ཞིག
བསགས་པ་དེས།། ཡུན་རིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་མ་ཏྲན་རྣམས།། ལམ་བཟང་འདི་ཡིས
སྨིན་ཅིང་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་ཉིན་བྱེད་ཀྱིས།། འོད་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེར་བ་དེ
སྲིད་དུ།། ལེགས་བཤད་འདིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་འདི་ལ།། ལམ་བཟང་བལྟ་བའི་སྣང་བ་སྟེར་

གྱུར་ཅིག །སྲུང་མཛད་མགོན་དང་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ།། གསང་བདག་བཀའ་སྡོད་རྣམ་མང་ཐོས་པའི་སྲས།། གནས་གསུམ་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས།། ཆོས་འདི་སྒྲུབ་ལ་འཕྲིན་ལས་མ་གཡེལ་ཞིག །ཕན་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི།། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་འཚང་གི་མདོ་སྡུགས་ཀྱི།། བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏু་རྒྱས་གྱུར་ཏེ།། འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

ཅེས་བློ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་རྣམ་འཇིན་དམ་པ་རིགས་དང་དགྱེལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་པཾ་ཙེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བླ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། དབེན་ས་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་གི་ལྷོངས་པོ་བླ་མ་མཚོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འདི་ལ་ཁྲིད་ཡིག་རྒྱས་པ་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞིག་ཀྱིས་ཤིག། ཅེས་བཀས་བསྐུལ་བ་ལ་བཏེན་ནས། བཀའ་བཞིན[1]སྒྲུབ་པ་མཚོད་པའི་མཚོག་ཏু་བསམས་བཀའ་ལུང་སྲོ་བོས་མཛོས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ལམ་བཟང་འདི་ལ་བཏེན་ནས་བྱུབ་པ་མཚོག་བརྟེས་པའི་བློ་མ་དམ་པ་ལས་ཚོས་འདིའི་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་དགེ་སློང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་བློ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཐོས་པའི་མན་ངག་ལ་གཞི་བྱས། གཙམས་ངག་འདི་གང་ལས་བཏུས་པའི་ཙ་བའི་ཁུངས་པ་ཙ་བ་ཥད་ཀྱི་རྒྱུད་ས་གསོག་རྒྱུད་དང་བྱུབ་ཚེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏু་བརྟགས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་དུ་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་པ་མེ་མོ་པཎ་གི་ལོ་བཏྲུག་པ་བླ་བའི་དཀར་ཆོས་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཉིན་བལ་བོད་མཚམས་ཀྱི་གནས་མང་ཡུལ་སྒྲིང་གྲོང་གི་ནགས་ཁྲོད་བཀྲ་ཤིས་བས་མ་གཏན་ཕེབ་ཅིང་ཏུ་སྒྲུབ་བཞོ།། འདིས་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏু་དར་ཞིང་ནམ་ཡང་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཏু་གྱུར་ཅིག། ས་ཏ་མ་ཎ་ལམ།། །།

---

1 གྲྭ་ཤཱ་ཡིག ཅེས་བཀའ་ལེའུ་ནས་པ་བཀའ་བཞིན་ ལག་ཏིས།

ཟུར་རྒྱན་དང་པོ།

༥ བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་གང་ཟེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང།།

- ། ཀེའུ་ཐོ་ཐོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བར་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ།
- ། ཀེའུ་ཚང་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་རབ་འབྱམས་རྣམ་དག་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས།
- ། སྒྲུབས་རྟེ་ཁང་གསར་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པའི་མན་ངག་སྙན་བརྒྱད་ལག་ལེན་དུ་བསྡུར་བའི་རིམ་པ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ།
- ། ཁལ་ཁའམ་བྲག་རི་དམ་ཆོག་རྗེ་རྟེ་གླགས་པ་དཔལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཟུར་རྒྱན་ཀུན་འདུས་ནོར་བུ།
- ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆུམ་སྦ་མེའི་ཡི་དམ་དུ་གནང་བའི་ཟབ་ལམ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟྭང་པོ་བླ་མཆོད་བསྡུས་པ།
- ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་།
- ། ཀུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་ངོགས་སྨོན་ཆེག་དང་བཅས་པ།
- ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཐུ་པ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མཆོད་བདེ་སྨོན་དབྱེར་མེད་མ།
- ། གྲྭང་རས་པ་པན་ཚེ་རིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་གི་དབང་གི་ཆོ་ག
- ། རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག
- ། རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཟུང་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ།
- ། དགེ་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཚོགས་གཉིས་ཤིང་རྟ།

๑๓ ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པའི་སྟེང་པོ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང།

๑๔ ངག་དབང་ཚེ་རིང་སྒྲུབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གཞི་སྟེང་ནས་སྟོན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཆེན་
བཞིར་གྲགས་པའི་འདོན་ཚའི་རིམ་པ།

๑๕ ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གཞི་དོན་མདོར་བསྡུས་གསལ་
བའི་སྒྲོན་མེ།

๑๖ འཇོག་རི་ངག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་བླ་མཆོད་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་གསོལ་འདེབས།

๑๗ རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་
བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་ཡ་མ་བྱལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཚོ་ག་ནག་འགྲོས་
སུ་བཀོད་པ་སྟན་བཅུད་བདུད་རྩིའི་ཞིལ་བཅུད།

๑๘ རྗེ་བཙུན་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྒྱང་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་འདོན་ཚོ་ནག་འགྲོས་སུ་
བཀོད་པ་སྟན་བཅུད་བདུད་རྩིའི་ཞིལ་མདར།

๑๙ སྟག་བྲག་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་
དངོས་གྲུབ་འབྱུང་གནས།།

๒๐ ཐར་ལྷུལ་ཚོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་འདོན་བསྒྲིགས་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་ལ་རྗེ་ལྷུར་གསོལ་འདེབས་བ་བའི་དགེགས་རིམ་ལེའུ་ཚན་གཉིས་བཅས།

๒๑ ཐུབ་བསྟན་ཚོས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་བྱིན་རླབས་བདུད་རྩིའི་ཆར་རྒྱུན།

๒๒ ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་ག་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས།

๒๓ དེ་མོ་ངག་དབང་དགེ་ལེགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང་། བླ་མའི་རྣལ་
འབྱོར་ཀྱི་སྐོར།

๒๔ ཕ་གོང་ཁ་པ་བདེ་ཆེན་སྟེང་པོས་མཛད་པའི་བླ་མཆོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་

དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

๓๕ ཤ་བོང་ཁ་ཤ་བདེ་ཆེན་སྟོང་པོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་འཇིགས་བྱེད་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

๓๖ དབང་ལོ་ངུ་བ་བློ་གྲོས་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཤེང་ཏ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གཏེན་ཟློས་དངོས་གྲུབ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱུང་གནས།

๓๗ བྱམས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གཅོད་བསྡུས་གྲུབ་གཉིས་ལང་ཚོ།

๓๘ བྲག་གཡབ་རྡེ་བཙུན་བློ་བཟང་ནོར་བུས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་ནུ་ངོ་མཁན་སྤྱོད་དབང་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

๓๙ བྲག་གཡབ་རྡེ་བཙུན་བློ་བཟང་ནོར་བུས་མཛད་པའི་ཟབ་ལམ་བླ་མ་མཆོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མ་དཔལ་རྗེ་རྡེ་འཇིགས་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཚོ་གཏམ་པ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་སྣན་བརྒྱད་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྟེང་།

๔๐ བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་རྒྱས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གའི་དམིགས་རིམ་དང་འདོན་བསྟྲིགས།

๔๑ བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་འཛིན་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཟིན་ཐིས།

๔๒ བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གা་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོད་པ་འབྱུལ་ཚུལ།

๔๓ བློ་བཟང་སྟོན་པས་མཛད་པའི་བླ་མཚོད་འདོན་བསྟྲིགས་རྒྱལ་བའི་གཞུང་ལམ།

๔๔ བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་མན་ངག་སྟན་བརྒྱད་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ།

๔๕ བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གা་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇུ།

๔๖ རྡུ་ཡ་བཏྲི་ཏ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གা

๔๗ ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གা་མདོར་བསྡུས།

๓๙ རོང་ཐ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོལ་གཝིན་གྱི་བྱང་སྟེགས་བྱ་བའི་ཚུལ་སྤྱིག་ལྷུང་བ་མོ་འཇོམས་པའི་ཉིན་བྱེད།

๓๙ རོང་ཐ་བློ་བཟང་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཞིང་གསལ་འདེབས་བྱ་བའི་ཚུལ་ཐུང་ངུ་བློ་གསལ་དགའ་བྱེད།

๔๐ སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་སྟང་མཛད་རྡོ་རྗེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚ་ག་འཇིགས་བྱེད་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།

๔๑ སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་སྟང་མཛད་རྡོ་རྗེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ནང་དུ་ཐུན་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་བསྡུས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་ཕྱེ་བ་གནད་ཀྱི་གཏམས་བཀྲ་བཅུད་ཀྱི་ཕྲེག་ལེ།

๔๒ གསེར་ཁང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པའི་གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་གྱི་བསྟེན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སྟོན་འགྲོའི་རིམ་པ་རྣམས་བློ་མཚོད་བའི་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བསགས་ཚུལ་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ།

ཟུར་རྒྱན་གཉིས་པ།

། བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གང་ཟེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་།།

๑ གཱི་ཏི་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཞིས་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

๒ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་གཤི་མཆན་འགྲེལ་ཟུང་འཇུག་འཇེན་པའི་ཤེས་རྒྱ།

๓ ཁལ་ཁཉམ་བྱག་རི་དམ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་སྙན་བརྒྱུད་མན་ངག་གཏེར་གྱི་བཀའ་རྒྱ་མ།

๔ མཁན་ཆེན་ཚོས་རྒྱལ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབེབས།

๕ མཁས་རྗོར་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོའམ་བློ་བཟང་སྒོམ་ཆུང་གིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཡིད་ཆེས་རྒྱུད་ལྡན་ཟབ་གསལ་སྟེང་པོ་རྗེན་པར་ལྡུང་བ།

๖ ཁྲི་ཆེན་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མཚོད་ཉམས་ལེན་དོགས་གཅོད་སོགས།

๗ རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་སྐོར།

๘ དཏུལ་ཚུ་ཟླས་ཟླ་བ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བླ་མཚོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་བསྡུས་དོན།

๙ ཚོས་རྗེ་ངག་དབང་བློ་བཟང་དོན་འགྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཚོ་གཤི་རྣམ་བཞག་ཆོག་དོན་རབ་གསལ།

๑๐ རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་བསྡུས་དོན་ཟབ་དོན་གཏམས་པའི་མིག་འབྱེད།

๑๑ སྒྲག་བྱག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་ཁྲིད་བསྡུས་སྙན་རྒྱུད་གཏེར་གྱི་ལྷ་མིག་གི་སྟེང་ནས་སྨིན་རྒྱས་སུ་མཛོས་པའི་བརྒྱུད་པ།

๑๒ སྒྲག་ཚང་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མཚོད་ཁྲིད་ཡིག

๑๓ ཐར་ལྷུལ་ཚོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མཚོད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མའི་དམིགས་རིམ་འཕྲོ་

ཅན་དང་འདོན་བསྒྲིགས་བཅས།

๑๔ དགོན་སྟོབ་རབ་བྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཚོ་གཎ་འདོན་གྱི་རིམ་པའི་དོན་འགྲེལ།

๑๕ ཕ་གོང་ཁ་བའི་ཆེན་སྟེང་གོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་བའི་སྟོང་དཀྱེར་མེད་མའི་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད།

๑๖ བ་སོ་ངག་དབང་ཚོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་དཀའ་གནད་ཀྱི་འགྲུ་འགྲེལ།

๑๗ དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་ཆེན་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དྲན་པས་གདུང་སེལ།

๑๘ བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་འཛམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

๑๙ དབལ་མང་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་དམིགས་ཁྲིད་འཇིགས་མེད་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི།

๒๐ བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པ་དངོས་གྲུབ་འདོད་འཇོ་དང་ཕྱག་ཆེན་ཙ་བའི་གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས་ཟླཀ་མེད་བདུད་རྩིའི་བུམ་བཟང་།

๒๑ བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཉམས་ལེན་དོགས་གཅོད་ཇི་བྱེད་དང་ཚོགས་བཅད་དེ་ལན་སོགས།

๒๒ གཅོས་གསེར་ཁྲིལམ་ཁྲི་སྟྲལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་རྒྱས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་སྒྲུབས་འགྲོའི་དམིགས་རིམ།

๒๓ གཅོས་གསེར་ཁྲིལམ་ཁྲི་སྟྲལ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་སེང་རྒྱས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་ཚོ་གཎི་དམིགས་རིམ་དང་འདོན་བསྒྲིགས་སྙན་བརྒྱུད་དངོས་གྲུབ་བདུད་རྩིའི་ཡང་བཅུད།

๒๔ ཚ་ཁ་སྟྲལ་ཤུ་བསྟན་འཇིན་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་དམིགས་ས་བཅད་སྟོང་གོང་ཏེལ་བ་མདོར་བསྡུས།

๒๕ ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་གོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གདམས་པའི་མིག་འགྲེད།

๓๘ ཞྭ་དམར་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མཆོད་ཕྱག་ཆེན་སྨྲོལ་དཀར་ཚེ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་རེག་ཟིག

๓๙ ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་མདོར་བསྡུས།

๔๑ ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཟབ་ཁྲིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱད་ལྡན་བླ་མའི་ཞལ་གདམས།

๔๙ ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་སྙན་རྒྱུད་མན་ངག་གཉེར་གྱི་ཁ་བྱང།

๕๐ ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ།

๕๑ བྱ་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་ཡོངས་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཞལ་ཆབ་སྐལ་ལྡན་སྟེང་ལ་འཇུག་པའི་བདུད་རྩི་དངོས་གྲུབ་བུམ་བཟང།

๕๓ བྱ་སྒྲེང་ཁྲི་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་བསཊད་ལུང་སྙན་སྐྱབས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ཟིན་བྲིས་རགས་བསྡུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ།

๕๓ རབ་འབྱམས་པ་ངག་དབང་མཁས་བཅུན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མཆོད་ཁྲིད་ཡིག་ཟབ་གསང་བདུད་རྩི་འདི་སྟེང་པོ།

๕๙ ལི་ཕང་སྨྲོལ་སྐྱ་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་དགེ་གསེར་ཁྲིད་ས་བཅད་སྟེང་པོ་དྲེལ་བ།

๕๙ ཤུམ་ཐུ་མཁན་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མཆོད་ཏྲི་ཀླ།

๕๘ སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་ཐུང་མཛད་རྗོ་རྗེས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་དགེ་གསོག་སྨྲོང་ཚུལ།

๕๗ སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་ཐུང་མཛད་རྗོ་རྗེས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཏེང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་བཞི་ལེན་ཚུལ།

๓๙ སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་སྟང་མཛད་ཅོ་ཟེ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ནང་དུ་ཐུན་དྲུག་རྣལ་འབྱོར་བསྡུས་ཚུལ་བྱོགས་ཅམ་ཞེ་བ་གནད་ཀྱི་གཏམས་ངག་བཅུད་ཀྱི་ཕེག་ལེ།

๓๙ སོག་པོའི་དགེ་བཤེས་སྟང་མཛད་ཅོ་ཟེ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ས་བཅད་ཆུང་དུའི་ཚོག་གི་བཤད་པ།

๔๐ ཏལ་ཏ་དམ་ཚོག་ཅོ་ཟེས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཟུར་རྒྱན།

๔๑ ལྷའི་བཅུན་པ་བློ་བཟང་ཅོ་ཟེས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན།

๔๒ ཨོ་རོལ་བློ་བཟང་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཀྱི་ས་བཅད།

རྒྱང་རྒྱན་གསུམ་པ།

༄༅། དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ།།

(སོ་བྱང་སོ་ཏུ་ལར་ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་བཅས་གྱི་དཀར་ཆག་ལྟར་བཀོད།)

སོད་ཀ་པར།

༡	སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་འཕྲིན་རབས་སོ་བཞི་པའི་སྨིང་པོ་བསྡུས་པའི་ཚོགས་བཅད་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལ།	ཅ
༢	ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡོན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ངོ་མཚར་ཆེད་དུ་བྱང་བ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞིའི་དོན་རྣམ་བཤད་ཐེག་ཆེན་གསལ་སྒྲོན་ལ།	༢༡༡

སོད་པ་པར།

༣	སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་གསལ་སྒྲོན་ལས་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་སོགས་ལ།	༢༷༠

སོད་གཅ་པར།

ཅ	སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་གསལ་སྒྲོན་ལས་བཟོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་སྒྲིལ་ཕྱིའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་ལ།	༢༷༧
༤	སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བསྡུས་དོན་ལ།	༦༦

སོད་ང་པར།

༥	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བླ་མ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག་ཕུལ་བྱང་ཧོར་བུའི་ཕྲེང་བའི་སྟོད་ཆ་ལ།	ཅ᳚ཅ

པོད་ཅ་པར།

༢ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག་ལྷལ་བྱང་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བའི་སྣྲད་ཆ་ལ། ᠒᠓᠕

པོད་ཆ་པར།

᠑ བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓ ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ལམ་བཟང་གསལ་སྒྲོན་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓᠓ ལམ་ཁྲིད་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་ཁྲིད་དམིགས་བསྡུས་དོན་སྒལ་ལྡན་འཇུག་ངོགས་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓᠓ བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་སྟེང་པོའི་གསལ་བྱེད་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓᠓ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྒལ་ལྡན་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓᠓ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གཅིག་ཆེན་སྟེང་པོ་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓᠓ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་ཕྱལ་བྱང་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ། ᠓᠓᠓

པོད་དཿཔར།

᠓᠓᠓ རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བའི་བྱང་ཆུལ་བཟློད་པ་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་བྱེད་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལ། ᠓᠓᠓᠓

᠓᠓᠓ འདུལ་བའི་ལས་ཀྱི་ཚོ་གཅིག་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལ། ᠓᠓᠓

᠓᠓᠓ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒོམ་བཏོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་བསྡུགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཕེག་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལ། ᠓᠓᠓

᠓᠓᠓ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བསྡུས་དོན་ལྷ་མེག་ལ། ᠒᠓᠓

᠓᠓᠓ ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པ་དང་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་སྒྲུར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་གཞད་རྣམས་

ཀུན་ལ་བར་སྟོན་པའི་སྨྲོན་མེ་ལ། ༡༣

༢༠ ལུགས་རྒྱང་བློང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བྱ་ཆོར་ཕྱེང་ལ། ༧༩

༢༧ ལམ་རིམ་སྟོན་འགྲོ་སྨྲོར་བའི་ཚོས་རྒྱུ་རྣེ་ལྟར་བློ་ལྡན་ཐོགས་རྒྱན་ལ། ༧༣

པོད་ཧ་པར།

༢༢ འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་པ་བསྟོད་སྨྲེ་སྨྲ་
དབྱངས་ལ། ༧༨ཅ

༢༣ བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་འཇམ་མགོན་
སྒྲན་རྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ལྡན་ལ། ༧༠༠

༢༤ རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་བསྡུས་དོན་ལ། ༧༣

༢༥ འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚོ་གཡག་
ལེན་ཟབ་གསལ་ལས་སྟ་གོན་གྱི་རིམ་པ་ལ། ༣༧

༢༦ རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་རྡེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དཀར་པོ་ཞེ་ཁྲོ་སྦྱགས་ནས་སྒྲུབ་
པའི་མན་ངག་ལ། ༡

༢ཅ གསང་བའི་འཇིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འཆད་པ་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་
ལ་མཆོད་པ་རྡེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། ༢༣

༢༧ ཟབ་ལམ་འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། ༨

༢ཁ ཁྲོ་གོ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིན་སྲེག་དང་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་བསྟོམ་བརྩམ་བྱ་ཚུལ་ལ། ༥

༣༠ ཚེ་སྦྱོང་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་ཚུ་རྒྱུན་སོགས་ལ། ༥ཅ

པོད་ཀ་པར།

༣༧ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། ༣༣༡

༣༢ སྒྲུང་གནས་བླ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་སོགས་ལ། ༥

༣༣ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སྒྲུང་བར་གནས་པའི་ཚོ་ག་བདག་མདུན་བྱམ་

	གསུམ་ལ།	༢༠
༣༤	དབལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་དབང་ཚོག་ལ།	༷
༣༥	བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་ཞི་བའི་སྒྲུབ་སྟེག་ལ།	༧༥
༣༦	ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་རྗེ་གནང་ལ།	༡
༣༷	བཅུ་གཅིག་ཞལ་དབལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚོ་གཏ་ལ།	༧༢

པོད་ཐ་བར།

༣༡	ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ལ།	༣༠༧
༣༢	གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པ་ལ་མཚོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ལ།	༧༡
༤༠	ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསོ་སྦྱོང་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག་མཚོད་ཐུགས་དམ་བསྐུལ་བའི་ཚོ་གཏ་ལ།	༷
༤༧	གནས་བརྟན་མཚོད་པའི་སྐབས་ཁྲུས་གསོལ་བྱ་ཚུལ་ལ།	༣
༤༨	བྱ་རྒྱུད་པཎ্ཌི་ཏའི་གཙོ་པོ་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐུབ་ཐབས་སྐྱེང་བར་གནས་པའི་ཚོ་གཏ་དང་བཅས་པ་ལ།	༨༣
༤༣	རིགས་གསུམ་སྤྱི་སྐུབ་ཀྱི་བླ་རྣལ་ལ།	༧༠
༤༤	སྐྱོལ་མ་མཆྭལ་བཞི་པའི་ཚོ་གཤི་ལག་ལེན་ལ།	༧༥
༤༥	བླ་མ་ཡི་དམ་ཚོས་སྐྱང་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་སོགས་ལ།	༷
༤༦	སྐུ་རྟེན་ལ་གཟུངས་འབུལ་གྱི་ཚོ་གཏ་ལ།	༡
༤༷	གླུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་བསྐུར་ཚུལ་དང་བཀའ་བསྒོ་བྱ་ཚུལ་ལ།	༡

པོད་དཀར།

༤༡	དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་ཚུལ་ལ།	༧༡
༤༢	གསང་བ་འདུས་པའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་ཁྲིད་དགེགས་བསྡུས་དོན་ལ།	༤
༥༠	རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལྷ་ཡི་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་ཁྲིད་དགེགས་བསྡུས་	

	དོན་ལ།	༣༥
༥༢	བྱིན་རླབས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་བདེ་མཆོག་དེལ་བུ་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ སྒྲུབ་པོ་ལ།	২৫
৫২	ནུ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་དམིགས་བསྡུས་དོན་ལ།	৫
৫৩	བཀའ་གདམས་ཕྱག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ངག་འདོན་ལ།	২১
৫৪	བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མན་ངག་ལ།	৩২
৫৫	རྣམ་རྒྱལ་སྟོང་མཆོད་འབུལ་ཚུལ་ལ།	১
৫৬	བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་དཀར་མོའི་མངོན་དཔྱིལ་ཆོ་ག་ལ།	২৩
৫৭	བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་མི་འཁྱགས་པའི་བླ་བརྒྱད་བདག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་ལ།	৭০
৫১	རྗེ་རྗེ་མི་འཁྱགས་པའི་སྨོན་སས་སྦྱང་ཆོག་བྱ་ཚུལ་ལ།	৭৭
৫৫	ཡུམ་ཆེན་མོ་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྷའི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་ལ།	১
৬০	རྗེ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྨོན་རས་རིལ་སྦྱོང་བྱ་ཚུལ་དང་། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་ ཁྲུས་རིལ་སྦྱོང་ཆོག་ལ།	৫
৬৭	རིགས་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བྱ་ཀྱི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འཇམ་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་ཚར་རྒྱུན་ལ།	২০
৬৪	བླ་མ་དམ་པ་མང་པོའི་བསྟོད་ཚོགས་ལ།	২১
৬৩	དེས་ལན་ཕྱོགས་བསྟེབས་ལ།	১
৬৫	རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ལ།	৫৭
৬৫	ཆོས་སྐྱོང་སྒྲུབ་སྐོར་ལས་མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོགས་མཆོད་ བཅས་པ་ལ།	২৭
৬৬	ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྨོན་ལམ་བྱ་ཚུལ་ལ།	১
৬৮	ཚབས་ཧཱུ་ཁ།	২৭
৬১	བྱིས་སྐུ་གསར་བཞེངས་ལ།	৭৩

བོད་ནས།

ཅ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡོངས་འཛིན་པཎ་ཆེན་པོའི་གསན་ཡིག་སྟོད་ཚ་ལ། ༡༥༧

བོད་པ་ནས།

བ། བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་
མཛོད་ལ། ༢༣༢

ཀ། བླ་མ་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྲིད་དམིགས་བསྡུས་དོན་ལ། ༢ཅ

ཁ། དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་བསྡུས་དོན་ལ། ཀ

ག། བདེ་ཆེན་མཚོན་པོ་བླ་མ་ལྷ་མཆོད་ཚུལ་ཤེན་ཏུ་གསང་བ་ལ། ཀ

ང། རྡོ་རྗེ་ཟེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མན་ངག་ལ། ཁ

ཅ། མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོའི་གནད་ལ། ༡༣

ཆ། ལྷ་བའི་གནད་བསྟན་པའི་ཡིག་ཆུང་ལ། ཀ

ཇ། དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་གནད་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ། ཤ

ཉ། ལམ་གྱི་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་པ་གཅོད་ཚུལ་ལ། ༣༧

ཏ། དཔལ་གསང་འདུས་པའི་ཁྲིད་དམིགས་ཀྱི་བསྡུས་དོན་ལ། ཆ

ཐ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིད་དམིགས་བསྡུས་དོན་ལ། ཆ༣

ད། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེན་ཡིག་འདུས་པའི་རྒྱུན་ལ། ༧༧

ན། གཅོད་གཞུང་ཐར་འཛིན་དེད་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་རྒྱུན་ལ། ༧ཅ

པ། གཅོད་ཀྱི་མན་ངག་ལ། ༧ཤ

བོད་ཕ་ནས།

ཕ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་བླ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ལ། ཤ

བ། རྗེ་བཙུན་བླ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསང་བ་མཆོག་གི་མཛད་པ་ལས་བཅུམས་ཏེ་ཏོག་ས་བཟོད་
པ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ལ། ཅ

༡༦	རྗེ་བཙུན་བླ་མ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་ལ།	༣
༡༧	འཇམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གདུང་ཕྱོགས་དྲག་པོའི་གསོལ་འདེབས་ལ།	༦
༡༨	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བླ་མ་བརྒྱད་པའི་སྒྲུའི་སྣང་བརྟན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ལ།	༢༥
༡༩	རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལ།	༣༥
༥༠	ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༧༥
༥༧	རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༡
༥༢	བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲན་གྱི་བླ་བཟློག་ཏུའི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༧༧
༥༣	རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཕན་བདེའི་གླུ་ཚར་ལ།	༧༧
༥༤	རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྱལ་མ་འདེབས་ཚུལ་སྣང་ཤས་ཁོང་སྒྲན་འདོན་པའི་སྒྲན་མཆོག་ལ།	༧༢
༥༥	དད་ལྡན་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ལྷ་ཡི་ཏ་པོ་ཆེ་ལ།	༦
༥༦	ལུགས་རྒྱང་བློང་དོར་གསལ་བྱེད་ལ།	༣
༥༧	བསླབ་བྱ་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱུབ་ལ།	༧༡
༥༡	བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྱིམས་སྲུང་ཚུལ་ལ།	༧༣
༥༥	དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་བྱའི་སྡོམ་ཚིག་ལ།	༣
༧༠༠	འདུལ་བའི་བསླབ་བྱ་འོད་ལྡན་ལ།	༥༣
༧༠༧	བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གྲིང་གི་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་དཀར་ཆག་ལ།	༦༧

པོད་བ་བར།

༧༠༢	བློ་སྦྱོང་ཁྲིད་ཡིག་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོ་ལ།	༧༧༢
༧༠༣	བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཁྲིད་ཡིག་ལ།	༧༡
༧༠᎘	དགོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ལ།	༦༧

༡༠༥	ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཤད་ལ།	᠔᠕
༡༠༦	བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་སྟེང་པོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ལ།	᠓᠕
༡༠᠕	ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་བློ་བཟང་ཞལ་ལུང་ལ།	᠓᠕
༡༠᠓	བདེན་བཞིའི་བློང་དོར་གྱི་གནད་བསྡུས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལ།	᠓
༡༠᠔	རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་མདོར་བསྡུས་ལ།	᠓᠒
༡᠑᠐	སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་རྣམ་བཤད་སྒོམ་ཚིག་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལ།	᠓᠓
༡᠑᠑	སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་གི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པ་བློ་གསལ་མཁྱལ་རྒྱན་ལ།	᠓᠒
༡᠑᠒	སྒྲུབས་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་རིམ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ལ།	᠓᠕
༡᠑᠓	སྟོང་བའི་ཚོས་དྲུག་གི་རིམ་པ་ལ།	᠓᠒
༡᠑᠔	མཆྭ་ལ་གྱི་དམིགས་རིམ་ཕན་བདེའི་ཆར་འབེབས་ལ།	᠓
༡᠑᠕	སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ཟེག་ཆེན་སྟེང་པོ་ལ།	᠓᠕

བོད་མ་བར།

༡᠑᠕	དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་བླ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་བསྡུས་དོན་ལ།	᠓
༡᠑᠓	རྗེ་བླ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་མར་གྲགས་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལ།	᠓᠓᠓᠓
༡᠑᠔	དགའ་ལྡན་སྣྲོན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་ཁྲིད་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ལ།	᠓᠓᠔᠓
᠓᠓᠓᠓	བླ་མ་མཆོད་པའི་ཁྲིད་སྣྲོན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལ།	᠓᠓᠓᠓᠓᠓
᠓᠓᠓᠓	བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ལ།	᠓᠓
᠓᠓᠓᠓	བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གསོལ་འདེབས་ལ།	᠓᠓᠓᠓
᠓᠓᠓᠓	ལམ་རིམ་སྟོན་འགྲོ་སྟོང་བའི་ཚོས་དྲུག་ལ།	᠓᠓᠓᠓᠓᠓
᠓᠓᠓᠓	བློ་སྟོང་སྟོན་འགྲོ་སྟོང་བའི་ཚོས་དྲུག་རྗེ་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་རབ་གསལ་ལ།	᠓᠓᠓᠓᠓᠓
᠓᠓᠓᠓	ཟེག་ཆེན་བློ་སྟོང་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ཙ་ཚིག་ལ།	᠓᠓
᠓᠓᠓᠓	བློ་སྟོང་དོན་བདུན་མའི་སྟེང་པོའི་སྨོན་ལམ་ལ།	᠓᠓

༡༣༨	དགེ་སློང་བསྟན་བྱའི་སྡོམ་ཚོགས་ལ།	༡
༡༣༩	སྡོམ་གསུམ་བསྟན་བྱ་ལ།	༡༩
༡༤༥	བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་སྲུང་བའི་གཞི་གསུམ་གྱི་གསལ་བྱེད་ལ།	༢༠
༡༤༠	ཏྲི་ཀ་ཚེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་བཤད་རིགས་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ།	༡༠
༡༤༡	སྨན་བླའི་མདོ་ཚོགས་གི་སྙིང་པོ་ལ།	༡༡
༡༤༢	སྲུང་ཚོགས་གི་ལག་ལེན་རྒྱུད་དོན་གསལ་བའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལ།	༢༩
༡༤༣	རྗོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྲུང་ཚོགས་བྱ་བའི་ཆུལ་ལ།	༡༣
༡༤༤	དཔལ་འཕོར་ལོ་སྡོམ་པའི་ལྷ་ལྟའི་ཞི་བའི་སྒྲིན་སྲེག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་ལ།	༣༤
༡༤༥	ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་འདུལ་བའི་མན་ངག་ལ།	༡༤

བོད་ཙོ་བར།

༡༤༦	བཀའ་གདམས་ཕྱིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་དཀྱིལ་ཚོགས་བཀའ་གདམས་གསལ་བྱེད་ལ།	༡༠༠
༡༤༧	བཅོམ་ལྡན་འཕགས་མ་གཏུགས་དཀར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལ།	༥༤
༡༤༨	འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་བཤད་ལ།	༡༨༤
༡༤༩	དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ཡིག་ལམ་བཟང་གསལ་སྒྲོན་ལ།	༡༩༩
༡༥༠	དགའ་ལྡན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒོན་ཚོགས་ལ།	༣

བོད་ཆོ་བར།

༡༥༡	བླ་བཏྲུད་གསོལ་འདེབས་ལ།	༥༠
༡༥༢	མདོ་སྡེགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཚང་བའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༣༤
༡༥༣	སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་བླ་བཏྲུད་ལ།	༥
༡༥༥	སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ལ།	༡༥
༡༥༤	སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ།	༦
༡༥༦	བླུན་ཆེན་ཚེམ་བུ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་ཁྲིད་ལ།	༢༦

༡༩༢	ཟླུ་ཡི་བྱམ་གཏེར་གྱི་ཆོ་ག་ལ།	༡༦
༡༩༣	གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩ་བསྡུས་པ་ལ།	༥
༡༩༤	བླ་མ་ཡི་དམ་སྲུང་མ་རྣམས་ལ་ཚོགས་མཆོད་དང་མཆོད་གཏོར་འབུལ་བའི་རིམ་པ་ལ།	༢༧
༡༥༠	བསངས་ཀྱི་ཆོ་ག་དགེ་ལེགས་ཚར་འབེབས་ལ།	༤
༡༥༧	དགའ་ལྡན་ཕུག་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་གནས་ལ་སྲི་ཞུ་བཀྲིས་པའི་དཀར་ཆག་ལ།	༡༣
༡༥༨	བྱང་པའི་གནས་མཆོག་བྲག་རྫོ་རྡེའི་ཕོ་བྲང་ལ་བསྟོད་པ་བྱང་པའི་སྨོན་སྒྲ་ལ།	༡༠
༡༥༣	དད་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ་གཏམས་པའི་བསླབ་བྱའི་རིམ་པ་ལ།	༡༦
༡༥༤	ཏེས་ལན་གྱི་རིམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བྱེད་ལ།	༡༣
༡༥༥	བླ་མ་དམ་པ་མང་པོ་ལ་བསྟོད་ཚོགས་གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་སོགས་ལ།	༢༢
༡༥༦	བཀའ་གཏམས་གླེགས་བམ་གྱི་སྙིང་པོའི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་བྱམ་བཟང་ལ།	༡༤
༡༥༧	གཏོར་མ་བརྒྱ་རྩའི་ཁྲིད་ཡིག་ལ།	༡༥
༡༥༨	ལྷོ་བཀག་བྱང་ཆེན་ནམ་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ།	༢

པོད་ཧ་པར།

༡༥༥	ཐོ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་སྙིང་པོ་ལ།	༤
༡༦༠	ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐོ་སྦྱོང་ཁྲིད་ཡིག་ལ།	༤༡༦

རྒྱང་རྒྱན་བཞི་པ།

། དཔལ་བྱང་སྨོན་ཚིགས།

བདེ་ཆེན་རྒྱང་འཇུག་གངོད་མའི་མཚོན་གྱི་ས།།
བདེ་བླག་སྟེགས་དུས་ཚེ་ཐུང་གཅིག་ཉིད་ལ།།
བདེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཆེས་ལྡུར་ལམ།།
བདེ་སྟོང་རྒྱང་འཇུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བྱགས།།

དེ་ཡི་གནས་ལུགས་ཟབ་གསང་རྟོགས་དཀའི་གནད།།
རོ་རྗེ་འཚང་གིས་རོ་རྗེའི་ཚིག་གི་རྒྱུད།།
མཐའ་དྲུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་དམ་བཅིངས་པ།།
སྟན་རྒྱུད་གདམས་པར་མ་བསྟེན་སྤ་ཡིས་དགོགས།།

ཟབ་རྒྱས་བྱིན་རླབས་བརྒྱུད་གསུམ་དལ་འབབ་གླུང་།།
བསིལ་ལྷོངས་བཟཡྱ་ཞིང་དུ་མཉམ་འཇེས་པ།།
གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཏེ་མ་བཙད་འབྱིན་པའི།།
དག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་བཟང་ཡི་གར་འོང་།།

ཁྱབ་བདག་གངོད་མའི་མཚོན་པོ་ཉི་ས་ནས།།
ལེགས་འོང་རིང་བརྒྱུད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཚལ།།

བྱིན་རླབས་ཉེ་བརྒྱུད་ཕ་ཆུས་སྨར་ཏངས་པ།།
སྟེགས་འགྲོ་རྣལ་ལྷན་ཤེང་རྩའི་གསོས་སུ་ཆེ།།

འཇམ་མགོན་མི་ཡི་རྣམ་རོལ་ཅོང་ཁ་བས།།
དགྱེད་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་ངེས་དོན་ས་ལེ་སྨྲམ།།
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་འཁྲུལ་པའི་གཡའ་བྲལ་བ།།
སྣལ་ལྷན་གཏུལ་བྱའི་སྟེང་གི་ཧོར་དུ་ཐོབ།།

ཟབ་གསང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པའི་བཅུད།།
ཟླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་གྱི་སྲོག་ཉིད་དུ།།
བྱས་ཏེ་སྒྲུ་འོད་ཟུང་འཇུག་ཐབས་མཁས་འཕྲལ།།
ཉམས་སུ་ཟླངས་པའི་གདམས་ཟབ་འདི་རྣམ་བྱུང་།།

དེ་ཚུལ་དང་པོའི་ལས་ཅན་གྱིས།།
རྗེ་ལྷར་ཉམས་སུ་བསྟར་བའི་ཚུལ།།
འཁྲིག་ཆགས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་སུ།།
ཟླ་མེད་ཟླ་མ་མཆོག་དེས་བཀོད།།

དེ་ཡི་ཟབ་བཆིང་དགོངས་པའི་དོན།།
སྒྲུབ་རྒྱུད་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་ཏེ།།
ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་རྣམ་བཤད་ཆེ།།
ཡེ་ཤེས་མཚན་ཅན་མཁས་པས་བསྒྲུན།།

སངས་རྒྱས་ལས་དགོན་རྡོ་རྗེའི་ཐེག
འཇམ་མགོན་བླ་མས་ལེགས་བཀྲལ་བ།།
ས་གསུམ་སྒྲ་རྒྱའི་ཕན་བདེ་ཚོགས།།
འབྱུང་གནས་གཉིས་པ་མེད་པ་འདི།།

དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཉམས་མེད་པར།།
བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་ལེགས་འཇོན་སློབ།།
གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྟོད་འདུས་སྡེ་ཡིས།།
 འཛིན་མེད་དཔར་གྱི་མཚོད་སྤྲིན་སྤེལ།།

དེ་ལས་བྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཚོགས།།
པ་མཐའ་ཡས་པ་གང་ཐོབ་དེ།།
འགྲོ་ཀུན་མཚན་ལྡན་བཤེས་གཉེན་གྱིས།།
རྗེས་སུ་འཇོན་པའི་རྒྱ་ཆུ་བསྟོ།།

ཞེས་པ་འདི་ཡང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གླ་ཚང་གིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་ཕྲེང་གྲས་སུ་དཀའ་ཆེན་ཡོངས་འཇོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བླ་མ་མཚོད་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གསང་བའི་གནད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟན་རྒྱུད་མན་ངག་གི་གཉེར་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་དག་ཞུས་ཚད་ལྡན་དང་འབྲེལ་དཔར་བསྒྲུན་གནང་བའི་དཔར་བྱང་སློན་ཚོག་ཏུ། ལུགས་ཀྱི་བཙུན་པ་ཟམ་གདོང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཇོན་གྱིས་དྲང་བས་སློན་པའོ།། །།

སྒྲི་ཁྱབ་ཞུ་སྒྲིག་དང་སློབ་སྟོན་པ།

ལས་ཁུངས་རྡེ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

སྒྲི་ཁྱབ་འགན་ཁྲིར་བ།

རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྒྲིད་རིམས་པ་བློ་བཟང་ཀུན་སྐྱེས།

ཞུ་སྒྲིག་པ།

སྐུ་ཞབས་བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད།

ཞུ་དག་དང་དགེ་སྦྱོར་བ།

དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་བློ་བཟང་བསྟན་པ།

འབྲས་ཐོ་གྲིང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་།

སྤྱན་རམས་པ་བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས།

དགེ་མཛོད་ལས་བྱེད་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན་དང་། བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན།

དཔར་ཕེངས་དང་གོར།

དེབ་གྲངས་ ༡༥༠༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥

དཔར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་།

རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་།

དགེ་སྐྱོན་པ།

རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་ཁང་།

དཔར་ཁང་།

ཤི་ཙེན། དཀྱི་གསར་པ།

རྒྱལ་སྒྲིའི་ཚད་ལྡན་དེབ་ཨང་།

ISBN 978-99-80-59-9

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཕྱག་མཛོད་ནས་མཐུན་འགྱུར་གྱིས་འགྲེམས་སྟེལ་ཞུས།